Četrto vmesno poročilo uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu osnovne šole

Šolsko leto 2017/2018
(četrto leto spremljave)

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Četrto vmesno poročilo uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu osnovne šole
Šolsko leto 2017/2018 (četrto leto spremljave)

Avtorica: mag. Lucija Rakovec
Strokovni pregled: dr. Milena Ivanuš Grmek, dr. Miran Lavrič, dr. Marko Radovan
Jezikovni pregled: Maja Kovačič

Izdal in založil: Zavod RS za šolstvo
Predstavnik: dr. Vinko Logaj

Spletna izdaja
Ljubljana, 2020

Objava na spletnem naslovu: www.zrss/pdf/4-porocilo-uvajanje-spremljanje-tj.pdf

Gradivo je nastalo v okviru razvojne naloge v Letnem delovnem načrtu Zavoda RS za šolstvo.
Delovna skupina za uvajanje in spremljanje tujega jezika v 2. in 3. razredu:
Nosilka naloge: mag. Lucija Rakovec
Predstojnice OE ZRSŠ: mag. Vera Bevc, mag. Andreja Čuk, Irena Kumer, Alica Prinčič Röhler, mag. Lucija Rakovec, dr. Brigita Rupar, mag. Mariza Skvarč, Nevenka Štraser, mag. Sonja Zajc
Svetovalke za razredni pouk: mag. Katarina Dolgan, Mihaela Kerin, dr. Sandra Mršnik, mag. Nada Nedeljko, dr. Leonida Novak, mag. Marta Novak, Katarina Podbornik, Vesna Vršič
Svetovalke za tuji jezik: Alenka Andrin, Nataša Kabaj Bavdaž, dr. Liljana Kač, Berta Kogoj, Maja Kovačič, mag. Barbara Lesničar, Suzana Ramšak, Susanne Volčanšek
Svetovalka oddelka za OŠ: dr. Katica Pevec Semec
Analiza statističnih podatkov: dr. Tomi Deutsch

Četrto vmesno poročilo uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu OŠ je bilo potrjeno na:
- 9. seji Sveta za kakovost in evalvacije 21. marca 2019,
- 127. seji Komisije za osnovno šolstvo 14. aprila 2019 in
- 199. seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje 18. aprila 2019.

Predstavitev poročila na komisijah: mag. Lucija Rakovec.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID=303489792
ISBN 978-961-03-0467-8 (pdf)

KAZALO

1.	**UVOD**	
1.1	Opredelitev ciljev in kriterijev za ugotavljanje doseganja ciljev spremljave	**4**
1.2	Načrt uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu osnovne šole	**6**
1.3	Skladnost spremljave s potrjenim načrtom spremljanja	**7**
2.	**METODE RAZISKOVANJA**	
2.1	Uporabljene metode in inštrumenti raziskovanja glede na posamezne cilje spremljave	**8**
2.2	Podatki o vzorcu	**9**
3.	**REZULTATI**	
3.1	Prvi cilj: spremljanje izvedbenih vidikov (urnik) ter izvedbenih posebnosti (didaktični modeli) poučevanja in učenja tujega jezika	**17**
3.2	Drugi cilj: rednotenje doseganja standardov znanja in spremljanje napredka učenčevih tujejezikovnih zmožnosti v 2. in 3. razredu	**37**
3.3	Tretji cilj: spremljanje motivacije in odnosa učencev in učiteljev do učenja tujega jezika ter mnenja in opažanja staršev učencev 2. in 3. razreda	**50**
3.4	Četrti cilj: spremljanje posameznih specifičnih učencev in/ali skupine učencev s poudarkom glede na obremenjenost in učni napredek	**55**
4.	**SKLEPI IN PREDLOGI IZBOLJŠAV**	
4.1	Povzetek ugotovitev za vsak zastavljen cilj spremljave	**58**
5.	**POROČILO O PORABLJENIH FINANČNIH SREDSTVIH**	**64**
6.	**PRILOGE**	
6.1	Metodološka analiza obdelanih instrumentov spremljave	**65**
6.2	Inštrumentariji spremljave	**165**

1. UVOD

1.1 Opredelitev ciljev in kriterijev za ugotavljanje doseganja ciljev spremljave

Uvajanje tujih jezikov v prvo vzgojno-izobraževalno obdobje osnovne šole predstavlja eno izmed *priporočil Sveta Evrope* iz 2001, ko se je tudi Slovenija zavezala evropski jezikovni politiki o večjezičnosti, ki predlaga, da naj bi vsak evropski državljan **poleg maternega govoril še dva tuja jezika** (M+2). S tem se Slovenija približuje evropskim standardom: *Vodniku za razvoj politik jezikovnega izobraževanja v Evropi (Svet Evrope, 2007*), *Akcijskemu načrtu 2004–2006 za spodbujanje učenja jezikov in jezikovne raznolikosti* in *Skupnemu evropskemu referenčnemu okvirju za jezike (CEFR)*.

Skladno s spremembo in dopolnitvijo Zakona o osnovni šoli, objavljenega v Uradnem listu RS, številka 64/13, je Zavod RS za šolstvo pripravil predlog učnega načrta in predmetnika za tuji jezik v 2. in 3. razredu osnovne šole. Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na 161. seji dne 19. 12. 2013 določil učni načrt za tuji jezik v drugem in tretjem razredu osnovne šole. V skladu s 6. členom Pravilnika o posodabljanju vzgojno-izobraževalnega dela (Ur. l. RS, št. 74, str. 9998) je Zavod RS za šolstvo pripravil tudi Načrt uvajanja novega programskega elementa in ga poslal v presojo Svetu za kakovost in evalvacije. Dopolnjen predlog načrta je bil nato posredovan na Strokovni svet za splošno izobraževanje, ki je na 163. seji dne 27. 3. 2014 podal pozitivno mnenje k Načrtu uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu.

V šolskem letu 2014/15 smo tako v skladu s sprejetim *Načrtom uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu*, z *Učnim načrtom za tuji jezik v 2. in 3. razredu OŠ*, ki je bil potrjen na 161. seji Strokovnega sveta za splošno izobraževanje

19. decembra 2013, *s Pravilnikom o postopnem uvajanju tujega jezika v 2. razredu osnovne šole* ter na osnovi *45. člena ZOFVI-ja* pričeli z uvajanjem in spremljanjem tujega jezika (USTJ).

V šolskem letu 2014/15 se je spremljava z uvajanjem začela na 60 izbranih šolah **t. i. prvega kroga** v **2. razredu**, v šolskem letu 2015/16 smo na istih šolah nadaljevali s spremljavo v **3. razredu.** V šolskem letu 2016/17 smo fokus spremljave spet premaknili v **2. razred** na šole t. i. tretjega kroga, ki smo ga spremljali na različnih vzorcih, odvisnih od oblike spremljave (anketiranje, opazovanje pouka, preverjanje znanja). V šolskem letu 2017/18 pa smo zaključili cikel spremljave, in sicer na novem vzorcu **3. razredov** v šolah t. i. tretjega kroga. Šol t. i. drugega kroga nismo posebej spremljali, kot je bilo tudi opredeljeno v načrtu spremljave.

Za prvo leto spremljave (tj. 2014/15) je bilo pripravljeno **Prvo vmesno poročilo uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu OŠ**, ki je bilo potrjeno na 2. seji Sveta za kakovost in evalvacije 22. decembra 2016, 116. seji Komisije za osnovno šolstvo 13. februarja 2017 in 182. seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje 16. februarja 2017.

Za drugo leto spremljave (tj. 2015/16) je bilo pripravljeno **Drugo vmesno poročilo uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu OŠ**, ki je bilo potrjeno na 3. seji Sveta za kakovost in evalvacije 16. marca 2017, 117. seji Komisije za osnovno šolstvo 18. aprila 2017 in 183. seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje 20. aprila 2017.

S šolskim letom 2015/16 se je skladno s spremembami ZOsn pričel izvajati **tuji jezik kot NIP v 1. razredu**. Na Zavodu RS za šolstvo smo izvajanje spremljali v skladu s spremljavo ostalih NIP-ov in ob izkušnjah in nekaterih instrumentarijih spremljav tujega jezika v 2. in 3. razredu.

Za tretje leto spremljave (tj. 2016/17) je bilo pripravljeno **Tretje vmesno poročilo uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu OŠ**, ki je bilo potrjeno na 6. seji Sveta za kakovost in evalvacije 1. februarja 2018, 121. seji Komisije za osnovno šolstvo 16. marca 2018 in 190. seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje 22. marca 2018.

S četrtim letom spremljave (tj. 2017/18) je pripravljeno **Četrto vmesno poročilo uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu OŠ,** ki mu sledi še **Končno poročilo uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu OŠ** kot krovno poročilo z zbirnikom vseh ključnih dognanj v vseh štirih letih uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu.

Shema 1: Metode in inštrumenti spremljave četrtega leta spremljave v šolskem letu 2017/18

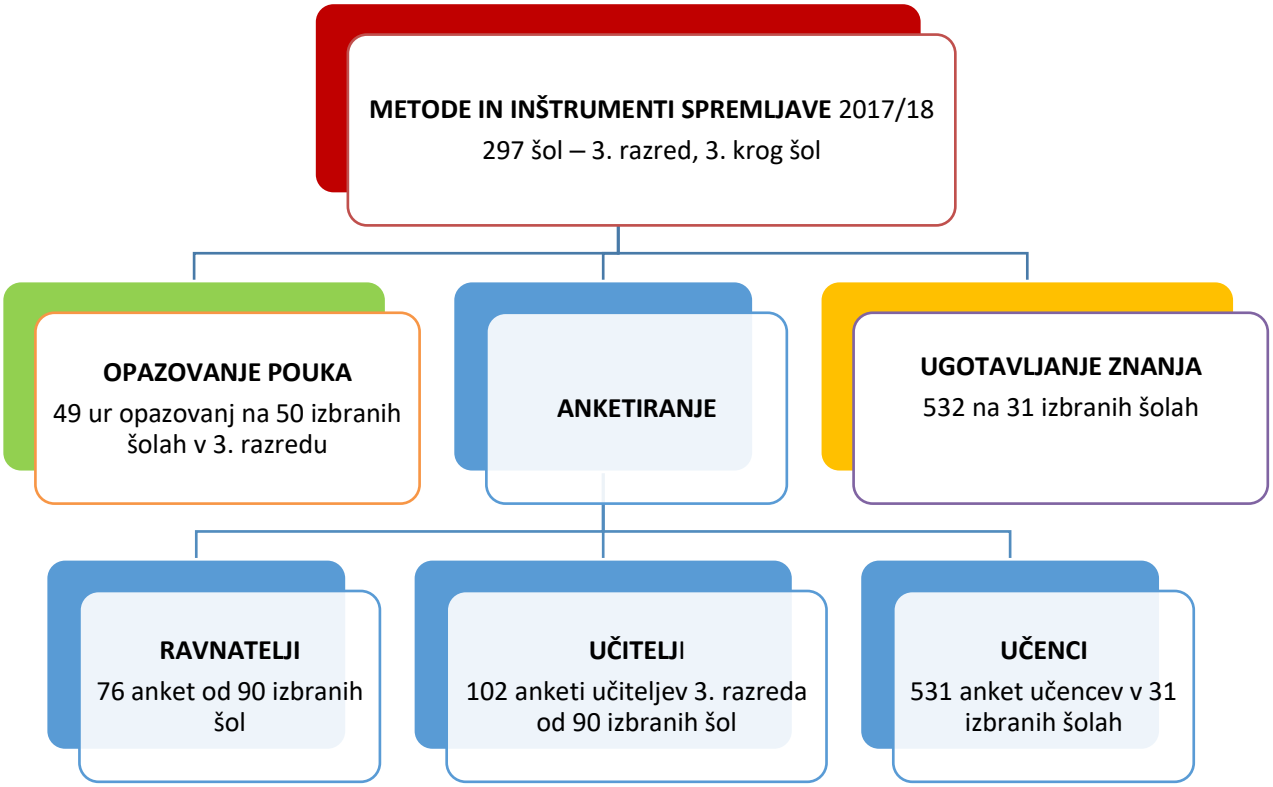

Poleg omenjene spremljave je največja pozornost svetovalk ZRSŠ, ki delujemo na tem področju, usmerjena v **strokovno podporo šol:** tako učiteljev, ki poučujejo tuji jezik v 1. in 2. VIO, kot tudi ravnateljev OŠ. Učitelje podpiramo na **strokovnih regijskih srečanjih, mrežah kolegialnih hospitacij znotraj posameznih območnih enot, svetovalnih storitvah in predvsem s ciklom sedmih izobraževanj** (skupaj 40 izvedb šestih različnih strokovnih usposabljanj) v okviru seminarjev *Krepitev kompetenc strokovnih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda (od 2016 do 2018)* v sklopu teme: ***Jezikovne kompetence učiteljev in vzgojiteljev.*** Glede na to, da so bila področja usposabljanja zasnovana na podlagi nevralgičnih točk, ki so jih pokazale analize spremljav v prvih treh letih, se določeni pozitivni vplivi že kažejo v tem poročilu.

Shema 2: Cilji uvajanja in spremljanja

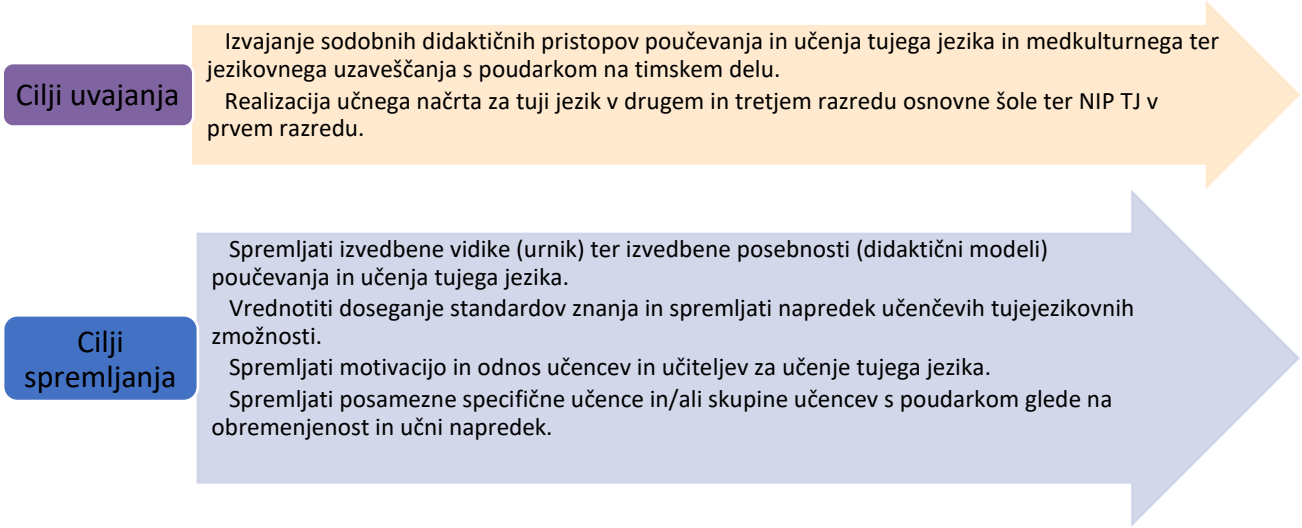

1.2 Načrt uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu osnovne šole

Zavod RS za šolstvo je pri uvajanju in spremljanju tujega jezika v 2. in 3. razredu osnovne šole do sedaj izvedel naslednje aktivnosti:

- nudil stalno strokovno podporo šolam v uvajanju in spremljanju,
- ugotavljal pomanjkljivosti pri izvajanju novega učnega načrta v praksi ter skrbel za sprotno podporo pri odpravljanju pomanjkljivosti,
- izvajal obvezno spremljanje pouka v šolah prvega in tretjega kroga (v 2. in 3. razredih),
- pripravil štiri vmesna in končno poročilo o uvajanju in spremljanju tujega jezika v 2. in 3. razredu za potrditev na *Svetu za kakovost in evalvacije, Komisiji za osnovno šolstvo* in *Strokovnem svetu za splošno izobraževanje Republike Slovenije* ob koncu vsakega posameznega šolskega leta.

Preglednica 1: Organizacijski model uvajanja in spremljanja na treh ravneh

Prva raven: nacionalna raven Delovna skupina na ZRSŠ: ● pedagoške svetovalke za razredni pouk (6), ● pedagoške svetovalke za jezike (8), ● pedagoška svetovalka z oddelka za OŠ (1), ● predstojnice območnih enot (9).	○ Uvajanje in spremljanje na sistemski ravni (anketiranje 3 od 4 deležnikov), ○ strokovna usposabljanja za učitelje 1. VIO v okviru izobraževanj *Krepitev kompetenc strokovnih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v obdobju od 2016 do 2018: Jezikovne kompetence učiteljev in vzgojiteljev* (6 izobraževanj: 5 x *Vrednotenje dosežkov učencev pri TJ*, 5 x *Od fonološkega ozaveščanja do branja in pisanja v TJ,* 5 x *Formativno spremljanje v podporo učenju tujega jezika na razredni stopnji*, 4 x *Didaktični pristopi in učna gradiva pri zgodnjem učenju TJ*, 2 x *Individualizacija in diferenciacija pri zgodnjem učenju TJ*, 2 x *Konferenca o zgodnjem učenju in poučevanju TJ*), ○ spletna učilnica *Zgodnje učenje tujih jezikov*.
Druga raven: raven območnih enot Skrbniški timi (sestavljeni iz spodaj navedenih svetovalk, če so zaposlene na enoti, oz. ob pomoči pedagoških svetovalk z ostalih območnih enot): ● pedagoška svetovalka za razredni pouk, ● pedagoška svetovalka za jezike, ● predstojnica območne enote.	○ Najmanj 2 regijski strokovni srečanji za učitelje, ki poučujejo tuji jezik v 1. VIO, ○ strokovne vsebine s področja tujega jezika na srečanjih za OŠ ravnatelje v območnih enotah (predstojnice), ○ kolegialne hospitacije znotraj območnih enot (učitelji praktiki, okrog 10 gostujočih učiteljev + svetovalci), ○ spremljave pouka v 3. razredu na šolah tretjega kroga (skladno z metodologijo – zajeto v poročilu).
Tretja raven: raven posamezne šole ● Učitelj izvajalec pouka TJ v 1. VIO, ● učitelj TJ, ki uči v 2. in 3. VIO, ● matični učitelj v 1. VIO, ● šolska svetovalna služba, ● ravnatelj.	○ Medsebojne kolegialne hospitacije znotraj šole (po vertikali in na relaciji RP/TJ, spodbujano s strani ZRSŠ), ○ srečevanja strokovnih timov na šoli po vertikali (npr. vsi učitelji angleščine, ki poučujejo na šoli).

Shema 3: Organizacijski model uvajanja in spremljanja na treh ravneh

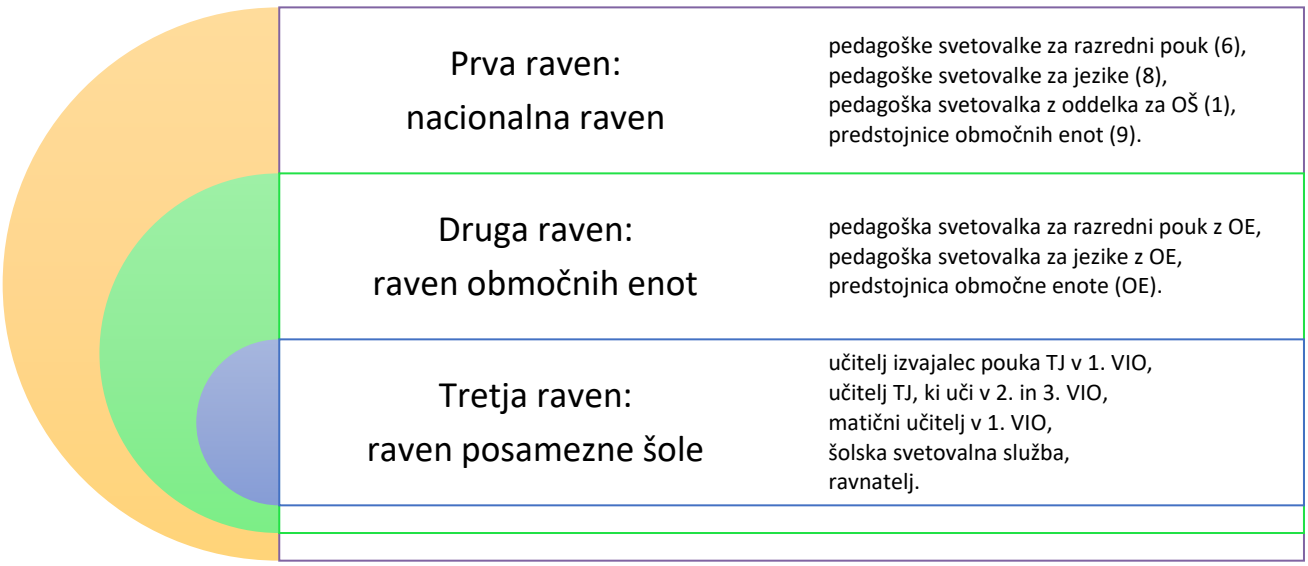

1.3 Skladnost spremljave s potrjenim Načrtom uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu osnovne šole (2014)

Realizirana spremljava vsebinsko pokriva načrtovano spremljavo po *Načrtu uvajanja in spremljanja za šol. leto 2017/18*:

- ✓ izvajanje strokovne podpore timom na šolah (okvirne teme strokovnih srečanj so vezane na vsebino učnega načrta, na izvajanje timskega dela, vprašanja, ki se pojavljajo v praksi ter specifiko posameznega učnega okolja),
- ✓ spremljanje pouka na določenih šolah tretjega kroga šol (3. razred): april–junij 2018,
- ✓ anketiranje ravnateljev, učiteljev in učencev,
- ✓ preverjanje znanja slušnega in bralnega razumevanja pri učencih,
- ✓ še bolj poglobljeno uvajanje celotnega tretjega kroga šol (3. razred), vključno z vsemi novimi učitelji v šolah prvega in drugega kroga (zaradi starostne strukture učiteljev, ki poučujejo tuji jezik v 1. VIO, je opazna precejšnja fluktuacija učiteljev – preseljevanje, porodniške odsotnosti …),
- ✓ letna refleksija oz. konferenca o zgodnjem učenju in poučevanju tujih jezikov v OŠ, namenjena izmenjavi strokovnih izkušenj in informiranju javnosti,
- ✓ priprava četrtega in končnega poročila.

V nekaterih elementih pa načrtovano tudi razširja:

- ✓ strokovne vsebine o zgodnjem poučevanju tujih jezikov v OŠ za ravnatelje osnovnih šol, kar je vključeno v redna regijska strokovna srečanja za ravnatelje, ki jih pripravljajo predstojnice ZRSŠ skupaj s svetovalkami za tuje jezike in razredni pouk,
- ✓ strokovna srečanja oz. ponedeljkove delavnice v okviru območnih enot z vsebinami na področju zgodnjega učenja tujih jezikov, ki jih pripravljajo svetovalke za razredni pouk in tuje jezike,
- ✓ dodatna strokovna podpora učiteljem preko seminarjev, ki izhajajo iz potreb v praksi.

Določene aktivnosti pa tudi opušča:

- ✓ anketiranje staršev v šol. l. 2017/18 ni bilo izvedeno, kar je v skladu z zabeleženo opombo v *Načrtu uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu osnovne šole* (2014), kjer je navedeno, da »v kolikor bo anketiranje staršev v šol. letu 2016/17 dalo podobne rezultate, kot anketiranje staršev v šol. letih 2014/15 in 2015/16, se anketiranje v šol. letu 2017/18 ne izvede.«

2. METODE RAZISKOVANJA

2.1. Uporabljene metode in inštrumenti raziskovanja glede na posamezne cilje spremljave

Preglednica 2: Posamezni cilji glede na metode in inštrumente spremljave s podatki o vzorcu v šol. l. 2017/18

	CILJI	METODE SPREMLJANJA	INŠTRUMENTI SPREMLJAVE	PODATEK O VZORCU za leto 2017/18
1.	spremljanje **izvedbenih vidikov** (urnik) ter **izvedbenih posebnosti** (didaktični modeli) poučevanja in učenja tujega jezika	● *anketiranje* ● *opazovanje pouka*	● *vprašalnik za učitelje* ● *vprašalnik za ravnatelje* ● *opazovalni list za spremljanje pouka*	**Opazovanje pouka** 49 ur opazovanja pouka v 3. razredu na 49 šolah tretjega kroga in toliko oddanih opazovalnih listov *april–junij 2018* **Preverjanje znanja slušnega razumevanja pri učencih**: 532 preizkusov slušnega in bralnega razumevanja s pisnim preizkusom v 3. raz. na 31 izbranih šolah tretjega kroga *maj–junij 2018* **Anketiranje:** ● 76 ravnateljev na 90 izbranih šolah tretjega kroga ● 102 učitelja na 90 izbranih šolah tretjega kroga ● 532 učencev na izbranih 31 šolah tretjega kroga *junij 2018*
2.	vrednotenje **doseganja standardov znanja** in spremljanje **napredka učenčevih tujejezikovnih zmožnosti**	● *vodeno reševanje testne pole* ● *voden razgovor ob slikovni podpori*	● *vprašalnik za učence* ● *vprašalnik za starše (ne v 2017/18)* ● *vprašalnik za učitelje* ● *preverjanje znanja slušnega (in bralnega v 3. razredu) razumevanja s slikovno predlogo in zvočnim posnetkom*	
3.	spremljanje **motivacije ter odnosa učencev in učiteljev** za učenje tujega jezika ter **mnenja in opažanja staršev**	● *anketiranje* ● *opazovanje pouka*	● *vprašalnik za učence* ● *vprašalnik za starše (ne v 2017/18)* ● *vprašalnik za učitelje* ● *opazovalni list za spremljanje pouka*	
4.	spremljanje posameznih **specifičnih učencev in/ali skupin** učencev s poudarkom na obremenjenosti in učnem napredku	● *anketiranje* ● *opazovanje pouka*	● *vprašalnik za ravnatelje* ● *vprašalnik za učitelje* ● *opazovalni list za spremljanje pouka*	

V ta namen smo v delovni skupini v sodelovanju z zunanjimi sodelavci razvili različne inštrumente spremljave, in sicer (del priloge tega poročila):

- **4 anketne vprašalnike**: za ravnatelje, učitelje in učence (vprašalniki, uporabljeni v dosedanjih treh letih spremljav, v šol. l. 2017/18 narejene minimalne dopolnitve, ki niso vplivale na samo metodologijo), anketnega vprašalnika za starše v šol. l. 2017/18 nismo uporabili,
- **opazovalni list za spremljanje pouka** v 2. in 3. razredu (prvič pripravljen v šol. l. 2014/15, delno dopolnjen v šol. l. 2015/16 in kot tak uporabljen v drugem, tretjem in četrtem letu spremljave),
- **preizkus znanja in zvočni posnetek za vodeno preverjanje znanja slušnega in bralnega razumevanja tujega jezika ob koncu 3. razreda** v nemščini in angleščini je bilo zaradi objektivnosti rezultatov v 2017/18 potrebno ponovno pripraviti, ker je bil test iz 2015/16 objavljen v spletni učilnici in kot tak dan v javno uporabo (test za 2. razred dvakrat uporabljen v š. l. 2014/15 in 2016/17, prvi preizkus za 3. razred uporabljen le v š. l. 2015/16, drugi preizkus za 3. razred uporabljen le v 2017/18).

V skladu z metodološkimi postopki so bili vsi pripravljeni instrumenti pred prvo uporabo pilotirani in ustrezno dopolnjeni. Pri pripravi opazovalnih inštrumentov oz. vprašalnikov smo pregledali že objavljene inštrumente:

- vprašalnik za preverjanje kompetenc učiteljev ESCL[1],
- vprašalnik za starše iz projekta UTJ-JIMU[2],
- vprašalnik za učence pri spremljanju 2. tujega jezika[3],
- vprašalnik za starše (projekt UTJ-JIMU),
- preverjanje tujejezikovnega predznanja in doseganja ravni standardov na koncu 2. razreda (ELLI[4]),
- opazovanje prakse (UTJ-JIMU)[5].

2.2. Podatki o vzorcu

Preglednica 3: Vzorec po statističnih regijah v letu 2017/18

statistična regija	*število šol v 3. krogu uvajanja*	*opazovanje pouka*	*anketiranje in testiranje učencev*	*anketiranje ravnateljev in učiteljev*
Gorenjska	21	*3*	2	6
Goriška	20	*3*	2	6
Jugovzhodna Slovenija	23	*4*	2	7
Koroška	8	*1*	1	2
Notranjsko-kraška	11	*2*	1	3
Obalno-kraška	16	*3*	2	5
Osrednjeslovenska	64	*11*	6	19
Podravska	45	*8*	5	14
Pomurska	35	*6*	4	11
Savinjska	35	*6*	4	11
Spodnjeposavska in Zasavska	19	*3*	2	6
skupaj	297	*50*	31	90

Anketiranje ravnateljev in učiteljev na izbranih 90 šolah in med njimi izbranimi 31 šolami, kjer se je dodatno izvedlo anketiranje ter preverjanje znanja slušnega in bralnega razumevanja učencev

Med šolami tretjega kroga uvajanja prvega tujega jezika (od razpoložljivih 297 šol) je bilo naključno izbranih 90 šol. Na vseh 90 izbranih šolah se je izvedlo anketiranje učiteljev (vsi učitelji prvega tujega jezika v 3. razredu) in ravnateljev šole. Poleg teh 90 šol je bilo naključno izbranih še 31 šol tretjega kroga, na katerih se je ob anketiranju učiteljev in ravnateljev izvedlo tudi preverjanje znanja slušnega in bralnega razumevanja ter anketiranje učencev 3. razreda.

Šole so bile izbrane proporcionalno glede na statistično regijo. Metodologija je podobna predhodno opravljeni izbiri šol za namene opazovanja pouka. Ne glede na število oddelkov na izbranih 31 šolah, smo anketirali in preverjali znanje učencev le v enem oddelku. Oddelek je izbrala šola sama, in sicer na matični ali podružnični šoli.

Vzorec šol ni bil stratificiran glede na tuji jezik, ki ga uvajajo, saj s tem podatkom predhodno nismo razpolagali. Izbiro jezika smo preverili pred začetkom zbiranja podatkov, saj je bilo to pomembno zaradi različnosti anketnih vprašalnikov, testne pole za preverjanje znanja slušnega in bralnega razumevanja ter zvočnega posnetka, kar je bilo prilagojeno obema možnima tujima jezikoma – angleščini ali nemščini. Anketiranje učencev in preverjanje slušnega in bralnega razumevanja

[1] http://www.iup.edu/foreignlanguages/spanish/education-bsed/competencies/default.aspx
[2] http://www.zrss.si/pdf/vecjezicnost.pdf
[3] http://www.zrss.si/pdf/290911141149_letno_porocilo_2tj_za_2008_09.pdf
[4] http://www.ellieresearch.eu/outcomes.html
[5] http://www.zrss.si/pdf/vecjezicnost.pdf

so izvedle svetovalke Zavoda RS za šolstvo same zaradi zagotavljanja objektivnosti dobljenih rezultatov, saj je šlo na izbranih šolah v mnogih primerih za učitelje, ki do sedaj še niso sodelovali z Zavodom za šolstvo, zato ne bi bilo mogoče zagotovili metodološke relevantnosti dobljenih podatkov.

Preglednica 4: 90 šol tretjega kroga, ki so bile vključene v anketiranje in preverjanje znanja učencev (krepko in na sivi podlagi je označenih 31 šol, na katerih smo izvedli tudi anketiranje ter preverjanje znanja učencev)

zap. št.	*STATISTIČNA REGIJA*	*OBČINA*	*NAZIV ŠOLE*
1.	Gorenjska	Kranj	Osnovna šola Jakoba Aljaža Kranj
2.	Gorenjska	Naklo	Osnovna šola Naklo
3.	Gorenjska	Kranj	Osnovna šola Simona Jenka Kranj
4.	Gorenjska	Kranj	Osnovna šola Stražišče Kranj
5.	**Gorenjska**	**Kranjska Gora**	**Osnovna šola 16. decembra Mojstrana**
6.	**Gorenjska**	**Kranj**	**Osnovna šola Matije Čopa Kranj**
7.	Goriška	Cerkno	Osnovna šola Cerkno
8.	Goriška	Ajdovščina	Osnovna šola Col
9.	Goriška	Kanal	Osnovna šola Deskle
10.	Goriška	Idrija	Osnovna šola Spodnja Idrija
11.	**Goriška**	**Bovec**	**Osnovna šola Bovec**
12.	**Goriška**	**Tolmin**	**Osnovna šola Simona Kosa Podbrdo**
13.	Jugovzhodna Slovenija	Kostel	Osnovna šola Fara
14.	Jugovzhodna Slovenija	Mokronog-Trebelno	Osnovna šola Mokronog
15.	Jugovzhodna Slovenija	Metlika	Osnovna šola Podzemelj
16.	Jugovzhodna Slovenija	Straža	Osnovna šola Vavta vas
17.	Jugovzhodna Slovenija	Črnomelj	Osnovna šola Vinica
18.	**Jugovzhodna Slovenija**	**Črnomelj**	**Osnovna šola Mirana Jarca Črnomelj**
19.	**Jugovzhodna Slovenija**	**Mirna Peč**	**Osnovna šola Mirna Peč**
20.	Koroška	Slovenj Gradec	Osnovna šola Šmartno pri Slovenj Gradcu
21.	**Koroška**	**Slovenj Gradec**	**Osnovna šola Podgorje**
22.	Notranjsko-kraška	Pivka	Osnovna šola Pivka
23.	Notranjsko-kraška	Ilirska Bistrica	Osnovna šola Rudija Mahniča - Brkinca Pregarje
24.	**Notranjsko-kraška**	**Ilirska Bistrica**	**Osnovna šola Jelšane**
25.	Obalno-kraška	Izola	Osnovna šola Dante Alighieri Izola
26.	Obalno-kraška	Koper	Osnovna šola Šmarje pri Kopru
27.	Obalno-kraška	Piran	Osnovna šola Vincenzo e Diego de Castro Piran
28.	**Obalno-kraška**	**Koper**	**Osnovna šola Dekani**
29.	**Obalno-kraška**	**Koper**	**Osnovna šola Elvire Vatovec Prade - Koper**
30.	Osrednjeslovenska	Logatec	Osnovna šola 8 talcev Logatec

31.	Osrednjeslovenska	Ljubljana	Osnovna šola Danile Kumar Ljubljana
32.	Osrednjeslovenska	Dobrova-Polhov Gradec	Osnovna šola Dobrova
33.	Osrednjeslovenska	Ljubljana	Osnovna šola Hinka Smrekarja Ljubljana
34.	Osrednjeslovenska	Ljubljana	Osnovna šola Jožeta Moškriča Ljubljana
35.	Osrednjeslovenska	Ljubljana	Osnovna šola Karla Destovnika Kajuha Ljubljana
36.	Osrednjeslovenska	Ljubljana	Osnovna šola Majde Vrhovnik Ljubljana
37.	Osrednjeslovenska	Ljubljana	Osnovna šola Mirana Jarca Ljubljana
38.	Osrednjeslovenska	Brezovica	Osnovna šola Preserje
39.	Osrednjeslovenska	Ivančna Gorica	Osnovna šola Stična
40.	Osrednjeslovenska	Ljubljana	Osnovna šola Šentvid
41.	Osrednjeslovenska	Šmartno pri Litiji	Osnovna šola Šmartno pri Litiji
42.	Osrednjeslovenska	Kamnik	Osnovna šola Šmartno v Tuhinju
43.	**Osrednjeslovenska**	**Ljubljana**	**Osnovna šola Franca Rozmana - Staneta Ljubljana**
44.	**Osrednjeslovenska**	**Ljubljana**	**Osnovna šola Livada Ljubljana**
45.	**Osrednjeslovenska**	**Medvode**	**Osnovna šola Medvode**
46.	**Osrednjeslovenska**	**Ljubljana**	**Osnovna šola Miška Kranjca Ljubljana**
47.	**Osrednjeslovenska**	**Ljubljana**	**Osnovna šola dr. Vita Kraigherja Ljubljana**
48.	**Osrednjeslovenska**	**Ljubljana**	**Osnovna šola Poljane Ljubljana**
49.	Podravska	Makole	Osnovna šola Anice Černejeve Makole
50.	Podravska	Maribor	Osnovna šola bratov Polančičev Maribor
51.	Podravska	Pesnica	Osnovna šola Jakobski Dol
52.	Podravska	Ruše	Osnovna šola Janka Glazerja Ruše
53.	Podravska	Sv. Jurij v Slov. goricah	Osnovna šola Jožeta Hudalesa Jurovski dol
54.	Podravska	Slovenska Bistrica	Osnovna šola Partizanska bolnišnica Jesen Tinje
55.	Podravska	Oplotnica	Osnovna šola Pohorskega bataljona Oplotnica
56.	Podravska	Maribor	Osnovna šola Toneta Čufarja Maribor
57.	Podravska	Videm	Osnovna šola Videm
58.	**Podravska**	**Cerkvenjak**	**Osnovna šola Cerkvenjak - Vitomarci**
59.	**Podravska**	**Duplek**	**Osnovna šola Korena**
60.	**Podravska**	**Lovrenc na Pohorju**	**Osnovna šola Lovrenc na Pohorju**
61.	**Podravska**	**Maribor**	**Osnovna šola Maksa Durjave Maribor**
62.	**Podravska**	**Ormož**	**Osnovna šola Velika Nedelja**
63.	Pomurska	Murska Sobota	Osnovna šola I Murska Sobota
64.	Pomurska	Murska Sobota	Osnovna šola II Murska Sobota
65.	Pomurska	Apače	Osnovna šola in vrtec Apače
66.	Pomurska	Ljutomer	Osnovna šola Ivana Cankarja Ljutomer
67.	Pomurska	Kobilje	Osnovna šola Kobilje

68.	Pomurska	Ljutomer	Osnovna šola Mala Nedelja
69.	Pomurska	Sveti Jurij	Osnovna šola Sveti Jurij ob Ščavnici
70.	**Pomurska**	**Gornja Radgona**	**Osnovna šola dr. Antona Trstenjaka Negova**
71.	**Pomurska**	**Gornji Petrovci**	**Osnovna šola Gornji Petrovci**
72.	**Pomurska**	**Kuzma**	**Osnovna šola Kuzma**
73.	**Pomurska**	**Črenšovci**	**Osnovna šola Prežihovega Voranca Bistrica**
74.	Savinjska	Celje	III. osnovna šola Celje
75.	Savinjska	Šentjur	Osnovna šola Blaža Kocena Ponikva
76.	Savinjska	Ljubno	Osnovna šola Ljubno ob Savinji
77.	Savinjska	Slovenske Konjice	Osnovna šola Loče
78.	Savinjska	Radeče	Osnovna šola Marjana Nemca Radeče
79.	Savinjska	Velenje	Osnovna šola Mihe Pintarja - Toleda Velenje
80.	Savinjska	Mozirje	Osnovna šola Mozirje
81.	**Savinjska**	**Braslovče**	**Osnovna šola Braslovče**
82.	**Savinjska**	**Celje**	**Osnovna šola Frana Roša Celje**
83.	**Savinjska**	**Rečica ob Savinji**	**Osnovna šola Rečica ob Savinji**
84.	**Savinjska**	**Žalec**	**Osnovna šola Šempeter v Savinjski dolini**
85.	Spodnjeposavska	Krško	Osnovna šola Jurija Dalmatina Krško
86.	Spodnjeposavska	Brežice	Osnovna šola Maksa Pleteršnika Pišece
87.	Spodnjeposavska	Sevnica	Osnovna šola Milana Majcna Šentjanž
88.	**Spodnjeposavska**	**Brežice**	**Osnovna šola Cerklje ob Krki**
89.	**Spodnjeposavska**	**Kostanjevica na Krki**	**Osnovna šola Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki**
90.	Zasavska	Trbovlje	Osnovna šola Ivana Cankarja Trbovlje

V nadaljevanju (graf 1) predstavljamo primerjavo deleža udeležencev (ravnateljev, učiteljev, staršev in učencev), vključenih v anketiranje. Prva dva stolpca predstavljata prvo in drugo leto spremljave – torej odzive vseh sodelujočih 60 šol v 1. krogu (obe leti isti vzorec), tretji in četrti stolpec pa predstavljata tretje in četrto leto spremljave – torej odzive naključno izbranih šol 3. kroga od 297 razpoložljivih šol. Vsi izbori šol v vzorec so potekali proporcionalno glede na statistično regijo. Ne glede na število oddelkov 3. razreda na šoli je bil testiran in anketiran le en oddelek učencev. Oddelek je bil izbran poljubno (na matični ali na podružnični šoli).

Graf 1: Primerjava deleža vključenih v anketiranje v vseh štirih letih spremljave

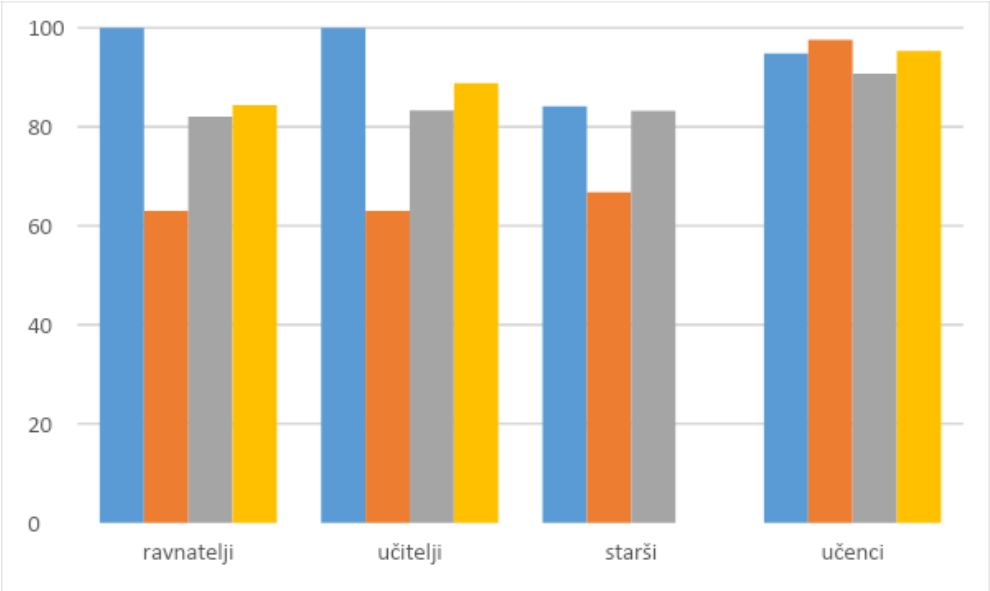

Delež **ravnateljev in učiteljev,** ki so se odzvali naši **anketi**, je bil pri anketiranju tretjega kroga v š. l. 2017/18 relativno visok (nad 84 % za ravnatelje in nad 88 % za učitelje), kar je spodbudno še posebej zato, ker z učitelji in ravnatelji tretjega kroga Zavod za šolstvo na tem področju ni imel vzpostavljenega tako intenzivnega sodelovanja kot s 60 šolami prvega kroga v 1. in 2. letu naloge Uvajanja in spremljanja tujega jezika. K sodelovanju v anketi so bili nagovorjeni vsi učitelji, ki so v letu spremljave na izbrani šoli poučevali tuji jezik v razredu, ki je bil tisto leto predmet spremljave (npr. v 2014/15 in 2016/17 vsi učitelji, ki so tisto leto na šolah v vzorcu poučevali TJ v 2. razredu, v 2015/16 in 2017/18 pa vsi učitelji, ki so tisto leto poučevali TJ na šolah v vzorcu v 3. razredu). Prvo leto se je tako odzvalo vseh 60 ravnateljev in vseh 67 učiteljev, kar predstavlja 100% stopnjo odgovora, drugo leto 38 od 60 ravnateljev in 42 od 67 učiteljev, kar predstavlja 63 % stopnjo odgovora. Tretje leto je od 90 izbranih šol odgovarjalo 74 ravnateljev, kar predstavlja 82 % stopnjo odgovora in učitelji s 75 šol, kar predstavlja 83,3 % stopnjo odgovora. Četrto leto se je od izbranih 90 šol odzvalo 76 ravnateljev, kar predstavlja 84,4 % stopnjo odgovora in 102 učitelja z 80 šol, kar predstavlja 88,8 % stopnjo odgovora glede na delež šol, s katerih smo pridobili vrnjen en ali več anketnih vprašalnikov učiteljev.

Anketiranje staršev je v šolskem letu 2014/15 potekalo na vseh 60 šolah prvega kroga – odgovarjalo je 413 od 491 staršev, kar predstavlja 84,1 % stopnjo odgovora. V šol. letu 2015/16 je prav tako na istih šolah v skupini istih staršev potekalo še eno anketiranje, na katerega se je odzvalo 328 staršev, kar predstavlja 66,8 % stopnjo odgovora. Anketiranje staršev je še zadnjič potekalo v šol. letu 2016/17 na izbranem vzorcu 31 od 297 šol tretjega kroga. Odzval se je 601 starš od skupaj 722, kar predstavlja 83,2 % stopnjo odgovora. Kot smo omenili, v četrtem letu spremljave staršev nismo anketirali, ker smo že v načrtu opredelili, da se v primeru, ko ne bo velikih statistično pomembnih razlik v odgovorih staršev v prvih treh letih, staršev zadnje leto ne anketira.

Anketiranje učencev je v šolskem letu 2014/15 in 2015/16 potekalo na istem vzorcu drugega in naslednje leto tretjega razreda na 60 šolah prvega kroga. Prvo leto je odgovarjalo 236 od 249 učencev, kar predstavlja 94,8 % stopnjo odgovora, drugo leto 243 od 249 učencev, kar predstavlja 97,6 % stopnjo odgovora. Anketiranje so v prvem krogu izpeljale učiteljice same. V šolskem letu 2016/17 smo anketirali 612 od vpisanih 675 drugošolcev v izbranih 31 šolah tretjega kroga, kar predstavlja 90,7 % stopnjo odgovora, v zadnjem letu spremljave, tj. v šol. letu 2017/18, pa smo anketirali 531 od vpisanih 557 tretješolcev v na novo izbranih 31 šolah tretjega kroga, kar predstavlja 95,3 % stopnjo odgovora. Anketiranje so v tretjem krogu izpeljale svetovalke Zavoda RS za šolstvo zaradi zagotovitve objektivnosti dobljenih rezultatov.

Preverjanje znanja učencev je prvo in drugo leto potekalo na izbranih 19 od 60 šol prvega kroga – tako smo v šol. letu 2014/15 testirali 848 od 913 učencev (stopnja odgovora 92,9 %), drugo leto, tj. v šol. letu 2015/16, pa 620 od 675 učencev (stopnja odgovora je bila 88,1 %). V tretjem letu, šol. leto 2016/17, smo testiranje izpeljali na izbranih 31 šolah tretjega kroga in tako zajeli 620 od 675 vpisanih učencev (stopnja odgovora 91,9 %), v četrtem letu, šol. leto 2017/18, pa 532 od vpisanih 557 učencev (stopnja odgovora 95,5 %). Preverjanje znanja učencev so v prvem krogu izpeljale učiteljice same

(ker so bile predhodno usposobljene za izvedbo tovrstnega testiranja in zagotovitev objektivnosti), v tretjem krogu pa so ga tako tretje kot četrto leto v celoti izpeljale svetovalke Zavoda RS za šolstvo.

Opazovanje pouka

Skladno z *Načrtom uvajanja in spremljanja* je bilo **opazovanje pouka** v vseh 60 šolah prvega kroga v šolskih letih 2014/15 in 2015/16 izvedeno dvakrat (jeseni in spomladi v 2. ter jeseni in spomladi v 3. razredu). Opazovanje pouka sta izvajali po dve pedagoški svetovalki (svetovalka za tuji jezik in svetovalka za razredni pouk) ter predstojnica območne enote, ki ni izpolnjevala opazovalnega obrazca.
V tretjem in četrtem letu pa je *Načrt* predvidel le po eno spremljavo v šolah tretjega kroga v šolskem letu – tj. spomladi. Tako je bilo v šol. letu 2016/17 kot tudi 2017/18 naključno izbranih po 50 od 297 razpoložljivih šol tretjega kroga (vsako leto nov izbor, uravnoteženo po statističnih regijah). Opazovanje pouka je izvedla le po ena svetovalka (skupno so pol ur opazovale svetovalke za tuje jezike in pol ur svetovalke za razredni pouk, saj se je ob predhodnih analizah prvih dveh let opazovanj pokazalo, da med posameznima profiloma ne prihaja do statistično značilnih razlik – skladnost opazovanja). Občasno so se pridružile tudi predstojnice območnih enot, ki pa niso izpolnjevale opazovalnih obrazcev kot pedagoške svetovalke. Tretje leto je bilo izvedenih 55 ur (na posameznih šolah zaradi poučevanja tako nemškega kot angleškega jezika v 2. razredu), četrto leto pa 49 ur opazovanja, saj je bila v vzorcu šola, ki je medtem prenehala obstajati oz. je bila priključena kot podružnična šola eni izmed šol 1. kroga, kjer je spremljava že potekala prvo in drugo leto. Nadomestne šole nismo iskali.

Shema 4: Časovnica opazovanja pouka

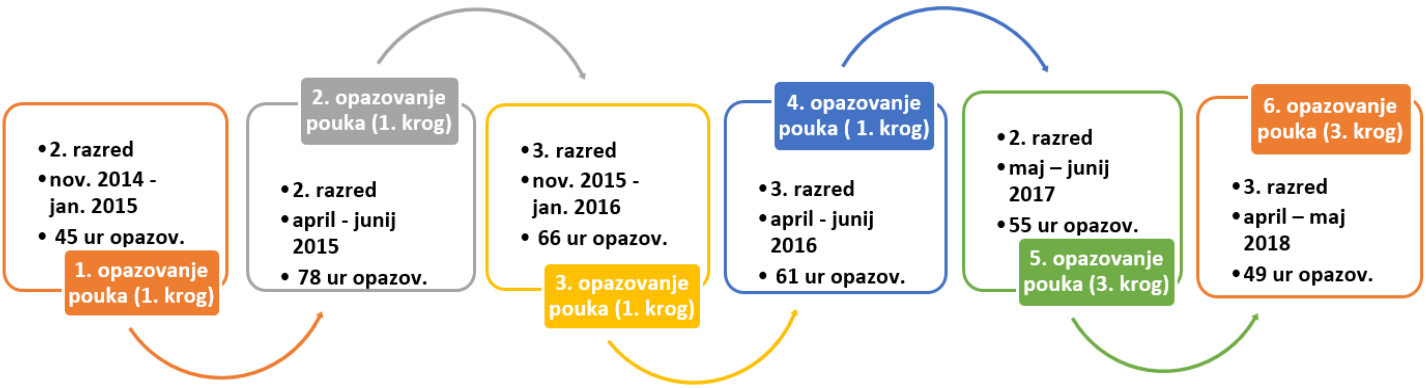

Preglednica 5: 49 šol tretjega kroga, ki so bile vključene v opazovanje pouka v 3. razredu

Območna enota	Statistična regija	Občina	Naziv šole (*opazovanje pouka tujega jezika – nemščine)	Svetovalka, ki je spremljala pouk
OE Kranj	Gorenjska	Škofja Loka	Osnovna šola Cvetka Golarja Škofja Loka	Lucija Rakovec
	Gorenjska	Preddvor	Osnovna šola Matije Valjavca Preddvor	Lucija Rakovec
	Gorenjska	Jesenice	Osnovna šola Toneta Čufarja Jesenice	Maja Kovačič
OE Nova Gorica	Goriška	Tolmin	Osnovna šola Dušana Muniha Most na Soči	Berta Kogoj
OE Novo mesto	Jugovzhodna Slovenija	Novo mesto	Osnovna šola Center Novo mesto	Susanne Volčanšek
	Jugovzhodna Slovenija	Črnomelj	Osnovna šola Mirana Jarca Črnomelj	Marta Novak
	Jugovzhodna Slovenija	Črnomelj	Osnovna šola Stari trg ob Kolpi	Marta Novak

	Jugovzhodna Slovenija	Žužemberk	Osnovna šola Žužemberk	Marta Novak
	Spodnjeposavska	Brežice	Osnovna šola Maksa Pleteršnika Pišece	Susanne Volčanšek
	Spodnjeposavska	Sevnica	Osnovna šola Milana Majcna Šentjanž	Susanne Volčanšek
OE Slovenj Gradec	Koroška	Slovenj Gradec	Osnovna šola Podgorje	Lucija Rakovec
OE Koper	Notranjsko-kraška	Ilirska Bistrica	Osnovna šola Jelšane	Katarina Dolgan
	Notranjsko-kraška	Ilirska Bistrica	Osnovna šola Rudija Mahniča - Brkinca Pregarje	Katarina Dolgan
	Obalno-kraška	Izola	Osnovna šola Dante Alighieri Izola	Katarina Dolgan
	Obalno-kraška	Koper	Osnovna šola Elvire Vatovec Prade - Koper	Berta Kogoj
	Obalno-kraška	Koper	Osnovna šola Šmarje pri Kopru	Berta Kogoj
OE Ljubljana	Zasavska	Hrastnik	Osnovna šola N.H. Rajka Hrastnik	Liljana Kač
	Osrednjeslovenska	Vrhnika	Osnovna šola Antona Martina Slomška Vrhnika	Mihaela Kerin
	Osrednjeslovenska	Dobrova - Polhov Gradec	Osnovna šola Dobrova	Mihaela Kerin
	Osrednjeslovenska	Ljubljana	Osnovna šola Hinka Smrekarja Ljubljana	Alenka Andrin
	Osrednjeslovenska	Kamnik	Osnovna šola Marije Vere Kamnik	Liljana Kač
	Osrednjeslovenska	Medvode	Osnovna šola Medvode	Liljana Kač
	Osrednjeslovenska	Ljubljana	Osnovna šola dr. Vita Kraigherja	Alenka Andrin
	Osrednjeslovenska	Medvode	Osnovna šola Preska, POŠ Sora	Liljana Kač
	Osrednjeslovenska	Ljubljana	Osnovna šola Prule	Katica Pevec Semenc
	Osrednjeslovenska	Domžale	Osnovna šola Rodica Domžale	Katica Pevec Semec
	Osrednjeslovenska	Domžale	Osnovna šola Venclja Perka Domžale	Alenka Andrin
	Osrednjeslovenska	Ljubljana	Osnovna šola Vižmarje - Brod	Mihaela Kerin
	Goriška	Cerkno	Osnovna šola Cerkno	Berta Kogoj
	Goriška	Idrija	Osnovna šola Idrija	Katarina Dolgan
OE Maribor	Podravska	Slovenska Bistrica	Osnovna šola Antona Ingoliča Spodnja Polskava	Barbara Lesničar
	Podravska	Benedikt	Osnovna šola Benedikt	Nada Nedeljko
	Podravska	Maribor	Osnovna šola bratov Polončičev Maribor	Barbara Lesničar
	Podravska	Pesnica	Osnovna šola Jakobski Dol	Nada Nedeljko
	Podravska	Ptuj	Osnovna šola Mladika Ptuj	Nada Nedeljko
	Podravska	Šentilj	Osnovna šola Sladki Vrh	Barbara Lesničar

	Podravska	Središče ob Dravi	Osnovna šola Središče ob Dravi	Barbara Lesničar
OE Murska Sobota	Pomurska	Lendava	Dvojezična osnovna šola Genterovci	Vesna Vršič
	Pomurska	Murska Sobota	Osnovna šola Bakovci	Suzana Ramšak
	Pomurska	Gornja Radgona	Osnovna šola dr. Antona Trstenjaka Negova	Suzana Ramšak
	Pomurska	Ljutomer	Osnovna šola Janka Ribiča Cezanjevci	Suzana Ramšak
	Pomurska	Kobilje	Osnovna šola Kobilje	Vesna Vršič
	Pomurska	Turnišče	Osnovna šola Turnišče	Vesna Vršič
OE Celje	Savinjska	Rogaška Slatina	I. Osnovna šola Rogaška Slatina	Sonja Zajc
	Savinjska	Žalec	I. osnovna šola Žalec	Sonja Zajc
	Savinjska	Šentjur	Osnovna šola Blaža Kocena Ponikva	Sonja Zajc
	Savinjska	Šentjur	Osnovna šola Dramlje	Sonja Zajc
	Savinjska	Vojnik	Osnovna šola Frankolovo	Sonja Zajc
	Savinjska	Žalec	Osnovna šola Petrovče, POŠ Trje	Sonja Zajc

Za primerljivost smo v **Četrtem vmesnem poročilu uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu osnovne šole za šolsko leto 2017/18 (četrto leto spremljave)** vključili tudi podatke predhodnih treh poročil in ga primerjali predvsem z *Drugim vmesnim poročilom uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu osnovne šole za šolsko leto 2015/16 (drugo leto spremljave)* in delno s *Tretjim vmesnim poročilom uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu osnovne šole za šolsko leto 2016/17 (tretje leto spremljave).* Tako v nadaljevanju poročila npr. poimenujemo kot 4. opazovanje pouka tisto, ki je bilo izvedeno spomladi 2016 v šolah prvega kroga (2015/16) in 6. opazovanje pouka tisto, ki je bilo izvedeno spomladi 2018 v šolah tretjega kroga (2017/18). Dinamika opazovanja pouka v vseh letih je shematično predstavljena v *Shemi 4*, kjer so posamezna opazovanja opredeljena glede na razred opazovanja, čas opazovanja in število izvedenih ur opazovanj pouka.

Učitelje smo v okviru strokovnih regijskih srečanj predhodno seznanili s cilji in ostalimi vidiki opazovanja na spremljavah učnih ur:

- **usklajenost s cilji iz učnega načrta,**
- **potek ure:** motivacija, aktivnost, diferenciacija, učni tempo, prehodi, koherentnost učne ure,
- **interakcija**: uporaba tujega jezika, smiselna uporaba materinščine, strokovna korektnost uporabe jezika, spodbujanje komunikacije otrok v tujem jeziku, zaznavanje jezikovnih napak pri učencih, ustrezno odzivanje na učenčeve jezikovne napake, omogočanje dodatnih pojasnil za učence, kvalitetna povratna informacija,
- **medpredmetnost:** navezovanje na vsebine iz drugih učnih načrtov,
- **didaktična gradiva in pripomočki:** osmišljena uporaba didaktičnih pripomočkov in gradiv,
- **organizacija prostora:** ustrezna organizacija prostora glede na izvedbo aktivnosti,
- **metode in oblike dela**: različne oblike dela, pristopi, ki ne temeljijo le na reprodukciji, didaktične igre, pristopi za spodbujanje višjih ravni mišljenja, celostno učenje jezika (osmišljenost, življenjskost, situacijska naravnanost),
- **medkulturnost** (spoznavanje kulturne enakosti in različnosti med jeziki, razvijanje sodelovalnih veščin, iniciativa učencev na medkulturnost),
- **dejavnosti učencev** (poslušanje, izdelovanje predmetov, igranje namiznih ali gibalnih iger, medsebojno tekmovanje, uporaba spoznavnih postopkov, petje z gibalno-telesnim izražanjem, športno-gibalne dejavnosti, risanje ali barvanje).

Po spremljavi pouka je sledil usmerjen pogovor z učiteljem in ravnateljem po protokolu, v katerem smo se osredotočali predvsem na pozitivno, kar smo opazili pri pouku, izhajali smo iz zgoraj navedenih vidikov opazovanja, spregovorili smo o pomembnosti povezovanja učiteljev tujega jezika in nujnosti ustreznega nadgrajevanja predznanja po vertikali. Spregovorili smo tudi o težavah, ki jih zaznavajo učitelji v praksi (delo z učenci s primanjkljaji na posameznih področjih, uspešno sodelovanje s starši, načrtovanje pouka tujega jezika skladno z učnim načrtom in drugačno paradigmo poučevanja, ki jo zahteva zgodnje učenje tujih jezikov itd.).

Ravnatelji, ki so bili prav tako prisotni na opazovani uri, so običajno pohvalili delo opazovanih učiteljev. Obisk svetovalca na šoli so velikokrat povezali tudi s pogovorom na temo določenih dilem s področja poučevanja tujih jezikov, s katerimi se srečujejo na šolah. Več o njihovih opažanjih pa navajamo tudi v nadaljevanju poročila.

3. REZULTATI

Rezultate spremljave iz *Načrta uvajanja in spremljanja tujega jezika v 2. in 3. razredu osnovne šole* smo operacionalizirali na štiri področja. V nadaljevanju poročila bodo v grafih primerjalno izpostavljeni predvsem podatki za drugo in četrto leto spremljave, šol. l. 2015/16 (tj. spremljava v 3. razredu šol prvega kroga) in šol. l. 2017/18 (tj. spremljava v 3. razredu šol tretjega kroga), ter tudi primerjalno s tretjim letom spremljave šol. l. 2016/17, ker gre kljub tretjemu krogu za popolnoma drug nabor šol. Obrazložitev in interpretacije grafov pa se večinoma navezujejo na četrto leto spremljave, tj. šol. leto 2017/18, ki je tudi glavni predmet četrtega poročila.

3.1 Prvi cilj: spremljanje **izvedbenih vidikov** (urnik) ter **izvedbenih posebnosti** (didaktični modeli) poučevanja in učenja tujega jezika

Prvi cilj smo operacionalizirali na:

- organizacijske vidike izvajanja pouka in izvedbene posebnosti,
- timsko načrtovanje in evalvacijo pouka,
- didaktične pristope poučevanja in učenja tujega jezika ter medkulturnega in jezikovnega uzaveščanja v 3. raz., ki smo jih preverjali z ocenami učiteljev o usposobljenosti za poučevanje in učenje tujega jezika v 1. VIO,
- ocene opazovalcev pouka o didaktičnih pristopih poučevanja in učenja tujega jezika in medkulturnega ter jezikovnega uzaveščanja v drugem razredu.

Navedeno smo vključili v **vprašalnik za ravnatelje, vprašalnik za učitelje in opazovalni list za spremljanje pouka.**

Graf 2: Usposobljenost učiteljev za poučevanje TJ v 1. VIO

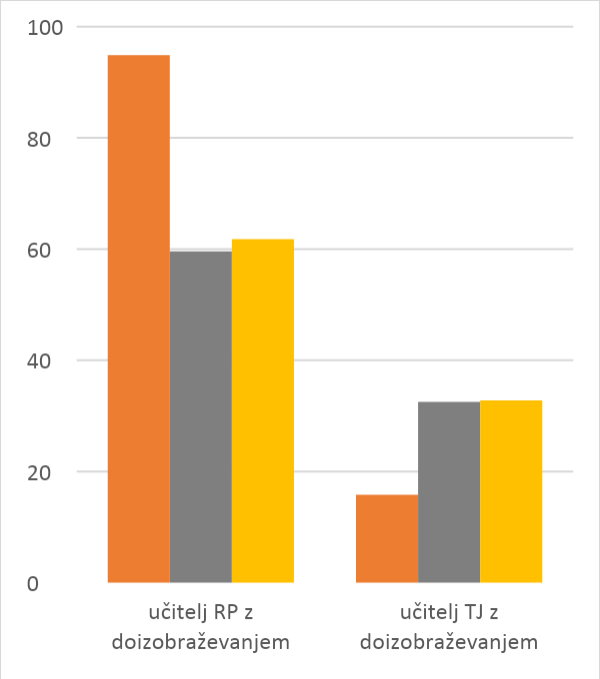

Ravnatelji tretjega kroga v š. l. 2017/18 navajajo (graf 2), da na šolah prevladuje **profil učitelja**: profesor razrednega pouka z opravljenim doizobraževanjem za poučevanje tujega jezika – na kar 61,8 % šol, profesorji tujega jezika z opravljenim doizobraževanjem pa v 3. razredu na izbranih šolah poučujejo le v 32,8 % deležu. Razmerje med obema profiloma je za šole tretjega kroga v obeh letih spremljave dokaj podobno, se pa razlikuje glede na prvi krog, ko je bil delež učiteljev razrednega pouka z doizobraževanjem za več kot 30 % višji in delež učiteljev tujega jezika z doizobraževanjem za več kot 15 % nižji od profilov učiteljev v tretjem krogu. Prav pri profilu učiteljev RP z opravljenim doizobraževanjem se tako ob primerjavi med prvim in tretjim krogom kaže statistično pomembna razlika. V odgovorih učiteljev je slika nekoliko drugačna, saj se jih v tretjem krogu kot učiteljev RP z doizobraževanjem iz TJ opredeljuje le 38 %, kot učiteljev TJ z doizobraževanjem pa le 25 %. Kot »drugo« pa je svoj profil opredelilo kar 31 % vprašanih učiteljev (tj. večinoma le profil razrednega učitelja ali le profil učitelja tujega jezika).

Pri oblikovanju urnika z novim programskim elementom – tujim jezikom v 3. razredu osnovne šole – večina ravnateljev tako v prvem kot tretjem krogu (prvi krog: 92,1 % in tretji krog: 84,2 %) ni imela večjih **organizacijskih težav** (graf 3). Kot večje težave navajajo »zagotovitev kadra za relativno majhno število ur pouka« in »slabo pokritost z ustreznim kadrom v nekaterih delih države«. Učitelji tretjega kroga v obeh šolskih letih so v še manjšem deležu (zadovoljnih je 90,6 %) izpostavljali organizacijske težave pri umestitvi tujega jezika v 3. razredu v urnik. 9,4 % jih navaja, da so bile težave manjše, večjih težav pa po mnenju učiteljev niso imeli nikjer. Primerjava s šolskim letom 2015/16 in šolami prvega kroga nakazuje na primerljivo stanje.

Graf 3: Organizacijske težave pri uvedbi in izvajanju tujega jezika v 2. in 3. razredu

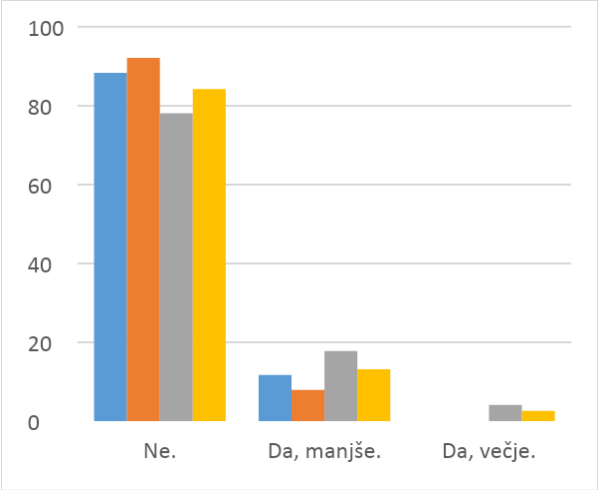

Graf 4: Časovna umeščenost tujega jezika v urnik

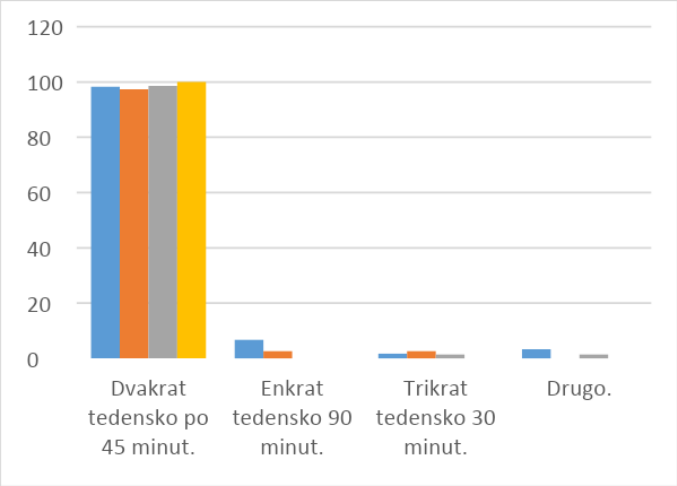

Ravnatelje smo povprašali tudi glede **umeščenosti ur tujega jezika v 3. razredu v urnik**. Ugotavljamo, da v celoti (100 %) prevladuje najbolj tradicionalni model – dvakrat tedensko po 45 minut, ki jo ravnatelji opredeljujejo kot odločitev, ki je tudi z organizacijskega vidika najlažje izvedljiva.

Ravnatelji so tudi pri naslednjem vprašanju **časovne umeščenosti ur tujega jezika v urnik** (graf 5) imeli možnost izbire več odgovorov. Navajali so, da je pouk tujega jezika v 3. razredu vedno prve ure v 13,4 %, vedno zadnje ure pouka v 6,7 %, menjaje npr. enkrat na začetku, drugič ob koncu pouka v 57,3 %, fleksibilnega urnika izvajanja pa ne prakticirajo na nobeni šoli, zato na tem področju beležimo statistično pomembno razliko v primerjavi med prvim in tretjim krogom. Pod »drugačne izvedbe« so v dobrem četrtinskem deležu ravnatelji imeli v mislih predvsem ure v sredini urnika (2., 3., 4. uro). Zanimivi sta dve pojasnitvi ravnateljev, zakaj umeščajo pouk tujega jezika na prve ure: »Ker temeljne predmete umeščamo na prve ure, ko je le to izvedljivo.« in »Ker ugotavljamo, da je ure TJ smiselno umestiti na prve ure pouka.«. Sicer pa navajajo kot argumente za določeno umeščanje »razpoložljivost učilnic«, »enakopravnost vseh predmetov v kurikulumu«, »prilagajanje urniku učitelja, ki uči na več lokacijah« itd.

Graf 5: Časovna umeščenost ur tujega jezika v urnik

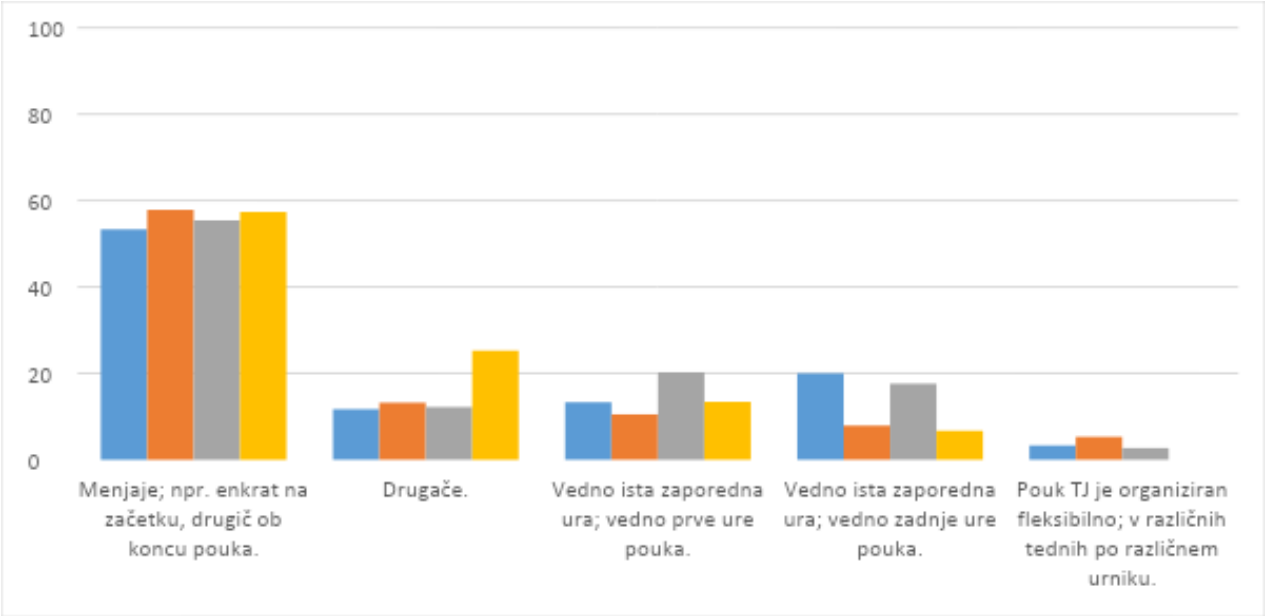

Graf 6: Zadovoljstvo učiteljev z urnikom

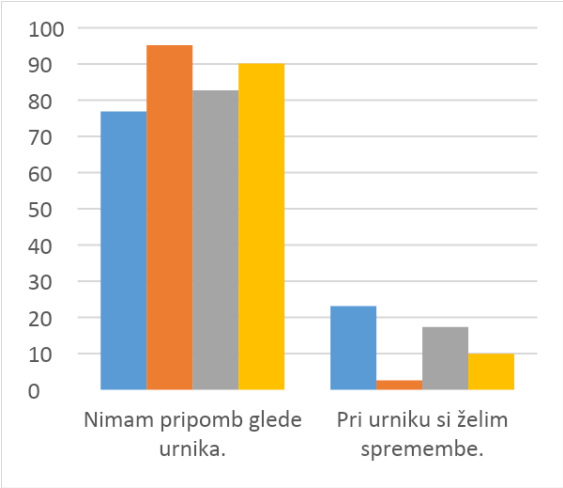

Učitelje smo v vseh štirih letih spremljave povprašali tudi glede **zadovoljstva s svojim urnikom** (graf 6). V glavnem so bili z urnikom v 3. razredu (90,1 %) zadovoljni, čeprav se je njihov delež v primerjavi z učitelji prvega kroga malenkost znižal, saj je bilo v prvem krogu v šol. l. 2015/16 z urnikom zadovoljnih kar 95,2 % učiteljev. Opazno je, da je zadovoljstvo z urnikom pri učiteljih obeh krogov v 3. razredu večje kot pri učiteljih obeh krogov v 2. razredu (šol. l. 2014/15, 2016/17), kar lahko nakazuje, da izhajajoč iz izkušenj iz leta v leto šole formirajo vedno bolj optimalne urnike.

Na šolski ravni smo šole spodbudili k oblikovanju šolskih projektnih timov (ŠPT), ker je z novim programskim elementom potrebnega več povezovanja in timskega sodelovanja zaradi najmanj dveh razlogov:

- z vidika pomembnosti medpredmetnega povezovanja med razrednim učiteljem in učiteljem tujih jezikov (interdisciplinarni učni pristop, ki predvideva tesno prepletanje med vsebinami in učnimi koncepti drugih učnih načrtov in učenjem tujega jezika) in
- z vidika vertikalnega povezovanja med učitelji tujih jezikov od 1. do 9. razreda in s tem povezovalnega prenosa izkušenj, uspešnih oblik in metod poučevanja od nižjih do višjih razredov.

Na tem področju beležimo statistično pomembno razliko med drugim in četrtim letom v ključnih vsebinskih področjih delovanja ŠPT na področju načrtovanja dejavnosti pri pouku tujega jezika (60,5 % v prvem in 81,1 % v tretjem krogu), pripravi učnih gradiv (34,2 % v prvem in 60,8 % v tretjem krogu) ter informiranju sodelavcev (55,3 % v prvem in 25,7 % v tretjem krogu).

Za tako povezovanje je kot **iniciator in podpornik ključen ravnatelj** v okviru svoje pristojnosti pedagoškega vodenja in spodbujanja kolegialnega podpiranja ter profesionalnega razvoja svojega pedagoškega kadra. Ravnatelji v zadnjem letu spremljave ocenjujejo svojo vlogo v šolskih projektnih timih kot aktivno le v 21,7 %, v 6,8 % delo šolskega projektnega tima prepuščajo ostalim članom in se informirajo le preko zapisov in dokumentacije, kar 41,9 % ravnateljev pa se v delo šolskih projektnih timov vključi le v določenih fazah – npr. »pri odločanju o organizaciji pouka tujega jezika«. Kar 29,7 % ravnateljev pa se v delo teh timov sploh ne spušča in vpogled pridobi zgolj iz zapisnikov sestankov.

Graf 7: Oblike ravnateljeve spremljave izvajanja tujega jezika v 3. razredu

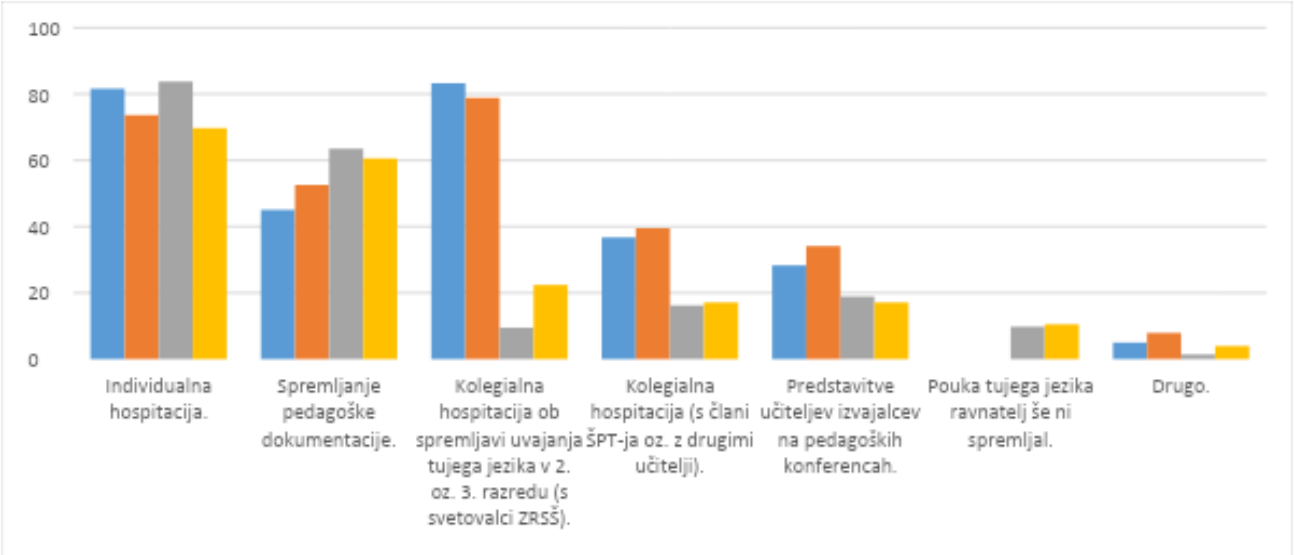

Ravnatelje smo povprašali, **kako večinoma spremljajo pouk tujega jezika** (graf 7). Izbrali so lahko več odgovorov. Tudi v četrtem letu je bil pričakovan odgovor, da večino spremljave predstavlja individualna hospitacija (69,7 %), ki pa je v primerjavi s predhodnimi leti opazno upadla, še posebej v primerjavi s tretjim letom, zato na tem področju beležimo statistično značilno razliko med ravnatelji tretjega kroga med tretjim in četrtim letom spremljave. V obeh krogih je opazen trend upadanja individualnih hospitacij v tretjem v primerjavi z drugim razredom. Pričakovan odgovor je bil, da so ravnatelji v precejšnji meri svoje spremljave pouka tujega jezika osredotočeni na spremljanje pedagoške dokumentacije (60,5 %), ki v primerjavi z drugim letom spremljave predstavlja skoraj 8 % povečanje. Žal se je temu primerno znižal odgovor, da ravnatelji pouk spremljajo tudi v obliki kolegialne hospitacije bodisi z drugimi učitelji šole (le 17,1 %) bodisi s svetovalci ZRSŠ (le 22,4 %). V prvem krogu je bilo namreč kolegialnih hospitacij s strani ZRSŠ veliko več, ker smo na šole z namenom opazovanja pouka prihajali dvakrat in skupaj z ravnatelji opazovali pouk. Bolj nenavaden pa je podatek, da je kar 10,5 % ravnateljev odgovorilo, da pouka tujega jezika sploh niso spremljali, kar je najvišji delež v vseh štirih letih spremljave.

Ravnateljem tretjega kroga smo tako pri tem vprašanju dodali vprašanje, ki ga ravnatelji šol prvega kroga niso imeli – in sicer, če sploh so spremljali pouk tujega jezika. Ravnatelji tretjega kroga so tretje leto (2. razred) v kar 9,8 % odgovorili, da pouka tujega jezika sploh še niso spremljali, četrto leto pa je ta delež še narasel, saj je takih ravnateljev že 10,5 % (tj. 8 ravnateljev). Delež nakazuje statistično značilno razliko v primerjavi s prvim krogom, ko je ravnatelj spremljal pouk najmanj takrat, ko je pobuda prišla od svetovalcev ZRSŠ.

Beležimo statistično pomembno razliko med 2. in 4. letom spremljanja na področjih: »kolegialnih hospitacij« (s člani ŠPT-ja oz. z drugimi učitelji), »kolegialnih hospitacij s svetovalci ZRSŠ« (taka razlika je pričakovana, saj smo v prvem krogu pouk spremljali dvakrat letno, v tretjem krogu pa le na naključno izbranih šolah, ki niso bile nujno zajete tudi v anketiranje ravnateljev) in »predstavitvah dela učiteljev izvajalcev na pedagoških konferencah«.

Ravnatelji v š. l. 2017/18 kot **pobudo za spremljavo pouka** (graf 8) v četrtem letu spremljave večinoma navajajo lastno pobudo (75 %) ali pobudo učitelja tujega jezika (32,9 %). Izstopa stalen upad hospitacij, ki bi bile rezultat načrtovanja v operativnem načrtu – če so te v drugem letu spremljave predstavljale še skoraj petino hospitacij (18,4%), v četrtem letu ne predstavljajo niti petindvajsetine več (3,9 %).

Graf 8: Pobudniki za ravnateljeve hospitacije pri pouku tujega jezika

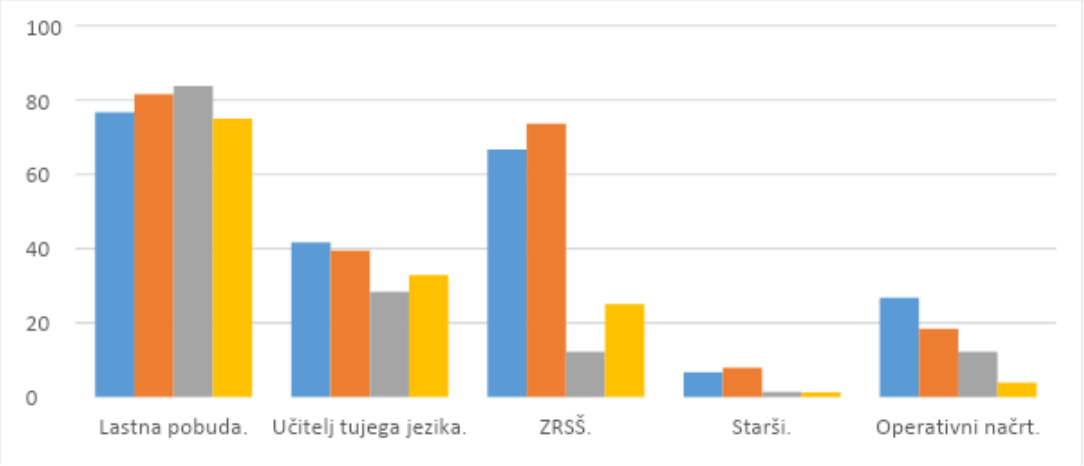

Zanimalo nas je, kakšne ključne ugotovitve in spoznanja so dobili ravnatelji tretjega kroga po opravljenih hospitacijah pouka v 3. razredu. V največ primerih navajajo, da pouk poteka raznoliko (19 navedb), da so učenci motivirani in navdušeni (16), ne zaznavajo težav (2), opažajo bogat besedni zaklad in dobro znanje učencev (3), vključevanje elementov formativnega spremljanja (2) in menijo, da je ta pouk precej drugačen od tistega, ki so ga sicer vajeni (2).

V svojih odgovorih, kako nameravajo spodbujati povezovanje med učitelji tujega jezika v 1. in 2. VIO, navajajo kolegialne hospitacije in skupno načrtovanje (19), timsko delo (14), vertikalni aktiv za angleščino (6), kar 20 ravnateljev pa ugotavlja, da je sodelovanje že sedaj odlično in ni potrebnih dodatnih spodbud.

V večini odprtih odgovorov je opazna dobra strokovna podkovanost ravnateljev šol tretjega kroga na področju zgodnjega učenja tujih jezikov, kar lahko pripišemo tudi sistematičnemu strokovnemu izgrajevanju kompetence pedagoškega vodenja na tem področju na rednih strokovnih regijskih sklicih in konferencah za ravnatelje, ki jih organizira Zavod RS za šolstvo.

V odgovorih ravnateljev glede **vsebinskih področij delovanja timov** za tuje jezike izvemo (graf 9), da se učitelji največ ukvarjajo z načrtovanjem dejavnosti pri pouku (81,1 %) – na tem področju beležimo izrazito porast tudi v primerjavi s predhodnima dvema letoma. Prav tako je v četrtem letu izrazita porast priprave učnih in didaktičnih gradiv (60,8 %), ki izkazuje tudi statistično značilno razliko četrtega leta tako v relaciji do odgovorov prvega kroga kot tudi tretjega leta spremljave v tretjem krogu. Načrtovanje uvajanja tujega jezika po vertikali (50 %) je tretje vsebinsko področje, s katerim se najpogosteje ukvarjajo učitelji. V primerjavi s prvim krogom je opazen upad dela s starši (24,3 %) in informiranja sodelavcev (25,7 %). Načrtovanje in pripravljenost na timsko poučevanje je v vseh letih spremljave dokaj nizka (zadnje leto 23 %), saj učitelji očitno na timsko sodelovanje še niso pripravljeni.

Graf 9: Ključna vsebinska področja delovanja šolskih projektnih timov

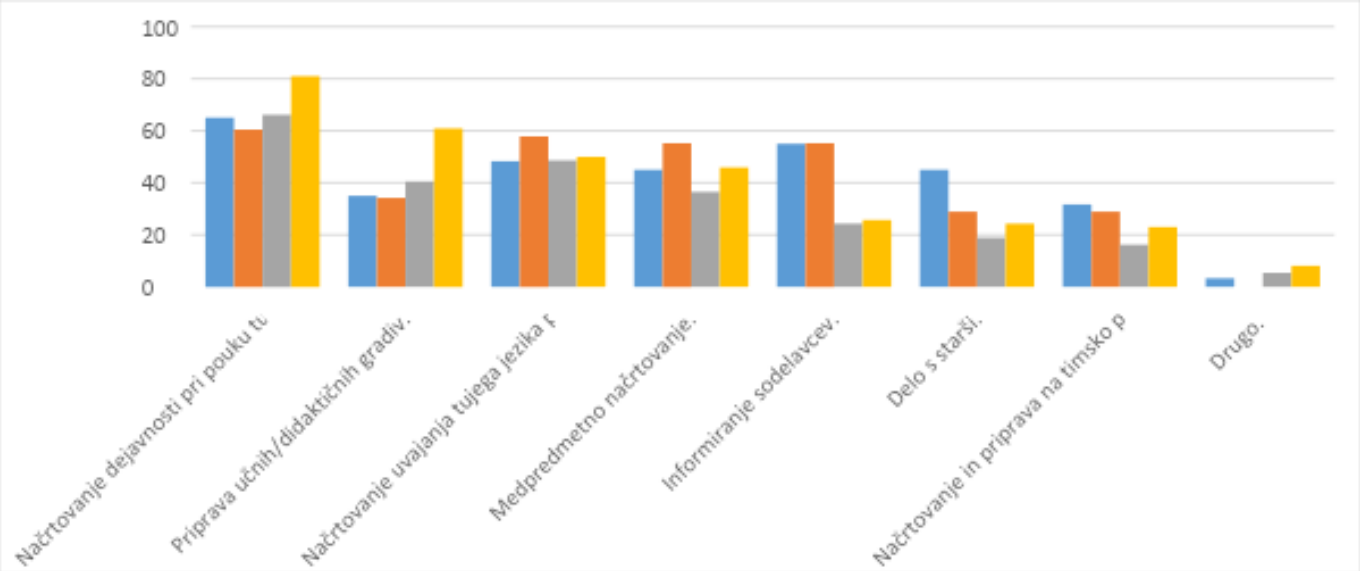

Naslednje ocene učiteljev tretjega kroga v šol. l. 2017/18 o **vključevanju določenih elementov v pouk** (graf 10), ki so jih izrazili v anketnih vprašalnikih, potrdijo, kar je bilo opaženo tudi na spremljavah pouka in je bil trend odgovorov učiteljev v vseh letih spremljave še posebej v tretjem krogu šol (tudi lani pri učiteljih 2. razreda). Učitelji so se v svojih stališčih opredeljevali na 4-stopenjski lestvici. Najredkeje vključujejo pristope za otroke s posebnimi potrebami (2,45). Prav tako je še dokaj nizka stopnja uporabe pripravljenih učnih gradiv (2,53), čeprav je zaskrbljujoč trend povečevanja v šolah tretjega v primerjavi s prvim krogom spremljave. To lahko nakazuje tudi na vedno večjo uporabo delovnih zvezkov in marsikdaj nekritično uporabo drugih učnih gradiv, ki jih učitelji dobivajo tudi na spletu. Dokaj stabilna pa je slika glede uporabe lastnih učnih gradiv, ki praktično ostaja nespremenjena v zadnjih treh letih (3,38). Razveseljiv je rahel porast vključevanja elementov medkulturnosti (2,57) ter spremljanja in dokumentiranja učenčevega napredka (formativno spremljanje) (2,68). Izrazit upad zaznavamo na področju medpredmetnega povezovanja, kar nakazuje odgovor na vprašanje, v kolikšni meri v pouk tujega jezika vključujejo poučevanje z vsebinami drugih predmetov (3,09). Na tem področju se zato kaže tudi statistično pomembna razlika med 2. in 4. letom spremljave. Učiteljem je z vidika izbora vsebin pomembneje, da izhajajo iz otroka (3,17) in da je učenje in poučevanje osredinjeno na učenca, pri čemer stremijo k celostnemu učenju in hkratnemu vključevanju različnih učnih stilov in čutil (3,46).

Graf 10: Ocena vključevanja navedenih elementov v pouk

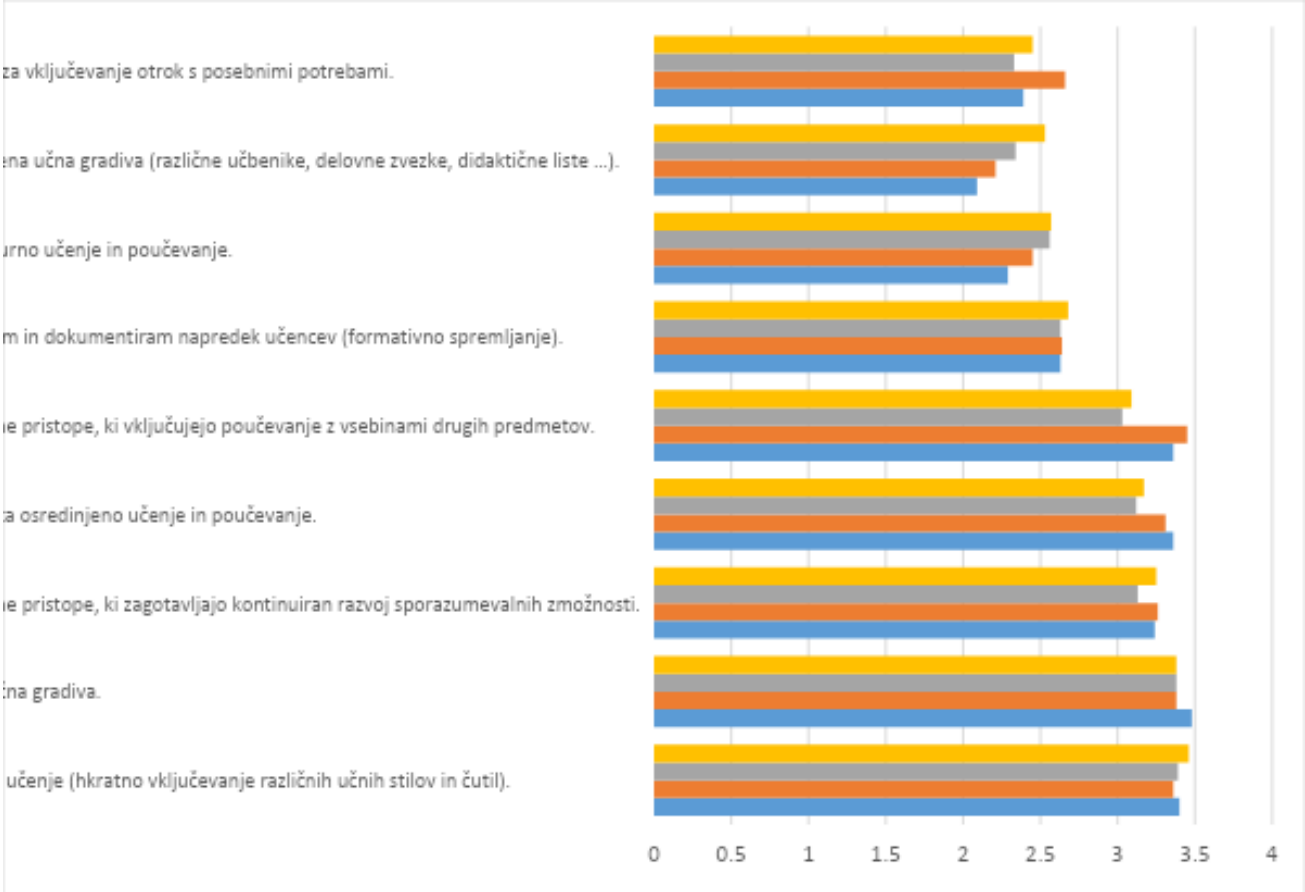

Zanimalo nas je, kako se učitelji tretjega kroga v š. l. 2017/18 samoocenjujejo glede usposobljenosti za določena vsebinska področja, ki se nanašajo na učni načrt. Kot je razvidno v grafu (11), najvišje ocenjujejo svojo usposobljenost za sodelovanje s starši in razvijanje poslušanja, govorjenja in branja (94,1 %). Zelo suvereno se počutijo tudi na področju didaktične izvedbe pouka (89,2 %), osredotočenosti na učenca (87,3 %) ter celostnega učenja jezika (86,3 %). S kar 84,3 % samooceno usposobljenosti so učitelji opredelili področje dela z učnimi gradivi in ostalimi materiali za pouk, področje jezikovnega vnosa in področje učitelja kot modela. Nizko kotira uporaba problemskih in kognitivno osmišljenih dejavnosti (61 %) ter aktivnosti na področju glasovnega in fonološkega zavedanja (66,7 %), najnižje pa samoocenitev na področju spremljanja napredka učenca, formativno spremljanje (54 %).

V naslednjem grafu (12) smo želeli primerjati samoocenitev usposobljenosti učiteljev glede vsebinskih področij za zadnja tri leta spremljave, ko obstajajo podatki na osnovi anketnega vprašalnika za učitelje (tako se 2015/16 dejansko navezuje na prvo in drugo leto oz. učitelje prvega kroga, 2016/17 se navezuje na prvo skupino učiteljev tretjega kroga in v 2017/18 se navezuje na drugo skupino učiteljev tretjega kroga). Opazen je trend izboljšanja samoocenitve na področju usposobljenosti za celostno učenja jezika, situacijsko naravnanost, jezikovno kopel, problemske in kognitivno osmišljene dejavnosti, jezikovni vnos, na področju učnih gradiv in materialov za pouk. Izrazito se je dvignila samoocena glede razvijanja poslušanja, govorjenja in branja, na področju glasovnega in fonološkega zavedanja, samoocena glede spremljanja napredka učenca (formativno spremljanje), procesa ocenjevanja znanja (načrtovanje, oblikovanje kriterijev in zapis opisne ocene) ter sodelovanje s starši. Prav te izrazite dvige velja pripisati delu Zavoda RS za šolstvo, ki je na zaznanih nevralgičnih točkah v 2017 in 2018 pripravil dodatna brezplačna usposabljanja za učitelje tujega jezika v 1. VIO po celi državi ter na štirih ključnih in vsebinsko zelo različnih seminarjih usposobil preko 500 učiteljev. To so bili seminarji: *Formativno spremljanje v podporo učenju tujega jezika na razredni stopnji, Vrednotenje dosežkov učencev pri tujem jeziku, Od fonološkega ozaveščanja do branja in pisanja pri zgodnjem učenju tujega jezika, Didaktični pristopi in učna gradiva pri zgodnjem učenju tujega jezika*. Zanimiv pa je dokaj opazen upad ocene lastne usposobljenosti na področju igralnih dejavnosti in medpredmetne povezanosti, ki mu v času teh izobraževanj dejansko nismo posvečali posebne pozornosti.

Graf 11: Samoocena glede usposobljenosti za določena vsebinska področja v 2017/18

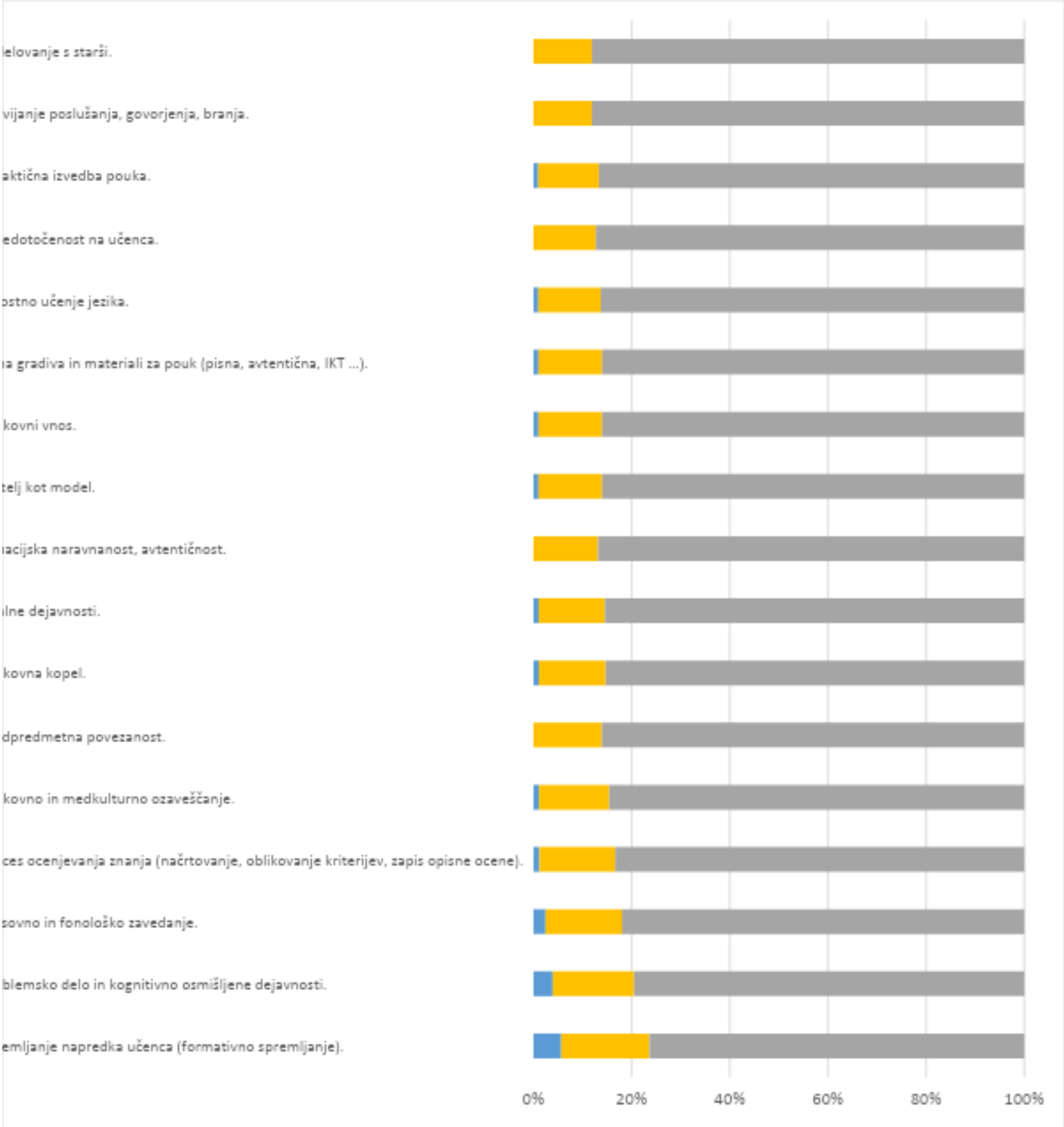

Graf 12: Samoocena glede usposobljenosti za določena vsebinska področja primerjava med zadnjimi tremi leti

Naslednji graf (13) kaže samopredelitev učiteljev po 4-stopenjski lestvici glede izvajanja pouka z vidika uresničevanja poudarkov iz učnega načrta. Učitelji samoocenjujejo vključevanje jezikovnih in nejezikovnih prvin (npr. govorico telesa, gestikulacijo) kot najpogostejše s 3,72, izbor vsebin, ki so naravnane na razvojne značilnosti učencev pa s 3,66. Pogosto izmenjavanje različnih krajših aktivnosti, povezanih z izhodiščnimi cilji s 3,59, kar je za 0,15 več kot v primerljivem razredu

prvega kroga. Uporaba konkretnih gradiv, vizualna podpora in spodbujanje k veččutnemu učenju je s 3,56 občutno najnižja v vseh opazovanih štirih letih – opazen pa je tudi trend zmanjševanja tega elementa v 3. v primerjavi z 2. razredom. Pogostost vključevanja igralnih dejavnosti, ki učence spodbujajo k lastnemu odločanju, izbiranju in sodelovanju z drugimi učenci, so učitelji 3. razreda tretjega kroga samoocenili s 3,25. Učitelji v 3. razredu tudi že intenzivno začnejo z razvijanjem predbralnih in predopismenjevalnih spretnosti oz. zmožnosti, kar se kaže v precej višji oceni izvajanja tovrstnih dejavnosti v obeh 3. razredih. Zadnje – četrto leto s 3,11 – torej še celo za 0,04 več kot v prvem krogu – drugo leto. Prav tako učitelji v 3. razredu intenzivneje spodbujajo učence k miselnim aktivnostim, ki temeljijo na pestri uporabi jezika (opisovanje, pojasnjevanje, branje, pripovedovanje), kar so učitelji zadnje leto ocenili s 3,05. Izstopa statistično pomembna razlika med drugim in četrtim letom spremljave na področju timskega načrtovanja pouka na ravni razreda z le še 2,62 v tretjem krogu v primerjavi s 3,00 v prvem krogu.

Povprečna ocena uresničevanja vseh ciljev predmeta skupaj je dokaj podobna; v prvem krogu je 3,24, v drugem 3,34, v tretjem 3,28 in v četrtem krogu 3,32 na štiristopenjski lestvici.

Graf 13: Ocena pogostosti vključevanja ciljev predmeta 1. tujega jezika v pouk

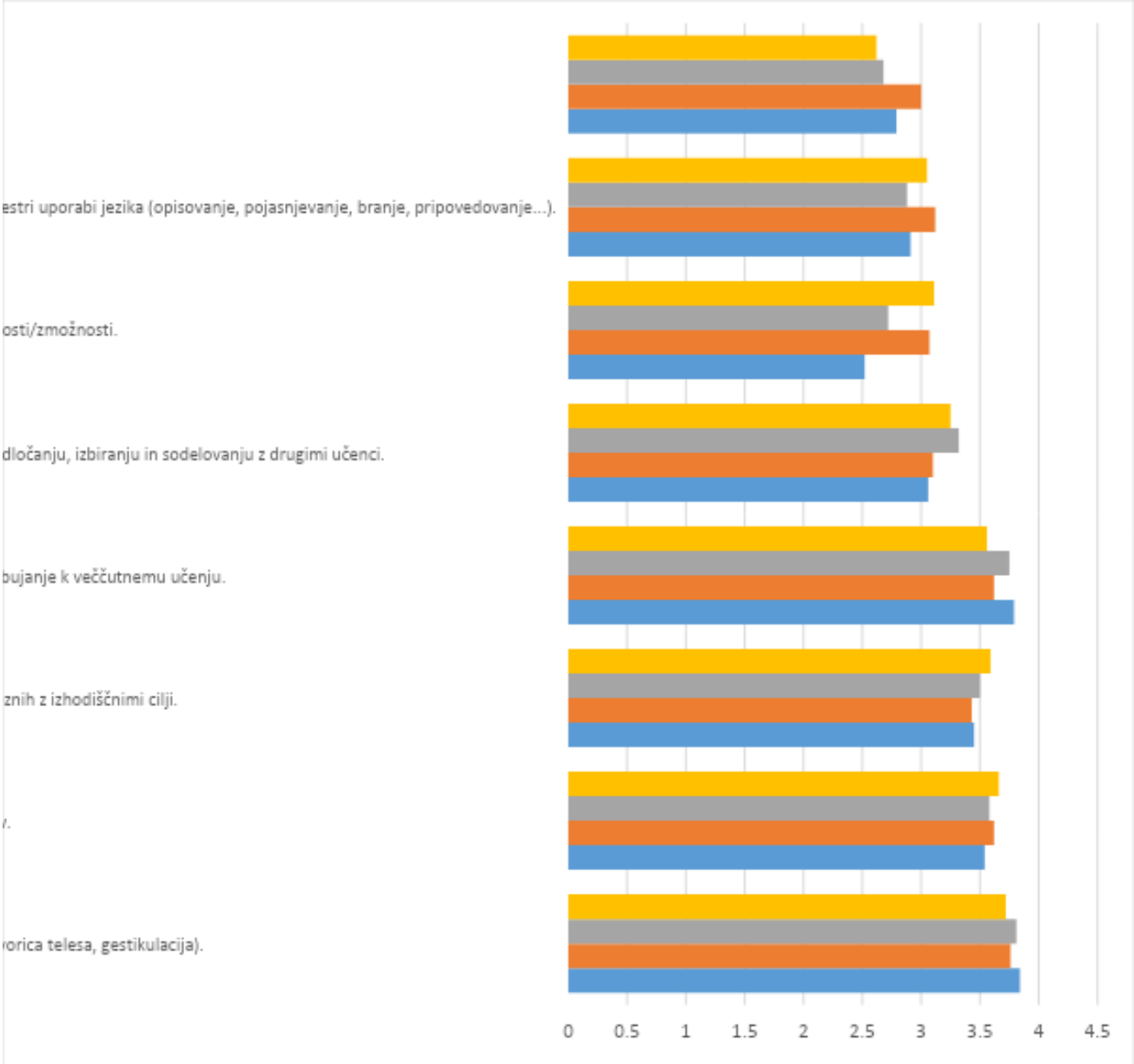

Graf 14: Namen uporabe IKT pri pouku tujega jezika

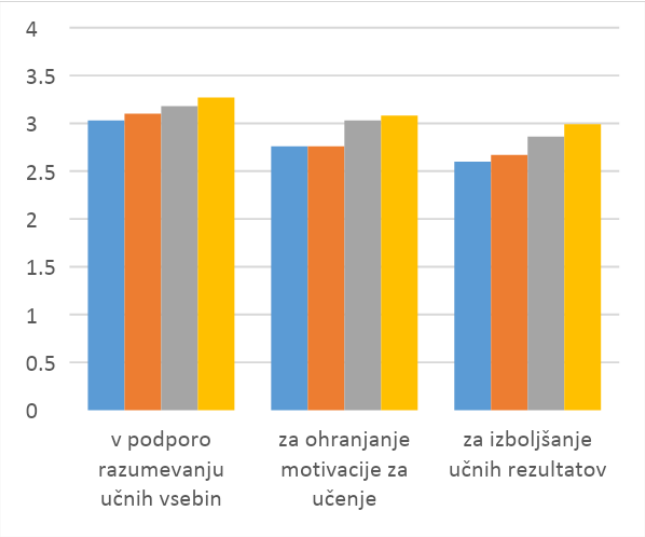

Zanimalo nas je, koliko in s kakšnim namenom učitelji uporabljajo IKT pri pouku tujega jezika (graf 14). Očitno je, da se uporaba IKT iz leta v leto povečuje in da je primerjava uporabe v 3. razredu pokazala, da gre v 3. razredu tretjega kroga predvsem za ohranjanje motivacije za učenje (3,08) in izboljšanje učnih rezultatov (2,99), zaradi česar na teh dveh področjih prihaja v primerjavi s 3. razredom prvega kroga do statistično pomembne razlike. Tako kot v predhodnih letih, po mnenju učiteljev najvišje kotira uporaba IKT v podporo razumevanja učnih vsebin. Povečanje uporabe IKT po šolah so potrdila tudi zadnja opazovanja pouka v četrtem letu. Žal pa je bila v veliko primerih zaznana dokaj nekritična in jezikovno neosmišljena uporaba: risanke, pesmice z YouTuba itd.

Graf 15: Izvajanje medpredmetnih povezav poučevanja tujega jezika na različnih ravneh

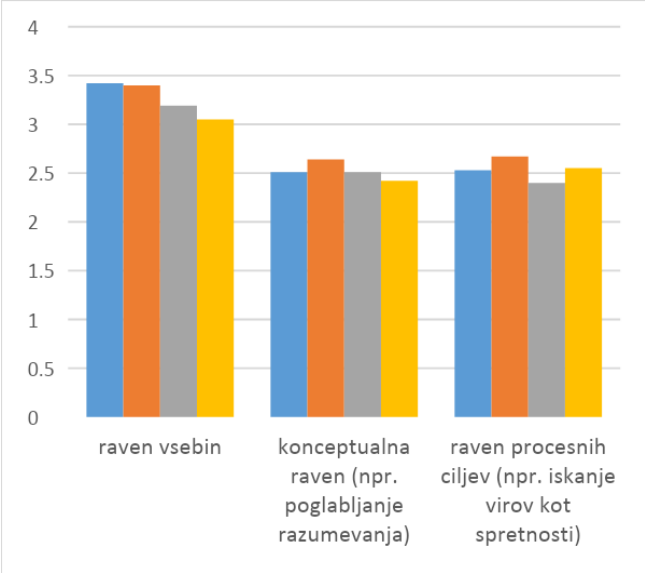

Eden izmed ključnih elementov učnega načrta tujega jezika v 1. VIO je tudi medpredmetno povezovanje. Tako v vprašalnikih kot v praksi ob opazovanju pouka (graf 15) smo zasledili upadanje elementov medpredmetnosti. Razlog je tudi vse manjše timsko povezovanje učiteljev tujega jezika z matičnimi učitelji ter dvom v realno izvedljivost medpredmetnosti na tej stopnji znanja. Učitelji so se na 4-stopenjski lestvici opredelili glede izvajanja medpredmetnosti z vidika treh področij: ravni procesnih ciljev (2,55), konceptualni ravni (2,42) in na ravni vsebin (3,05). V primerjavi med drugim in četrtim letom opažamo statistično pomembno razliko, saj je bila povprečna ocena medpredmetnih povezav prvo leto 2,82, drugo leto 2,90, tretje leto 2,70 in četrto leto le še 2,67 po 4-stopenjski lestvici.

Graf 16: Prostor izvajanja pouka tujega jezika v 1. VIO

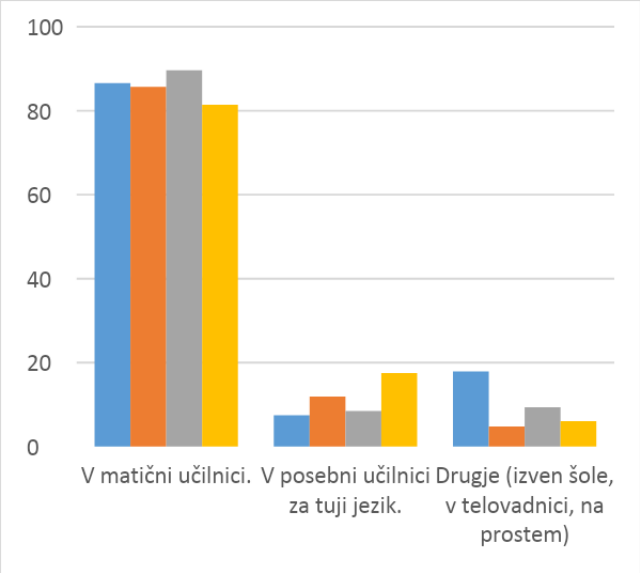

Četrto leto spremljave je pokazalo, da se je pouk TJ najpogosteje odvijal v matični učilnici (81,4 %), zanimivo pa je povečanje deleža pouka, ki je potekal v posebni učilnici za tuji jezik (17,5 %), kar je bilo tudi priporočilo ZRSŠ, če za to na šoli obstajajo prostorske možnosti. Tako učitelj lažje dostopa do raznolikega didaktičnega materiala, uredi kotičke (npr. knjižni kotiček, kotiček za trgovino …) in prilagodi učilnico za skupinsko delo in več gibalnih aktivnosti. V štirih letih spremljave ugotavljamo, da pouk tujega jezika v 1. VIO najpogosteje poteka v matičnih (85,8 %) ali v posebnih učilnicah za tuji jezik (11,35 %). Redkeje pouk poteka izven šole ali na prostem (9,5 %) – opazen je velik trend upadanja, za katerega učitelji navajajo, da ima vzroke v organizaciji dela na šoli (tj. prevelike skupine otrok, ki brez dodatnega spremljevalca ne morejo izven šolskega okoliša).

Graf 17: Primernost organizacije prostora glede na izvedene dejavnosti

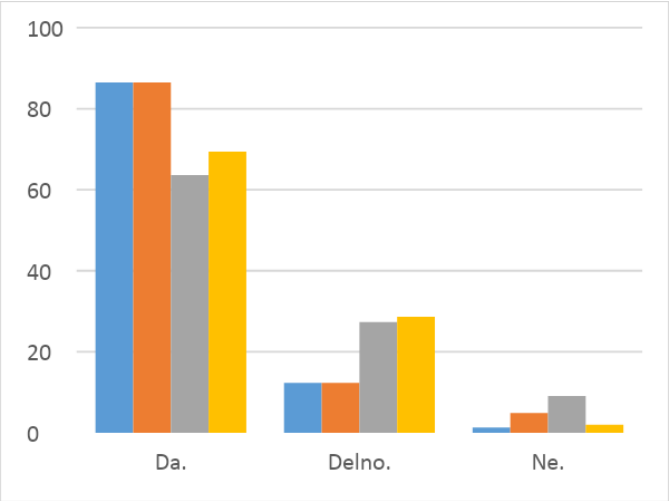

Zadnje leto spremljave pouka smo ugotavljali (graf 17), da je bil prostor ustrezno pripravljen v 69,4 % primerih ur, v kar slabi tretjini – tj. v 28,6 % primerih ur – pa so bili prostorski pogoji slabo prilagojeni. Običajno je bil razlog v frontalni postavitvi matične učilnice, ki je učitelj TJ, ko prihaja v razred kot gost, največkrat ne uspe reorganizirati, da bi omogočala več gibalnih aktivnosti. Poleg tega pa na spremljavah velikokrat opažamo, da učilnice slovenskih (predvsem mestnih) šol glede na število učencev in šolskih klopi niso dovolj velike za varno izvajanje drugačnih, bolj dinamičnih aktivnosti (npr. gibalne dejavnosti) med poukom.

Graf 18: Vključevanje v dejavnosti, ki spodbujajo medkulturnost in večjezikovno uzaveščenost

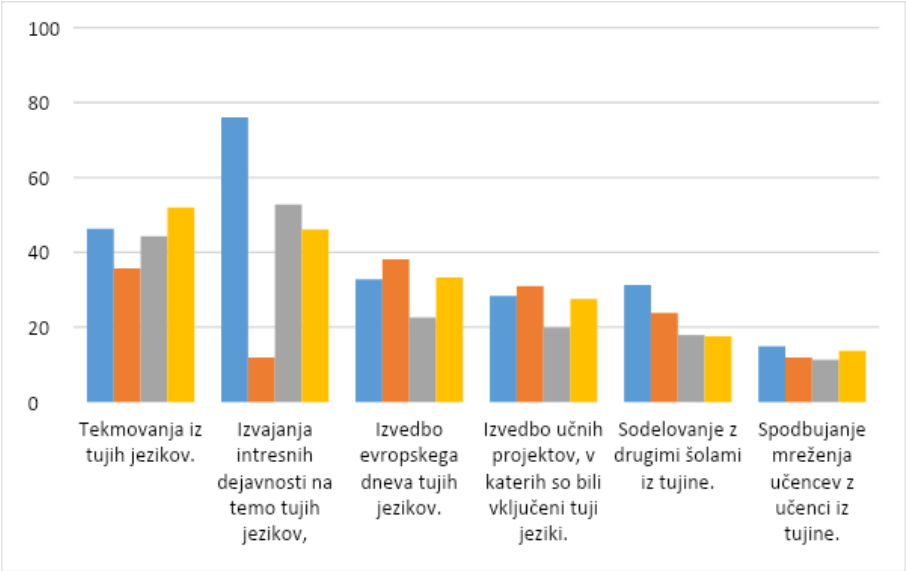

Eden izmed ključnih ciljev učnega načrta v 1. VIO je tudi krepitev medkulturnosti in večjezikovne uzaveščenosti, ki se v četrtem letu spremljave glede na trend spet krepi.

V grafu 18 prikazujemo, da se je povečalo število **tekmovanj iz tujih jezikov** (na 52 %), kar kaže predvsem na trend »odzivnost« založb, ki so se tržno prilagodile in razpisale tekmovanja za bralno značko poleg dosedanje 2. še za 1. triado (DZS – Epi reading badge, Oxford – Bookworms itd.).

Zanimivo je tudi dokaj veliko število **interesnih dejavnosti na temo tujih jezikov**, ki jih ponujajo šole tretjega kroga (46,1 %) – to so običajno pravljični krožki, dramski/lutkovni krožki v tujih jezikih … Precejšnje povečanje v primerjavi z drugim letom spremljave (11,9 %) nakazuje na statistično pomembno razliko. Kot poročajo učitelji, so tovrstne aktivnosti med samim poukom težje izvedljive, zato jih ponudijo v času interesnih dejavnosti za uspešnejše učence.

Prav tako se je v četrtem letu spet dvignilo število šol, ki so posvetile večjo pozornost **evropskemu dnevu tujih jezikov** (33,3 %) – pri tem učitelje spodbujamo tudi na Zavodu RS za šolstvo v sodelovanju z ECML iz Graza (npr. razpisi za objavo primerov dobre prakse ob dnevu evropskih jezikov ipd.). Učitelji timov tujih jezikov OŠ se tako pogosto povežejo v zanimive aktivnosti za učence v tednu okrog 26. septembra (Evropski dan jezikov).

V četrtem letu je zaznati, da dokaj visoko za tretji razred kotira tudi število učnih **projektov, v katerih so vključeni tuji jeziki** (27,5 %), **sodelovanje s šolami iz tujine** (17,6 %) in spodbujanje **mreženja z učenci iz tujine** (13,7 %).

Če analiziramo rezultate medkulturnosti in večjezikovne uzaveščenosti v vseh štirih letih na šolah, vključenih v anketiranje, ugotovimo, da je spodbujanje mreženja učencev z učenci iz tujine v povprečju prisotno v 12,95 %, sodelovanje z drugimi šolami iz tujine v 22,65 %, izvajanje učnih projektov v tujih jezikih v 26,7 %, evropski dan tujih jezikov izvajajo na kar 31,7 % vprašanih šol, v 2. in 3. razredu iz tujega jezika tekmuje povprečno že 44,6 % šol in povprečno kar 46,7 % šol ponuja interesne dejavnosti s področja tujih jezikov.

Za oceno o didaktičnih pristopih poučevanja ter učenja tujega jezika in medkulturnega ter jezikovnega uzaveščanja v 3. razredu v šolah tretjega kroga v šol. letu 2017/18 so svetovalke na 50 izbranih šolah opravile 49 ur **opazovanj pouka** od 4. aprila do 12. junija 2018 (44 pri urah angleščine in 5 pri urah nemščine). Opazovanje pouka pri posamezni uri je izvedla ena svetovalka, ali svetovalka za tuji jezik ali svetovalka za razredni pouk, ravnatelj šole in ponekod tudi matična učiteljica ter predstojnica območne enote ZRSŠ. To je bil v sklopu opazovanj za nalogo USTJ že šesti cikel spremljav pouka. Večina opazovanih ur (40,8 %) je potekala v časovnem intervalu med 8.00 in 9.00, 22,4 % ur pa med 10.00 in 11.00.

V nadaljevanju podajamo rezultate vseh šestih opazovanj pouka, pri čemer posebej (na grafih tudi vizualno) izpostavljamo 4. spremljavo, tj. ob koncu 3. razreda v šol. letu 2015/16 v šolah prvega kroga in 6. spremljavo, tj. ob koncu 3. razreda v šolah tretjega kroga. Za boljšo predstavljivost služi *Shema 4: Časovnica opazovanja pouka.*

Ugotavljamo (graf 19), da rezultati spremljave kažejo na slabšanje skladnosti pouka s **cilji** učnega načrta. Med drugim in četrtim letom opazovanja se je skladnost s 86 % znižala za več kot 10 % – na 75,5 %. Primernost vsebin in ciljev glede na kognitivni razvoj učencev (graf 20) je bila na opazovanju v prvem krogu ob koncu 3. razreda 68,6 %, v 3. razredu tretjega kroga pa 67,3 %, kar glede na vsa opazovanja v štirih letih kaže na stabilno situacijo.

Graf 19: Skladnost ciljev z učnim načrtom

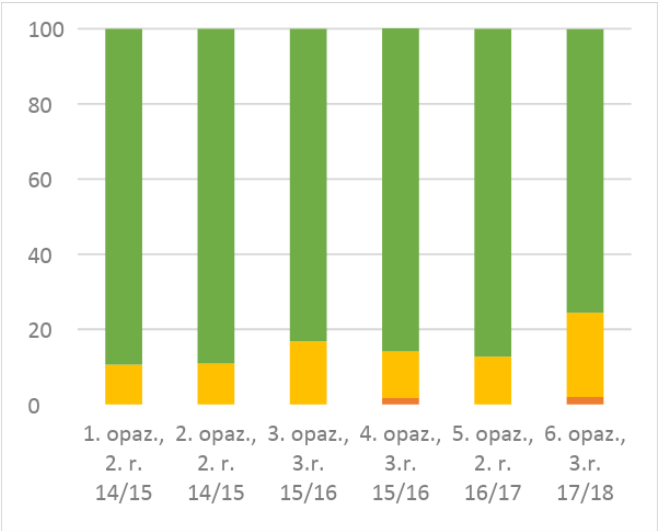

Graf 20: Primernost vsebin glede na kognitivni razvoj otroka

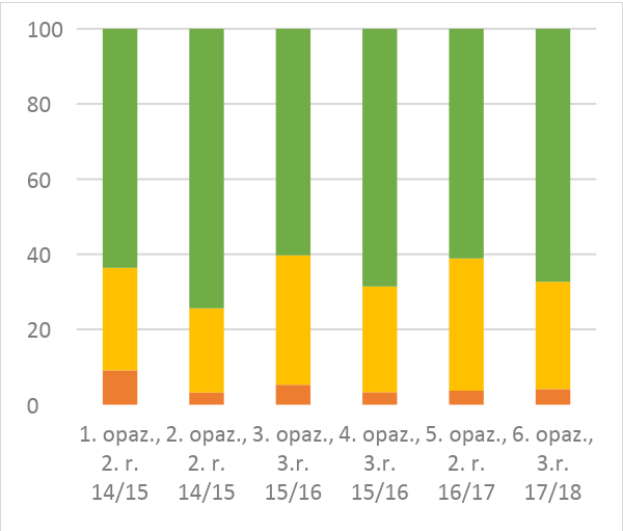

Svetovalke so opazovale tudi **potek** ure. Posebno pozornost so namenile miselni aktivnosti učencev (graf 21). Ugotovljeno je bilo, da se je miselna aktivacija med prvim in tretjim krogom – tj. ob koncu tretjega razreda – znižala za okrog 10 %, tj. 59,2 % ob 6. opazovanju. Obenem pa primerjava z lanskim opazovanjem, tj. v šolah tretjega kroga v 2. razredu, kaže na stabilno sliko miselne aktivacije otrok med samo uro, saj so bili učenci ob koncu 2. razreda miselno aktivni v 60 % opazovanih ur.

Opazovanje ustreznosti učnega tempa (graf 22) ob šestem opazovanju kaže, da je le-ta za 14 % manj ustrezen, kot je bil ob četrtem opazovanju – tj. ob koncu 3. razreda – in 6,1 % manj ustrezen, kot je bil ob 5. opazovanju – tj. ob koncu 2. razreda šol 3. kroga. Razveseljivo je, da ob zadnji spremljavi nismo opazili povsem neustreznega tempa. V veliko primerih je bil zaznan prehiter tempo na račun preveč aktivnosti, ki jih je pripravil učitelj za opazovano uro, učenci niso imeli dovolj časa za razmišljanje, učitelj marsikdaj ni pokazal zadosti potrpežljivosti pri počasnih učencih, prehodi med dejavnostmi niso bili osmišljeni, kar je določene učence – predvsem učence s posebnimi potrebami (npr. učence z motnjami avtističnega spektra) – vidno obremenjevalo.

Graf 21: Miselna aktivnost otrok večji del ure

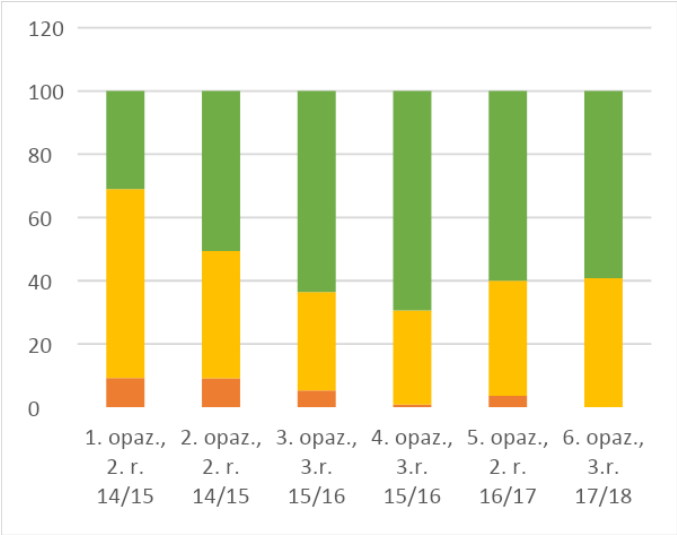

Graf 22: Ustreznost učnega tempa

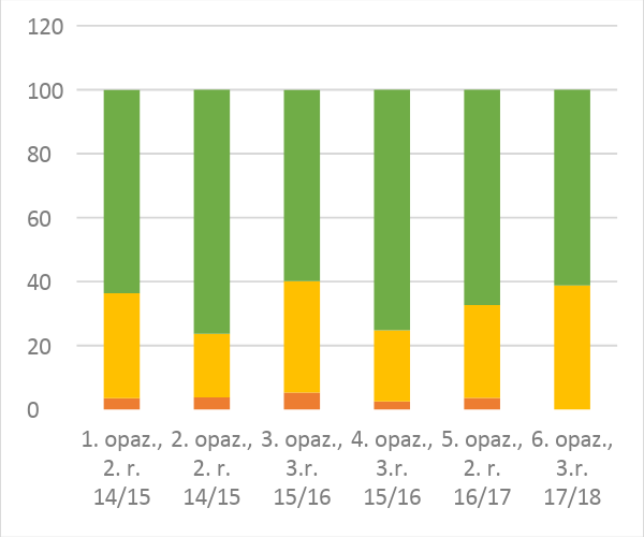

Elemente interakcije (graf 23) smo pri samem opazovanju pouka želeli videti z več zornih kotov.

Graf 23: Elementi interakcije

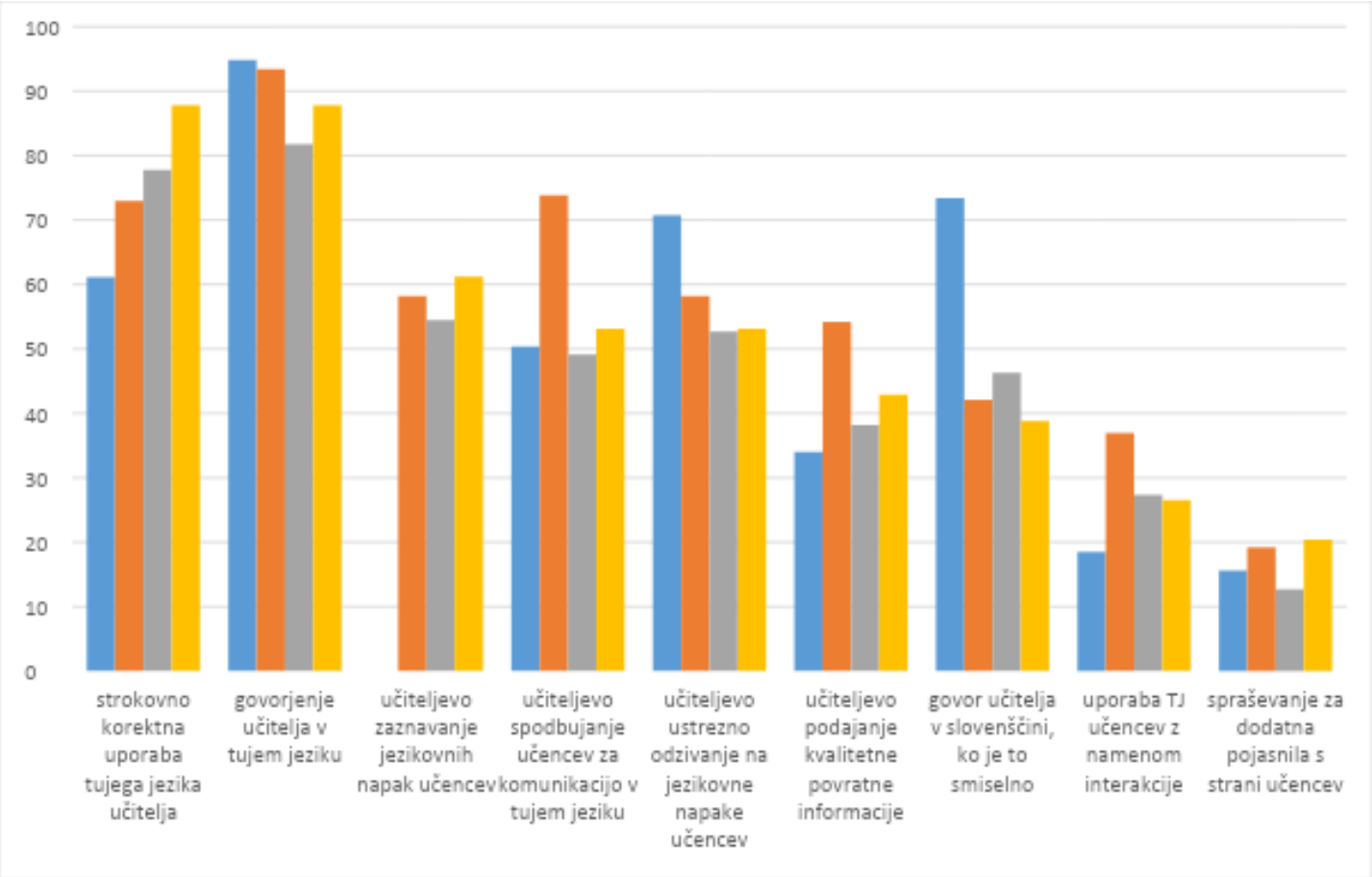

V nadaljevanju navajamo povprečje opazovanih elementov interakcije v vseh štirih letih (ob koncu 2. in ob koncu 3. razreda v šolah 1. in šolah 3. kroga) v primerjavi z zadnjim – tj. četrtim letom opazovanja.

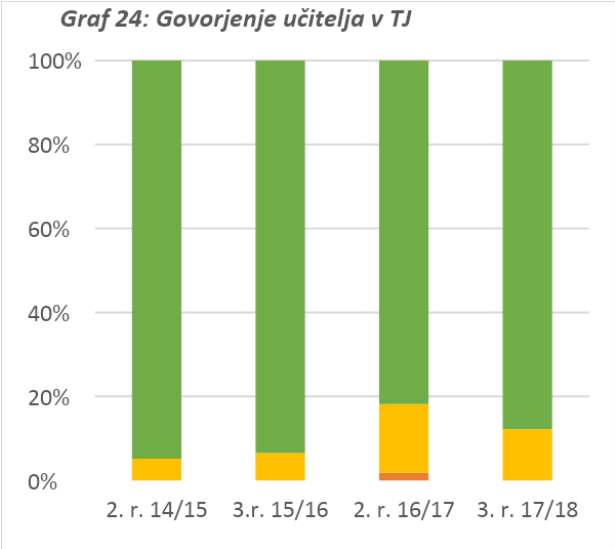

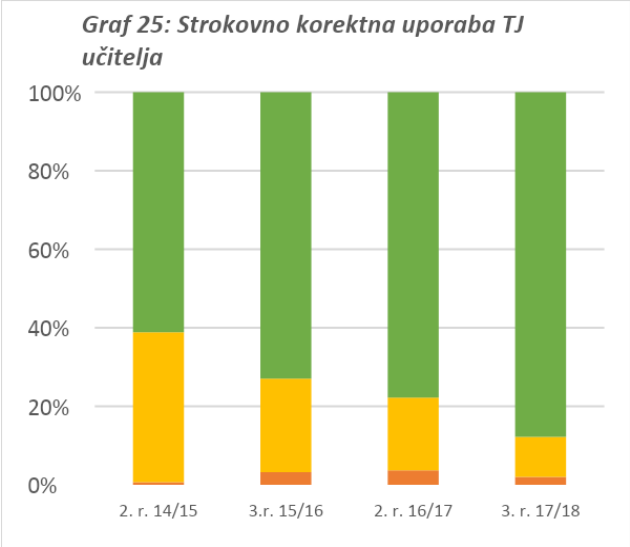

Učitelji so pri pouku govorili le v tujem jeziku (graf 24) v 89,5 % opazovanih urah. Ob 6. opazovanju se je pokazalo, da je govor učitelja v celoti potekal v tujem jeziku v 87,8 %, v 12,2 % pa je učitelj tuji jezik uporabljal le delno.

Učiteljeva strokovno korektna uporaba tujega jezika (graf 25) na vseh vključenih opazovanjih se je pokazala v 74,91 % ur. Razveseljivo je, da se je ob zadnjem opazovanju povečala, saj je bila kar 87,8 %, delno ustrezna je bila v 10,2 %, neustrezna pa v le 2 %.

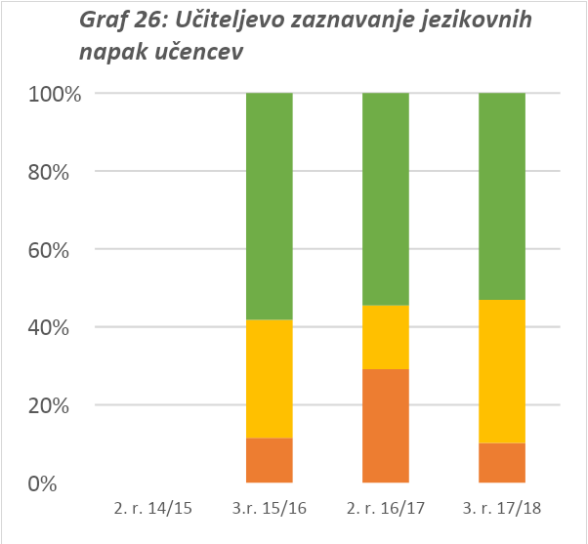

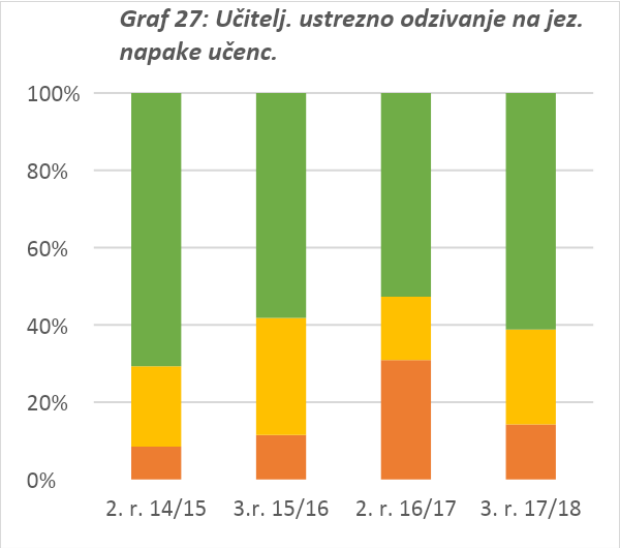

Učitelji v dobri polovici primerov – tj. 57, 97 % zaznavajo jezikovne napake svojih učencev (graf 26), za kar nimamo primerjave s prvim letom opazovanja v 2014/15, ker takrat tega vidika še nismo opazovali in se v 58,67 % ustrezno odzovejo na opažene napake (graf 27). Učitelji 3. kroga (šol. l. 2017/18) so jezikovne napake svojih učencev zaznali le v 53,1 % primerih, v 36,7 % so jih delno zaznali, v 10,2 % pa sploh ne. V 61,2 % primerih je bil odziv na zaznane napake ustrezen, v 24,5 % delno ustrezen, v 14,3 % pa beležimo neustrezen odziv na zaznane napake učencev tretjega razreda v šolah 3. kroga.

Učiteljevo spodbujanje učencev h komunikaciji v tujem jeziku (graf 28) je bilo v povprečju v štirih letih opaženo le v 56,6 % opazovanih ur. Še bolj zaskrbljujoče pa je opažanje, da je bilo v četrtem letu pri tretješolcih to opaženo samo še pri 53,1 % učiteljih, 32,7 % jih je spodbujalo komunikacijo v tujem jeziku delno ter kar 14,3 % sploh nič. Opazna je statistično pomembna razlika med spodbujanjem k uporabi ciljnega jezika pri učencih 3. razreda 1. in 3. kroga.

Učitelji uporabljajo slovenščino, ko je to smiselno (graf 29) v povprečju na kar 50,15 % opazovanih urah. Razveseljivo je, da se je na tem področju stanje v zadnjem letu izboljšalo, saj je uporabe slovenščine manj, ker učitelji uporabljajo druge

podporne možnosti za pojasnjevanje, podajanje navodil itd. (npr. več neverbalne komunikacije, preprosta in jasno strukturirana navodila, uporaba slikovnega gradiva, pomoč jezikovno močnejših učencev). Tako je v zadnjem letu spremljave 38,8 % učiteljev uporabljalo slovenski jezik, ko je bilo to smiselno, v 30,6 % je bila ta smiselnost delno upravičena, v kar 30,6 % pa je bila uporaba slovenskega jezika nepotrebna (npr. prevajanje navodil).

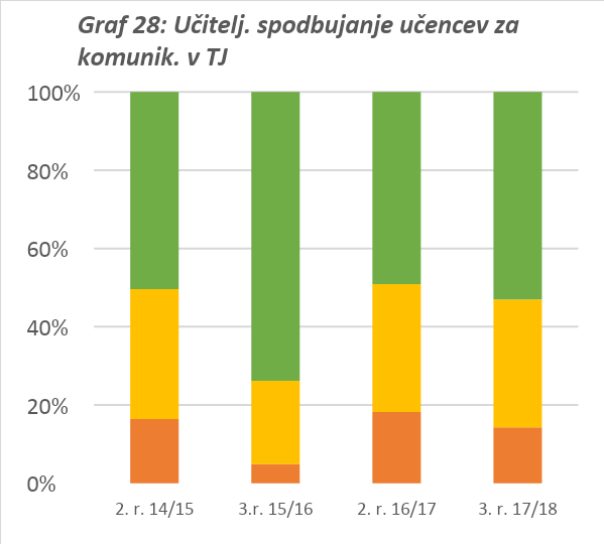

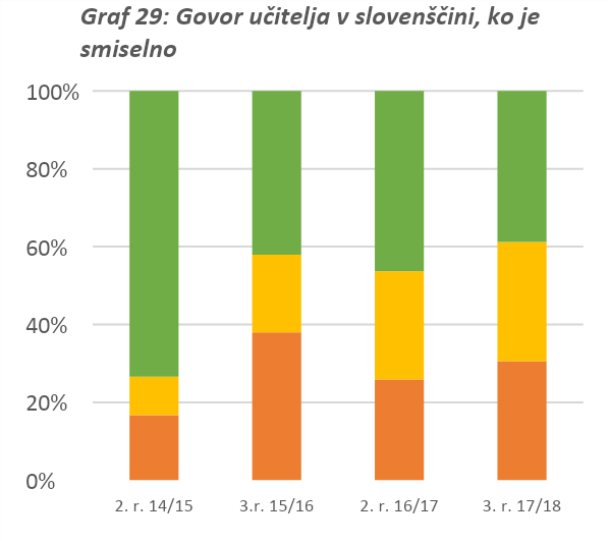

Učitelji so na naših opazovanjih v 42,31 % učencem podajali kvalitetno individualno povratno informacijo, in prav tak delež je bilo opaziti tudi ob opazovanju v zadnjem letu. Kar 44,9 % povratnih informacij je bilo delno korektnih, še vedno pa je bilo kljub naši prisotnosti kar 12,2 % takih, ki niso bile ustrezne.

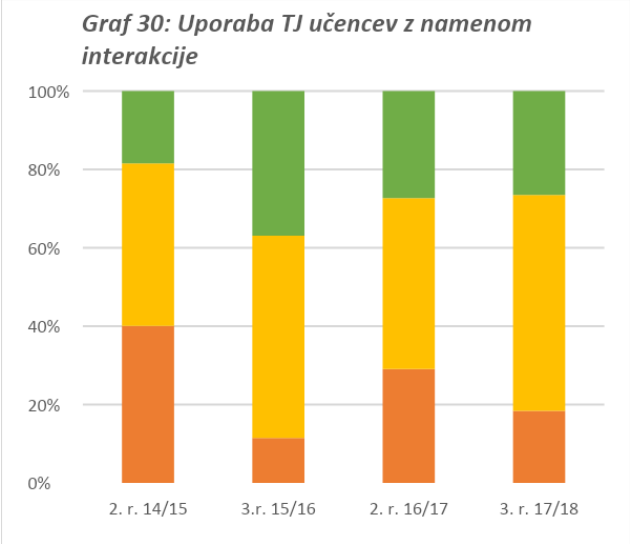

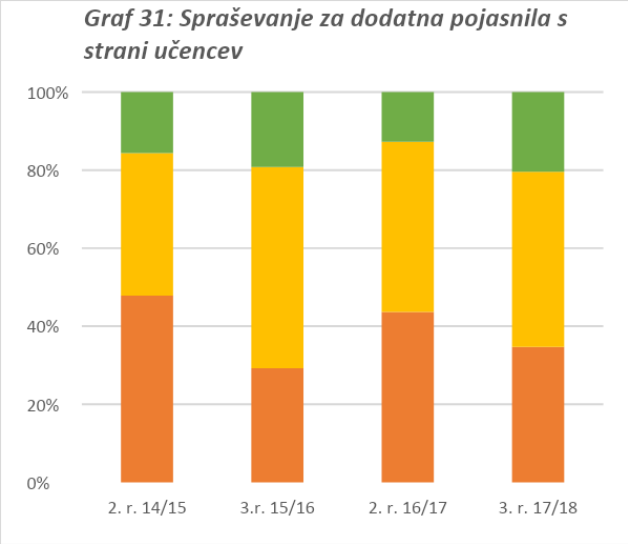

Pričakovali smo, da bo interakcija učencev z učiteljico v tujem jeziku (graf 30) višja od opaženih 27,3 % v vseh štirih letih. Tudi tukaj je rezultat še nekoliko nižji pri učencih tretjega razreda 3. kroga (26,5 %), kjer je že zaznana statistično pomembna razlika med 1. in 3. krogom tretješolcev. Delno je bilo interakcijo v tujem jeziku možno opaziti v 55,1 %, ko gre bolj ali manj za aktivnosti, ki se navezujejo na ponavljanje besed, pesmic, določenih fraz, interakcije pa ni bilo opaziti v kar 18,4 % spremljanih urah tujega jezika v tretjem razredu, kar je sicer več kot pri tretješolcih 1. kroga, pa vseeno prej manj kot pri drugošolcih tako 1. kot 3. kroga – zato je zazanana statitistično pomemebna razlika.

Učenci zelo redko sprašujejo učitelje za dodatna pojasnila (graf 31) – ta element smo v vseh štirih letih zaznali le v 16,96 % opazovanih urah, opazno pa je, da se s starostjo ta iniciativa učencev poveča. V zadnjem letu smo opazili, da je 20,4 % tretješolcev učiteljico spraševalo za dodatna pojasnila, v 44,9 % je bilo to povpraševanje delno zaznano, v 34,7 % pa ga ni bilo zaznati. Še vedno je opazno, da se otroci ne obrnejo na učitelja za dodatna pojasnila, četudi navodil ne razumejo.

Graf 32: Medpredmetnost

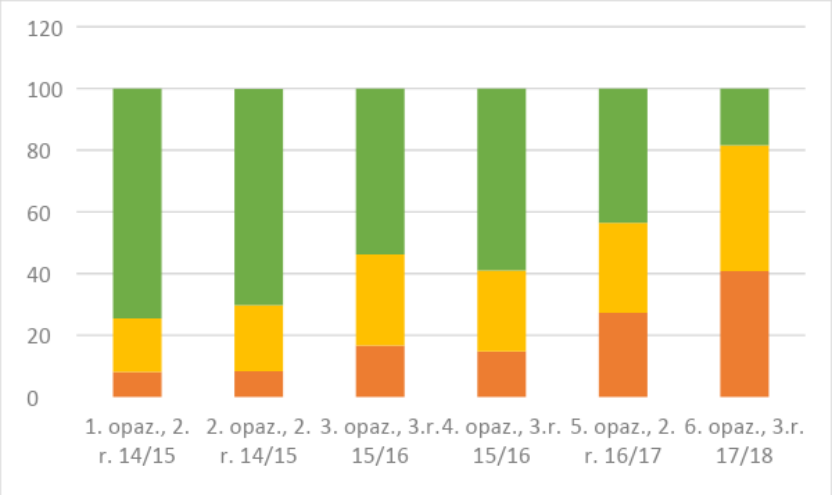

Medpredmetnost (graf 32) je prav tako eden izmed glavnih elementov oz. pokazateljev sledenja učnemu načrtu. Tako anketni vprašalnik kot tudi samo opazovanje pouka v vseh štirih letih nakazuje na največji upad ravno pri **medpredmetnosti.** Trend upadanja je bilo mogoče zaznati že v šolah prvega kroga, kjer je bila medpredmetnost po zadnji – 4. spremljavi pouka opazna samo še v 59 %, ob spremljavi šol tretjega kroga pa je odsotnost medpredmetnosti še toliko bolj izrazita. Ob petem opazovanju pouka je bila zaznana samo v 43,6 % ur, ob šestem opazovanju pa le še v 18,4 % opazovanih ur. Ob zadnjem opazovanju je bilo moč opaziti popolno odsotnost medpredmetnosti, in sicer v kar 40,8 % opazovanih ur.

Kot kažejo izsledki, je medpredmetnost področje, na katerem bo potrebno še več strokovne podpore in strokovne presoje o taki ali drugačni smiselnosti tudi s strani Zavoda RS za šolstvo. Učitelji v svojih anketnih odgovorih zadnjega leta z oceno 3,09 na štiristopenjski lestvici navajajo, da pri svojem poučevanju ne uporabljajo didaktičnih pristopov, ki bi vključevali poučevanje z vsebinami drugih predmetov, prav tako navajajo, da redkeje – z oceno 2,67 na štiristopenjski lestvici – izvajajo medpredmetne povezave na različnih ravneh, z oceno 2,62 ocenjujejo svoje timsko povezovanje z matično učiteljico. Nizka medpredmetnost korelira s 6. opazovanjem, ko smo v le 12,2 % ur opazili avtentične didaktične pripomočke in gradiva drugih predmetov iz 3. razreda. Učitelji se po navedbah iz ankete v 78,4 % počutijo usposobljene za vsebinska področja medpredmetnih povezav, vendar po njih ne posegajo. Glede na navedeno je pri medpredmetnosti opazna izrazita statistično značilna razlika med prvim in tretjim krogom.

Graf 33: Uporaba didaktičnih gradiv: risanke, slikanice, prstne lutke ...

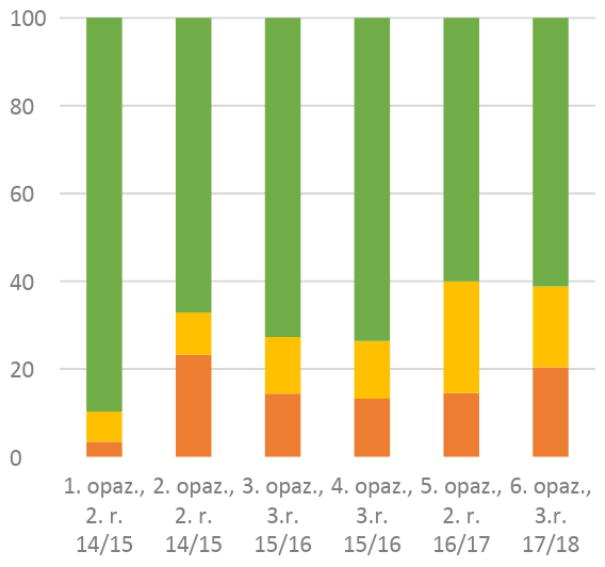

Naslednje področje našega opazovanja so bili **didaktična gradiva in pripomočki** (graf 33). Učitelji so na 61,2 % opazovanih urah četrtega leta opazovanja uporabljali didaktična gradiva, kot so risanke, slikanice, prstne lutke ipd., kar nakazuje trend upadanja, ki smo ga s 60 % zaznali že ob opazovanju pouka v tretjem letu. V 18,4 % je bilo zaznati delno uporabo teh rekvizitov (bodisi jih je le za kratek čas uporabljal učitelj, bodisi so bili uporabljani jezikovno neosmišljeno). V kar petini primerov (20,4 %) didaktičnih pripomočkov sploh ni bilo mogoče opaziti. Od opaženih didaktičnih pripomočkov so prevladovale slikovne kartice, ki so jih učitelji izdelali sami ali pa so bili del učbeniških kompletov učnih gradiv, ki so jih uporabljali kot podporno gradivo (Lili in Bine, Chatterbox …). Žal smo opazili skromno uporabo »realij« (avtentičnih predmetov) – vse prevečkrat učitelji nekritično posegajo po uporabi slik, ki jih običajno tudi frontalno predstavijo s powerpoint predstavitvijo, projekcijo na interaktivni tabli itd.

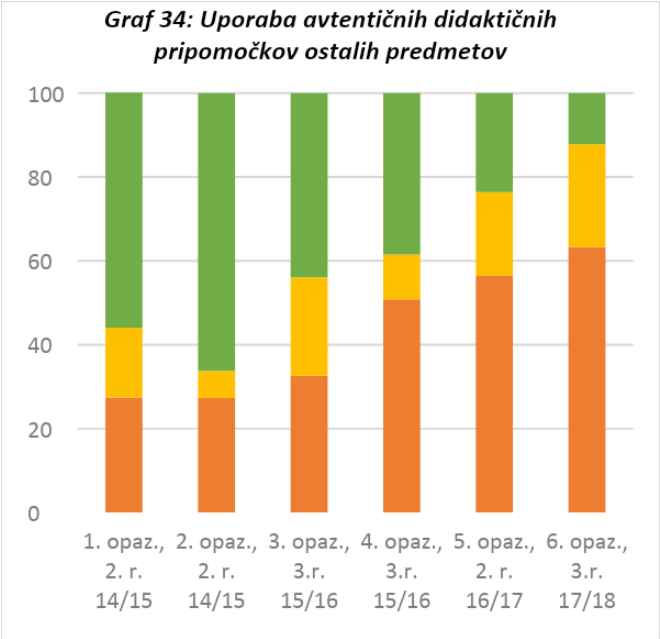

Kot smo že navedli, upad medpredmetnosti izkazuje tudi nizko število primerov, ko učitelji tujega jezika uporabljajo **avtentične didaktične pripomočke in gradiva drugih predmetov iz 3. razreda** (graf 34). Opaženi so bili le še v 12,2 % primerov, popolnoma odsotni pa v kar v 63,3 % primerov. Trend upadanja je v tretjem krogu očiten, zato tudi tukaj ugotavljamo statistično značilno razliko med prvim in tretjim krogom.

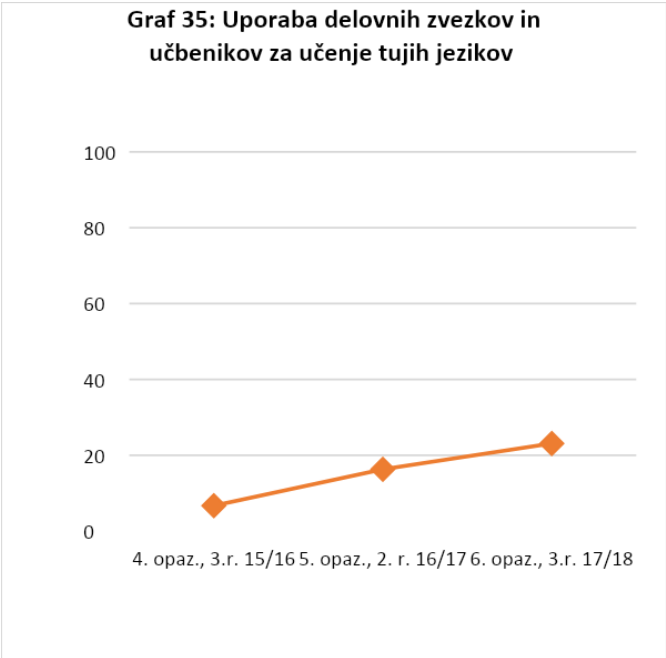

Opazovalke pa smo bile pozorne tudi na **uporabo delovnih zvezkov in učbenikov** pri učencih (graf 35). Uporaba učbenikov je v neskladju z učnim načrtom, zato založbe ponujajo delovne učbenike in delovne zvezke (My Fairyland, Reach for the Stars, Magic Adventure, First Explorers, Lili in Bine). Žal pa mnogokrat neuporabo delovnih zvezkov zamenjajo nekritično izbrane fotokopije učnih listov, katerih kvaliteta pa je marsikdaj še bolj vprašljiva. Žal smo prav na opazovanjih ob listanju zvezkov učencev opazili veliko učnih listov, ki niso bili niti didaktično ustrezni, niti niso zasledovali učnih ciljev. Na spletu je na voljo veliko portalov, kjer učitelji tujih jezikov izmenjujejo gradiva, žal pa so velikokrat med njimi tudi neustrezna; npr. FB – angleščina v 1. triletju – učitelji, FB – angleščina v 1. razredu, Teachers pay teachers, iSLCOLLECTIVE … Na uporabo delovnih zvezkov in učbenikov smo postali pozorni ob 4. opazovanju v 3. razredu v šolah prvega kroga v šol. l. 2015/16. Takrat smo opazili 6,7 % primerov uporabe delovnih zvezkov in učbenikov, ob 5. opazovanju, tj. v 2. razredu v šolah tretjega kroga v šol. l. 2016/17, smo jih opazili v 16,3 % primerih, ob 6. opazovanju, tj. v 3. razredu v šolah tretjega kroga v šol. l. 2017/18 pa beležimo že kar 23,1 % primerov uporabe teh gradiv.

Eden izmed pomembnih vidikov spremljave pouka je bilo tudi opazovanje **metod in oblik dela** (graf 36).

Spodbudno je, da smo bili ob zadnjem letu opazovanja prisotni na veliko urah (68,8%), kjer so učenci delali v paru ali skupinsko, delno je bilo to prisotno v 22,9 % opazovanih ur, v 8,3 % ur pa teh oblik dela nismo zaznali. Če so bile omenjene oblike dela prisotne, so v povprečju trajale 15 minut, preostanek ure je bil frontalen. Spodbudna je ugotovitev, da so učenci takih oblik dela vedno bolj vajeni in da je vedno manj časovne praznine z reorganizacijo prostora, če je zaradi prehajanja iz ene v drugo obliko dela le-ta potrebna. Največja nevarnost takih oblik je, da učenci preidejo v materinščino, namesto da bi se celo povečala individualna uporaba tujega jezika v interakcijah s sošolci. Zato nas je na področju oblik dela zanimal tudi glas učencev 2. in 3. razreda tretjega kroga.

Graf 36: Metode in oblike dela

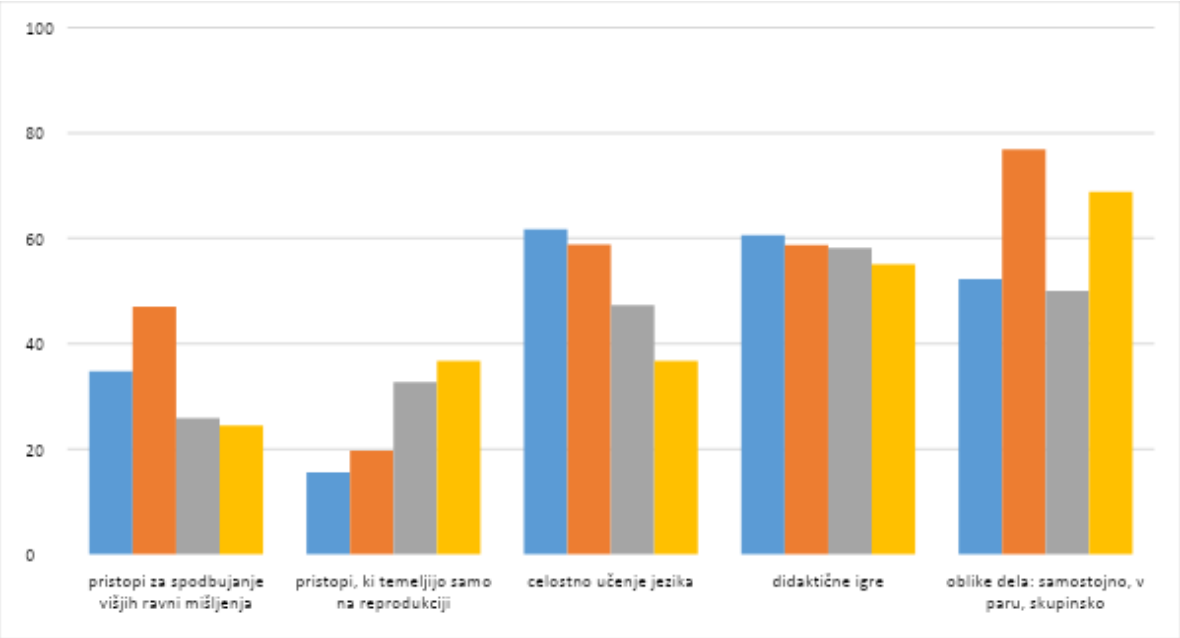

V anketnem vprašalniku smo jih vprašali, **kako jim je najbolj všeč, da učitelj pripravi uro tujega jezika** (graf 37). Zaznana je dokajšnja stalnost pri odgovorih, in sicer, da jim je všeč delo v skupinah (72,3 %) in delo v dvojicah (59,1 %), prisoten pa je upad deleža (11,4 %) otrok, ki bi jim bilo všeč, da jim učitelj le razlaga, oni pa ga poslušajo ter upad deleža otrok (16,1 %), ki bi jim bilo všeč, da vsak dela sam.

V grafu 38 prikazujemo, koliko nefrontalnega dela smo pri opazovanih urah dejansko opazili: **oblike dela**: samostojno, v paru, skupinsko. Ugotavljamo, da je delež nefrontalnega pouka manjši, kot je bil ob opazovanju 3. razreda šol 1. kroga. Je pa očitno, da učitelji več frontalnega pouka uporabljajo pri mlajših učencih (tj. učencih 2. razreda obeh krogov), v 3. razredu, ko je pri učencih že več jezikovnega znanja in samostojnosti, pa uvedejo tudi druge oblike dela.

Graf 37: Oblike dela, ki so učencem všeč

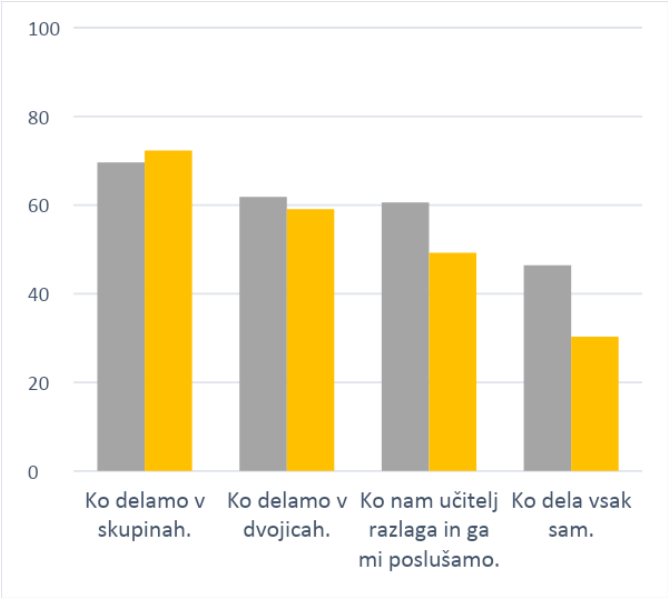

Graf 38: Oblike dela: samostojno, v paru, skupinsko

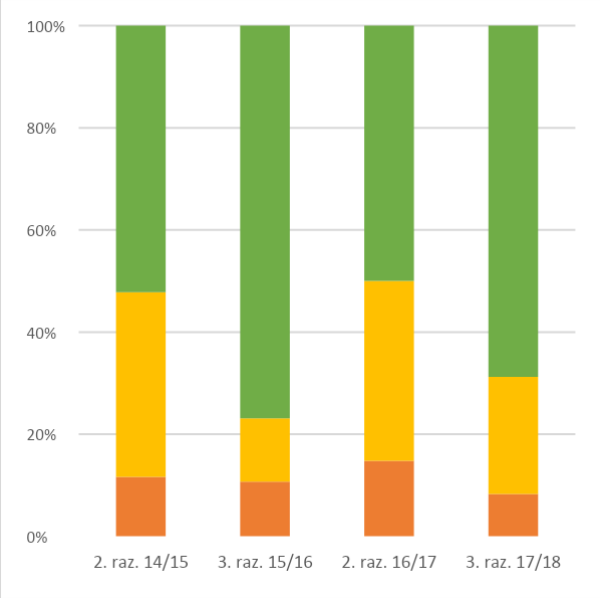

Na opazovanjih pouka je bila **didaktična igra** dokajšnja stalnica (graf 39). Tudi v zadnjem letu opazovanja smo jo opazili v kar 55,1 % opazovanih ur, v 24, 5 % ur je bila delno prisotna, še vedno pa beležimo kar petino opazovanih ur (20, 4 %), ko didaktične igre kot glavnega generatorja motivacije pri mlajših učencih žal ni bilo zaznati. Najpogostejše igre so bile Bingo, Kim's game, Snakes and Ladders, razne karte …

Bolj zaskrbi podatek, da smo bili na opazovanjih pouka priča vsakoletnemu zmanjševanju pouka, ki bi bil naravnan na celostno globalno učenje jezika (osmišljenost, življenjskost, situacijska naravnanost) (graf 40), saj je s prvotnih 61,7 %, ob 2. letu opazovanja padel na 36,7 %, kar izkazuje statistično značilno razliko med 1. in 3. krogom v 3. razredu. V 44,9 % je bilo tako naravnanost delno opaziti, v kar 18,4 % pa je bila povsem odsotna.

Graf 39: Didaktične igre

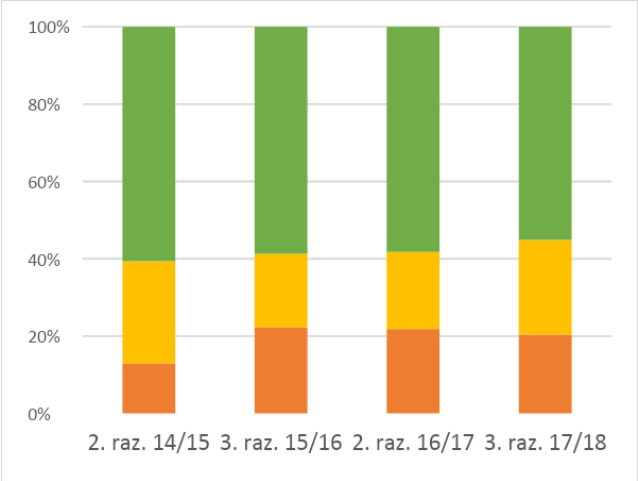

Graf 40: Celostno učenje jezika

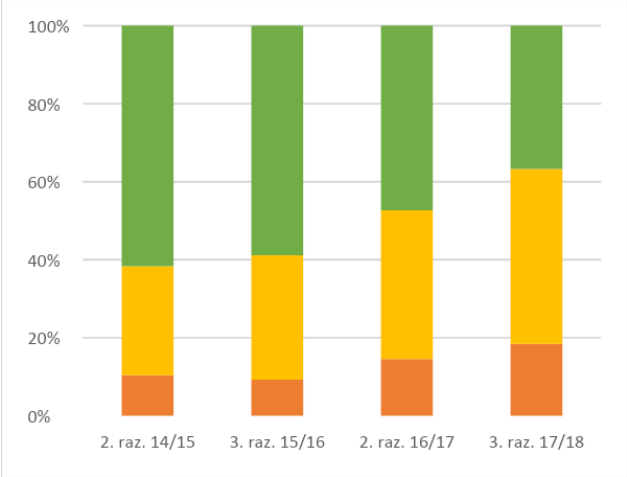

Žal je opazna porast elementov pouka, ki temeljijo zgolj na reprodukciji (ponavljanje besed in besednih zvez v zboru brez individualne izpostavitve jeziku) (graf 41), ki v zadnjem letu že dosega 36,7 % opazovanih ur ter prav tako predstavlja statistično pomembno razliko med šolami 1. in 3. kroga v 3. razredu – v 3. razredu 1. kroga je bilo takih ur zgolj 19,7 %.

Zgoraj opisanemu trendu upadanja kognitivno osmišljenih in zahtevnejših dejavnosti med poukom tujega jezika pa se pridružuje še opažen upad pristopov za spodbujanje višjih ravni mišljenja (graf 42). Učitelji navajajo, da se pri tej starosti tovrstne aktivnosti težko pripravi, ker učenci še nimajo zadostnega znanja jezika. Tudi na tem področju je med 1. in 3. krogom tretjega razreda evidentna statistično pomembna razlika, saj je z opaženih 47,1 % v drugem letu opazovanja teh dejavnosti skoraj pol manj – tj. 24,5 %.

Graf 41: Pristopi, ki temeljijo samo na reprodukciji

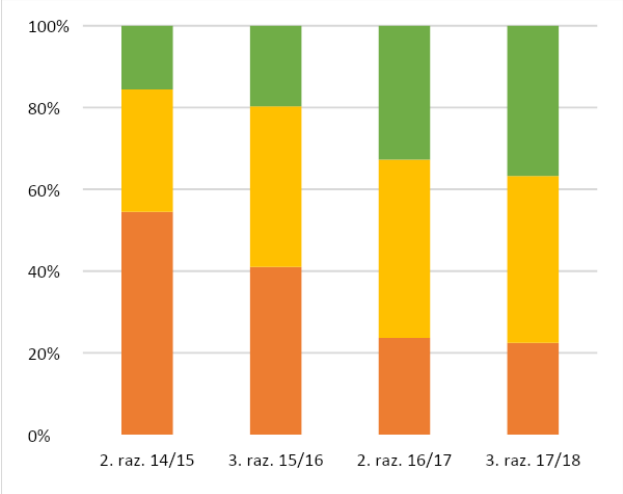

Graf 42: Pristopi, ki spodbujajo višje ravni mišljenja

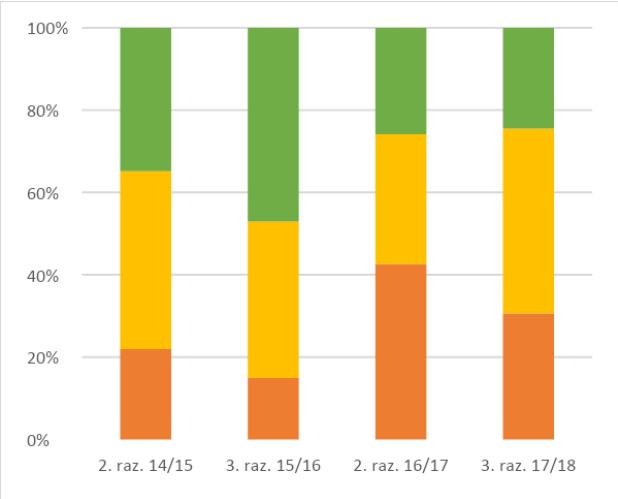

Graf 43: Medkulturnost

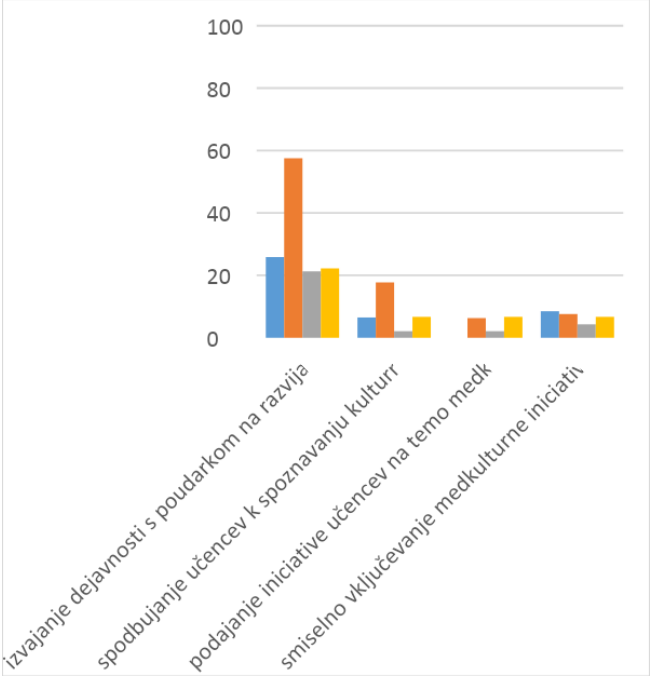

Medkulturnost (graf 43) je bila eden slabše zastopanih elementov pri opazovanjih pouka že v šolah prvega kroga z dodatno opaznim trendom upadanja. Opazovali smo jo s štirih različnih vidikov. Najbolje zastopano je bilo izvajanje dejavnosti s poudarkom na razvijanju sodelovalnih veščin, kar smo zaznali v največ primerih – v 22,2 %, vendar je šlo glede na primerjavo s 3. razredom prvega kroga še vedno za velik upad, zato ugotavljamo statistično značilno razliko med 1. in 3. krogom. V enakem deležu, tj. 6,7 %, pa smo opazili spodbujanje učencev pri spoznavanju kulturne in jezikovne enakosti oziroma različnosti, podajanje iniciative na to temo s strani učencev in smiselno vključevanje medkulturne iniciative učencev v pouk. Glede na to, da je medkulturnost eden izmed splošnih ciljev učnega načrta za tuji jezik v 2. in 3. razredu (tj. razvijanje celostne zmožnosti za medkulturno in medjezikovno sporazumevanje), bo na tem področju zagotovo potrebnega še več uzaveščanja učiteljev in iskanja načinov, kako vpletati elemente medkulturnosti v pouk.

Glede na to, da je večinski del ur tujega jezika v 1. VIO voden frontalno, je od **prevladujočih dejavnosti učencev** (graf 44) na prvem mestu poslušanje učiteljice, zvočnega posnetka, glasbe oz. filmčka (93,9 %). Nadalje so zelo pogosti petje in gibalno-telesno izražanje (75,5 %), ki pa ga kljub temu, da je to eden najučinkovitejših načinov poučevanja tujega jezika pri tej starosti, nismo videli kar v četrtini opazovanih ur. Pogosto je prisotno igranje različnih namiznih, gibalnih ipd. iger (61,2 %) in uporaba spoznavnih postopkov med izvajanjem dejavnosti (44,9 %). Dejavnost risanja in barvanja, ki je še vedno prisotna v dobri tretjini (36,7 %) opazovanih ur, pomeni tudi uporabo delovnih listov oz. celo delovnih zvezkov. Izvajanje tekmovalnih aktivnosti (26,6 %) je dokaj pogosto, saj so učitelji mnenja, da pri učencih zvišujejo motivacijo in pozornost. Najredkeje opažena aktivnost na obeh primerjanih spremljavah je bila izdelovanje predmetov iz različnih materialov (2 %), kar je prav, saj so tovrstne aktivnosti pogosto same sebi namen in imajo zelo malo povezav z jezikovnimi cilji.

Graf 44: Prevladujoče dejavnosti učencev

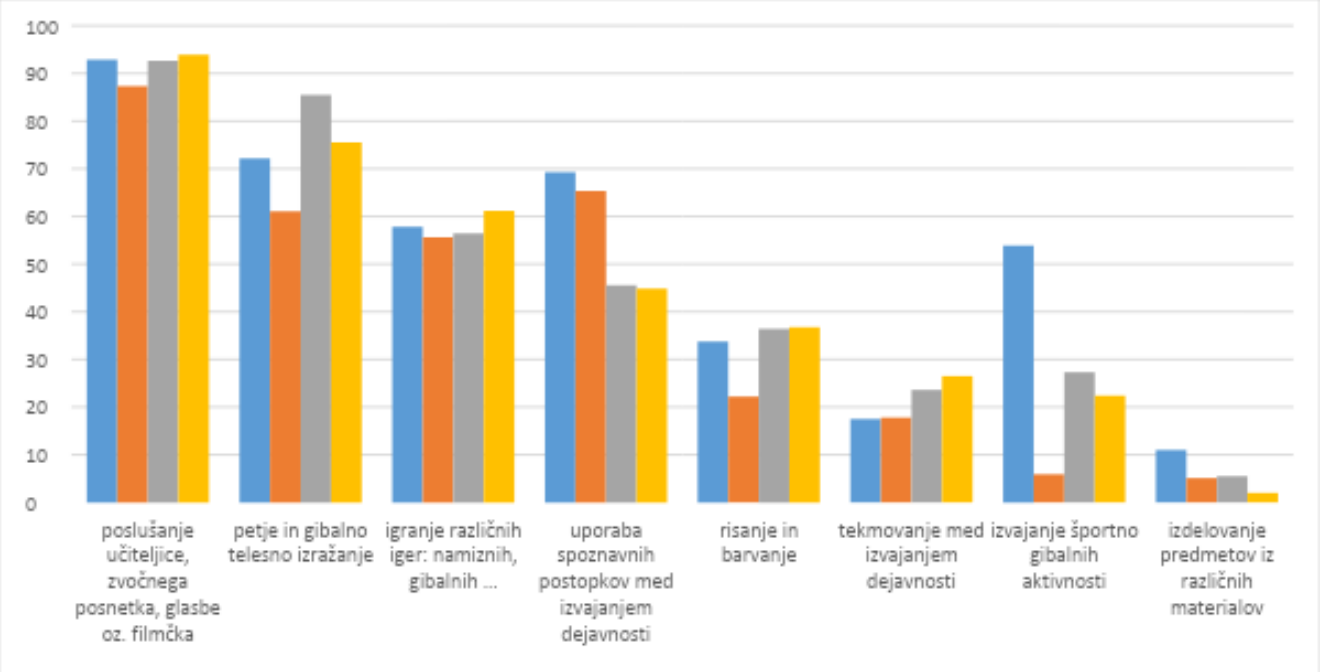

3.2 Drugi cilj: vrednotenje doseganja **standardov znanja** in **spremljanje napredka** učenčevih tujejezikovnih zmožnosti v 2. in 3. razredu

Drugi cilj spremljave smo operacionalizirali z:

- ocenami učiteljev glede pomembnosti uresničevanja splošnih ciljev in doseganja standardov znanja (ocenjevanje znanja učencev);
- odgovori učencev, kako dobro ocenjujejo sebe pri tujem jeziku, kako dobro bi radi razumeli tuji jezik;
- inštrumentarijem za ugotavljanje doseganja standardov znanja.

To smo vključili v **vprašalnik za učitelje in vprašalnik za učence** ter v **inštrumentarij** za ugotavljanje **doseženega znanja na področju slušnega razumevanja**.

Graf 45: Pomembnost splošnih ciljev učnega načrta po mnenju učiteljev

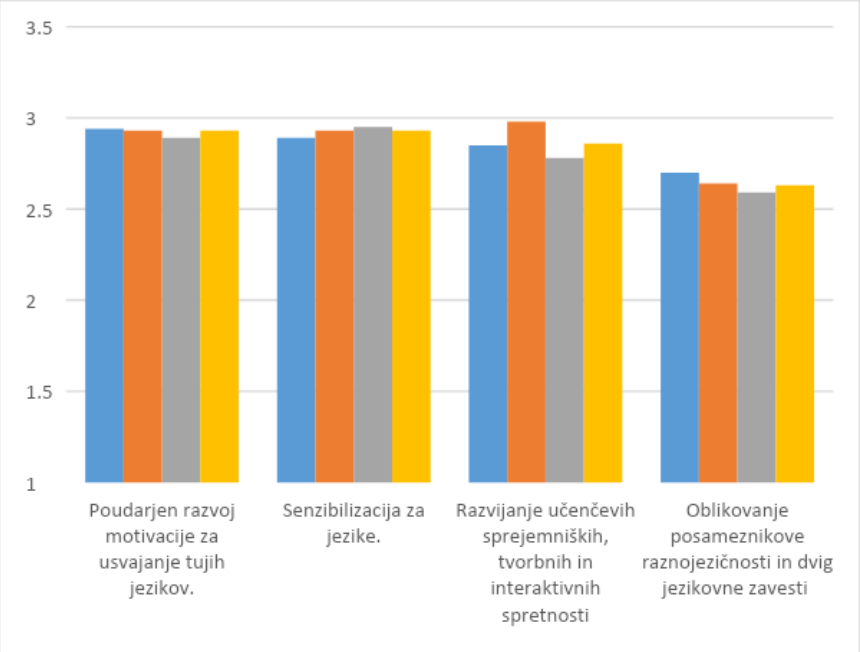

Zanimalo nas je, kako pomembni so po mnenju učiteljev splošni cilji učnega načrta za tuji jezik v 2. in 3. razredu (graf 45). Učitelji po tristopenjski lestvici (1 = nepomembno, 2 = srednje pomembno, 3 = zelo pomembno) navajajo, da se jim zdijo vsi štirje splošni cilji zelo pomembni. Učitelji izkazujejo relativno enaka stališča do tega vprašanja v vseh štirih letih spremljave.

Tudi učitelji zadnjega leta spremljave najvišje uvrščajo senzibilizacijo za jezike (2,93) in poudarjen razvoj motivacije za usvajanje tujih jezikov (2,93), nakar se jim razvijanje učenčevih sprejemniških, tvorbnih in interaktivnih spretnosti/zmožnosti zdi bistveno manj pomembno kot učiteljem tretješolcev prvega kroga (2,86), zato prihaja do statistično značilne razlike med 2. in 4. letom spremljave. Vidik oblikovanja posameznikove raznojezičnosti in (družbene večjezičnosti) ter dvig jezikovne zavesti v ožjem pomenu (npr. v družini, v razredu) ter v širšem pomenu (npr. dvojezično področje) ocenjujejo nekoliko višje kot v 2. in 3. letu, tj. 2,63.

Vsi standardi s področja **poslušanja in slušnega razumevanja** (graf 46) iz učnega načrta so po mnenju učiteljev uresničljivi. Učitelji tujega jezika tretješolcev šol tretjega kroga cilje glede na stopnjo uresničljivosti razvrščajo od 2,67 do 2,98 na štiristopenjski lestvici. Do statistično značilne razlike med šolami prvega in tretjega kroga prihaja pri dveh ciljih: »razume izbrane podatke in nekatere podrobnosti v govorjenih besedilih z znano tematiko« ter »prepozna nekatere okoliščine sporazumevanja in jasno izražena čustva govorcev«.

Graf 46: URESNIČLJIVOST STANDARDOV ZNANJA UN: poslušanje in slušno razumevanje

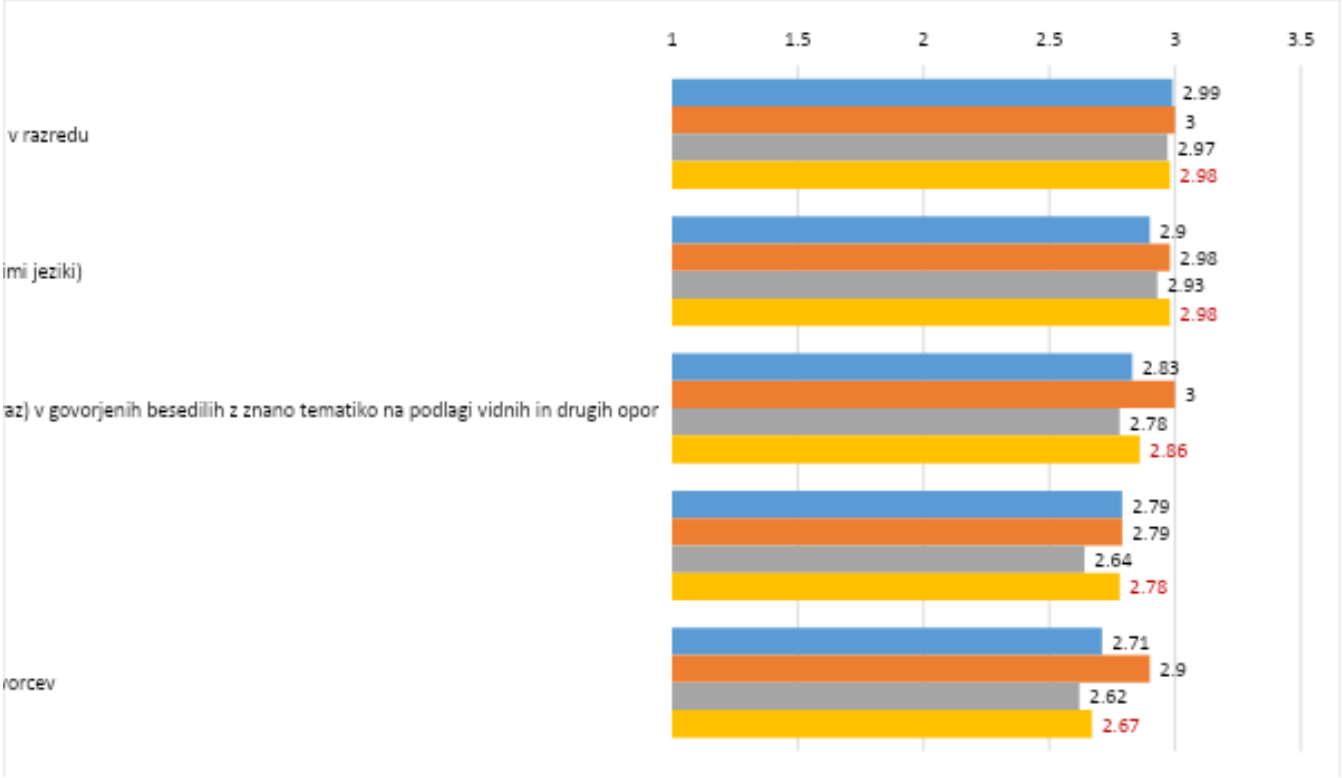

Tudi standardi s področja **govornega sporočanja in sporazumevanja** (graf 47) so po mnenju, ki so ga učitelji izrazili na tristopenjski lestvici (1 = neuresničljivi, 2 = delno uresničljivi, 3 = uresničljivi), realni v pričakovanjih. Razpon povprečja posameznih standardov pa se po prepričanjih učiteljev šol tretjega kroga giblje od 2,74 do 2,96.

Graf 47: URESNIČLJIVOST STANDARDOV ZNANJA UN: govorno sporočanje in sporazumevanje

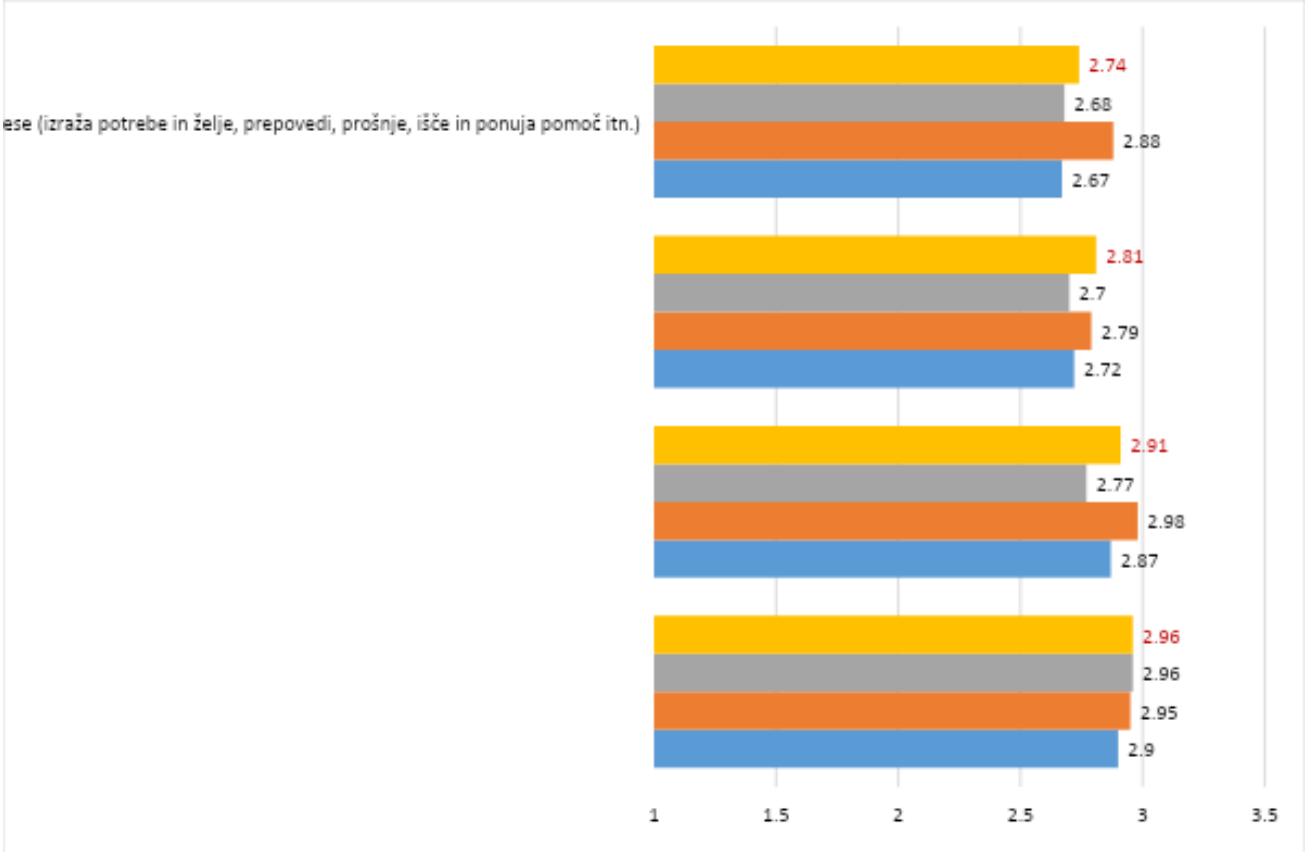

Graf 48: URESNIČLJIVOST STANDARDOV ZNANJA UN: branje in bralno razumevanje

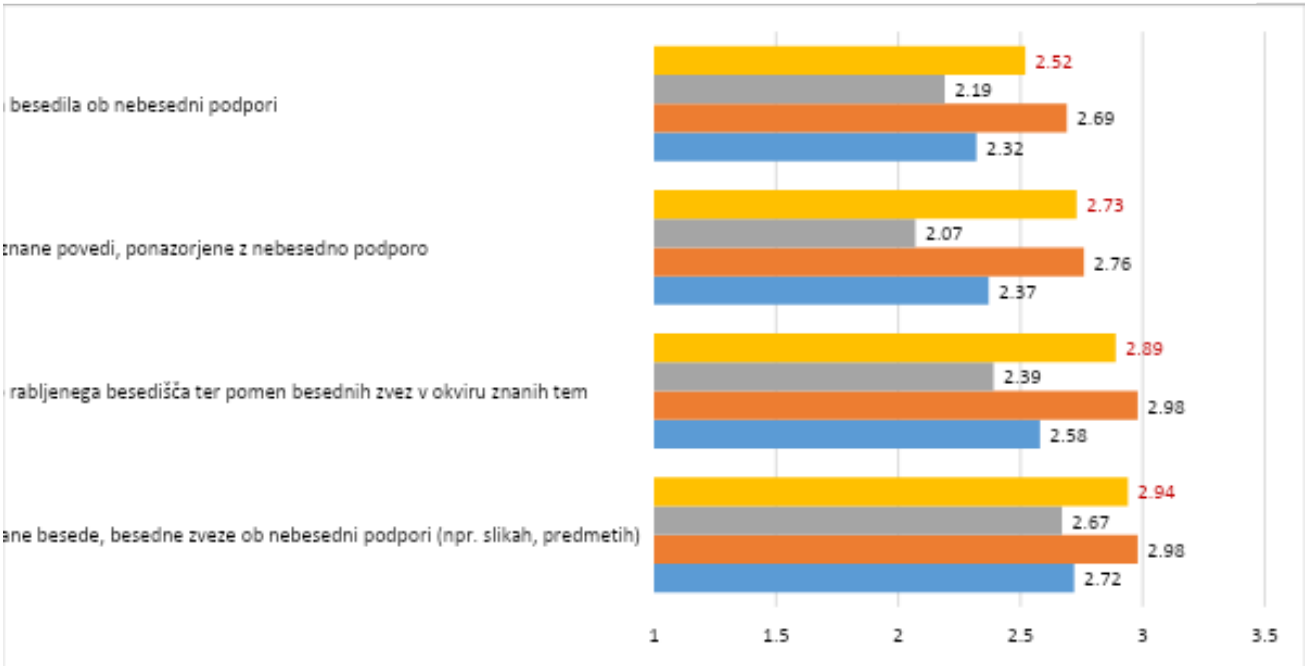

Branje in bralno razumevanje (graf 48) s svojimi standardi znanja postane pomembno šele v 3. razredu, zato so mu učitelji prav v 2. in 4. letu spremljave namenili višje ocene glede uresničljivosti v primerjavi z učitelji drugošolcev v 1. in 3. letu spremljave. Najvišje tangira ocena uresničljivosti standarda »razume posamezne preproste in znane besede, besedne zveze ob nebesedni podpori« z 2,94 in »prepozna zapis osnovnega pogosto rabljenega besedišča« z 2,89 – pri tej tudi zaznavamo statistično značilno razliko med učitelji 2. in 4. leta. Najnižjo stopnjo uresničljivosti standardov znanja s področja branja in bralnega razumevanja za 3. razred pa so učitelji namenili »razume kratka in ustrezno zahtevna besedila ob nebesedni podpori« in ga ocenili z 2,52.

Graf 49: Načini preverjanja in ocenjevanja znanja

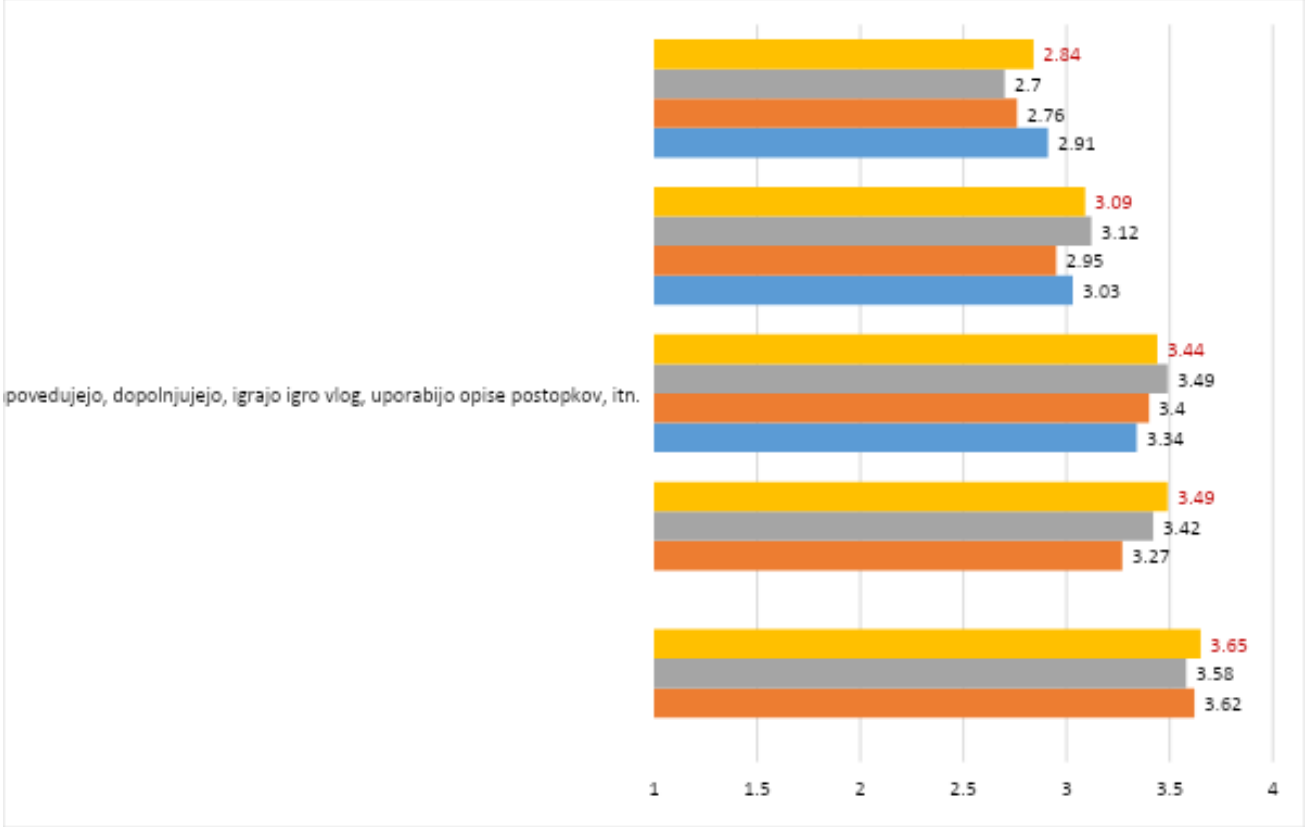

Učitelje smo vprašali, na kakšen način najpogosteje pri pouku tujega jezika v 3. razredu **preverjajo in ocenjujejo znanje** učencev (graf 49). Svoje odgovore so podali na štiristopenjski lestvici (1 = nikoli, 2 = občasno, 3 = pogosto, 4 = vedno). Učitelji v največji meri upoštevajo posebne potrebe učencev (3,65). S 3,49 so ocenili, da napredek učencev redno spremljajo. Učitelji so s 3,44 izrazili, da si pri ocenjevanju govornega sporočanja in sporazumevanja pomagajo tako, da učenci opazujejo in poimenujejo, kar vidijo ali zaznajo z drugimi čutili, komentirajo, napovedujejo, dopolnjujejo, igrajo igro vlog, uporabijo opise postopkov, pri ocenjevanju poslušanja in slušnega razumevanja pa si pomagajo z učenčevimi prikazi, izdelki … Najmanj pogosto pri ocenjevanju upoštevajo načela formativnega spremljanja (2,84), razveseljiv pa je trend povečevanja, kar verjetno izkazuje vse večje poznavanje formativnega spremljanja v slovenskem šolskem prostoru.

Graf 50: Učenčeva samoocena uspešnosti pri tujem jeziku

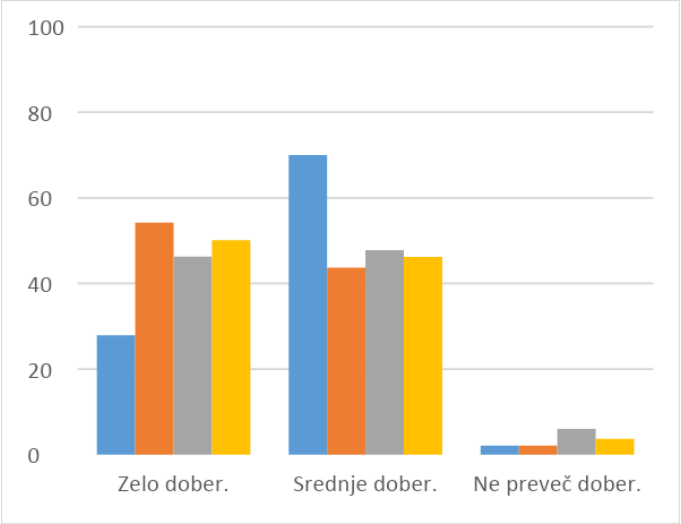

V grafu 50 prikazujemo, da je polovica tretješolcev tretjega kroga (50,1 %) **svoje znanje ocenila** kot zelo dobro, 46,2 % jih meni, da so srednje dobri in le 3,7 %, da niso preveč dobri. V primerjavi z drugim razredom, ko so otroci imeli še opisne ocene in so se malenkost slabše ocenili tako v 1. kot 3. krogu, je ta podatek zanimiv, ker nakazuje, da številčne ocene niso negativno vplivale na samooceno uspešnosti pri tujem jeziku.

Graf 51: Pričakovanja otrok glede znanja tujega jezika

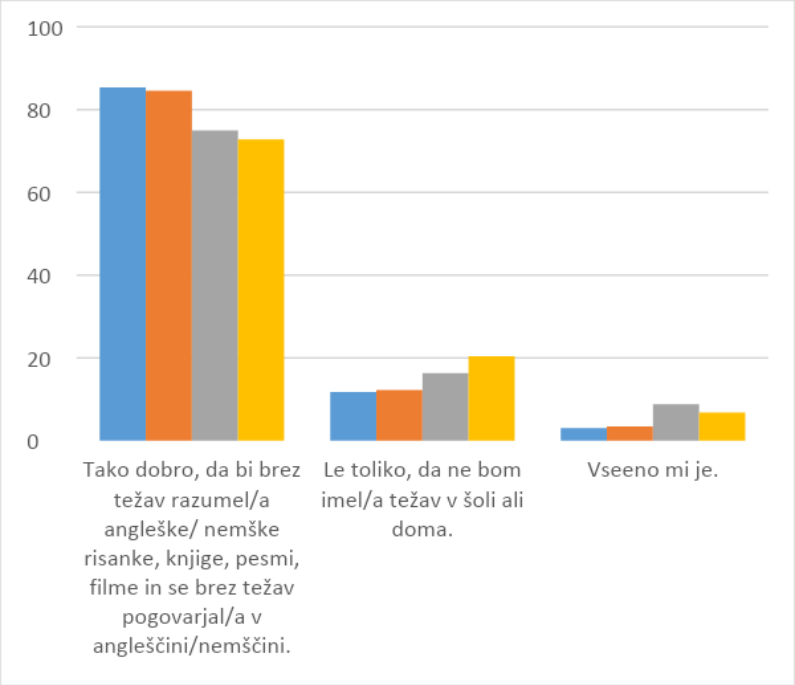

Pričakovanja otrok glede ravni znanja (razumevanja in govorjenja) (graf 51) so se med leti precej znižala in predvsem v primerjavi med 1. in 3. krogom v tretjem razredu predstavljajo statistično pomembno

Graf 46: Želja otrok glede kvalitete znanja TJ

Tretješolci tretjega kroga bi v 72,8 % želeli znati tuji jezik tako dobro, da bi brez težav razumeli angleške oz. nemške risanke, knjige, pesmi, filme in se brez težav pogovarjali v angleščini oz. nemščini. Kar 20,4 % otrokom pa bi zadoščalo, da bi znali le toliko, da ne bi imeli težav v šoli ali doma. Nespodbuden pa je delež otrok (6,8 %), ki jim je čisto vseeno, koliko bodo znali.

Z **inštrumentarijem za ugotavljanje doseganja standardov znanja**, pripravljenim posebej za ta namen, smo v šolah tretjega kroga na vzorcu 31 šol preverjali znanje 532 učencev, 510 v angleščini in 22 v nemščini.

Test je bil v angleški in nemški verziji pripravljen posebej za namen zadnjega testiranja otrok 3. razreda v 3. krogu v 2017/18 po zgledu testa iz 2015/16, da bi dosegli primerljivo težavnost tako glede tem, števila, tipa in razporejenosti nalog. Zvočni posnetek je otroke vodil skozi zgodbo vrstnika iz Anglije oz. Nemčije skozi običajne teme, ki jih otroci obravnavajo do konca tretjega razreda: družina, živali, hobiji, opis sobe, cene v trgovini, igrače, maškare in kostumi,

prevozna sredstva, opis osebe, hrana, deli telesa, opis lokacije predmeta s predlogi, čustva, letni časi, ura, osnovni glagoli, liki, črke. Ob koncu so otroci še samoocenili uspešnost svojega reševanja.

Test, ki je med prilogami, je imel 15 nalog:

- naloge 1–11: naloge poslušanja in slušnega razumevanja (z zvočnim posnetkom), ki ga otrok pokaže z izbiro ustrezne sličice,
- naloga 12: naloga za prepoznavanje fonološke uzaveščenosti (z zvočnim posnetkom), ki jo otrok pokaže z izbiro ustrezne sličice,
- naloga 13: naloga branja in bralnega razumevanja (brez zvočnega posnetka), ki ga pokaže s povezavo stavka z ustrezno sličico,
- naloga 14: naloga pisanja, ki jo otrok pokaže z zapisom treh besed v prednastavljena okenca z že zapisano eno črko (brez zvočnega posnetka): konj, krava, raca,
- naloga 15: slušno prepoznavanje črk in zapis besede (z zvočnim posnetkom, kar otrok pokaže z zapisom črk v like po slišanem navodilu).

Slika 1: Naloge za preverjanje znanja ob koncu 3. razreda

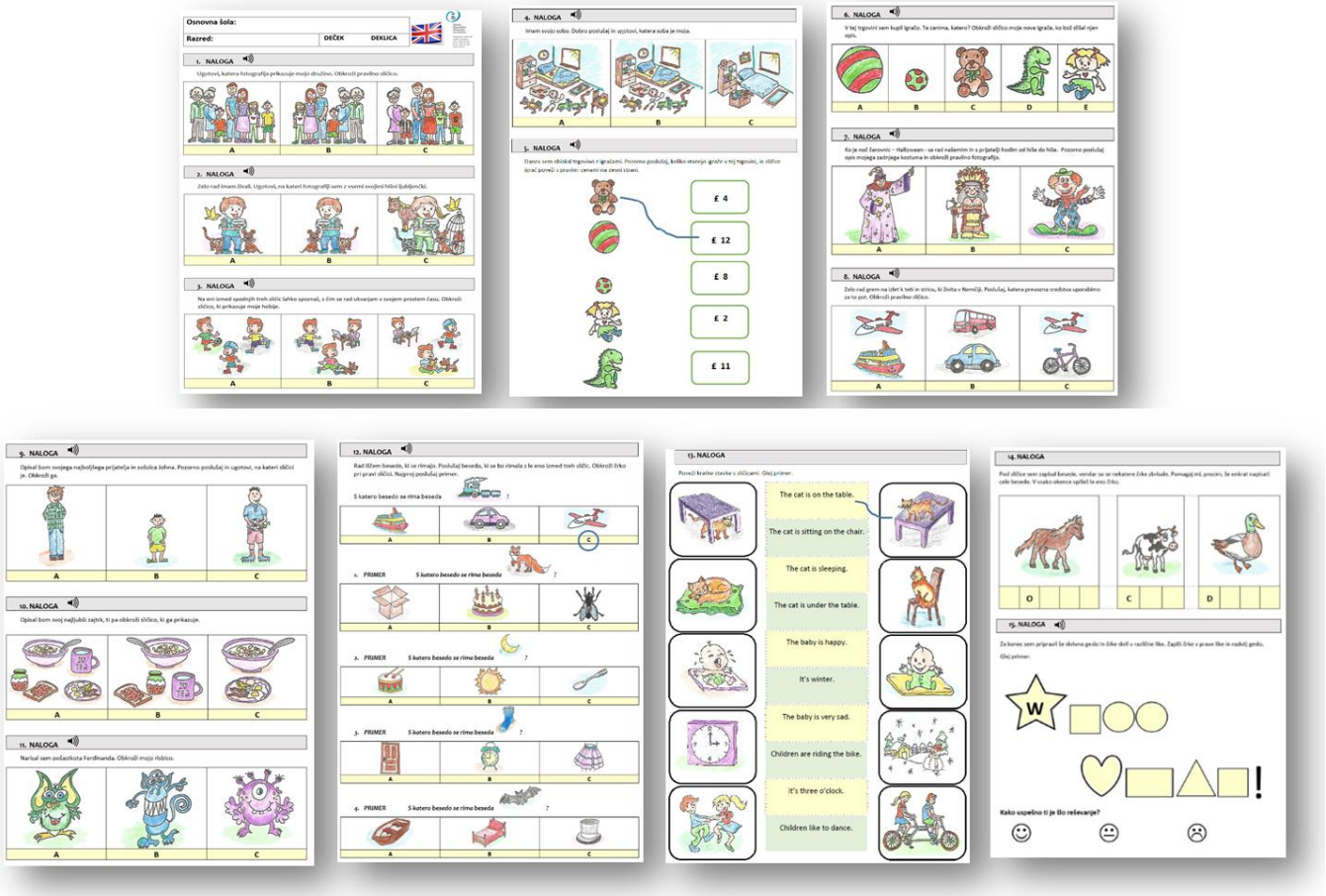

Skupne dosežke 532 tretješolcev na pisnem preizkusu znanja v šolskem letu 2017/18 smo primerjali s skupnimi dosežki 806 tretješolcev na pisnem preizkusu znanja v šolskem letu 2015/16. Statistična značilnost razlik glede na šolsko leto je preverjena s t-testom za neodvisne vzorce. Vrednotenje nalog je identično v obeh šolskih letih, čeprav se končni seštevek točk razhaja zaradi drugače zastavljene 5. naloge (povezovanje igrače s ceno v 3. razredu tretjega kroga). Primerjave so narejene za oba jezika skupaj in posebej za angleški in nemški jezik. Zaradi različnega števila točk je medsebojna primerjava narejena glede na število točk, izraženih v odstotkih.

Od vseh 15 nalog je bila v zadnjem letu najbolje, s kar 94,5 % pravilnostjo, rešena 11. naloga – slušno razumevanje, najslabše, pravilno jo je rešilo le 13,3 % učencev, pa 4. naloga – slušno razumevanje. V nadaljevanju analiziramo naloge tretješolcev 1. in 3. kroga glede na standarde znanja, ki jih ugotavljamo s posameznimi tipi nalog glede na sklop.

1. sklop: naloge 1–11: naloge poslušanja in slušnega razumevanja (z zvočnim posnetkom), ki ga otrok pokaže z izbiro ustrezne sličice

Otrok dokaže razumevanje slušnega posnetka s pravilno obkroženo črko pod sličico. Najbolje so učenci reševali 11. nalogo (besedišče: deli telesa) s kar 94,5 % stopnjo pravilnosti odgovora, najslabše pa 4. nalogo Zanimivo je, da so primerljivo nalogo tretješolci prvega kroga reševali precej slabše – s samo 70 % stopnjo pravilnosti odgovora.

Slika 2: Primerljivi nalogi: 11. iz 2017/18 in 11. iz 2015/16

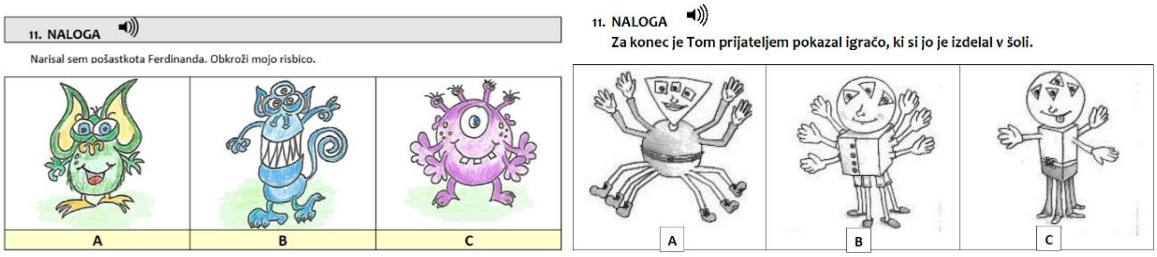

Stopnji pravilnosti reševanja je sledila 9. naloga (besedišče: opis osebe). Stopnja odgovora je bila 88,7 %, v 1. krogu pa je bila naloga s primerljivim besediščem uvrščena med najslabše reševane naloge z le 68,1 %.

Slika 3: Primerljivi nalogi: 9. iz 2017/18 in 7. iz 2015/16

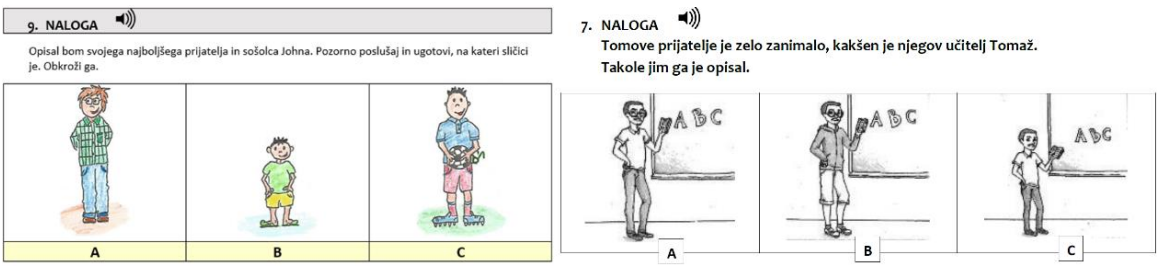

7. naloga je bila s 85,9 % tretja najuspešneje reševana v tipu nalog slušnega razumevanja. V prvem krogu nismo ponudili naloge s primerljivim besediščem (maškare, Halloween).

Slika 4: 7. naloga iz 2017/18

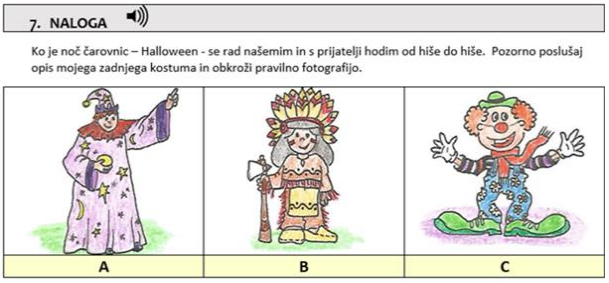

Prav tako so uspešno reševali 1. nalogo (besedišče: družinski člani), ki so jo rešili s kar 83,3 % stopnjo pravilnosti odgovora. Primerljivo nalogo so v prvem krogu reševali tudi zelo uspešno – s kar 97,8 % stopnjo odgovora.

Slika 5: Primerljivi nalogi: 1. iz 2017/18 in 1. iz 2015/16

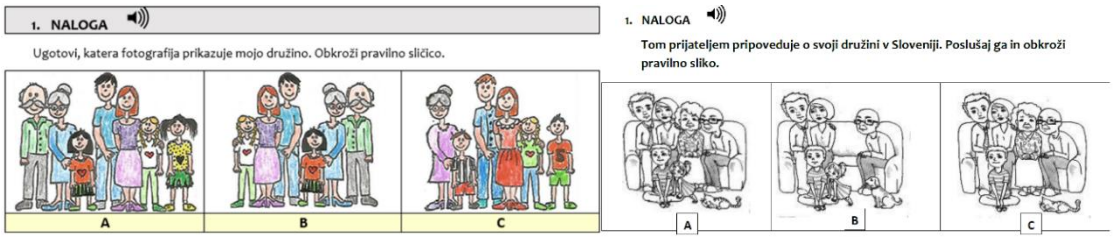

Dokaj pričakovano so učenci najslabše reševali 4. nalogo (besedišče: opis prostora) z le 13,3 % stopnjo pravilnosti. Naloga je od otrok zahtevala precej pozornosti in osredotočenosti tudi na podrobnosti – vključno z informacijo iz zanikanih povedi, ki so učence očitno tudi najbolj zmedle, saj so namesto »B« večinoma obkrožali sličico »A«. Zanimivo pa je, da se pri tej nalogi razlikuje stopnja odgovora med testiranjem v nemščini (22,7 %) in angleščini (12,9 %).

» … Meine Spielsachen sind nicht in dem Karton, sie liegen auf dem Boden. Ich habe keinen Schreibtisch und keinen Stuhl in meinem Zimmer, denn ich mache alle Hausaufgaben in der Schule.«
» … My toys are not in the box, they are on the floor. I haven't got a desk and a chair in my bedroom, because I do all my homework at school.«

Primerljiva naloga je bila v prvem krogu 5. naloga, ki se je navezovala na opis učilnice in so jo tretješolci rešili s 84 % stopnjo pravilnosti – verjetno, ker v nalogo nismo vključili informacije iz zanikanih povedi.

Slika 6: Primerljivi nalogi: 4. iz 2017/18 in 5. iz 2015/16

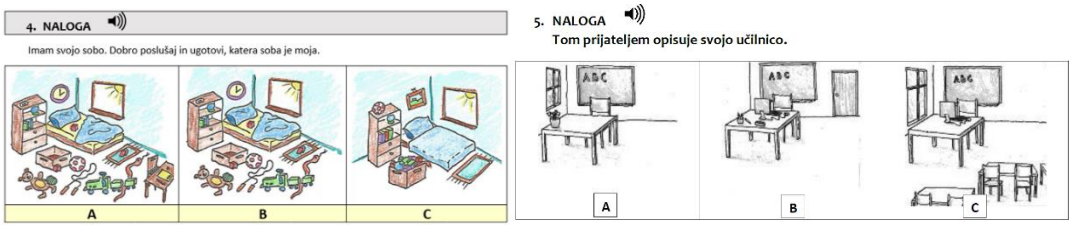

Prav tako so tretješolci tretjega kroga zelo slabo reševali 2. nalogo (besedišče: hišni ljubljenčki, domače živali) z le 16,4 % stopnjo odgovora. Pri tej nalogi so morali biti posebej pozorni na ključno informacijo v zadnji povedi. Zanimivo pa je, da se tudi pri tej nalogi razlikuje stopnja odgovora med testiranjem v nemščini (27,3 %) in angleščini (15,9 %).

Primerljiva – 3. naloga za tretješolce prvega kroga s podobnim besediščem – je bila bolje reševana, ker ni vsebovala zanikane povedi.

»Ich habe kein Pferd und keinen großen Papagei, denn unser Haus ist zu klein.«

»I wish I would have a horse and a big parrot, but our house is too small.«

Slika 7: Primerljivi nalogi: 2. iz 2017/18 in 3. iz 2015/16

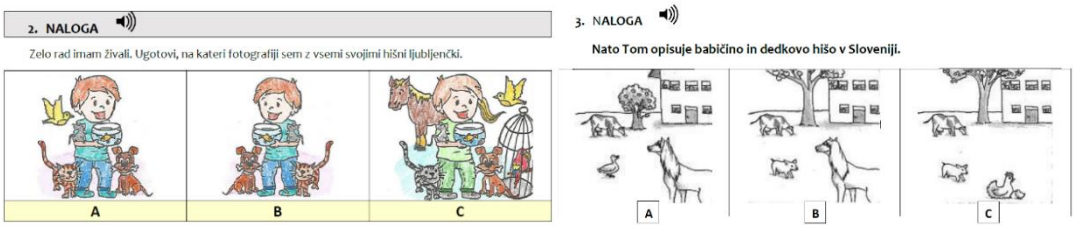

Razpon stopnje pravilnosti odgovora ostalih nalog je bil med 60 in 80 %.

V nadaljevanju bomo posebej izpostavili 5. nalogo (graf 52), ki je bila kot tip naloge preizkušena prvič. Ugotavljali smo poznavanje besedišča števil in igrač. Pričakovali smo, da bodo učenci najuspešnejši pri prepoznavanju cene dinozavra (zaradi sorodnosti izraza v obeh tujih jezikih in v slovenščini) – pravilno jo je rešilo 80,3 % otrok. Očitno je bil faktor pravilnosti v večji meri povezan z velikostjo števila (v tem primeru cene), saj so v kar 85 % pravilno povezali malo žogo s ceno 2 €.

Graf s sliko 52: Dosežki učencev po posameznih nalogah: uspešnost reševanja posameznih primerov pri 5. nalogi

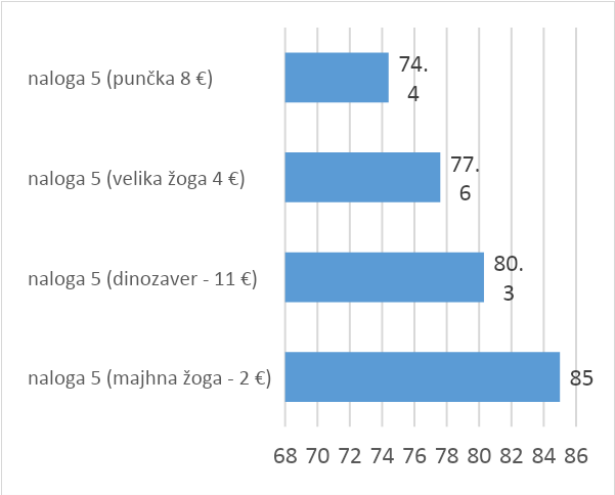

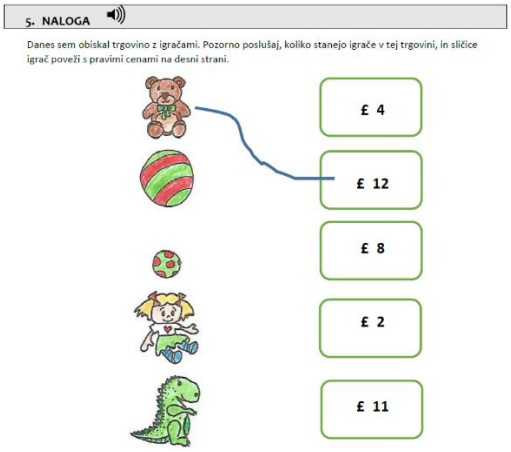

Graf 53: Dosežki učencev po posameznih nalogah: analiza nalog poslušanja in slušnega razumevanja (naloge 1–11)

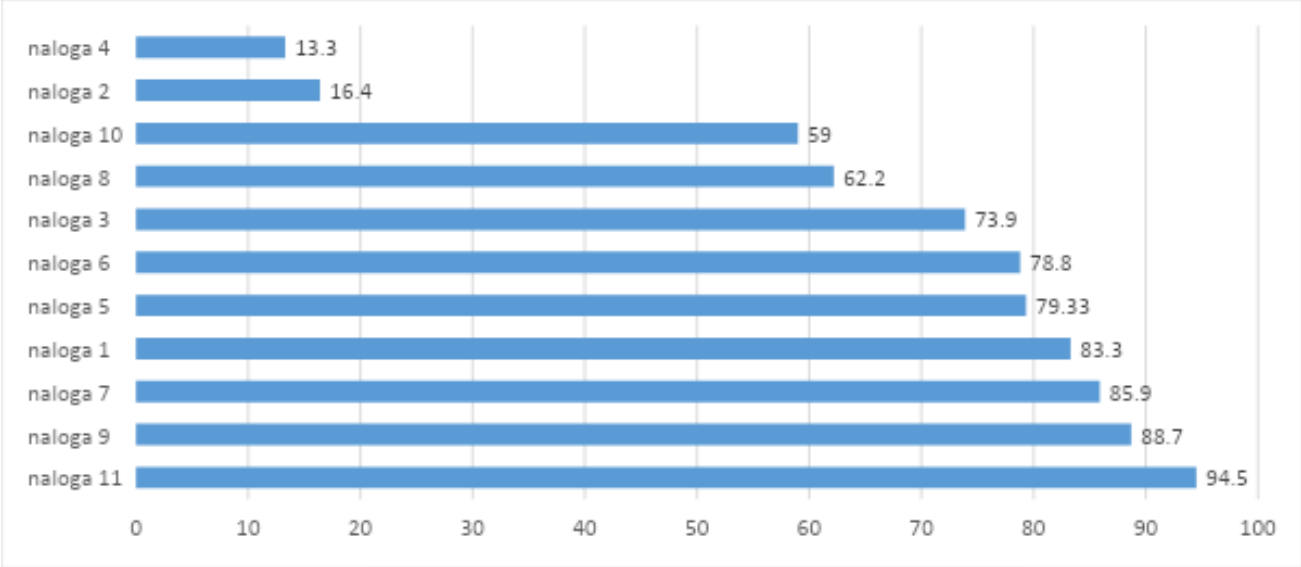

2. sklop: naloga 12: naloga za prepoznavanje fonološke uzaveščenosti (z zvočnim posnetkom), ki jo otrok pokaže z izbiro ustrezne sličice

V nadaljevanju analiziramo 12. nalogo, ki je ugotavljala **stopnjo fonološke uzaveščenosti** – prepoznavanje rim (grafi 54–56). Uspešnost reševanja 12. naloge se je kazala različno glede na jezikovno različico. Stopnja pravilnosti pri nemški različici je bila precej slabša (64,75 %) kot pri angleški (88,73 %), vendar glede na velikost nemškega vzorca (22 testov) ne moremo delati prevelikih zaključkov. V nadaljevanju sta podani analizi za angleško in nemško jezikovno varianto, ker je šlo za različno besedišče.

Slika 8: Naloge za preverjanje znanja: 12. naloga (angleška in nemška verzija)

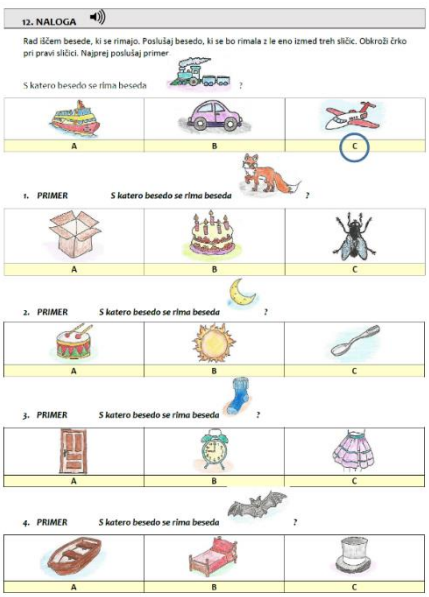

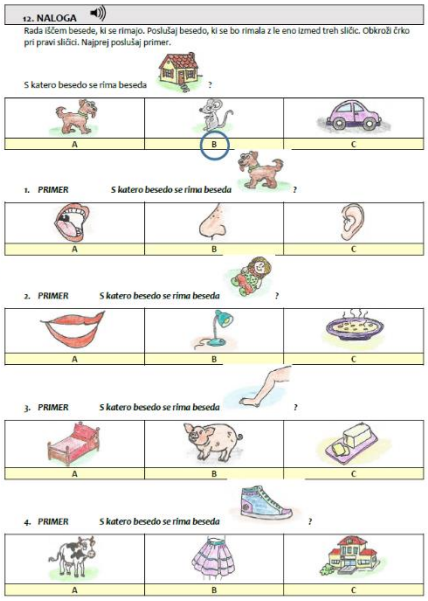

Graf 54: Dosežki učencev po posameznih nalogah: analiza uspešnosti 12. naloge – prepoznavanje besed, ki se rimajo (angleška verzija)

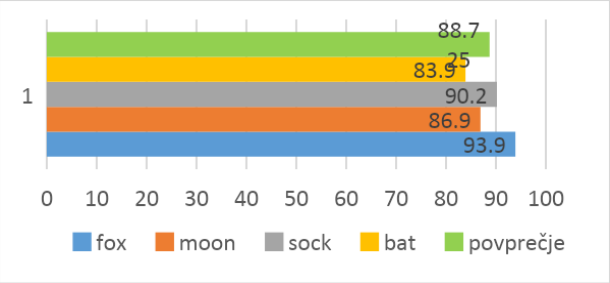

Graf 55: Dosežki učencev po posameznih nalogah: analiza uspešnosti 12. naloge – prepoznavanje besed, ki se rimajo (nemška verzija)

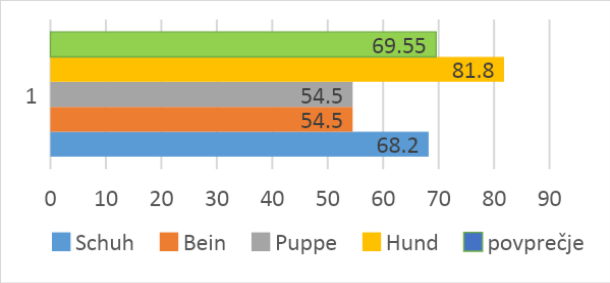

Graf 56: Dosežki učencev po posameznih nalogah: analiza uspešnosti 12. naloge – prepoznavanje besed, ki se rimajo

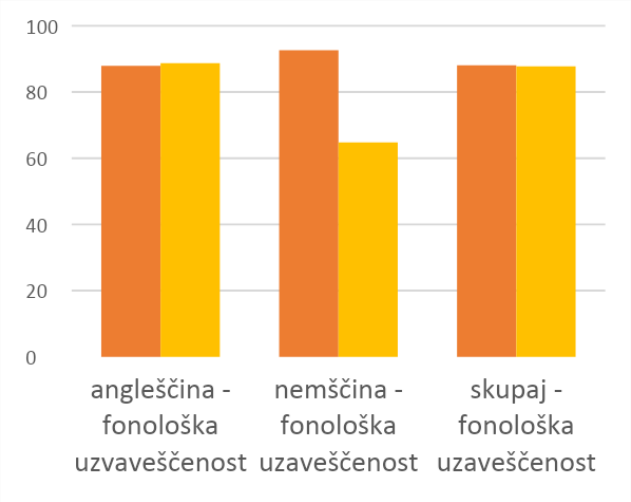

Največ težav je pri angleški različici (graf 54) povzročala rima na besedo »bat«, saj so jo učenci rešili 83,9 %, najbolj uspešni pa so bili pri besedi »fox« (93,9 %). Pri nemški različici (graf 55) sta največ težav povzročali besedi »Bein« in »Puppe«, kjer so učenci dosegli 54,5 % stopnjo pravilnosti reševanja. Najbolj uspešni so bili pri besedi »Hund«, kjer so bili uspešni v 81,8 %.

Pri primerjavi stopnje pravilnosti reševanja naloge za prepoznavanje fonološke uzaveščenosti učencev med 1. in 3. letom uvajanja ugotavljamo, da je uspešnost reševanja obeh let približno enaka. Nekoliko slabšemu rezultatu reševanja pri nemščini zaradi manjšega števila pisnih preizkusov v tretjem krogu (22) ne bi pripisovali prevelike pomembnosti.

3. sklop: 13. naloga: naloga branja in bralnega razumevanja (brez zvočnega posnetka), ki ga pokaže s povezavo stavka z ustrezno sličico

Pri 13. nalogi so otroci izkazali stopnjo bralnega razumevanja. Obe jezikovni različici sta izhajali iz istega besedišča.

Slika 8: Naloga za preverjanje znanja bralnega razumevanja: 13. naloga

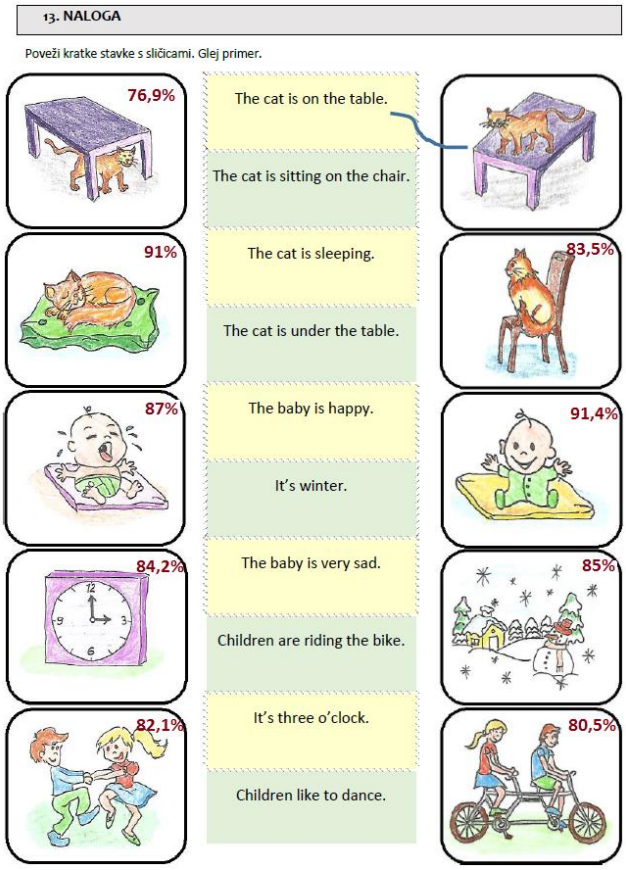

Graf 57: Dosežki učencev po posameznih nalogah: analiza naloge branja in bralnega razumevanja (naloga 13.)

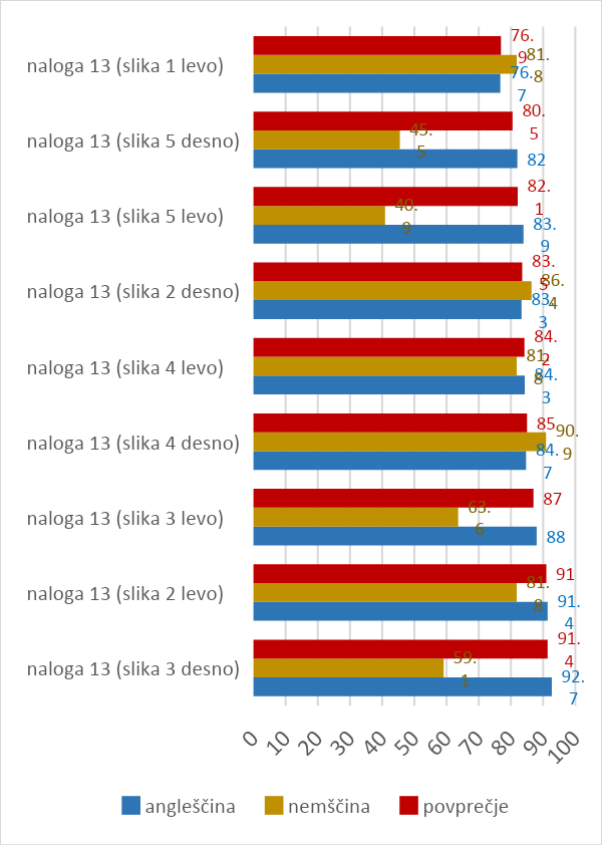

Pravilnost reševanja bralnega razumevanja (grafa 57, 58) je bila pri angleški različici višja kot pri nemški: 70,2 % pri nemščini (2015/16 v 1. krogu je bilo povprečje pri nemščini nižje – le 50,74 %) in 85,22 % pri angleščini (2015/16 v 1. krogu je bil rezultat pri angleščini 55,39 %). Učenci so pri angleški verziji v povprečju najbolje razumeli pomen sidrnih besed: »baby, happy«, »cat, sleeping«, »baby, sad«, »winter«, »three, clock«. Pri nemščini pa so bile očitno sidrne besede: »Winter«, »Katze, Stuhl«, »Katze, schläft«, Katze, Tisch«, »drei, Uhr«. Povprečje pravilno rešenih nalog bralnega razumevanja v 2017/18 je bilo 84,62 %, v 2015/16 pa 55,24 %.

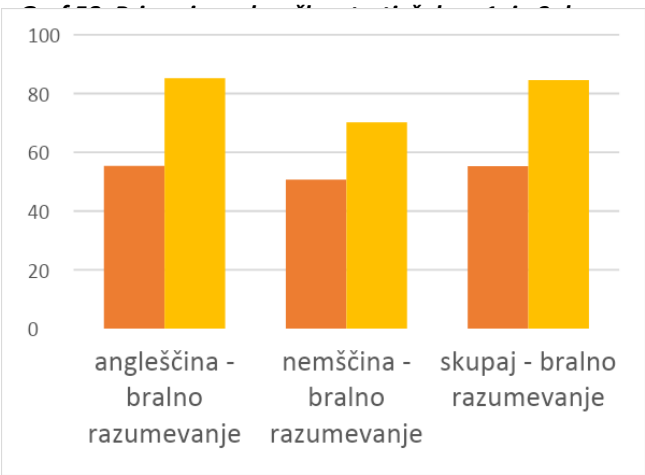

4. sklop: 2 x 7 nalog: naloga, kjer otrok z zapisom treh besed v prednastavljena okenca z že zapisano eno črko (brez zvočnega posnetka): »konj«, »krava«, »raca«, pokaže znanje zapisovanja besed

Preglednica 6: variacije zapisa besed pri 14. nalogi

Pri 14. nalogi so morali učenci v nastavljene kvadratke vpisati besedo za konja, kravo in raco. Pri KONJU je kar 9,4 % učencev pustilo okenca prazna, 58,5 % je zapisalo pravilno (59,2 % –HORSE in 40,9 % – PFERD), 5,3 % HORSS, 4,7 % HOORS, 4,5 % HOURS, 1,8 % HO, 1,6 % HORRS, 1 % HORES. Pri KRAVI je kar 10,8 % otrok pod sličico pustilo prazna okenca, 29,7 %

je besedo zapisalo pravilno (27,8 % – COW, 72,7 % – KUH), 14,7 % CAV, 13,7 % CAW, 7,3 % CAV, 4,3 % COV, 2,2 % CAO, 1,6 % CAR, 1 % CAT. Pri RACI besede ni zapisalo kar 20,6 % otrok, pri 23,7 % je bil zapis pravilen (24,5 – DUCK in le 1 otrok oz. 4,5 % – ENTE), 16,5 % DACK, 3,7 % DOCKS, 3,3 % DAGG,3,1 % DAAG, 2,5 % DAKS, 1,8 % DAKK, 1,6 % DAGE, 1,4 % DAAK, 1,2 % DOGS.

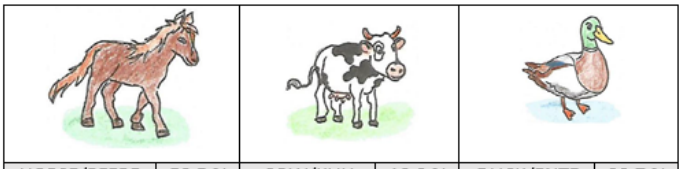

HORSE/PFERD	58,5 %	COW/KUH	10,8 %	DUCK/ENTE	23,7 %
HORSS	5,3 %	CAV	14,7 %	DACK	16,5 %
HOORS	4,7 %	CAW	13,7 %	DOCKS	3,7 %
HOURS	4,5 %	CAV	7,3 %	DAGG	3,3 %
HO	1,8 %	COV	4,3 %	DAAG	3,1 %
HORRS	1,6 %	CAO	2,2 %	DAKS	1,8 %
HORES	1,2 %	CAR	1,6 %	DAKK	1,8 %

Graf 59: Primerjava dosežkov tretješolcev 1. in 3. kroga pri 14. nalogi

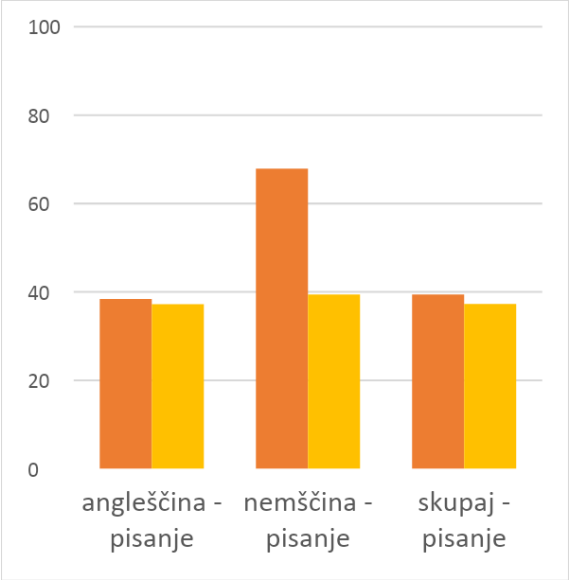

Slika 9: Primerljivi nalogi: 14. iz 2017/18 in 14. iz 2015/16

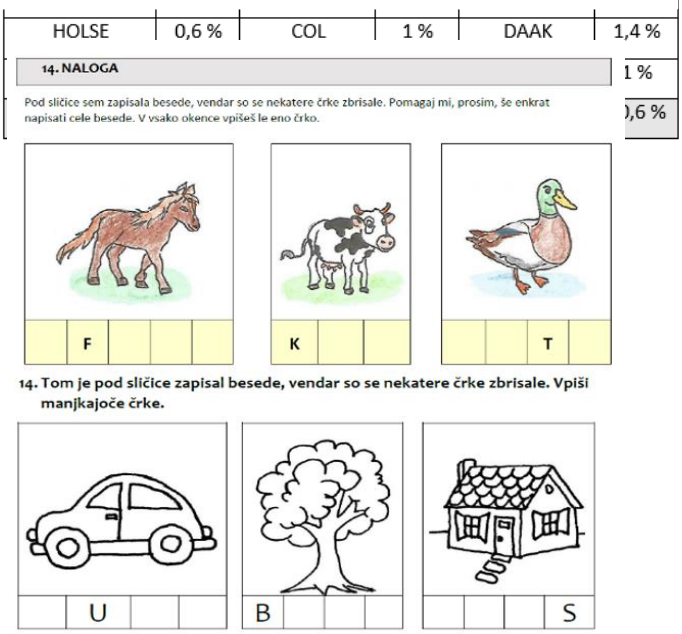

HOLSE	0,6 %	COL	1 %	DAAK	1,4 %

14. NALOGA

Pod sličice sem zapisala besede, vendar so se nekatere črke zbrisale. Pomagaj mi, prosim, še enkrat napisati cele besede. V vsako okence vpišeš le eno črko.

F K T

14. Tom je pod sličice zapisal besede, vendar so se nekatere črke zbrisale. Vpiši manjkajoče črke.

U B S

Domnevno je bil delež otrok, ki so uspešneje reševali zapisovanje besed, v prvem krogu višji, ker so bili primeri 14. naloge predvsem pri nemščini fonetično bolj ujemajoči s slovenskimi besedami kot pri preizkusu znanja tretjem krogu, saj je npr. beseda AUTO dosegla delež 96,3 %, HAUS pa 77,8 % pravilnih odgovorov, beseda BAUM pa z letom 2017/18 primerljiv rezultat – tj. 29,6 %.

5. sklop: 15. naloga: slušno prepoznavanje črk in zapis besede (z zvočnim posnetkom, kar otrok pokaže z zapisom črk v like po slišanem navodilu)

Graf 60: Primerjava dosežkov tretješolcev 1. in 3. kroga pri 15. nalogi

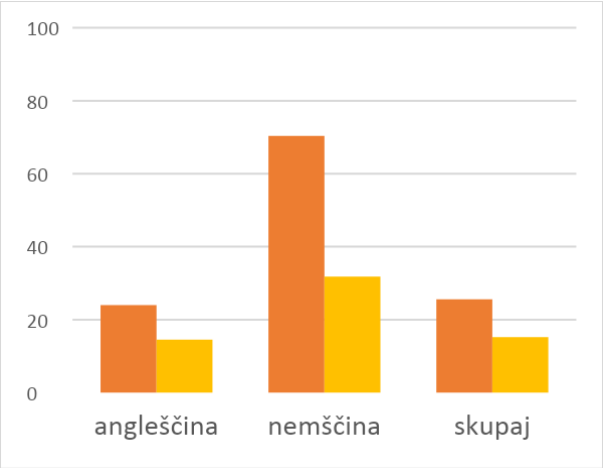

Slika 10: 15. naloga z različico v angleščini in v nemščini (Well done!, Prima!)

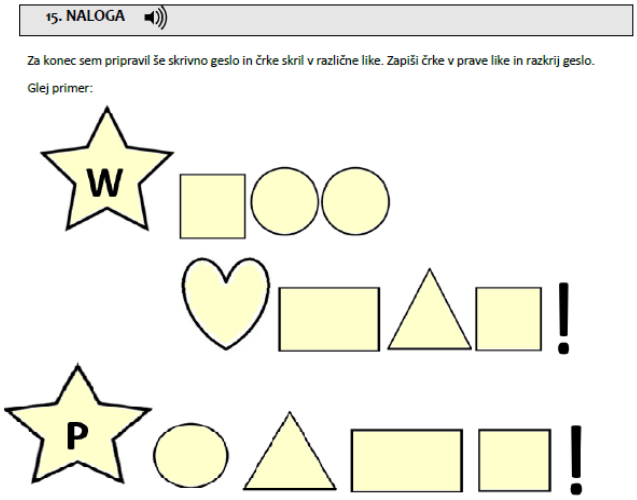

15. naloga je bila ena izmed slabše rešenih nalog preizkusa znanja. Naloga je zajemala prepoznavanje besed za like in vpis manjkajočih črk: E, L, D, O, N, E v angleško in R, I, M, A v nemško verzijo testa. Verjetno se prav zato rezultata obeh jezikovnih različic razlikujeta za 17,3 % (angleško 14,5 %, nemško 31,8 %). Pri tej nalogi so tretješolci tretjega kroga dosegli 15,2 % pravilnost, kar je 10,4 % slabše od tretješolcev prvega kroga. Naloge ni rešilo kar 75 učencev, tj. 14,7 % učencev. Glede na to, da je bila rešitev v angleščini sestavljena iz več črk, smo analizirali tudi vsako posamezno besedo v rešitvi. Besedo »WELL« je pravilno zapisalo 117 učencev oz. 22,9 %, besedo »DONE« 92 učencev oz. 18 %, kot rečeno pa pravilno obe besedi skupaj le 74 učencev oz. 14,5 %.

Graf 61: Primerjava dosežkov med posameznimi nalogami v obeh jezikovnih različicah

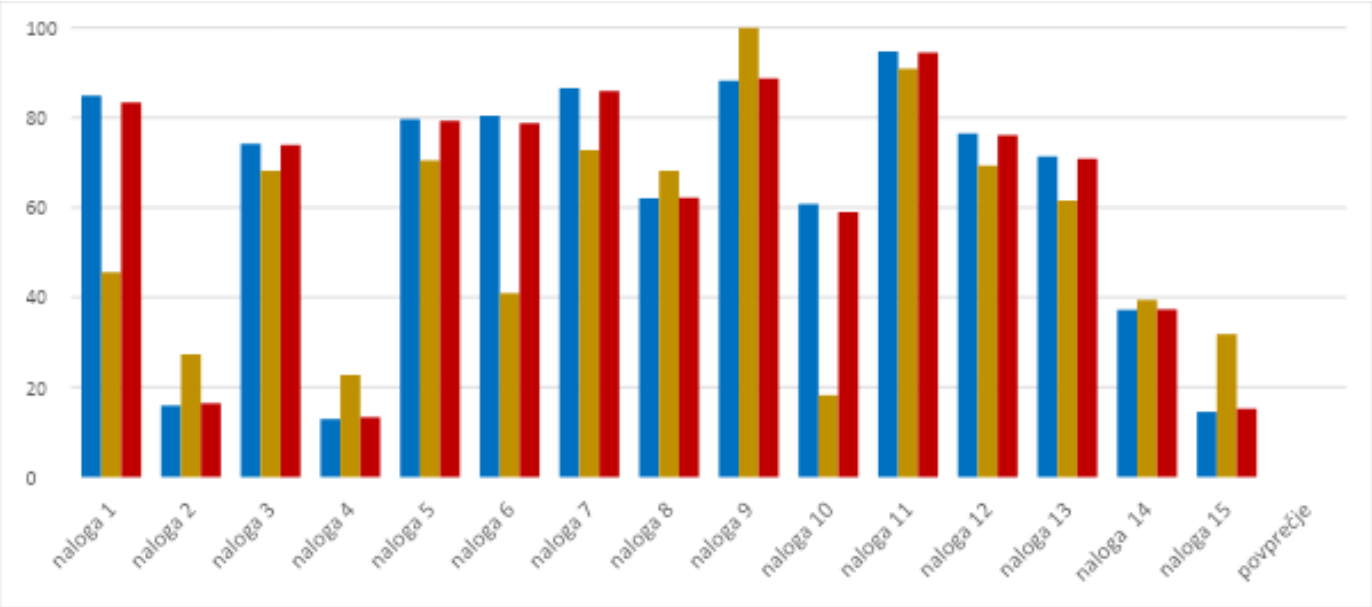

Kot rečeno, je nemško različico pisalo le 22 učencev, to je 4,1 % tretješolcev, angleško različico pa je pisalo 510 učencev, to je 95,9 %. **Dosežki učencev med obema jezikovnima različicama** (graf 61) so se med seboj razlikovali. V večini primerov so bili rezultati nižji pri nemščini. Ugotavljamo, da kar pri osmih nalogah (1., 2., 5., 6., 7., 9., 11. in 12.) prihaja do statistično značilnih razlik med obema jezikovnima različicama. Boljši rezultat dosegajo učenci pri nemški različici 2. naloge, ker gre za pravilno rešitev B) in ključno besedo AUTO, in 10. naloge.

Zanimalo nas je, kako so učenci **ocenili uspešnost svojega reševanja**. Na voljo so imeli tri obraze: veselega, srednjega in nasmejanega. 55,9 % je uspešnost svojega reševanja ocenilo z veselim obrazom, 28,2 % s srednjim, 7,3 % z žalostnim, 8,6 % otrok pa ni odgovorilo.

Zanimalo nas je tudi, kako so bili **razporejeni skupni dosežki na preizkusu znanja** V nadaljevanju je prikazan delež učencev, ki so na testu dosegli določeno število točk. Najvišje možno število točk na preizkusu je bilo 31 – to je za vsak posamezen primer 1 točka. Iz grafa razberemo, da je bilo najnižje doseženo število 5 točk, ki ga je doseglo 0,2 % učencev, t.j. le en učenec, vse možne točke je doseglo 0,8 % učencev, t.j. štirje učenci. Največji delež – t.j. 10 % učencev je doseglo 25 točk in naslednjih 10 % 26 točk. Povprečni dosežek na testu je 22,16 doseženih točk (oz. 22,27 točk pri angleški različici in 18,77 točk pri nemški različici).

Graf 62: Delež učencev, ki so na testu dosegli določeno število točk

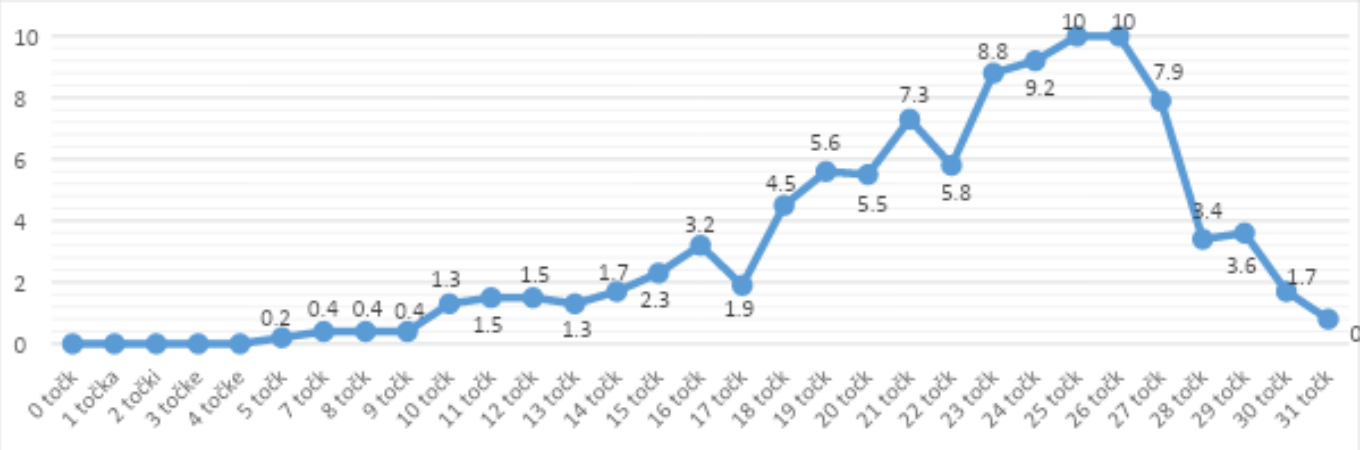

Graf 63: Primerjava rezultatov obeh jezikovnih različic v vseh 4 letih spremljave glede na povprečno število točk v %

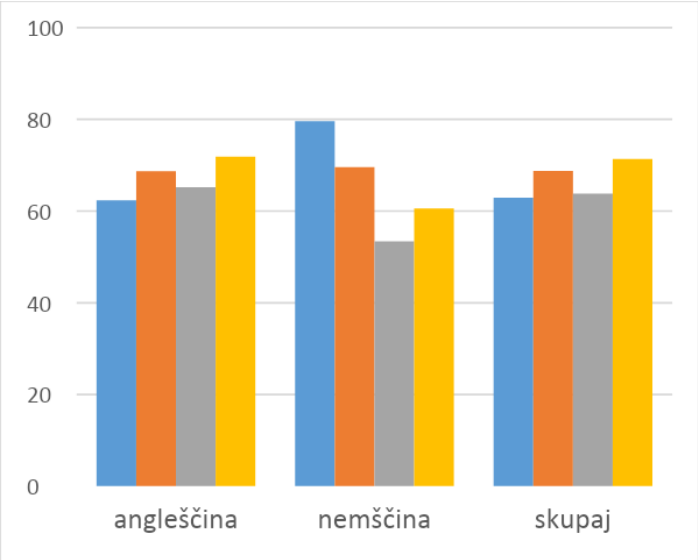

Ugotavljamo (graf 63), da je bilo povprečno število točk v tretjem razredu višje od povprečnega števila točk v drugem razredu. Ta trend velja tako za angleško različico obeh krogov kot tudi nemško različico tretjega kroga. Ugotovljena je statistično pomembna razlika.

Opazno je tudi, da so učenci tretjega kroga glede na točke boljši od učencev prvega kroga. To velja le za angleško različico, pri nemški je situacija obratna – torej je tretji krog slabši od prvega. Glede na manjše število otrok (27 + 27 + 74 + 22 v vseh 4 letih) na testiranju v nemščini težko posplošimo na nivo znanja v vseh razredih, kjer se učijo nemščino v 2. in 3. razredu.

3.3 Tretji cilj: spremljanje **motivacije in odnosa učencev in učiteljev** do učenja tujega jezika ter **mnenja in opažanja staršev** učencev 2. in 3. razreda

Tretji cilj spremljave smo operacionalizirali z:

- ocenami učiteljev in učencev glede zadovoljstvo z učenjem tujega jezika in ostalim opažanjem motivacije pri otrocih,
- ocenami opazovalcev pouka o motivaciji učencev.

To smo vključili v **vprašalnik za učitelje in vprašalnik za učence** ter opazovalne liste s spremljav. Odgovorov staršev v četrtem letu nismo pridobivali, saj smo že v načrtu uvajanja predvideli, da odgovorov staršev četrto leto ne bomo spremljali, če bomo ugotovili, da so si odgovori od 1. do 3. leta (šol. l. 2014/15, 2015/16, 2016/17) podobni in da med njimi ne prihaja do statistično pomembnih razlik.

Graf 64: Ocena učiteljev o motivaciji za učenje tujega jezika

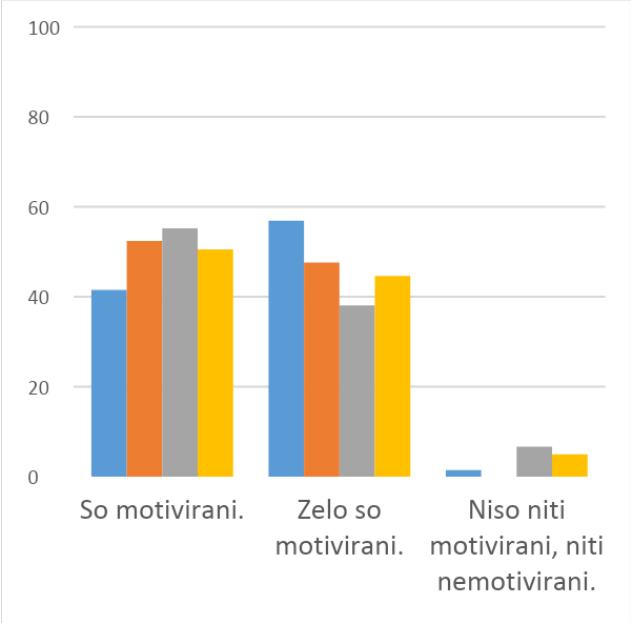

Graf 65: Motiviranost učencev za učenje tujega jezika

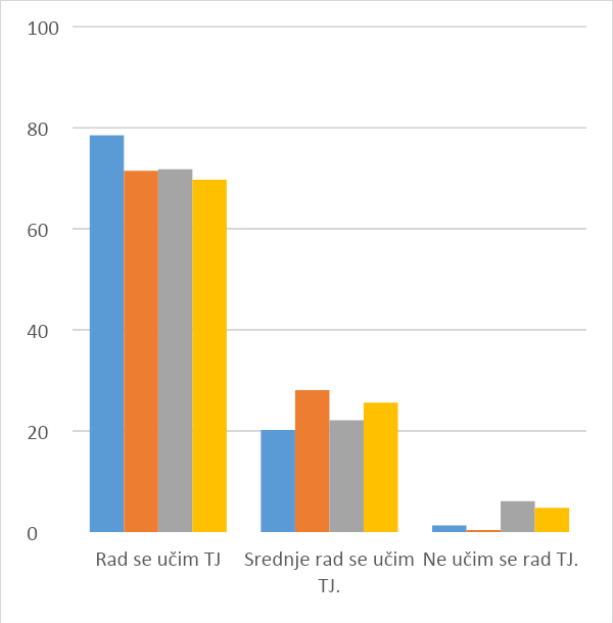

Učitelji ocenjujejo, da so učenci zelo **motivirani** (graf 64) za delo v 44,6 %, 50,5 % jih je mnenja, da so motivirani, 5 % pa jih meni, da niso učenci niti motivirani niti nemotivirani. Zanimivo je, da tudi četrto leto nihče od učiteljev ni izbral možnosti, da se učenci neradi učijo tujega jezika, kar je bila tudi ena izmed ponujenih možnosti med odgovori.

Motivacija otrok za učenje tujega jezika upada (graf 65). Učenci 3. razreda tretjega kroga so motivacijo izrazili v le 69,7 %, kar je za 1,8 % manj od njihovih vrstnikov 1. kroga, srednje rado se jih uči 25,6 %, kar 4,8 % učencev pa je označilo, da se tujega jezika ne učijo radi, kar je za kar 4,4, % več kot pred dvema letoma v 3. razredu šol prvega kroga. Navedeni deleži kažejo na statistično pomembno razliko med 1. in 3. krogom glede motivacije učencev.

Motivacijo učencev smo želeli primerjati z njihovim mnenjem glede zahtevnosti učenja tujega jezika in koliko jim je pouk tujega jezika sploh všeč. **Zadovoljstvo z izvedbo pouka tujega jezika** (graf 66) je visoko – kar 91,6 % učencev je z delom svojih učiteljev – torej poukom tujega jezika – zadovoljnih, vendar glede na delež zadovoljnih tretješolcev iz prvega kroga (95,8 %) beležimo glede zadovoljstva tretješolcev prvega in tretjega kroga statistično pomembno razliko.

Tretješolci so ocenjevali tudi **zahtevnost pouka tujega jezika** (graf 67). 32,4 % jih meni, da je pouk lahek, kar je celo 3,5 % več kot tretješolci v prvem krogu. V primerjavi s prvim krogom pa se je za 3,3 % povečal tudi delež tistih, ki menijo, da je pouk TJ težek. Razveseljiva pa je primerjava med tretješolci in drugošolci tretjega kroga glede zahtevnosti pouka tujega jezika, saj ga tretješolci ocenjujejo za kar 5,8 % lažjega, prav tako pa je 1,4 % učencev manj, ki bi ga ocenjevalo za težkega. V primerjavi med otroki 2. in 3. razreda tako na tem področju zaznavamo statistično pomembno razliko.

Graf 66: Zadovoljstvo z učiteljevo izvedbo pouka

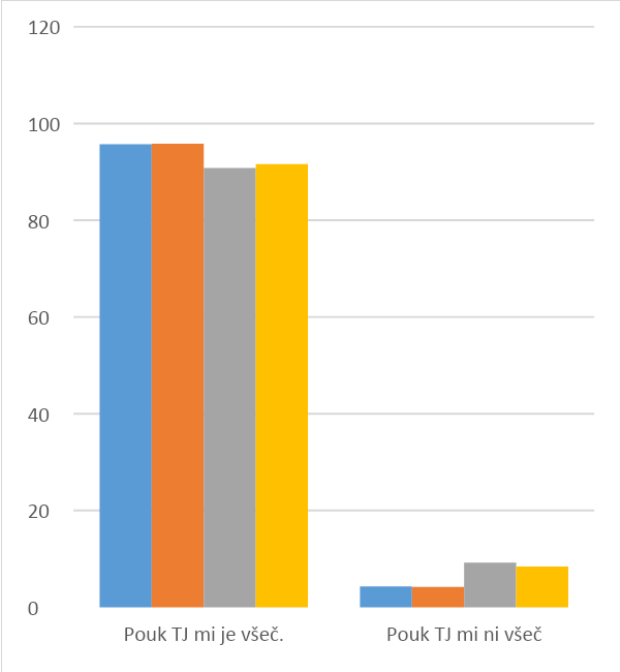

Graf 67: Mnenje o zahtevnosti pouka tujega jezika

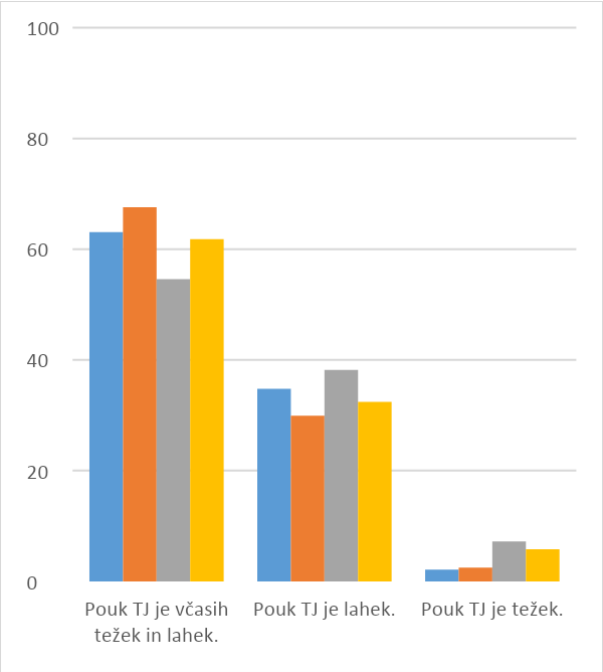

Motivacijo otrok pa smo želeli analizirati še podrobneje (graf 68) s t. i. »generatorji motivacije«, zato smo učencem tretjega kroga (v 2. in 3. razredu) v šol. l. 2016/17 in 2017/18 v anketni vprašalnik dodali deset trditev, do katerih so se morali opredeliti na 4-stopenjski lestvici, ki je bila oblikovana s: »se popolnoma strinjam« **√√**, »se strinjam« **√**, »se ne strinjam« **X**, »se sploh ne strinjam« **XX**.

Zanimalo nas je, kaj je tisto, kar usmerja motivacijo otroka pri učenju tujega jezika: so otroku jasna učiteljeva pričakovanja, kako dobro razume učiteljevo razlago, ga zanima, kar mu pri pouku tujega jezika pove učitelj, ali učitelj poskrbi, da je ura zanimiva, kako se učitelj odzove na otrokova vprašanja, kako ocenjuje učiteljevo znanje tujega jezika, mu učitelj dovoli pokazati, kaj se je naučil, ali učitelj pripravi zanimive stvari, ki otroku pomagajo pri učenju, ali mu učitelj pove, kako naj popravi svoje napake in ali ga učitelj posluša, ko mu želi kaj povedati.

Tako pri drugošolcih kot tretješolcih je najvišje ocenjeno učiteljevo dobro znanje tujega jezika, ki ga ocenjujejo s 3,89 na 4-stopenjski lestvici. Prav tako otroci zelo cenijo učiteljevo pripravo na ure tujega jezika, saj so jo ocenili zelo visoko tako tretješolci (3,76) kot tudi drugošolci (3,75). Prav tako identično odgovarjajo na podobno/kontrolno vprašanje, če učitelj poskrbi, da počnejo zanimive stvari, kjer je stopnja odgovora prav tako 3,7 v 3. razredu in 3,76 v 2. razredu. Zanimalo nas je, ali se otroci počutijo slišane, ali jih učitelj posluša, ko mu želijo kaj sporočiti. Drugošolci se s 3,77 počutijo bistveno bolj slišane od tretješolcev, ki so slišanost ocenili z le 3,6, zato med obema razredoma prihaja do statistično pomembne razlike. Želeli smo izvedeti, kako učitelj usmerja otroke, da popravi svoje napake – tukaj so ocene drugošolcev in tretješolcev skoraj identične (3,6 in 3,58). Prav tako je s stopnjo 3,58 v obeh razredih učencem jasno, kaj učitelj pričakuje od njih. Upad zanimanja pa se spet nakazuje v odzivu na stališče, če otroka zanima, kaj pri tujem jeziku pove učitelj. Od ocene 3,65 v 2. razredu, ta pade na 3,55 v 3. razredu, v čemer se kaže že tudi statistično pomembna razlika med drugošolci in tretješolci. Še večji razkorak pa je kaže pri oceni otrok, če jim učitelj dovoli pokazati, kaj so se naučili. Če so v 2. razredu to ocenjevali še s 3,65, se tretješolci počutijo slišane samo še s 3,48, kar kaže na veliko statistično pomembno razliko in mogoče celo nakazuje na vzročno posledični odnos pri prejšnjem stališču – tj. otrok, ki, se ne počuti slišanega in mu ni dovoljeno pokazati, kaj se je naučil, tudi ne kaže zanimanja za tisto, kar pri pouku pove učitelj. Še dodatno podkrepi to tezo tudi izjava, ki se prav tako kaže v statistično pomembni razliki med drugim in tretjim razredom – tj. da ima učitelj vedno odgovore na njegova vprašanja – drugošolci jo ocenjujejo s 3,6, tretješolci pa s 3,43. Glede na to, da verjetno ni vzrok v neznanju učitelja, da bi zmogel odgovoriti na otrokova vprašanja, še posebej, ker otroci obeh razredov to znanje tudi zelo visoko cenijo, gre verjetno spet za isti razlog – biti slišan, viden in upoštevan. Edini rezultat, ki se je v tretjem razredu v primerjavi z drugim dvignil, je razumevanje učiteljeve razlage v tujem jeziku. Obakrat je bila ta trditev sicer ocenjena

najnižje, vendar se je z drugega (3,15) v tretji razred (3,2) rahlo dvignila, kar sovpada tudi z oceno uspešnosti pri tujem jeziku (»sem zelo dober« 50,1 % v 3. razredu in 46,3 % v 2. razredu). Relativno velik delež tistih, ki so izbrali tak odgovor, lahko pomeni, da učitelji večinoma govorijo v tujem jeziku brez uporabe podpornih strategij za lažje razumevanje govora v tujem jeziku (prilagojen enostavnejši jezik, neverbalna komunikacija in slikovna podpora), kar lahko pri učencih povzroča tudi stisko in nelagodje.

Graf 68: Generatorji motivacije učencev

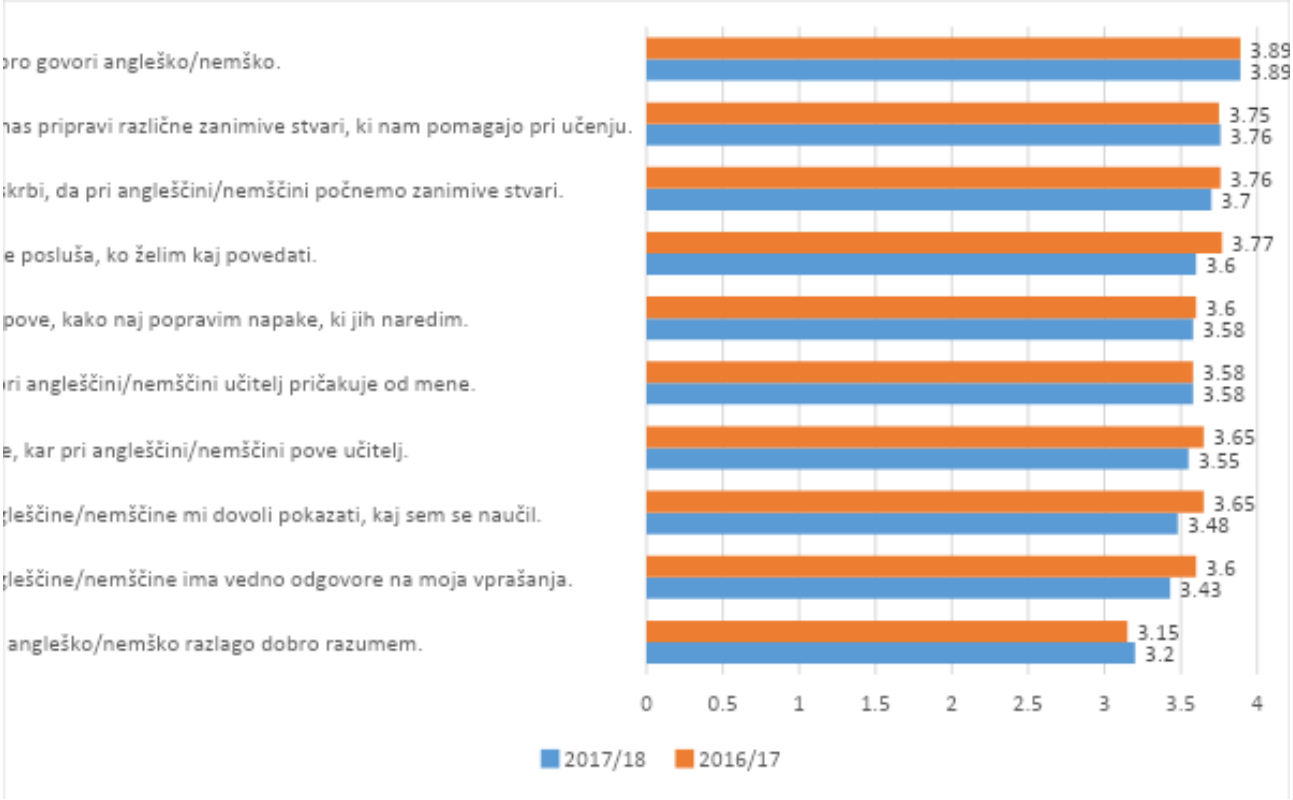

Graf 69: Zadovoljstvo s številom ur pouka TJ

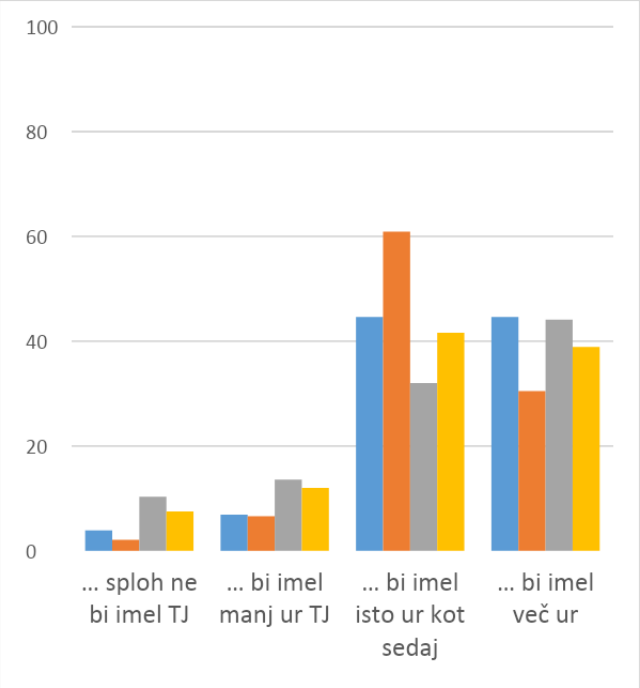

Običajno je stopnja **motivacije v korelaciji s številom ur nekega predmeta** (graf 69), ki bi si ga želel učenec. Kar 7,5 % tretješolcev tretjega kroga sploh ne bi imelo ur tujega jezika, 12 % bi imelo manj ur, kot jih imajo sedaj (tj. 2 uri tedensko), 41,6 % učencev bi imelo toliko ur kot jih imajo sedaj, kar 38,9 % pa bi imelo več ur. Če primerjamo rezultate s tretješolci 1. kroga in rezultate z drugošolci tretjega kroga, v obeh primerih opazimo statistično pomembno razliko. Kljub temu v tretjem krogu ne smemo spregledati kar precejšnjega deleža tretješolcev (tj. 101 učenec oz. skoraj petina vprašanih), ki se jezika sploh ne bi učili oz. bi imeli manj ur tujega jezika. Zastavlja se vprašanje motivacije, o kateri smo govorili ob prejšnji analizi grafa, in interesa za učenje, kar smo preverjali z naslednjim vprašanjem: Kako dobro bi radi znali tuji jezik?

Graf 70: Interes za doseganje določene stopnje znanja pri tujem jeziku

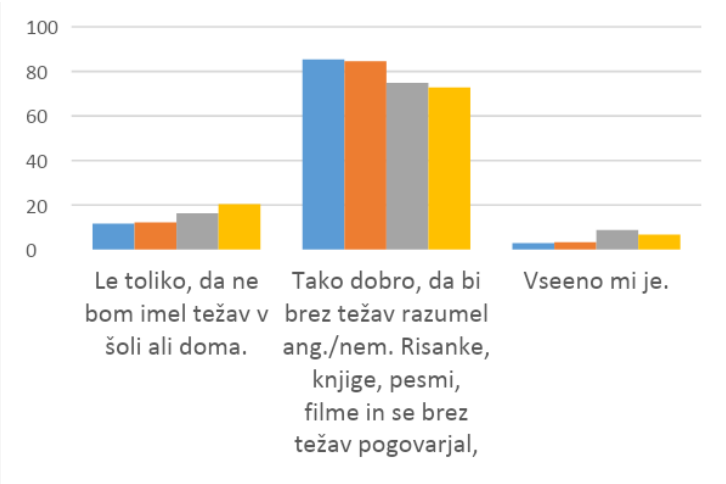

Otrokom smo torej zastavili vprašanje, **kako dobro bi radi razumeli in govorili angleško oz. nemško?** (graf 70). Pridobili smo zanimive podatke glede njihove notranje motivacije za učenje tujega jezika. Očitno se zunanja motivacija povečuje (strah pred težavami doma in v šoli – npr. slabe ocene) 20,4 % pri tretješolcih ter 16,3 % pri drugošolcih tretjega kroga, kar je doslej največ in kaže, da se otrokom v tretjem krogu premalo osmišlja pomembnost znanja tujega jezika za njihovo življenje. Zato tudi pri tem vprašanju beležimo statistično pomembno razliko med prvim in tretjim krogom tako pri primerjavi v drugem kot tudi v tretjem razredu.

Kot smo že prikazali, so učenci visoko – kar s 3,76 na 4-stopenjski lestvici ocenili trud učitelja, ko jim pri urah tujega jezika vedno pripravi kaj zanimivega. Zanimalo nas je, kakšne **metode in oblike so učencem najbolj všeč** (graf 71). Pouk tujega jezika je drugošolcem tretjega kroga najbolj všeč takrat, ko se igrajo (77,6 %), ko delajo v skupini (71,2 %), ko se pogovarjajo (55,9 %), ko poslušajo (55,7 %) in ko pojejo ali ko plešejo (48 %). 3,2 % jih je odgovorilo (tj. 17 učencev), da jim ni všeč nič od tega. Glede navdušenja nad različnimi metodami dela pri tretješolcih tretjega kroga beležimo statistično pomembno razliko glede povečanja interesa na področju dela v skupini (7,4 %), plesa (10,6 %), poslušanja (10 %), pogovarjanja (9,8 %) in zmanjšanja interesa za igranje (7,2 %).

Graf 71: Najljubše dejavnosti pri pouku tujega jezika

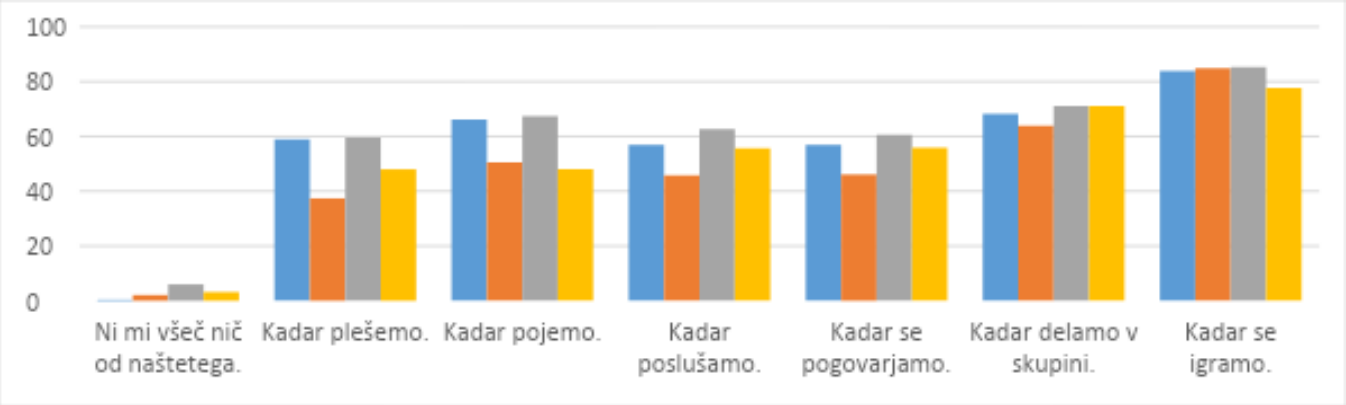

Graf 72: Zadovoljstvo z izvajanjem pouka TJ

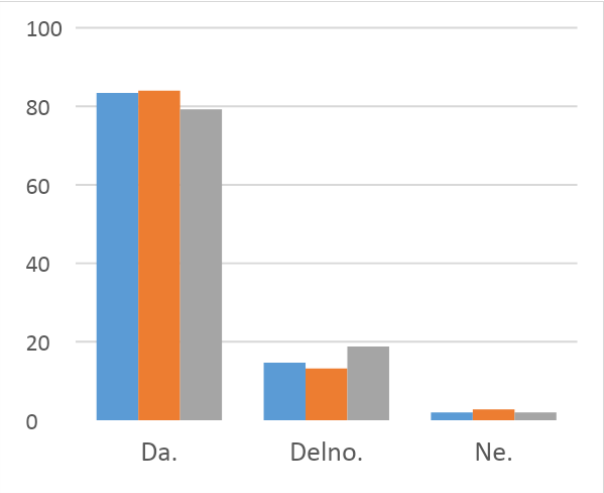

Starši tako prvega kot tretjega kroga očitno ohranjajo tako svoje stališče glede motivacije otrok za tuji jezik kot tudi **zadovoljstva z izvajanjem tujega jezika** (graf 72), saj jih je v obeh krogih okrog 80 % zadovoljnih z izvajanjem pouka tujega jezika. Predvidevamo, da bi bil rezultat približno enak tudi pri tretješolcih tretjega kroga.

Prav tako kar v 94,9 % podpirajo izbiro prvega tujega jezika na šoli; angleščine ali nemščine. V šolah prvega kroga je bil ta delež celo za 2 % višji. Na tem mestu je dober odstotek razlike na račun zadovoljstva z angleščino. Kar 36,9 % staršev otrok, ki se kot prvi tuji jezik učijo nemščino, se že v 2. razredu uči drugi tuji jezik (predvidevamo, da gre za angleščino).

V nadaljevanju še enkrat umeščamo graf 73 (kljub temu, da so bili podatki pridobljeni z anketo le v 3. letu na vzorcu 601 starša drugošolcev 3. kroga, tj. šol. l. 2016/17), ki prikazuje stališče staršev do primernosti začetka učenja drugega tujega jezika (graf 73). Kar 45, 6 % jih je navedlo, da bi se ga lahko začeli učiti že v 4. razredu, 16,3 % jih meni, da je primernejši 7. razred, učenja drugega tujega jezika pa ne podpira le 15,3 % staršev.

Graf 73: Časovna ustreznost za začetek učenja 2. TJ

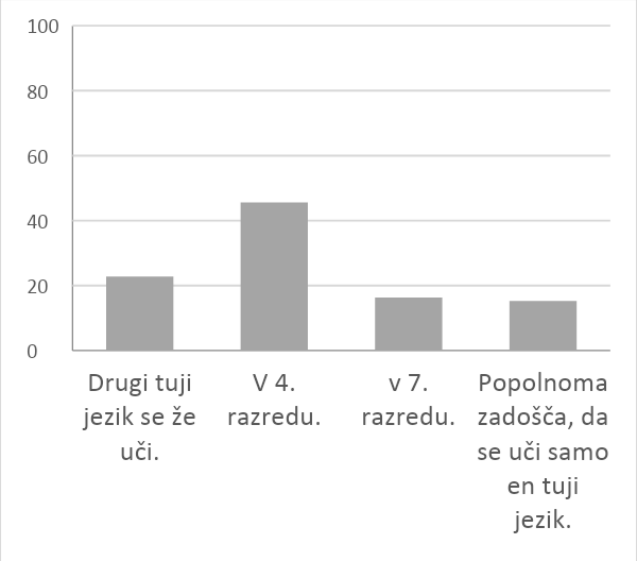

Otroci so s tujim jezikom, ki se ga učijo v šoli, obdani tudi v domačem okolju (graf 74), saj jih 39,2 % pogosto doma gleda risanke na televiziji ali računalniku v angleškem oz. nemškem jeziku, 49, 9 % pa jih to počne včasih, le 10,9 % otrok ne gleda risank v tujem jeziku. Rezultati so dokaj podobni rezultatom tretješolcev prvega kroga, je pa opazno, da se gledanje risank v tujem jeziku s starostjo povečuje.

Graf 74: Pogostost gledanja risank v tujem jeziku doma

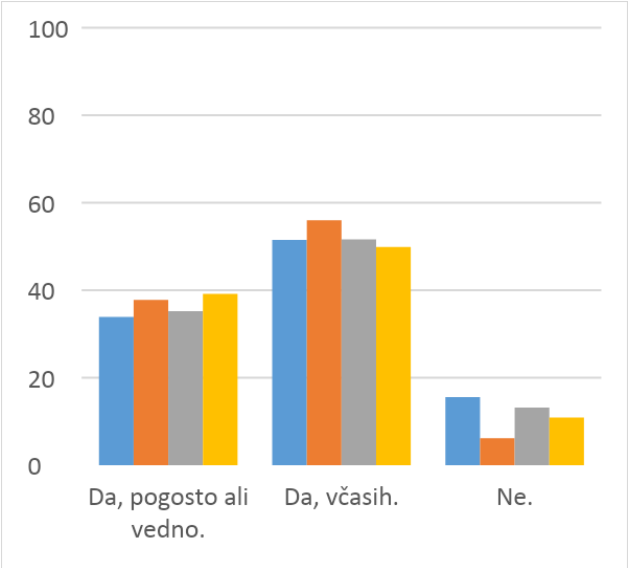

Graf 75: Ustreznost motivacije

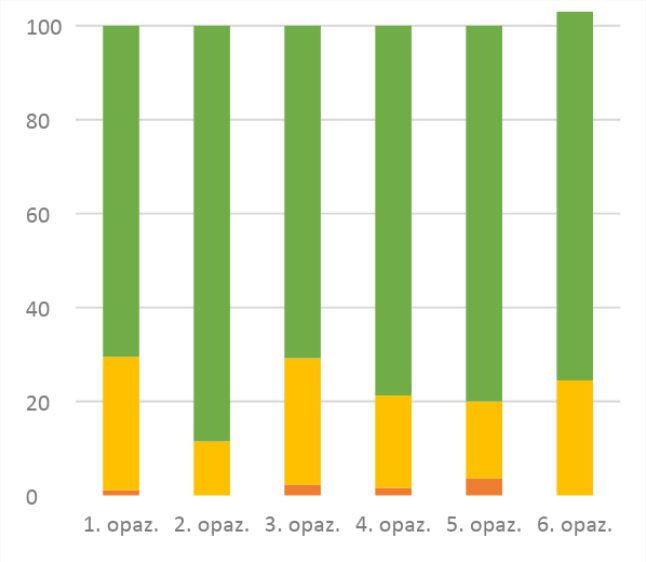

Na spremljavah je bilo pri poteku pouka v 3. razredu tretjega kroga po mnenju svetovalk moč opaziti ustrezno **motivacijo** učencev v 78,5 %, delno ustrezno pa v 24,5 % pouka. Neustrezne motivacije nismo zaznali. Glede na primerjavo z ostalimi leti opažamo, da motivaciji učitelji posvečajo zadostno pozornost – ponavadi jo umestijo na začetek ure, čeprav bi bila zaradi kratkotrajne pozornosti otrok zelo dobrodošla tudi med samo uro – kot kratke aktivnosti za dvig pozornosti. Motivacija je bila na nekaterih urah bolj, na drugih manj osmišljena.

3.4 Četrti cilj: spremljanje posameznih **specifičnih učencev** in/ali skupine učencev s poudarkom glede na **obremenjenost in učni napredek.**

Četrti cilj smo operacionalizirali z:

- ocenami ravnateljev,
- ocenami učiteljev in
- ocenami opazovalcev o učnih težavah učencev s poudarkom na specifičnih učencih in/ali skupinah učencev.

To smo vključili v **vprašalnik za učitelje, vprašalnik za ravnatelje** ter **opazovalni list s spremljav pouka.**

Graf 76: Ocena usposobljenosti na področju poznavanja učnih težav in posebnih potreb učencev

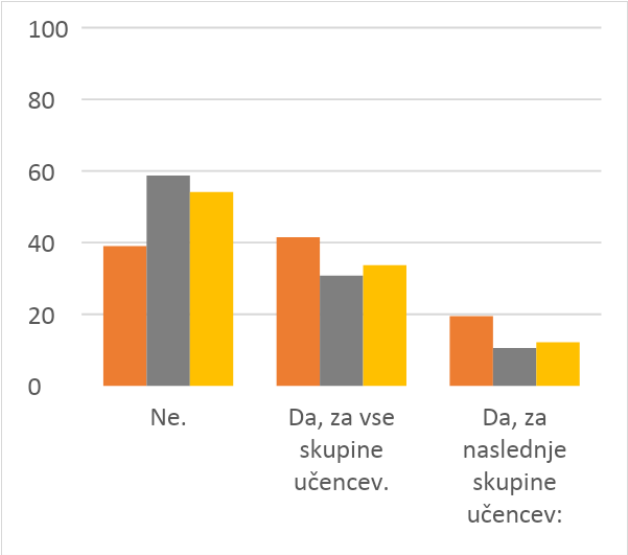

Učitelji se ne počutijo dovolj usposobljene na področjih poznavanja učnih težav in posebnih potreb učencev (graf 76). Prvo leto učiteljev nismo spraševali o tem, ker pa nam je tudi drugo leto odgovarjala ista skupina učiteljev, predvidevamo, da bi bili odgovori približno enaki. V nadaljevanju tako podajamo primerjavo med šolskimi leti 2015/16, 2016/17 in 2017/18 z vidika primerjave med tremi različnimi skupinami učiteljev. 33,7 % jih ocenjuje, da se počutijo dovolj usposobljene na področju poznavanja učnih težav in posebnih potreb učencev za vse skupine učencev. Kar 54,1 % se jih počuti neusposobljene, kar je zaskrbljujoč podatek. 12, 2 % pa jih navaja, za katere skupine učencev se počutijo dovolj usposobljene: 7 jih je navedlo učne težave in 3 disleksijo.

V naslednjem vprašanju smo želeli izvedeti, na katerih področjih potrebujejo pomoč drugih strokovnjakov. 54,12 % (tj. 53 učiteljev) jih je navedlo, da tako pomoč potrebujejo. Od teh bi jih 12 potrebovalo pomoč za učence »vseh tipov motenj«, s katerimi se srečujejo, 9 jih je navedlo »vedenjske motnje«, 5 za učence z »učnimi težavami«, 5 za učence z »disleksijo«, 5 za učence z »avtizmom«, 3 za učence z diagnozo »ADHD«, 3 za težave slušnega spektra, 2 za »motnje pozornosti«, 1 za »selektivni mutizem«, 1 za »Aspergerjev sindrom«, 1 za »Williamov sindrom«. Odgovori so zelo podobni odgovorom predhodnih let, le da v zadnjem letu ne izpostavljajo potrebne pomoči za drugačne pristope dela z otroki Romov, dolgotrajno bolnimi otroki in otroki migrantov.

V razgovorih z učitelji svetovalci večkrat zaznamo stisko zaradi neustrezne strokovne podpore (specialne in socialno pedagoške), ki je sami učitelji marsikdaj niti ne znajo poiskati, zato taki otroci ostajajo v veliko breme učiteljem, ki nimajo zadostnega znanja, otroci pa ostajajo brez možnosti za svoj optimalni razvoj. Žal učitelji večkrat prezrejo priložnosti, ko bi izhajajoč iz močnih otrokovih področij in ustreznih prilagoditev tako v fizičnem, socialnem, kurikularnem ali didaktičnem učnem okolju zasledovali izboljšave v svojih poučevalnih praksah.

Prav s tega vidika smo učiteljem zastavili vprašanje, v katerem nas je zanimala vrsta in pogostost izvajanja prilagoditev, ki jih učitelji v svojih razredih že izvajajo. Prevladovale so prilagoditve kurikularnega okolja, ki jih je tudi največ.

Učitelji so navajali:

prilagoditve fizičnega učnega okolja – možno je bilo navesti prilagoditve glede urejenosti, čistosti prostora, sedežnega reda, svetlobe, akustike, barve sten in pohištva ter table (navedenih je bilo le 13 takih prilagoditev, vseh enakih): *13 x sedi spredaj.*

prilagoditev didaktičnega učnega okolja – možno je bilo navesti prilagoditve, ki se navezujejo na učna pomagala oz. pripomočke, konkretni material, stenske plakate in ostale nazornejše ponazoritve (navedenih je 33 načinov takih prilagoditev): *10 x slikovna podpora, 5 x povečane črke, 3 x prilagojena barva papirja oz. podlage, 3 x fotokopiranje zapiskov, 2 x ponazoritve & modeli, 2 x uporaba materiala, 1 x delovni listi v elektronski obliki, 1 x FM sistem, 4 x prilagojena pisava, 1 x razred delovnega lista po nalogah, 1 x učenje z didaktičnimi pripomočki.*

prilagoditev kurikularnega učnega okolja – sem smo uvrstili prilagoditve pouka učencem, aktivnosti učencev med poukom, prilagojeno poučevalno prakso in strategije motiviranja učencev (navedenih okrog 1 primerov takih prilagoditev): *24 x dodatna razlaga, 21 x podaljšan čas pisanja ocenjevanja znanja, 19 x preverjanje razumevanja navodil, 8 x individualna pomoč, 7 x menjavanje aktivnosti, da otroci sedijo krajši čas, 5 x prilagojeno ocenjevanje (izven razreda), 5 x prilagoditve vsebin, 4 x prilagoditev tempa, 4 x multisenzorno poučevanje, 3 x dodatna vprašanja, 3 x lažje naloge, 3 x prilagojen način in zahtevnost ocenjevanja, 3 x dejavnosti gibanja, 3 x igralne dejavnosti, 3 x podpora in pomoč (pri zapisovanju, pri izgovorjavi, pri razumevanju), 3 x lažje jezikovne strukture, 2 x krajša navodila, 2 x lažja besedila, 2 x manj domačih nalog, 1 x napovedano ustno ocenjevanje, 1 x ponavljane besed, 1 x prilagojen način poučevanja in zahtevnosti, 1 x slovenski prevod, 1 x učenje učnih strategij, 1 x zapis namesto govora, 1 x vizualna sporočila.*

prilagoditev socialnega učnega okolja – sem smo uvrstili prilagoditve in oblike pomoči, ki izhajajo iz medvrstniških odnosov, odnosov med učenci in učitelji, učenci in strokovnimi službami, odnosi med učitelji in strokovnimi službami, razredno in šolsko kulturo ter klimo med učitelji in starši (navedenih je le 9 primerov takih prilagoditev): *3 x pomoč sošolcev iz oddelka, 1 x branje v skupinah, 1 x pomoč specialnega pedagoga, 1 x očesni stik, 1 x osebni stik, 1 x iskanje in poudarjanje močnih področij, 1 x delo v skupinah.*

V anketi za ravnatelje smo poskušali izvedeti, kolikšen delež na njihovih šolah predstavljajo tretješolci z odločbo ali izvirnim delovnim projektom pomoči. Rezultati so pokazali, da je v 21,1 % tretjih razredov po 1 učenec z odločbo o usmeritvi, v 14,5 % po 2 učenca, v 13,2 % po 3 učenci, v 6,6 % po 4 učenci, v 3,9 % po 5 učencev, v 1,3 % (tj. navedba enega ravnatelja) po 6 učencev ali po 7 ali po 8 ali po 11 ali po 12 učencev z odločbo na razred. Kar dva ravnatelja pa sta navedla, da ima v njihovem 3. razredu kar 19 učencev odločbo o usmeritvi. Ob opazovanju pouka smo svetovalke definitivno zaznale velike stiske učiteljev, ki so v številčnih razredih poskušali z didaktično pestrimi pristopi ter različnimi oblikami in metodami dela narediti pouk zanimiv, dinamičen in učinkovit. Žal je to v mnogih razredih dejansko nemogoče, še posebej, če so v razredu otroci s težjimi oblikami motenj avtističnega spektra. Med vprašanimi učitelji je srečevanje z različnimi oblikami motenj avtističnega spektra soočenih kar 11 od 101 vprašanega učitelja, kar predstavlja 10,9 % učiteljev. Največ vprašanih učiteljev tretjega kroga v šol. l. 2017/18 pa navaja, da se pri poučevanju tujega jezika soočajo z motnjami koncentracije in pozornosti (28,7 %), disleksijo (23,8 %), čustveno vedenjskimi motnjami (10,9 %), učnimi težavami (6,9 %), hujšimi težavami s sluhom (omenjajo tudi polžaste vsadke) pri svojih učencih (5,9 %).

Graf 77: Ustreznost diferenciacije

Pouk tujega jezika v 3. razredu smo opazovali tudi z vidika prisotnosti diferenciacije. Zanimalo nas je, v kolikšni meri učitelji pri pouku upoštevajo sposobnosti, interese in predznanje svojih učencev. V več kot pol primerih – tj. 53,1 % primerih – diferenciacije ni bilo mogoče opaziti, delno so jo učitelji izvajali v 30,6 % opazovanih ur, v 16,3 % pa je bila izvajana v celoti. Če to primerjamo z diferenciacijo ob 4. opazovanju, tj. ob koncu šolskega leta 2015/16, ko smo opazovali tretješolce prvega kroga, ugotovimo, da smo takrat diferenciacijo opazili v približno enakem deležu, v veliko večjem deležu (približno 22,3 % več) pa je bila prisotna delna diferenciacija. Rezultati kažejo, da je diferenciacija redka in da zanjo ostaja veliko prezrtih priložnosti.

Glede pogostosti izvajanja diferenciacije in individualizacije smo s pomočjo štiristopenjske lestvice: *1 – nikoli, 2 – občasno, 3 – pogosto, 4 – vedno* v anketnem vprašalniku povprašali tudi 101 učitelja. Vprašani menijo, da v najmanjši meri diferencirajo »fizično okolje« (npr. sprememba/prostora izvajanja pouka) (2,13) in »učne vsebine« (2,43). Učitelji navajajo, da v največji meri diferencirajo »učni tempo« (3,15) in »količino pomoči« (3,29). Učitelji 3. razreda prvega kroga prednjačijo pred učitelji tretjega kroga v diferenciaciji »učnih dejavnosti« (razlika – 0,19) in »učnih vsebin« (razlika – 0,12), »učnih strategij« in pri »preverjanju in ocenjevanju znanja« (razlika – 0,11) ter »učnih oblikah« (razlika – 0,9). Učitelji tretjega kroga pa v primerjavi z učitelji prvega kroga bolje diferencirajo »učne materiale« (razlika + 0,19), »rezultate učenja, učne izdelke, predstavitve …« (razlika + 0,14) in »domače naloge« (razlika + 0,10). Prav tako so učitelji zadnjega leta spremljave (tj. učitelji tretješolcev) v anketnih vprašalnikih navedli višjo stopnjo diferenciacije v primerjavi z učitelji drugošolcev tretjega kroga, ki so sodelovali v anketiranju. Na področju »domačih nalog« je razlika tako velika (0,44), da zaznavamo statistično pomembno razliko med tretjim in četrtim letom anketiranja učiteljev.

Graf 78: Ocena pogostosti individualizacije in diferenciacije dela glede na zmožnosti in druge posebnosti otrok

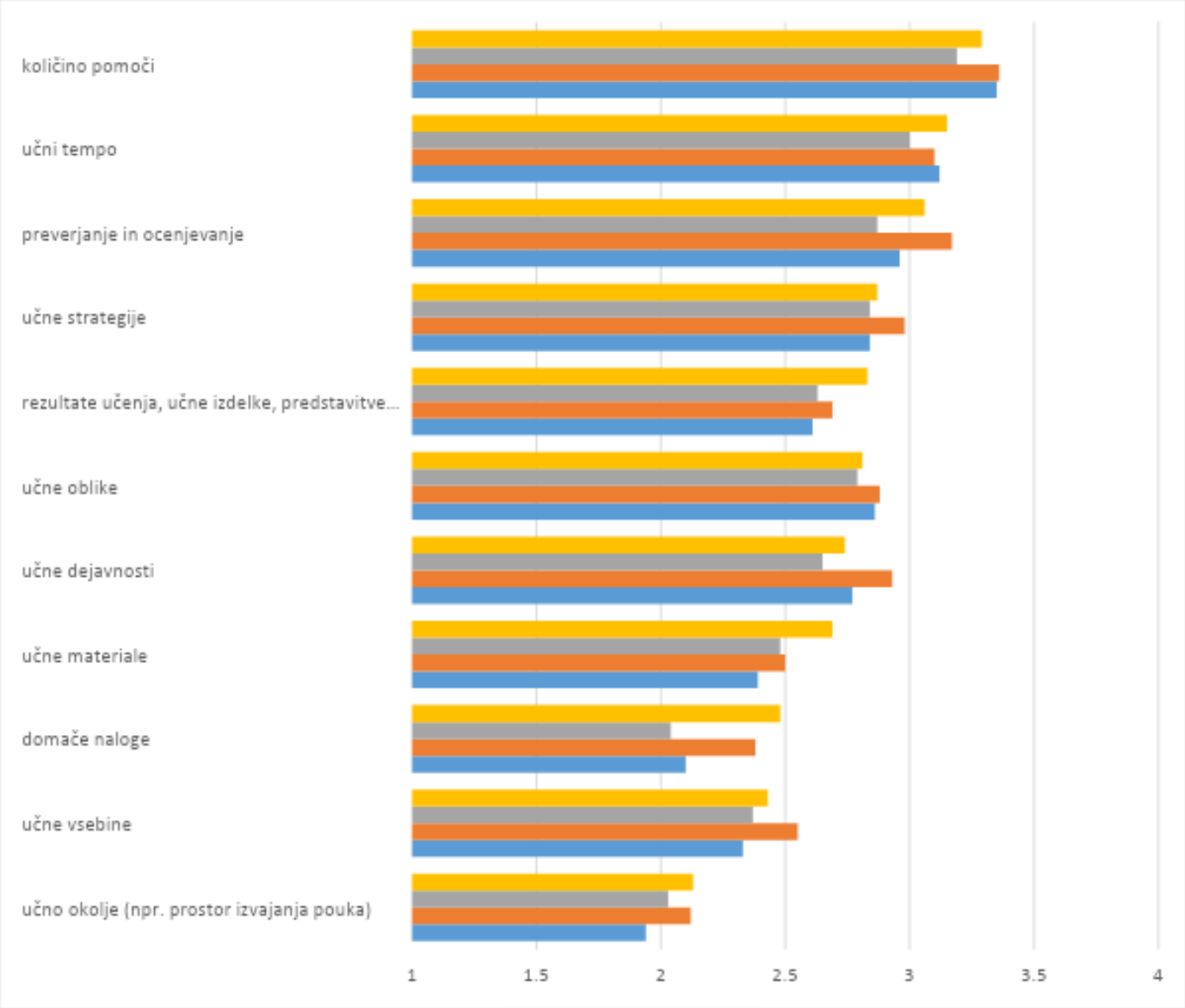

4. SKLEPI IN PREDLOGI IZBOLJŠAV

4.1 Povzetek ugotovitev za vsak zastavljen cilj spremljave s predlogi izboljšav

Prvi cilj: spremljati izvedbene vidike (urnik) ter izvedbene posebnosti (didaktični modeli) poučevanja in učenja tujega jezika v 2. in 3. razredu.

KLJUČNE UGOTOVITVE OBSTOJEČEGA STANJA	PREDLOGI IZBOLJŠAV
V šolah prvega kroga v 2. in 3. razredu prevladuje profil učitelja RP z opravljenim doizobraževanjem iz tujega jezika. V šolah tretjega kroga je izrazita porast učiteljev tujega jezika z doizobraževanjem s področja zgodnjega poučevanja tujih jezikov. Če je bilo v prvem krogu razmerje RP : TJ približno 9 : 1, je v tretjem krogu že 3 : 1. Pokritost z učitelji ustrezne izobrazbe se spreminja glede na regijo.	**Predvsem zahodni del Slovenije čuti izrazit deficit ustreznih kadrov na področju zgodnjega učenja tujih jezikov, ki je še toliko bolj izrazit zaradi starosti in posledične fluktuacije tega kadra. Učitelji začetniki RP z dodatnim doizobraževanjem iz TJ niso ustrezen kader za razpise, ker ne morejo opravljati strokovnega izpita, učiteljem TJ zahodnega dela Slovenije pa je predaleč edini možni študijski program za izpopolnjevanje iz zgodnjega učenja angleščine oz. nemščine, ki ga izvaja le FF v MB.**
Šole tretjega kroga imajo z oblikovanjem urnikov nekoliko večje težave kot prvi krog, se pa to stanje med tretjim in četrtim letom (torej tretjega kroga) izboljšuje. Pri formiranju urnikov so dokaj pragmatični; prav vse ure tretješolcev tretjega kroga so umeščene v urnik dvakrat po 45 minut in večinoma v vse zaporedne ure. Ravnatelji navajajo, da morajo upoštevati razpoložljivost učitelja, ki običajno ne uči samo na eni šoli. Z urniki so zadovoljni, le slaba desetina bi želela spremembe.	**Smiselno bi bilo razmišljati o fleksibilnejših umestitvah v urnik vsaj nekajkrat letno, saj bi s tem omogočili tudi drugačne oblike dela – npr. projektno delo v blok urah. Zagotovo pa tudi boljša kadrovska pokritost omogoča več fleksibilnosti.** **Verjetno bi bilo smiselno sodelovanje učiteljev TJ pri oblikovanju urnikov tudi z vidika njihovih strokovnih argumentov.**
Šole smo z uvedbo tujih jezikov v 2. in 3. razredu spodbudili k oblikovanju šolskih projektnih timov, ki na večini šol ne delujejo. Učitelji tujega jezika se največ povezujejo z matičnimi učitelji: pri načrtovanju dejavnosti, pripravi didaktičnih gradiv (zaradi medpredmetnosti). Precej več je tudi vertikalnega povezovanja med učitelji tujega jezika na šolah in povezovanja med učitelji, ki na drugih šolah poučujejo tuje jezike v 1. VIO. Ta mreženja se vzpostavljajo na strokovnih regijskih srečanjih učiteljev TJ znotraj območnih enot in tudi preko spletnih portalov, v katerih se s svojimi idejami združujejo učitelji iz cele države. Ravnatelji navajajo, da bi želeli timsko delo na šolah spodbujati preko kolegialnih hospitacij, skupnega načrtovanja in vertikalnega aktiva za tuji jezik.	**Šolski projektni timi se večinoma oblikujejo na šolah, kjer to povezovanje spodbuja ravnatelj.** **Z vidika pragmatičnosti tovrstnih povezovanj začenjajo ravnatelji vse bolj spodbujati vertikalno povezovanje med učitelji tujega jezika zaradi ustreznega nadgrajevanja znanja angleščine oz. nemščine tudi v višjih razredih.** **Na tem področju nudi pomoč tudi ZRSŠ – tako z vidika opolnomočenja ravnateljev, kot tudi nudenja strokovne, predvsem didaktične, podpore učiteljem TJ v 2. in 3. VIO, saj marsikdaj zaradi neupoštevanja predznanja in drugačnih didaktičnih pristopov prihaja do upada motivacije za učenje TJ pri učencih 2. VIO.**
Ravnatelji se za spremljavo pouka TJ večinoma odločajo v obliki individualnih hospitacij in na lastno pobudo. Izvajanje pouka spremljajo tudi s pomočjo pregledovanja pedagoške dokumentacije. Nekoliko več kot v tretjem letu je bilo tudi spremljav pouka v obliki kolegialnih hospitacij oz. s svetovalci ZRSŠ. Ravnatelji so z opazovanimi urami zadovoljni, saj ugotavljajo, da gre za zelo dinamičen pouk z raznolikimi oblikami in metodami dela, da so učenci za delo zelo motivirani, preseneča pa jih tudi dokaj visok nivo znanja otrok za to starost. Strokovna podkovanost ravnateljev na področju tujega jezika je glede na odgovore v anketnih vprašalnikih enako dobra v vseh štirih letih opazovanja.	**Pomembno je, da se strokovna kompetentnost ravnateljev na področju tujih jezikov sistematično izgrajuje na regijskih sklicih ravnateljev v okviru območnih enot.** **Ravnatelje je smiselno opolnomočiti tudi za uporabo orodij, ki so bila znotraj naloge USTJ razvita posebej za namen ravnateljevega usmerjenega opazovanja pouka tujega jezika v 1. VIO.**
Učitelji glede na odgovore v anketnem vprašalniku redko spremljajo in dokumentirajo napredek otrok skladno z načeli formativnega spremljanja, čeprav se tudi tukaj stanje izboljšuje.	**Verjetno je do izboljšanja slike formativnega spremljanja napredka učenca med tretjim in četrtim letom prišlo tudi zaradi izvajanja seminarjev ZRSŠ s to tematiko. Kot poročajo učitelji, pa potrebujejo še več tovrstnih seminarjev prav s svojega področja.**
Mnogi učitelji se še vedno ne počutijo dovolj suverene na področju ocenjevanja TJ v tretjem razredu (načrtovanje, oblikovanje kriterijev, opredelitev ocene), ker skladno z učnim načrtom ne morejo pridobiti pisnih ocen. Še več težav so navajali učitelji za 2.	**Nadaljevanje s strokovnimi usposabljanji s področja ocenjevanja znanja pri tujem jeziku v 1. VIO (opisno in številčno) skladno z učnim načrtom in elementi formativnega spremljanja.**

razred, ko so ocene morali opredeliti v opisni obliki. Verjetno je na tem področju še posebej veliko pozornost potrebno posvetiti nekaterim učiteljem TJ, ki nimajo izkušenj z opisnim ocenjevanjem.	
Učitelji v pouk tujega jezika v 1. VIO zelo redko vključujejo elemente problemskih in kognitivno osmišljenih dejavnosti oz. ne uporabljajo pristopov za spodbujanje višjih ravni mišljenja. Zaradi marsikdaj kognitivno premalo zahtevnih aktivnosti, kar smo opazili na skoraj tretjini opazovanih ur, se nekateri učenci začnejo dolgočasiti, s čimer je lahko kdaj povezan tudi upad motivacije. Pri opazovanju metod in oblik dela smo žal opazili, da naraščajo pristopi, ki temeljijo zgolj na reprodukciji.	**Problemske in kognitivno zahtevnejše aktivnosti mora učitelj skrbno načrtovati in jih v pouk tujega jezika znati smiselno umestiti ter povezati z ustreznimi jezikovnimi cilji. Poučevanje, ki temelji le na reprodukciji – npr. ponavljanju besed in besednih zvez itd. bi vsaj v 3. razredu že morale zamenjati osmišljene dejavnosti, ki bi bile situacijsko naravnane (npr. različne dramatizacije, igre nakupovanja, različnih poklicev, telefonski pogovori itd.).** **Na tem področju smo na ZRSŠ v okviru seminarjev o inovativnih didaktičnih pristopih pri TJ za učitelje pripravili kar nekaj izobraževanj.**
Prav tako učitelji ugotavljajo, da jim primanjkuje znanja s področja glasovnega in fonološkega uzaveščanja ter predopismenjevalnih aktivnosti. Stanje se sicer izboljšuje, še vedno pa je opazen precejšen primanjkljaj.	**Za specifiko fonološkega opolnomočenja je ZRSŠ za učitelje že pripravil vrsto izobraževanj.**
Učitelji se počutijo najbolj usposobljene za sodelovanje s starši – leto poteka v obliki roditeljskih sestankov, govorilnih ur, nastopov za starše, spletnih strani, kjer učitelji objavljajo, kaj delajo pri pouku itd.	**Pomembno je, da je sodelovanje s starši dobro podprto z različnimi aktivnostmi med celim šolskim letom in da se učitelj tujega jezika zaveda tudi pomembnosti osebnega stika s starši.**
Uporaba video gradiv in drugih gradiv v podporo učenja TJ s spleta so sicer uporabljena dokaj pogosto, vendar so marsikdaj jezikovno neosmišljena. Če učitelji uporabljajo preveč tovrstnih gradiv (npr. na interaktivni tabli namesto s konkretnimi didaktičnimi pripomočki) tvegajo pasivizacijo in upad motivacije. Učitelji navajajo, da jih večinoma uporabljajo z namenom razumevanja učnih vsebin in ohranjanja motivacije za učenje.	**Učitelji pri pouku vse več uporabljajo IKT, vendar jih pri tem pogosto vodi racionalizacija časa za pripravo didaktičnih pripomočkov, žal pa tudi premalokrat upoštevajo kriterij jezikovne osmišljenosti tovrstnih gradiv.**
Mepredmetnost je element, ki mu učitelji posvečajo največ pozornosti na ravni vsebin, najmanj pa na ravni procesnih ciljev in na konceptualni ravni.	**Glede na to, da je eden izmed pomembnih pokazateljev uresničevanja učnega načrta za tuji jezik v 2. in 3. razredu, bo v nadaljnjih usposabljanjih temu elementu potrebno posvetiti še več usposabljanj ZRSŠ.**
Pouk tujega jezika učitelji najpogosteje izvajajo v matični učilnici, redkeje drugje (npr. izven šole, v telovadnici ali na prostem), ker navajajo, da za to ni organizacijskih možnosti (npr. izguba časa z izhodi iz šole, dodatni spremljevalec itd.). Tako predvsem v šolah tretjega kroga ugotavljamo, da organizacija prostora ni ustrezna za izvedene aktivnosti. Narašča število učiteljev, ki imajo za pouk tujega jezika na razpolago svojo učilnico, kar je še posebej razveseljivo, saj jim to omogoča lažji dostop do didaktičnih pripomočkov, organizacijo učilnice, ki je primernejša za drugačne metode in oblike dela (kotički, organizacija klopi za delo po skupinah). Ravno slednje je po besedah učiteljev velikokrat ovira, ko vstopajo v matične učilnice, kjer so klopi postavljene za frontalni pouk, in jim reorganizacija vzame veliko dragocenega časa.	**Poučevanje tujega jezika vsako uro na drugi lokaciji in ob uporabi raznolikih didaktičnih pripomočkov, ki jih moraš vsako uro prinašati s seboj, je tudi fizično zelo naporno. Večina učiteljev si želi svoje učilnice in bolj umirjen tempo svojega poučevanja.** **Potrebno bi bilo, da vsaka šola prednostno prouči možnosti, da učitelj tujega jezika na razredni stopnji dobi svojo učilnico, saj to tudi vpliva na dvig kvalitete poučevanja in zagotovo tudi na raven znanja. Če to ni izvedljivo, je pomembno, da je gostujoči učitelj tujega jezika v matični učilnici ustrezno podprt – npr. s predhodno reorganizacijo klopi ob pomoči matičnega učitelja, možnostjo organizacije kotičkov za tuji jezik, ki je na voljo učencem tudi izven ur pouka tujega jezika ipd.**
Povečuje se število tekmovanj s področja tujih jezikov, ki so namenjene tudi že učencem 2. in 3. razreda. V tretjem razredu tekmujejo na že več kot polovici vprašanih šol. Prav tako učitelji dajejo precej poudarka tudi drugim dejavnostim, ki spodbujajo medkulturnost in večjezikovno uzaveščenost: izvedbo evropskega dneva tujih jezikov, sodelovanje z drugimi učenci in šolami iz tujine v tujem jeziku ipd.	**Organizatorji tekmovanj iz tujih jezikov za 1. VIO so založbe, ki imajo v ozadju ekonomski interes, saj gre pogosto za obliko tekmovanj, ki so vezane na predhodno prebrane slikanice, ki jim sledi pisni preizkus znanja.** **Smiselno je, da učitelji TJ v 1. VIO do sodelovanj z učenci iz tujine pristopajo osmišljeno in kritično. Pomembno je, da tovrstna sodelovanja niso sama sebi namen in da se povežejo z jezikovnimi cilji.**
Interakcija je eden izmed ključnih elementov, saj predvsem v prvih letih učenja tujega jezika na njej sloni glavnina poučevanja. Opazovali smo jo z vidika govorjenja učitelja v tujem jeziku, ki se krepi, vsako leto je opaziti bolj strokovno korektno uporabo tujega	**Ohranjanje suverenega znanja tujega jezika je zagotovo eno izmed zelo pomembnih področij profesionalnega zorenja vsakega učitelja tujih jezikov. Mlajši učenci v anketi izražajo visoko občudovanje učitelja prav na tem področju. Le z odličnim znanjem tujega jezika lahko**

jezika s strani učitelja, prav tako učitelji zaznavajo jezikovne napake učencev, a se žal nanje ne odzivajo vedno na primeren način. Medvrstniško interakcijo v tujem jeziku učitelji sicer spodbujajo, vendar je zaznana še vedno v premajhnem deležu – tj. v polovici primerov. Marsikdaj učitelji tudi še v tretjem razredu dopuščajo, da se učenci v celoti odzivajo v slovenščini. Uporaba tujega jezika z namenom interakcije se pri učencih tako kaže le v četrtini opazovanih ur pouka. Bolj spodbudno pa je opažanje, da učitelji uporabljajo slovenščino le, ko je to smiselno in da se je povečal le delež osmišljene rabe materinščine. Vedno manj učiteljev prevaja navodila v slovenščino in uporabljajo druge pristope za pojasnjevanje povedanega v tujem jeziku.	**učitelj v zadostni meri spodbuja interakcijo tudi med učenci, jim je odličen jezikovni model, ki sploh zazna in se tudi primerno odzove na njihove jezikovne napake, pouk vodi tudi na višjih taksonomskih ravneh itd.**
Medpredmetnost je element, ki je četrto leto dosegel največji upad v primerjavi z vsemi prejšnjimi opazovanji pouka. Čeprav učitelji v anketnem vprašalniku navajajo, da so kar v 80 % usposobljeni za medpredmetnost, se je to v praksi pokazalo v manj kot 20 % opazovanih ur. Trend upadanja medpredmetnosti pa je bilo moč zaznavati vse od prvega opazovanja.	**Medpredmetnosti je vse manj zaradi vedno manjšega povezovanja med matičnimi učitelji in učitelji tujega jezika.** **Glede na visoko samooceno učiteljev glede usposobljenosti za medpredmetnost, se zastavlja vprašanje, zakaj je v praksi prisotna v štirikrat nižjem deležu.**
Žal upada tudi uporaba pestrih didaktičnih pripomočkov, še posebej avtentičnih didaktičnih pripomočkov in ostalih predmetov. Na spremljavah pouka smo redko opazili uporabo lutk, konkretnih predmetov, realij, zanimivih slikanic itd. Najpogosteje smo videli uporabo ročnih slikovnih kart (t. i. flashcards), ki so bile marsikdaj celo vzete iz učbeniških kompletov. Vse prepogosto pa celo uporabo preprostih ročnih kart že nadomešča kar samo še projekcija slik na interaktivnih tablah. Otroci so v anketnem vprašalniku izrazili visoko korelacijo z motivacijo in tem, da jim učitelj pripravi didaktično pester in didaktično spodbuden pouk tujega jezika.	**Učitelji bi se morali ne glede na ovire pri prenašanju didaktičnih pripomočkov zavedati, da je glede na razvojno stopnjo nujno, da otroci v 1. VIO spoznavajo tudi s pomočjo vseh svojih čutil. Didaktično dobro podkovan učitelj kritično presoja uporabo didaktičnih gradiv, večino materiala izdela sam in se trudi, da dodatno motivacijo spodbuja tudi s pomočjo didaktično zanimivih materialov in pripomočkov.**
Pri spremljavah pouka smo opazovali tudi pogostost uporabe delovnih zvezkov, ki se je v dveh letih od prvega do drugega opazovanja pouka v 3. razredu skoraj početverila in dosegla skoraj četrtino.	**Uporaba učbenikov pri pouku TJ v 1. VIO ni v skladu z učnim načrtom, zato številne založbe izdajajo delovne zvezke in razna gradiva za zgodnje učenje tujih jezikov ter jih očitno dokaj uspešno tržijo v šolski prostor.** **Na tem mestu je ključna osveščenost ravnateljev in učiteljev, ki bi se morali zavedati, da je poučevanja TJ v 1. VIO po delovnih zvezkih povsem nesprejemljivo in da ne ponuja lažje poučevalne prakse temveč ravno obratno.**
Učitelji ne uporabljajo frontalne kot edine oblike dela. Vse več dela je v skupinah in v parih. Včasih otroci takih oblik niso še najbolj vešči in hitro zapadejo v materinščino. Učitelji v primerjavi med drugim in tretjim razredom manj frontalnega pouka uporabljajo v tretjem. Verjetno je razlog v že večji samostojnosti in znanju jezika. Tretješolcem so najbolj všeč skupinske oblike dela, sledi delo v dvojicah, frontalno delo, najmanj pa jim je všeč, ko dela vsak sam.	**Učitelji morajo sistematično (od dvojic, trojic itd.) uvajati skupinsko delo in jasno opredeliti vlogo vsakega člana in demonstrirati, kaj je naloga skupine. Dobro je nastaviti preprost kontrolni mehanizem, ki učenca opozarja, da pri skupinskem delu v čim manjši meri zapade v materinščino (npr. 3 žetončki za slovenske besede).**
Najpogostejše dejavnosti učencev so poslušanje učiteljice, zvočnega posnetka ali filmčka, prav tako zelo pogosto pojejo oz. se telesno izražajo. Dokaj pogosto je tudi igranje različnih iger, npr. namiznih. Žal je opazen porast tekmovalnih dejavnosti, ki običajno ne ustvarjajo pozitivne notranje motivacije, so pa otrokom zelo všeč, dokler ne izgubijo.	**Če že so, naj bodo tekmovalne dejavnosti pri pouku tujega jezika jezikovno osmišljene, temeljiti morajo na znanju in ne na sreči, otrok ne sme tekmovati z drugimi, temveč sam s seboj.**
Medkulturnost in jezikovna uzaveščenost sta redko prisotna elementa že ves čas spremljave.	**Medkulturnost je potrebno vključevati po majhnih korakih, ne samo nekajkrat letno, temveč k čim več uram, kar je še posebej pomembno, ker gre za enega izmed splošnih ciljev učnega načrta.**

Drugi cilj: vrednotiti doseganje standardov znanja in spremljati napredek učenčevih tujejezikovnih zmožnosti v 2. in 3. razredu.

KLJUČNE UGOTOVITVE OBSTOJEČEGA STANJA	PREDLOGI IZBOLJŠAV
Vsi štirje splošni cilji učnega načrta so po mnenju učiteljev pomembni, prav tako so uresničljivi vsi standardi učnega načrta s področja vseh treh sporazumevalnih zmožnosti – slušnih, govorno-sporazumevalnih in bralnih.	**Dobro utrjeni fonološki podobi jezika bi v tretjem razredu morali postopno slediti prvi začetki branja, ki bi se uresničevali najprej ob prepoznavanju rim in aliteracijah, sledilo bi jim prepoznavanje prvega/srednjega/zadnjega glasu, razčlenjevanje in združevanje po glasovih oz. besedah in menjavanje glasov oz. besed. Pisanje sledi branju in se začne uvajati šele od sredine tretjega razreda naprej. Do takrat je kakršnokoli branje in pisanje v neskladju z učnim načrtom in namenjeno samo sebi (zgolj kot preslikovanje in kot mašilo pouka).**
Preverjanje in ocenjevanje učitelji najpogosteje izvajajo ob upoštevanju posebnih potreb učenca do možnosti, da učenci prikažejo znanje s pomočjo poimenovanja, kar vidijo, dopolnjevanja, igre vlog, pa vse do tega, da razumevanje prikažejo preko prikazov, izdelkov … Kot svoje najšibkejše področje učitelji izpostavljajo načela formativnega spremljanja.	**Glede na specifiko formativnega spremljanja pri pouku tujega jezika, je učitelje potrebno še dodatno podpreti z usposabljanji s področja formativnega spremljanja.**
Polovica tretješolcev ima o svojem znanju zelo dobro mnenje, kar je razveseljivo, saj številčne ocene očitno niso vplivale za slabšo samooceno uspešnosti pri tujem jeziku – ravno obratno: ocena uspešnosti je celo višja kot v drugem razredu.	**Izziv bi bil, kako ohraniti oz. izboljšati samooceno uspešnosti. Nekoliko tudi na račun tistih 4 %, ki menijo, da pri TJ niso preveč dobri.**
Pričakovano znanje otrok je, da bi želeli tuji jezik znati tako dobro, da bodo brez težav razumeli in gledali nemške/angleške risanke, knjige, pesmi, filme in se brez težav pogovarjali o ciljnem jeziku. Delež otrok s to željo je v primerjavi z učenci prvega kroga precej nižji. Na drugi strani pa je narasel delež tistih otrok, ki jim je vseeno, kakšno bo njihovo znanje oz. želijo imeti tako znanje, da ne bodo imeli težav doma ali v šoli, kar za 3. razred izkazuje preveliko zunanjo motivacijo	**Osmišljanje znanja tujega jezika je eden izmed ključnih ciljev učenja tujega jezika. Učencem morajo biti dobro poznani nameni učenja in kriteriji uspešnosti, da učenje lažje steče.**
Ugotavljamo, da so dosežki učencev na preverjanju znanja primerljivi oz. celo nekoliko boljši od dosežkov tretješolcev prvega kroga. Največ težav so učencem povzročale kompleksnejše naloge, kjer je bilo potrebno razumeti celo poved (še posebej zanikano) ne samo »loviti« sidrnih besed. Učenci angleške različice so bili uspešnejši od nemške.	**Preverjanje znanja je poleg slušnega vsebovalo tudi bralno razumevanje, kjer so učenci v povprečju dosegli celo višji rezultat kot pri slušnem razumevanju.**

Tretji cilj: spremljati motivacijo in odnos učencev in učiteljev za učenje tujega jezika ter mnenja in opažanja staršev učencev 2. in 3. razreda.

KLJUČNE UGOTOVITVE OBSTOJEČEGA STANJA	PREDLOGI IZBOLJŠAV
Za učenje jezika je ključna motivacija. S tega vidika smo vprašanju, če se radi učijo tuji jezik dodali še 10 podvprašanj in jih še podrobneje povprašali o vidiku motivacije. Ugotavljamo, da jih najbolj fascinira učiteljevo odlično znanje tujega jezika, priprava različnih zanimivih stvari, ki jim pomagajo pri učenju.	**Ohranjanje motivacije je ključno za uspešen proces učenja, zato je pomembno, da učitelji stremijo k ustvarjanju pogojev, v katerih se bo zaznana motivacija otrok lahko tudi ohranjala.**
Učenci so zadovoljni z izvedbo pouka TJ, tuji jezik se radi učijo, pouk TJ pa se jim včasih zdi težek, včasih lahek. Večina učencev je odgovorila, da bi imeli isto število ur TJ kot ga imajo do sedaj, kar precej pa je tistih, ki bi imeli manj ur tujega jezika ali pa sploh nič.	**Za ohranjanje motivacije je zelo pomembno, da v procesu poučevanja učitelj izhaja iz načel formativnega spremljanja, še posebej na interesnih in močnih področij svojih učencev, jih spodbuja, opazi trud in napredovanje vsakega otroka …**
Najljubše dejavnosti učencev pri pouku tujega jezika so igranje, delo v skupinah, pogovarjanje, poslušanje in petje.	**Smiselno je iskanje primernih aktivnosti za čimbolj pester in učencem sprejemljiv način dejavnosti, ki upošteva njihove razvojne stopnje.**

Četrti cilj: spremljati posamezne specifične učence in/ali skupine učencev s poudarkom na obremenjenosti in učnem napredku.

KLJUČNE UGOTOVITVE OBSTOJEČEGA STANJA	PREDLOGI IZBOLJŠAV
Večina učiteljev ocenjuje svojo usposobljenost na področju poznavanja učnih težav in posebnih potreb učencev kot zelo nizko. Na področju težjih motenj potrebujejo pomoč usposobljenih strokovnjakov (svetovalne službe, specializiranih strokovnjakov).	**Usposabljanje učiteljev za prepoznavanje in pomoč učencem z učnimi težavami ter delo z učenci s posebnimi potrebami bi moralo postati eno izmed obveznih znanj, ki jih bodo deležni že v dodiplomskem študiju in izobraževanjih, ki jih za učitelje tujih jezikov pripravlja ZRSŠ. Na šolah je nujno timsko povezovanje s šolsko svetovalno službo, saj je v takih kolektivih teh težav manj.**
Individualizacija in diferenciacija ter pristopi za vključevanje otrok s posebnimi potrebami so redko zaznani elementi pri pouku tujega jezika, kar je opazno na samih spremljavah pouka. Prav tako so to zabeležili tudi učitelji v anketnih vprašalnikih.	**Potrebna je priprava dodatnih strokovnih usposabljanj s področja individualizacije in diferenciacije ter ozaveščanje učiteljev o pomembnosti upoštevanja vseh specifik, ki jih imajo v razredu.**
Individualizacija in diferenciacija ter pristopi za vključevanje otrok s posebnimi potrebami so redko opaženi elementi pri pouku tujega jezika.	**Učitelje je z dodatnim usposabljanjem potrebno opolnomočiti za izvajanje individualizacije in diferenciacije pri pouku ter prepoznavanje določenih primanjkljajev ter nudenje ustrezne pomoči otrokom s temi težavami.**

5. POROČILO O PORABLJENIH FINANČNIH SREDSTVIH

Preglednica 7: Poročilo o porabljenih finančnih sredstvih za obdobje šolskega leta (1. 9. 2017 do 31. 8. 2018)

Konto	Naziv konta	Skupaj 2017/18
460000	Pisarniški material in storitve	0
461009	Izdatki za reprezentanco	13,50
461010	Hrana, storitve menz in restavracij	0
461012	Druge storitve	97,60
461013	Stroški fotokopiranja	4,59
461400	Dnevnice za službena potovanja v državi	2.391,19
461402	Stroški prevoza v državi	
461801	Plačila avtorskih honorarjev	0
461802	Plačila po podjemnih pogodbah	0
461803	Stroški študentskega servisa	640,99
461900	Stroški konferenc, seminarjev in simpozijev	0
461401	Hotelske in restavracijske storitve v državi	0
4664003	Povečan obseg dela	2.011,82
464101	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	0
464102	Prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje	0
464103	Prispevek za poškodbe pri delu in poklicne bolezni	0
464104	Prispevek za zaposlovanje	0
464105	Prispevek za porodniško varstvo	0
	Skupaj	5.159,69

6. PRILOGE

6. 1 Metodološka analiza obdelanih instrumentov spremljave

Prvi tuji jezik v 2. in 3. razredu – Analiza podatkov 2017/18 (3. razred, 3. krog šol)

1. VSEBINA

1. A. OPIS METODOLOGIJE 65
2. B. RAVNATELJI 66
   B.1. ODGOVORI RAVNATELJEV V ŠOLSKEM LETU 2017/18 66
   B.2. ODGOVORI RAVNATELJEV – PRIMERJAVA 2. IN 4. LETA UVAJANJA 72
   B.3. ODGOVORI RAVNATELJEV – PRIMERJAVA 2. IN 3. RAZREDA 75
3. C. UČENCI 77
   C.1. ODGOVORI UČENCEV V ŠOLSKEM LETU 2017/18 77
   C.2. ODGOVORI UČENCEV – PRIMERJAVA 2. IN 4. LETA UVAJANJA 84
   C.3. ODGOVORI UČENCEV – PRIMERJAVA 2. IN 3. RAZREDA 87
4. D. OPAZOVANJE POUKA 92
   D.1. OPAZOVANJE POUKA V ŠOLSKEM LETU 2017/18 92
   D.2. OPAZOVANJE POUKA – PRIMERJAVA 2. IN 4. LETA UVAJANJA 98
   D.3. OPAZOVANJE POUKA – ENOTNA PRIMERJAVA 2. IN 4. LETA UVAJANJA 113
   D.4. OPAZOVANJE POUKA – PRIMERJAVA 2. IN 3. RAZREDA 125
5. E. UČITELJI 136
   E.1. ODGOVORI UČITELJEV V ŠOL. LETU 2017/18 136
   E.2. ODGOVORI UČITELJEV – PRIMERJAVA 2. IN 4. LETA UVAJANJA 150
   E.3. ODGOVORI UČITELJEV – PRIMERJAVA 2. IN 3. RAZREDA 155
6. F. TESTIRANJE UČENCEV 161
   F.1. ŠOLSKO LETO 2017/18 161
   F.2. MEDLETNE PRIMERJAVE 164
   DODATEK 164

2. A. OPIS METODOLOGIJE

Podatki so bili v šolskem letu 2017/18 zbrani v šolah, v katerih so v tem šolskem letu prvič izvajali pouk prvega tujega jezika kot obveznega predmeta v 3. razredu (3. krog uvajanja prvega tujega jezika). V zbiranje podatkov so bili v šolskem letu 2017/18 vključeni učitelji tujega jezika v 3. razredu, ravnatelji in učenci 3. razreda. Ciljne populacije so bile v zbiranje podatkov vključene na osnovi anketiranja (in testiranja) vzorcev teh populacij.

Med šolami 3. kroga uvajanja prvega tujega jezika (297 šol) je bilo naključno izbranih 90 šol. Na vseh 90 izbranih šolah je bilo izvedeno anketiranje učiteljev (vsi učitelji prvega tujega jezika v 3. razredu) in ravnateljev šole. Na naslednjem koraku je bilo med temi 90 šolami naključno izbranih 31 šol, na katerih se je ob anketiranju učiteljev in ravnateljev izvedlo tudi anketiranje (in testiranje) učencev 3. razreda. Za namen opazovanja je bilo med 297 šolami iz 3. kroga šol izbranih 50 šol. Vzorec šol za namen opazovanja je bil izbran neodvisno od vzorca šol za namene anketiranja in testiranja.

Vsi izbori šol v vzorec so potekali proporcionalno glede na statistično regijo. Ne glede na število oddelkov 3. razreda na šoli je bil testiran in anketiran le en oddelek učencev. Oddelek je bil izbran poljubno (na matični ali na podružnični šoli). V letu 2017/18 so bili oblikovani naslednji vzorci šol:

Statistična regija	Število šol v 3. krogu uvajanja	*Opazovanje pouka*	Anketiranje in testiranje učencev	Anketiranje ravnateljev in učiteljev
Gorenjska	21	*3*	2	6
Goriška	20	*3*	2	6
Jugovzhodna Slovenija	23	*4*	2	7
Koroška	8	*1*	1	2
Notranjsko-kraška	11	*2*	1	3
Obalno-kraška	16	*3*	2	5
Osrednjeslovenska	64	*11*	6	19
Podravska	45	*8*	5	14
Pomurska	35	*6*	4	11
Savinjska	35	*6*	4	11
Spodnjeposavska in Zasavska	19	*3*	2	6
skupaj	297	*50*	31	90

Opazovanje pouka je bilo izvedeno na 49 šolah od 50 šol v vzorcu, realizacija vzorca je 98,0-odstotna. Anketni vprašalnik za ravnatelje je izpolnilo 76 ravnateljev šol od 90 ravnateljev oz. šol v vzorcu, stopnja odgovora je 84,4 %. Anketne vprašalnike za učitelje sta izpolnila 102 učitelja iz 81 šol od 90 šol v vzorcu, stopnja odgovora je približno (izračunana iz števila sodelujočih šol) 90,0-odsotna. Anketne vprašalnike za učence je izpolnilo 531 učencev in teste znanja za učence 532 učencev iz 31 šol od 31 šol v vzorcu. Glede na število šol, na katerih je bilo izvedeno anketiranje in testiranje učencev, je stopnja realizacije vzorca 100,0-odstotna.

Na podatkih so bile izvedene najpomembnejše deskriptivne in primerjalne analize. Izračunane so bile frekvence, povprečja, hi-kvadrat test in ustrezni t-testi; t-test za neodvisne vzorce, za namene primerjav statističnih značilnosti razlik med skupinami in t-test za en vzorec za namen preverjanja statistične značilnosti razlike do srednje vrednosti na lestvici.

3. B. RAVNATELJI

1. B.1. ODGOVORI RAVNATELJEV V ŠOLSKEM LETU 2017/18

Anketo je konec šolskega leta 2017/18 izpolnilo 76 ravnateljev osnovnih šol, v katerih so v tem šolskem letu uvajali prvi tuji jezik v 3. razred.

Navedite, katere tuje jezike so se v tem šolskem letu učili učenci na vaši šoli (od 1. do 9. razreda) kot obvezni predmet, izbirni predmet, tečaj ...:

	število	*odstotek**
angleščina	75	100,0
nemščina	66	88,0
francoščina	22	29,3
španščina	11	14,7
italijanščina	7	9,3
ruščina	4	5,3
hrvaščina	1	1,3
makedonščina	1	1,3

*****75(število ravnateljev, ki so odgovarjali pri tem vprašanju)*=100,0%*

Število navedenih tujih jezikov:

	število	*odstotek*
1 tuji jezik	8	10,7
2 tuja jezika	38	50,7
3 tuji jeziki	21	28,0
4 tuji jeziki	4	5,3
5 tujih jezikov	4	5,3
skupaj	1	1,3

V povprečju so ravnatelji navedli 2,49 tujih jezikov.

Navedite število učiteljev na vaši šoli, ki so usposobljeni za poučevanje tujega jezika v 1. VIO:

Sistemsko manjkajoči podatki so bili nadomeščeni z vrednostjo 0 (neodgovor ravnatelja je obravnavan kot odgovor, da na šoli nimajo določenega profila učitelja – večina neodgovorov pri enem profilu je dopolnjena z vpisanim številom učiteljev drugega možnega profila, brez vpisa pri obeh profilih je 8 anketnih vprašalnikov).
a) Učitelji razrednega pouka z opravljenim doizobraževanjem:

	število	*odstotek*
0 učiteljev	29	38,2
1 učitelj	30	39,5
2 učitelja	12	15,8
3 učitelji	2	2,6
4 učitelji	1	1,3
5 učiteljev	2	2,6
skupaj	76	100,0

b) Učitelji tujega jezika z opravljenim doizobraževanjem:

	število	*odstotek*
0 učiteljev	51	67,1
1 učitelj	21	27,6
2 učitelja	3	3,9
3 učitelji	1	1,3
skupaj	76	100,0

c) Učitelji razrednega pouka in/ali učitelji tujega jezika z opravljenim doizobraževanjem skupaj:

	število	*odstotek*
0 učiteljev	12	15,8
1 učitelj	39	51,3
2 učitelja	16	21,1
3 učitelji	5	6,6
4 učitelji	2	2,6
5 učiteljev	2	2,6
skupaj	76	100,0

Število učencev v 3. razredu z odločbo o usmeritvi ali izvirnim delovnim projektom pomoči:

	število	*odstotek*
0 učencev	24	31,6
1 učenec	16	21,1
2 učenca	11	14,5
3 učenci	10	13,2
4 učenci	5	6,6
5 učencev	3	3,9

6 učencev	1	1,3
7 učencev	1	1,3
8 učencev	1	1,3
11 učencev	1	1,3
12 učencev	1	1,3
19 učencev	2	2,6
skupaj	76	100,0

Kako v primeru daljše odsotnosti učitelja, ki poučuje tuji jezik v 1. VIO, zagotavljate nadomeščanje oz. kako nameravate zagotoviti nadomeščanje, ko bo to potrebno? Na kratko pojasnite:

	število
do zdaj ni bilo težav	12
nadomesti ga učitelj rp, ob daljši odsotnosti pa pridobimo nadomestnega učitelja	12
nadomesti ga drug učitelj angleščine	10
z nadomestno zaposlitvijo	6
imamo dva učitelja	5
razredničarka nadomešča	3
odvisno od trajanja nadomeščanja	2
učitelj razrednega pouka z opravljenim izobraževanjem nadomešča učitelja predmetnega pouka in obratno	3
z nadomeščanjem neusposobljenega učitelja	2
dopolnjevanje s sosednje šole, razpis-potreba po delavcu	1
ministrstvo odobri zaposlitev nadomestnega učitelja za določen čas	1
nadomesti ga razrednik ali učiteljica z opravljenim doizobraževanjem	1
pomoč iz sosednjih šol, razpis nadomestnega	1
predmetni učitelj	1
preorganiziramo urnik, da lahko nadomeščajo ustrezni učitelji ali nadomestna zaposlitev	1
prilagoditev urnika	1
s predmetnim učiteljem	1
s sosednih šol pridejo učitelji	1
trenutno ena učiteljica tja nadomešča drugo. V naslednjih letih ostali učitelji.	1
trenutno nadomešča učiteljica rp brez dokvalifikacije, načrtujemo doizobraževanje še ene učiteljice rp	1
usposobljeni sta dve učiteljici. Ko učiteljica, ki poučuje ang manjka, jo nadomesti druga	1
v sodelovanju s sosednjimi šolami	1
z nadomeščanjem neusposobljenega učitelja, ki ima znanje angleščine. Zato je na manjših šolah problem ustrezen kader	1
z notranjimi, s sosedne šole, nova zaposlitev	1
z ostalimi	1
z razpisom ali učiteljico s certifikatom	1
z razpisom dm	1
z učitelji razrednega pouka	1
zagotovimo gradivo, da lahko učitelji drugih predmetov tudi izvedejo učno uro	1

Ali ste imeli organizacijske težave pri uvedbi in izvajanju tujega jezika v 3. razredu?

	število	*odstotek*
ne	64	84,2
da, manjše težave	10	13,2
da, večje težave	2	2,6
skupaj	76	100,0

Pojasnitev večjih težav:

	število
zagotoviti ustrezen kader za relativno majhno št. ur pouka	1
učitelja smo našli po dveh letih iskanja	1

Tuji jezik je bil v šolskem letu 2017/18 v 3. razredu umeščen v urnik:

	število	*odstotek**
Dvakrat tedensko po 45 minut.	73	100,0
Enkrat tedensko 90 minut.	0	0,0
Trikrat tedensko 30 minut.	0	0,0
Drugo.	0	0,0

*****73(število ravnateljev z vsaj enim odgovorom pri tem vprašanju)=*100,0%*

Pojasnitev izbire »dvakrat tedensko po 45 minut«:

	število
zaradi organizacije	4
obravnavamo ga kot redni predmet	2
zaradi urnika učiteljice	2
ker smo velika šola in je urnik zahteven	1
najbolj racionalna varianta	1
otroci so težko dlje časa motivirani	1
skladno s predmetnikom je bil tuji jezik umeščen v urnik, kot vsi ostali	1
šolske ure so dolge 45 minut	1
tako najlažje sestavimo urnik	1
tja je umeščen v urnik	1
to je praksa šole	1
učiteljica poučuje rp v 5. r.	1
v skladu z urnikom ostalih predmetov	1
zaradi kombinacije s 1., 2. raz.	1

Umeščenost ur tujega jezika v urniku:

	število	*odstotek**
Vedno ista zaporedna ura; vedno prve ure pouka.	8	10,7
Vedno ista zaporedna ura; vedno zadnje ure pouka.	5	6,7
Menjaje; npr. enkrat na začetku, drugič ob koncu pouka.	43	57,3
Pouk tujega jezika je organiziran fleksibilno; v različnih tednih po različnem urniku.	0	0,0
Drugače.	21	28,0

*****75(število ravnateljev z vsaj enim odgovorom pri tem vprašanju)=*100,0%*

Vpisi pod »drugače«:

	število
razporeditev je vsak teden enaka, stalen urnik	2
umeščen v urnik glede na org. možnosti	2
vedno ista zaporedna ura	2
3. ali 4. uro	1
dvakrat na teden	1
imamo tri oddelke, vedno je izvedba isto uro po urniku, med 2. in 4. uro	1
med 2. in 4. uro	1
menjaje, dvakrat tedensko različna ura	1
prva in šesta ura	1
tretja in peta ura vsak teden	1
ure so vnešene v urnik in so stalne	1
v sredini	1
v urniku vsak teden enako	1
vedno 3. ali 4. ura	1
vedno ista ura glede na urnik	1
vedno iste ure v tednu	1

*Pojasnitev izbire za »*vedno prve ure pouka*«:*

	število
temeljne predmete vedno v urniku umeščamo znotraj prvih ur pouka, v kolikor je to izvedljivo	1
ugotavljamo, da je smiselno ure tujega jezika umestiti v prve ure pouka	1

*Pojasnitev izbire za »*vedno zadnje ure pouka*«:*

	število
glede na zasedenost učiteljic	2
po kosilu pred podaljšanim bivanjem	1

*Pojasnitev izbire za »*menjaje*«:*

	število
glede na zasedenost učiteljic	5
5x predura, 1x redna ura	1
enakopravnost vseh predmetov po kurikulumu	1
kot drugi predmeti	1
učitelj uči na več šolah	1
umeščeno glede na možnosti urnika	1
urnik je prilagojen učitelju	1
zaradi izpeljave tudi na podružnicah	1
zaradi kombinacije s 1., 2. raz.	1

Pojasnitev izbire »drugače«:

	število
glede na zasedenost učiteljic	3
1x na začetku, 1x na koncu pouka	1
na koncu pouka so vzgojni predmeti, prve ure so običajno mat ali slo	1
ure postavimo na začetku leta in ob polletju	1
ure so fiksne v urniku	1
vsi učenci so vključeni, zato so ure prosto uvrščene v urnik	1

Kakšna je vaša vloga pri delovanju ŠPT-ja za uvajanje tujega jezika v 1. VIO?

	število	*odstotek*
Sem vodja ŠPT-ja in sodelujem v vseh fazah od načrtovanja do evalvacije.	1	1,4
Sem vodja ŠPT-ja, vendar strokovno delo prepuščam članom.	5	6,8
Sem član ŠPT-ja in se aktivno vključujem v vseh fazah vzgojno-izobraževalnega dela.	15	20,3
Sem član ŠPT-ja in se aktivno vključujem le v določenih fazah (npr. pri odločanju o organizaciji pouka TJ).	31	41,9
Nisem član ŠPT-ja; zadosten vpogled v delo ŠPT-ja dobim iz zapisnikov sestankov.	22	29,7
skupaj	74	100,0

Ključna vsebinska področja dela ŠPT-ja v šolskem letu 2017/18 so bila:

	število	*odstotek**
Načrtovanje dejavnosti pri pouku tujega jezika.	60	81,1
Načrtovanje in priprava na timsko poučevanje.	17	23,0
Načrtovanje uvajanja tujega jezika po vertikali.	37	50,0
Priprava učnih/didaktičnih gradiv.	45	60,8
Delo s starši.	18	24,3
Medpredmetno načrtovanje.	34	45,9
Informiranje sodelavcev.	19	25,7
Drugo.	6	8,1

*****74(število ravnateljev z vsaj enim odgovorom pri tem vprašanju)=*100,0%*

Vpisi pod drugo:

	število
nimamo šolskega projektnega tima	2
vse od naštetega	2
sem komaj nastopil kot ravnatelj in nimam še vpogleda	1

V šolskem letu 2017/18 ste spremljali pouk tujega jezika v 3. razredu na naslednje načine:

	število	*odstotek**
Individualna hospitacija.	53	69,7
Kolegialna hospitacija (s člani ŠPT-ja oz. z drugimi učitelji).	13	17,1
Kolegialna hospitacija ob spremljavi uvajanja tujega jezika v 3. razredu (s svetovalci ZRSŠ).	17	22,4
Spremljanje pedagoške dokumentacije.	46	60,5
Predstavitve učiteljev izvajalcev na pedagoških konferencah.	13	17,1
Drugo.	4	5,3
Pouk tujega jezika ravnatelj še ni spremljal.	5	6,6

*****76(na vprašanje so odgovorili vsi sodelujoči ravnatelji)*=100,0%*

Vpisi pod drugo:

	število
nisem še spremljal	1
predstavitev poučevanja učiteljem in staršem	1

Kdo je bil pobudnik za spremljanje pouka tujega jezika v 3. razredu:

	število	*odstotek**
Lastna pobuda.	57	75,0
Učitelj tujega jezika.	25	32,9
ZRSŠ.	19	25,0
Starši.	1	1,3
Operativni načrt.	3	3,9
Pouk tujega jezika ravnatelj še ni spremljal	8	10,5

*****76(na vprašanje so odgovorili vsi sodelujoči ravnatelji)*=100,0%*

Navedite ključno ugotovitev in spoznanje ob spremljavi pouka na vaši šoli v šolskem letu 2017/18:

	število
pouk poteka raznoliko	18
učenci so motivirani	9
učenci so navdušeni in motivirani	7
ni težav	2
dinamične, zanimive ure, zajetih večina elementov za doseganje učnih ciljev, učenci z veseljem sodelujejo	1
formativno spremljanje, precejšnji napredek v pasivnem in aktivnem znanju	1
izboljševanje timskega načrtovanja	1
ker se učenci učijo tj. od 1. razreda dalje, je napredek očiten	1
ko je bila učiteljica odsotna, sem z nadomestno učiteljico velikokrat usklajevala mnenje o tem, na čem naj bi bil poudarek	1
medpredmetna povezava je bila odlično izpeljana	1
menim, da pouk tj. v 3.r in nasploh v prvi triadi zelo kvalitetno poteka. Učiteljica je usposobljena in visoko motivirana.	1
nekateri učenci imajo že bogat besedni zaklad, zato je med učenci znatna razlika v znanju	1
ni ključne ugotovitve	1
Opaziti je bilo vključevanje formativnega spremljanja	1
pomanjkanje dz	1
precej drugače od tega, česar sem vajen	1
spremljava je bila izvedena v 1. r.	1
tujejezična govorljivost učencev, metodično učinkovita uporaba ikt	1
učenci napredujejo	1
učenci so osvojili znanje za nivo 3. triletja. So sproščeni in samozavestni in sodelujejo z učiteljico tja	1
učenci so zelo suvereni pri komunikaciji v angleškem jeziku	1

učiteljica je govorila slovensko le, ko je bilo potrebno	1
učiteljica uporablja aktivne oblike dela z učenci, ima pa težave s starši, zato je preveč zapisovala v zvezek	1
urnik poteka raznoliko	1
vse poteka po vn	1

Kako nameravate spodbuditi povezavo med učitelji tujega jezika v 1. VIO in v 2. VIO?

	število
s kolegialnimi hospitacijami, skupnim načrtovanjem	19
sodelovanje je odlično	17
timsko načrtovanje	14
vertikalni aktiv za angleščino	6
je le ena učiteljica/učitelj	4
ni potrebe, povezava je že vzpostavljena	3
imajo to opredeljeno kot prednostno nalogo	1
imamo dve učiteljici, ki se dopolnjujeta	1
je isto učiteljica	1
preko aktiva	1
skupni tip tja učiteljev	1
učitelji vzorno sodelujejo formalno in neformalno	1
z medsebojnimi hospitacijami	1
z učnimi sprehodi	1
z vključevanjem vseh učiteljev TJ v aktiv	1
že imamo aktive po vertikali	1

Ali veste, katere jezike govorijo učenci vaše šole, poleg jezikov, ki se učijo v šoli?

	število	*odstotek*
ne	10	13,2
da, za nekatere	25	32,9
da, vsaj za večino	41	53,9
skupaj	76	100,0

Ali imate splošno znanje o družbeno-kulturnem ozadju vaših učencev in njihovih družin?

	število	*odstotek*
ne	3	3,9
da, za nekatere	33	43,4
da, vsaj za večino	40	52,6
skupaj	76	100,0

2. B.2. ODGOVORI RAVNATELJEV – PRIMERJAVA 2. IN 4. LETA UVAJANJA

Odgovori ravnateljev iz šolskega leta 2017/18 (3. razred v šolah iz 3. kroga uvajanja) so v nadaljevanju primerjani z odgovori ravnateljev v šolskem letu 2015/16 (3. razred v šolah iz 1. kroga uvajanja). V šolskem letu 2015/16 je na vprašalnik odgovorilo 38 ravnateljev šol, na katerih so v šolskem letu 2015/16 uvajali prvi tuji jezik v 3. razred. Ali prihaja do statistično značilnih razlik glede na šolsko leto, je preverjeno s t-testom za dva neodvisna vzorca oz. hi-kvadrat testom.

Navedite število učiteljev na vaši šoli, ki so usposobljeni za poučevanje tujega jezika v 1. VIO:

Pred računanjem povprečij so bili sistemsko manjkajoči podatki nadomeščeni z vrednostjo 0.

	šolsko leto 2015/16 (n)	šolsko leto 2017/18 (n)	t-test; t (sig.)
Število učiteljev RP z opravljenim doizobraževanjem za poučevanje TJ v 1.VIO.	1,47 (38)	0,97 (76)	2,458 (0,016)
Število učiteljev TJ z opravljenim doizobraževanjem za poučevanje TJ v 1.VIO.	0,21 (38)	0,39 (76)	-1,639 (0,105)
Število učiteljev RP in TJ z opravljenim ustreznim doizobraževanjem skupaj.	1,68 (38)	1,37 (76)	1,536 (0,127)

Ali ste imeli organizacijske težave pri uvedbi in izvajanju tujega jezika v 3. razredu?

Zaradi večje zanesljivosti X^2-testa sta bili pred izračunom tega testa kategoriji 'manjše' in 'večje težave' združeni v eno kategorijo.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	35	92,1	64	84,2
da, manjše težave	3	7,9	10	13,2
da, večje težave	0	0,0	2	2,6
skupaj	38	100,0	76	100,0

X^2 = 1,382; sig. = 0,240.

Tuji jezik je bil v 3. razredu umeščen v urnik:

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek*	število	odstotek**
Dvakrat tedensko po 45 minut.	37	97,4	73	96,1
Enkrat tedensko 90 minut.	1	2,6	0	0,0
Trikrat tedensko 30 minut.	1	2,6	0	0,0
Drugo.	0	0,0	0	0,0

**38=100,0%, **76=100,0%*

Umeščenost ur tujega jezika v urniku:

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18		X^2-test	
	število	odstotek*	število	odstotek**	X^2	sig.
Vedno ista zaporedna ura; vedno prve ure pouka.	4	10,5	8	10,5%	0,000	1,000***
Vedno ista zaporedna ura; vedno zadnje ure pouka.	3	7,9	5	6,6%	0,067	0,795**[1]
Menjaje; npr. enkrat na začetku, drugič ob koncu pouka.	22	57,9	43	56,6%	0,018	0,894
Pouk TJ je organiziran fleksibilno; v različnih tednih po različnem urniku.	2	5,3	0	0,0%	4,071	0,044
Drugače.	5	13,2	21	27,6%	7,871	0,005

38=100,0%, **76=100,0% ***nezanesljiva ocena (Fisherjev natančni 2-stranski test =* 1,000), *[1]nezanesljiva ocena (Fisherjev natančni 2-stranski test =* 1,000)

Ključna vsebinska področja dela ŠPT-ja v šolskem letu 2015/16 oz. 2017/18 so bila:

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18		X^2-test	
	število	odstotek*	število	odstotek**	X^2	sig.
Načrtovanje dejavnosti pri pouku tujega jezika.	23	60,5	60	81,1	4,342	0,037
Načrtovanje in priprava na timsko poučevanje.	11	28,9	17	23,0	0,592	0,442
Načrtovanje uvajanja tujega jezika po vertikali.	22	57,9	37	50,0	0,861	0,354
Priprava učnih/didaktičnih gradiv.	13	34,2	45	60,8	6,335	0,012
Delo s starši.	11	28,9	18	24,3	0,370	0,543
Medpredmetno načrtovanje.	21	55,3	34	45,9	1,124	0,289
Informiranje sodelavcev.	21	55,3	19	25,7	10,187	0,001
Drugo.	0	0,0	6	8,1	3,167	0,075***

38=100,0%, **76=100,0%, * nezanesljiva ocena (Fisherjev natančni 2-stranski test = 0,*176)

Pouk tujega jezika ste v 3. razredu spremljali na naslednje načine:

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18*		X^2-test	
	število	odstotek**	število	odstotek***	X^2	sig.
Individualna hospitacija.	28	73,7	53	69,7	0,192	0,661

Kolegialna hospitacija (s člani ŠPT-ja oz. z drugimi učitelji).	15	39,5	13	17,1	6,841	0,009
Kolegialna hospitacija ob spremljavi uvajanja tujega jezika v 3. razredu (s svetovalci ZRSŠ).	30	78,9	17	22,4	33,469	0,000
Spremljanje pedagoške dokumentacije.	20	52,6	46	60,5	0,648	0,421
Predstavitve učiteljev izvajalcev na pedagoških konferencah.	13	34,2	13	17,1	4,210	0,040
Drugo.	3	7,9	4	5,3	0,418	0,518**[1]

*v šolskem letu 2017/18 je 5 ravnateljev odgovorilo, da pouka tujega jezika še niso spremljali – vprašalnik apliciran v šolskem letu 2015/16, te opcije ni vseboval, ***38=100,0%*, ****76=100,0%, **[1]*nezanesljiva ocena (Fisherjev natančni 2-stranski test = 0,*663)

Kdo je bil pobudnik za spremljanje pouka tujega jezika v 3. razredu:

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18*		X^2-test	
	število	odstotek**	število	odstotek***	X^2	sig.
Lastna pobuda.	31	81,6	57	75,0	0,623	0,430
Učitelj tujega jezika.	15	39,5	25	32,9	0,481	0,488
ZRSŠ.	28	73,7	19	25,0	24,780	0,000
Starši.	3	7,9	1	1,3	3,239	0,072**[1]
Operativni načrt.	7	18,4	3	3,9	6,632	0,010**[2]

*v šolskem letu 2017/18 je 8 ravnateljev odgovorilo, da pouka tujega jezika še niso spremljali – vprašalnik apliciran v šolskem letu 2015/16, te opcije ni vseboval, ***38=100,0%*, ****76=100,0%, **[1]*nezanesljiva ocena (Fisherjev natančni 2-stranski test = 0,*107), **[2]*nezanesljiva ocena (Fisherjev natančni 2-stranski test = 0,*015)

3. B.3. ODGOVORI RAVNATELJEV – PRIMERJAVA 2. IN 3. RAZREDA

Odgovori ravnateljev iz šolskega leta 2017/18 (3. razred v šolah iz 3. kroga uvajanja) so v nadaljevanju primerjani z odgovori ravnateljev v šolskem letu 2016/17 (2. razred v šolah iz 3. kroga uvajanja). V šolskem letu 2016/17 je na vprašalnik odgovorilo 74 ravnateljev šol, na katerih so v šolskem letu 2016/17 uvajali prvi tuji jezik v 2. razred. Ali prihaja do statistično značilnih razlik glede na šolsko leto, je preverjeno s t-testom za dva neodvisna vzorca oz. *hi-kvadrat* testom.

Navedite število učiteljev na vaši šoli, ki so usposobljeni za poučevanje tujega jezika v 1. VIO:

Pred računanjem povprečij so bili sistemsko manjkajoči podatki nadomeščeni z vrednostjo 0: na rezultate vplivajo neodgovori ravnateljev pri vprašanju.

	2. razred (2016/17) (n)	3. razred (2017/18) (n)	t-test; t (sig.)
Število učiteljev RP z opravljenim doizobraževanjem za poučevanje TJ v 1.VIO.	1,09 (74)	0,97 (76)	0,612 (0,541)
Število učiteljev TJ z opravljenim doizobraževanjem za poučevanje TJ v 1.VIO.	0,50 (74)	0,39 (76)	0,881 (0,380)
Število učiteljev RP in TJ z opravljenim ustreznim doizobraževanjem skupaj.	1,59 (74)	1,37 (76)	1,170 (0,244)

Ali ste imeli organizacijske težave pri uvedbi in izvajanju tujega jezika v 2./3. razredu?

Zaradi večje zanesljivosti X^2-testa sta bili pred izračunom tega testa kategoriji 'manjše' in 'večje težave' združeni v eno kategorijo.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	57	78,1	64	84,2
da, manjše težave	13	17,8	10	13,2
da, večje težave	3	4,1	2	2,6
skupaj	73	100,0	76	100,0

X^2 = 0,916; sig. = 0,338.

Tuji jezik je bil v 2./3. razredu umeščen v urnik:

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek*	število	odstotek**
Dvakrat tedensko po 45 minut.	73	98,6	73	96,1
Enkrat tedensko 90 minut.	0	0,0	0	0,0
Trikrat tedensko 30 minut.	1	1,4	0	0,0
Drugo.	1	1,4	0	0,0

***74=100,0%, **76=100,0%*

Umeščenost ur tujega jezika v urniku:

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		X^2-test	
	število	odstotek*	število	odstotek**	X^2	sig.
Vedno ista zaporedna ura; vedno prve ure pouka.	15	20,3	8	10,5	2,742	0,098
Vedno ista zaporedna ura; vedno zadnje ure pouka.	13	17,6	5	6,6	4,287	0,038
Menjaje; npr. enkrat na začetku, drugič ob koncu pouka.	41	55,4	43	56,6	0,021	0,885
Pouk TJ je organiziran fleksibilno; v različnih tednih po različnem urniku.	2	2,7	0	0,0	2,082	0,149***
Drugače.	9	12,2	21	27,6	5,608	0,018

***74=100,0%, **76=100,0%, ***nezanesljiva ocena (Fisherjev natančni 2-stranski test = 0,242)**

Ključna vsebinska področja dela ŠPT-ja v šolskem letu 2016/17 oz. 2017/18 so bila:

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		X^2-test	
	število	odstotek*	število	odstotek**	X^2	sig.
Načrtovanje dejavnosti pri pouku tujega jezika.	49	66,2	60	81,1	3,060	0,080
Načrtovanje in priprava na timsko poučevanje.	12	16,2	17	23,0	0,910	0,340
Načrtovanje uvajanja tujega jezika po vertikali.	36	48,6	37	50,0	0,000	0,997
Priprava učnih/didaktičnih gradiv.	30	40,5	45	60,8	5,228	0,022
Delo s starši.	14	18,9	18	24,3	0,507	0,476
Medpredmetno načrtovanje.	27	36,5	34	45,9	1,058	0,304
Informiranje sodelavcev.	18	24,3	19	25,7	0,009	0,924
Drugo.	4	5,4	6	8,1	0,373	0,541***

***74=100,0%, **76=100,0%, ***nezanesljiva ocena (Fisherjev natančni 2-stranski test = 0,746)**

Pouk tujega jezika ste v 2./3. razredu spremljali na naslednje načine:

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		X^2-test	
	število	odstotek*	število	odstotek**	X^2	sig.
Individualna hospitacija.	62	83,8	53	69,7	4,136	0,042
Kolegialna hospitacija (s člani ŠPT-ja oz. z drugimi učitelji).	12	16,2	13	17,1	0,021	0,884
Kolegialna hospitacija ob spremljavi uvajanja tujega jezika v 2./3. razredu (s svetovalci ZRSŠ).	7	9,5	17	22,4	4,649	0,031
Spremljanje pedagoške dokumentacije.	47	63,5	46	60,5	0,142	0,706
Predstavitve učiteljev izvajalcev na pedagoških konferencah.	14	18,9	13	17,1	0,084	0,773
Drugo.	1	1,4	4	5,3	1,781	0,182***

***74=100,0%, **76=100,0%, ***nezanesljiva ocena (Fisherjev natančni 2-stranski test = 0,367)**

Kdo je bil pobudnik za spremljanje pouka tujega jezika v 2./3. razredu:

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		X^2-test	
	število	odstotek*	število	odstotek**	X^2	sig.
Lastna pobuda.	62	83,8	57	75,0	1,764	0,184
Učitelj tujega jezika.	21	28,4	25	32,9	0,360	0,549
ZRSŠ.	9	12,2	19	25,0	4,070	0,044
Starši.	1	1,4	1	1,3	0,000	0,985***
Operativni načrt.	9	12,2	3	3,9	3,438	0,064

***74=100,0%, **76=100,0%, ***nezanesljiva ocena (Fisherjev natančni 2-stranski test = 1,000)**

4. C. UČENCI

4. C.1. ODGOVORI UČENCEV V ŠOLSKEM LETU 2017/18

Na anketni vprašalnik je ob koncu šolskega leta 2017/18 odgovarjalo 531 učencev, ki so se v tem šolskem letu učili prvi tuji jezik v 3. razredu, od tega 509 angleščino in 22 nemščino. V anketiranje vključeni vsi učenci, ki so sodelovali v testiranju znanja iz tujega jezika. Ali prihaja do statistično značilnih razlik glede na izbrani tuji jezik, je pri izbranih vprašanjih preverjeno s hi-kvadrat testom in t-testom za neodvisne vzorce.

Ali se v šoli rad/a učiš angleščino/nemščino?

	angleščina		*nemščina*		*skupaj*	
	število	*odstotek*	*število*	*odstotek*	*število*	*odstotek*
da	348	69,3%	17	77,3%	365	69,7%
srednje	129	25,7%	5	22,7%	134	25,6%
ne	25	5,0%	0	0,0%	25	4,8%
skupaj	502	100,0%	22	100,0%	524	100,0%

X^2 = 1,360; sig. = 0,507

Koliko se strinjaš z naslednjimi trditvami?

Povprečja so izračunana na osnovi štiristopenjske lestvice z vrednostmi od 1 – se sploh ne strinjam, do 4 – se popolnoma strinjam.

	angleščina (n)	*nemščina (n)*	*skupaj (n)*	*t (sig.)*
1. Vem, kaj pri angleščini učitelj pričakuje od mene.	3,57 (505)	3,64 (22)	3,58 (527)	-0,450 (0,653)
2. Učiteljevo angleško razlago dobro razumem.	3,19 (501)	3,23 (22)	3,20 (523)	-0,204 (0,838)
3. Zanima me, kar pri angleščini pove učitelj.	3,54 (505)	3,82 (22)	3,55 (527)	-2,454 (0,021)
4. Učitelj poskrbi, da pri angleščini počnemo zanimive stvari.	3,70 (503)	3,77 (22)	3,70 (525)	-0,553 (0,580)
5. Učitelj angleščine ima vedno odgovore na moja vprašanja.	3,41 (505)	3,76 (21)	3,43 (526)	-2,232 (0,036)
6. Učitelj dobro govori angleško.	3,89 (507)	4,00 (22)	3,89 (529)	-6,765 (0,000)
7. Učitelj angleščine mi dovoli pokazati, kaj sem se naučil.	3,47 (504)	3,77 (22)	3,48 (526)	-3,085 (0,005)
8. Učitelj za nas pripravi različne zanimive stvari, ki nam pomagajo pri učenju.	3,75 (507)	3,91 (22)	3,76 (529)	-1,672 (0,107)
9. Učitelj mi pove, kako naj popravim napake, ki jih naredim.	3,57 (507)	3,86 (22)	3,58 (529)	-3,599 (0,001)
10. Učitelj me posluša, ko želim kaj povedati.	3,59 (507)	3,86 (22)	3,60 (529)	-3,313 (0,002)

Ali ob pouku angleščine/nemščine v šoli obiskuješ tudi še tečaj angleščine/nemščine?

	angleščina		*nemščina*		*skupaj*	
	število	*odstotek*	*število*	*odstotek*	*število*	*odstotek*
da	52	10,3%	2	9,1%	54	10,3%
ne	451	89,7%	20	90,9%	471	89,7%
skupaj	503	100,0%	22	100,0%	525	100,0%

X^2 = 0,036; sig. = 0,851

Ali obiskuješ tečaj kakšnega drugega tujega jezika, npr. nemščine/angleščine, italijanščine, francoščine, španščine?

	angleščina		*nemščina*		*skupaj*	
	število	*odstotek*	*število*	*odstotek*	*število*	*odstotek*
da	68	13,5%	6	27,3%	74	14,1%
ne	435	86,5%	16	72,7%	451	85,9%
skupaj	503	100,0%	22	100,0%	525	100,0%

X^2 = 3,293; sig. = 0,070

Ali ti je všeč pouk angleščine/nemščine v 3. razredu?

	angleščina		*nemščina*		*skupaj*	
	število	*odstotek*	*število*	*odstotek*	*število*	*odstotek*
da	455	91,2%	22	100,0%	477	91,6%
ne	44	8,8%	0	0,0%	44	8,4%
skupaj	499	100,0%	22	100,0%	521	100,0%

X^2 = 2,119; sig. = 0,145

Kdaj ti je všeč pri pouku angleščine/nemščine:

	*angleščina**		*nemščina***		*skupaj****		*X^2 test*	
	število	*odstotek*	*število*	*odstotek*	*število*	*odstotek*	*X^2*	*sig.*
Kadar se pogovarjamo.	280	55,0%	17	77,3%	297	55,9%	4,241	0,039
Kadar poslušamo.	282	55,4%	14	63,6%	296	55,7%	0,580	0,447
Kadar pojemo.	240	47,2%	15	68,2%	255	48,0%	3,737	0,053
Kadar se igramo.	397	78,0%	15	68,2%	412	77,6%	1,168	0,280
Kadar plešemo.	247	48,5%	8	36,4%	255	48,0%	1,250	0,264
Kadar delamo v skupini.	359	70,5%	19	86,4%	378	71,2%	2,577	0,108
Nič mi všeč nič od naštetega.	17	3,3%	0	0,0%	17	3,2%	0,759	0,384

*509=100,0%, **22=100,0%, ***531=100,0%

Kako ti je najbolj všeč, da učitelj pripravi uro angleščine/nemščine:

	*angleščina**		*nemščina***		*skupaj****		*X^2 test*	
	število	*odstotek*	*število*	*odstotek*	*število*	*odstotek*	*X^2*	*sig.*
Ko nam učitelj razlaga in ga mi poslušamo.	248	48,7%	13	59,1%	261	49,2%	0,907	0,341
Ko delamo v skupinah.	368	72,3%	16	72,7%	384	72,3%	0,002	0,965
Ko delamo v dvojicah.	300	58,9%	14	63,6%	314	59,1%	0,193	0,661
Ko dela vsak sam.	154	30,3%	7	31,8%	161	30,3%	0,024	0,876

*509=100,0%, **22=100,0%, ***531=100,0%

Kako zahteven se ti zdi pouk angleščine/nemščine?

	angleščina		*nemščina*		*skupaj*	
	število	*odstotek*	*število*	*odstotek*	*število*	*odstotek*
Pouk angleščine/nemščine je lahek.	163	32,8%	5	22,7%	168	32,4%
Pouk angleščine/nemščine je včasih lahek, včasih težek.	305	61,4%	16	72,7%	321	61,8%
Pouk angleščine/nemščine je težek.	29	5,8%	1	4,5%	30	5,8%
skupaj	497	100,0%	22	100,0%	519	100,0%

X^2 = 1,160; sig. = 0,560

Oceni, kako dober/dobra si pri angleščini/nemščini:

	angleščina		*nemščina*		*skupaj*	
	število	*odstotek*	*število*	*odstotek*	*število*	*odstotek*
zelo dober/dobra	251	50,4%	9	42,9%	260	50,1%
srednje dober/dobra	228	45,8%	12	57,1%	240	46,2%
ne preveč dober/dobra	19	3,8%	0	0,0%	19	3,7%
skupaj	498	100,0%	21	100,0%	519	100,0%

X^2 = 1,592; sig. = 0,451

V šoli imaš pouk angleščine/nemščine 2 uri na teden. Če bi lahko sam/a izbiral/a, v šoli:

	angleščina		*nemščina*		*skupaj*	
	število	*odstotek*	*število*	*odstotek*	*število*	*odstotek*
Sploh ne bi imel/a angleščine/nemščine.	38	7,7%	1	4,5%	39	7,5%
Imel/a bi manj angleščine/nemščine.	59	11,9%	3	13,6%	62	12,0%

Isto kot sedaj, ne manj in ne več.	208	42,0%	7	31,8%	215	41,6%
Imel/a bi več angleščine/nemščine.	190	38,4%	11	50,0%	201	38,9%
skupaj	495	100,0%	22	100,0%	517	100,0%

X^2 = 1,584; sig. = 0,663

Kako dobro bi rad/a razumel/a in govoril/a angleško/nemško?

	angleščina		*nemščina*		*skupaj*	
	število	*odstotek*	*število*	*odstotek*	*število*	*odstotek*
Le toliko, da ne bom imel/a težav v šoli ali doma.	96	19,5%	9	42,9%	105	20,4%
Tako dobro, da bi brez težav razumel/a angleške/ nemške risanke, knjige, pesmi, filme in se brez težav pogovarjal/a v angleščini/nemščini.	362	73,4%	12	57,1%	374	72,8%
Vseeno mi je.	35	7,1%	0	0,0%	35	6,8%
skupaj	493	100,0%	21	100,0%	514	100,0%

X^2 = 7,617; sig. = 0,022

Se s starši pogovarjaš o tem, kaj delate pri pouku angleščine/nemščine?

	angleščina		*nemščina*		*skupaj*	
	število	*odstotek*	*število*	*odstotek*	*število*	*odstotek*
da, pogosto ali vedno	153	30,6%	13	61,9%	166	31,9%
da, včasih	279	55,8%	7	33,3%	286	54,9%
ne	68	13,6%	1	4,8%	69	13,2%
skupaj	500	100,0%	21	100,0%	521	100,0%

X^2 = 9,240; sig. = 0,010

Ali doma gledaš risanke, oddaje, filme na televiziji ali računalniku v angleškem/nemškem jeziku?

	angleščina		*nemščina*		*skupaj*	
	število	*odstotek*	*število*	*odstotek*	*število*	*odstotek*
da, pogosto ali vedno	199	39,9%	5	22,7%	204	39,2%
da, včasih	244	48,9%	16	72,7%	260	49,9%
ne	56	11,2%	1	4,5%	57	10,9%
skupaj	499	100,0%	22	100,0%	521	100,0%

X^2 = 4,839; sig. = 0,089

Si že kdaj uporabil/a svoje znanje angleščine/nemščine izven pouka, tako da si tudi sam/a govoril/a ali pisal/a v angleščini/nemščini?

	angleščina		*nemščina*		*skupaj*	
	število	*odstotek*	*število*	*odstotek*	*število*	*odstotek*
ne	286	57,5%	10	45,5%	296	57,0%
da	211	42,5%	12	54,5%	223	43,0%
skupaj	497	100,0%	22	100,0%	519	100,0%

X^2 = 1,257; sig. = 0,262

Vpis pri »da« za angleščino:

	število
2 leti nazaj	1
bil sem petkrat v Angliji z bratom, ki me je učil dva jezika	1
doma	9
doma in v šoli	1
doma redko ali pogosto	1
doma s starši in na smučanju	1
doma s starši, v tujini s prodajalci	1
doma, ko grem v drugo državo in za zabavo	1
doma, ko se učim	1
doma, na morju, na bazenu	1
domače naloge, govorni nastopi, učenje	1

gledala sem risanke, filme, na telefonu	1
igrice	1
kadar se učim in ko se pogovarjava s sestro	1
kadar sem šla na izlet, smo se pozdravili angleško	1
kdaj tudi italijansko in angleško	1
ko delam domačo nalogo	1
ko imam nalogo za tečaj	1
ko imam učenje doma in z deklico iz druge šole	1
ko je k meni prišel boter iz Škotske	1
ko je k nam prišel Izraelec	1
ko je moja sestra študirala v tujini	1
ko je na jezikovni tečaj prišla gospa iz Kanade	1
ko je na obisk prišel Anglež	1
ko je prišel moj tretji bratranec iz Avstrije	1
ko je k meni prišel prijatelj iz Anglije	1
ko me je moja mama spraševala in ko sem sama pisala	1
ko me je nek neznani gospod vprašal kje je je nek kraj in sem mu razložila v angleščini	1
ko me je nekdo enkrat vprašal nekaj v angleščini	2
ko me mami sprašuje	1
ko mi je dolgčas, vzamem zvezek in pisalo in opišem svoj dan	1
ko mi je na morju ušla žoga, mi je gospa po angleško povedala, kje je	1
ko mi je všeč	1
ko pišemo med angleščino	1
ko pomagam sestri pri izgovorjavi	1
ko ponovim, kaj znam	1
ko pridejo sorodniki iz Nemčije in s sestro, ko se igrava	1
ko s sestrično snemava videe	1
ko se igram	1
ko se igram, ko se pogovarjam z bratom	1
ko se pogovarjam s prijateljem s Tajske	1
ko se pogovarjam s sestro	1
ko se pogovarjam s stricem in sestrično	1
ko se s sestrico igrava šolo.	1
ko se učiva z očijem in mi narekuje, da kaj napišem	1
ko sem bil v tujini	1
ko sem bil v Tuniziji	1
ko sem bila na Maldivih in z atijem	1
ko sem bila v Ameriki, sem se s sestrično pogovarjala v angleščini	1
ko sem bila v drugem razredu	1
ko sem dobil angleško igračo, sem poskusil prebrati, kaj piše	1
ko sem gledala risanko	1
ko sem igral igrice	2
ko sem igral igro in se pogovarjal z Angležem	1
ko sem imel angleščino za oceno	1
ko sem mamici hotela napisati I love you	1
ko sem morala opisati učenca	1
ko sem narisala nekaj ljubkega, sem uporabila besedo cute	1
ko sem pisal zgodbo	1
ko sem pri angleščini dobila prvo 5	1
ko sem prodajala školjke	1
ko sem se igrala, vendar sem se zraven malo izmišljevala	1
ko sem se pogovarjala po telefonu s sestrično	1
ko sem se pogovarjala s prijateljem	1
ko sem se učil angleščino	1
ko sem se učila angleščino	1
ko sem se z mojima bratoma s prijateljico pogovarjala v angleščini	1
ko sem šel k moji teti	1
ko sem šel k teti na Irsko in se pogovarjal z njenim fantom	1
ko sem šel v London in se pogovarjal z Angleži	1
ko sem šla v drugo državo in na poti domov	1
ko sem v drugih državah in ko ima oči predavanje in pogosti ljudi, ko sem zraven	1
ko sem vadila angleščino	1

ko smo bili v Ameriki in z dedkom	1
ko smo bili v skupini in sem govorila, drugi pa postavljali	1
ko smo bili v tujini in me je nek Anglež nekaj spraševal	1
ko smo bili z učiteljicami	1
ko smo danes pisali o angleščini	1
ko smo igrali odbojko z Italijani	1
ko smo imeli govorni nastop, ko smo imeli bralno značko	1
ko smo s starši bili na letalu	1
ko smo se igrali	1
ko smo se igrali spomin, tudi za hec	1
ko smo šli na kosilo k noni	1
ko smo šli v tujino, sem vprašala kje je wc	1
ko so doma prišli na obisk iz druge države	1
ko so prišli na obisk iz Nemčije in so znali angleško	1
ko so prišli obiski iz tujine in za hec	1
ko uporabljam aplikacijo	1
med odmorom	1
med odmorom, ko učim sošolce, mama me sprašuje doma, na tečaju	1
med poukom	1
na bazenu	1
na dopustu	1
na dopustu in po računalniku	2
na morju	8
na morju in na bazenu	1
na morju s prijatelji, bratranci	1
na morju s sestrično, učiteljem, mami, očijem	1
na morju sem se pogovarjal z Angležem	1
na morju v Egiptu s čistilkami	1
na morju, ker nisem znala dobo hrvaško	1
na morju, ko je Američan izgubil žogo	1
na morju, na taboru	1
na morju, v igrici, za hec	1
na računalniku gledam angleške pesmi in risanke, npr. Bikca Ferdinanda	1
pisala sem povedi v angleščini	1
pišem različne besede, kdaj odgovarjam angleško v Nemčiji	1
pogovarjam se s sošolko	1
pogovarjam se z očetom	1
pojem pesmi	2
poslušam in pojem pesmi ter z mami in bratom	1
povem svoje ime, kaj delam, kaj jem	1
preko računalnika, če spoznam Angleža	1
redko	1
s prijateljem	1
s prijateljem iz Finske	1
s prijatelji, doma, pojem in v drugih državah	1
s sestrami se pogovarjam, zahvaljujem in prosim po angleško	1
s sestro	2
s sestro, pojem pesmi	1
v Ameriki	1
v Ameriki, ko sem šla po karte za vrtiljak in na morju, ko sem spoznala Italijanko	1
v gostilnah in tujini	1
v Grčiji sem spoznala punco, s katero sva se pogovarjali v angleščini	1
v hotelu	1
v igri s prijatelji	1
v igrici	4
v Maroku sem se pogovarjala po angleško s prijateljico	1
v sredo	1
v šoli in doma	1
v šoli sem pela angleške pesmi	1
v torek in petek	1
v trgovini	1
v tujini	10

včasih	2
včeraj	1
vsak dan	2
vsak dan vadim z angleško knjigo, ki mi jo je prinesla mami	1
vsak drug dan	1
z atijevo prijateljico iz Afrike	1
z družino, v šoli izven pouka, ko se igrava s sestro, pri izzivih	1
z mami	2
z mami in očijem	1
z mami in očijem se pogovarjam v angleščini	1
z mami in očijem, včasih s stricem	1
zelo mi je všeč, ko se pogovarjam z babi, dedijem in teto	1
zgodilo se je da sem poslal čestitko	1

Vpis pri »da« za nemščino:

	število
ko gledam risanke in filme, na morju, na zabavi, z bratrancem iz Berlina	1
ko grem na obisk v Avstrijo	1
ko je prišel sodelavec mojega strica	1
ko pride na obisk prijatelj iz Nemčije in se pogovarjava in igrava	1
ko sem bila na morju in se pogovarjala po nemško s prijateljico	1
ko smo šli v Avstrijo	1
s prijateljico na morju in v trgovini	1
z babičino sestro	1
z dedkom in prijateljem	1

V katerem jeziku se pogovarjaš doma s starši?

	število	*odstotek*
V slovenščini.	363	69,3%
V slovenščini in še v enem jeziku (jezikih).	145	27,7%
V drugem jeziku (jezikih).	16	3,1%
skupaj	524	100,0%

Vpis pod drugimi jeziki (ob slovenščini ali samostojno):

vpis	*število*
albanščina	9
angleščina	58
armenščina	1
bosanščina	18
češčina	1
črnogorščina	1
flamščina	1
hrvaščina	15
hrvaščina, angleščina	1
italijanščina	5
italijanščina in angleščina	2
japonščina	1
kitajščina	1
madžarščina	1
makedonščina	4
nemščina	5
nemščina in angleščina	3
nemščina in hrvaščina	1
nemščina, angleščina...	1
romščina	5
ruščina	3
slovaščina	1
srbščina	8
srbščina, hrvaščina	1

španščina	3
španščina in bosanščina	1
španščina, angleščina	2
turščina in albanščina	1

5. C.2. ODGOVORI UČENCEV – PRIMERJAVA 2. IN 4. LETA UVAJANJA

Odgovori učencev iz šolskega leta 2017/18 (3. razred v šolah iz 3. kroga uvajanja) so v nadaljevanju primerjani z odgovori učencev v šolskem letu 2015/16 (3. razred v šolah iz 1. kroga uvajanja). V šolskem letu 2015/16 je na vprašalnik odgovorilo 243 učencev, ki so se v tem šolskem letu učili prvi tuji jezik v 3. razredu. Ali prihaja do statistično značilnih razlik glede na šolsko leto, je preverjeno s hi-kvadrat testom.

Izbrani prvi tuji jezik.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
angleščina	214	88,1%	509	95,9%
nemščina	29	11,9%	22	4,1%
skupaj	243	100,0%	531	100,0%

Ali se v šoli rad/a učiš angleščino/nemščino?

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
da	173	71,5%	365	69,7%
srednje	68	28,1%	134	25,6%
ne	1	0,4%	25	4,8%
skupaj	242	100,0%	524	100,0%

X^2 = 9,742; sig. = 0,008

Ali ob pouku angleščine/nemščine v šoli obiskuješ tudi še tečaj angleščine/nemščine?

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
da	14	5,8%	54	10,3%
ne	226	94,2%	471	89,7%
skupaj	240	100,0%	525	100,0%

X^2 = 4,032; sig. = 0,045

Ali obiskuješ tečaj kakšnega drugega tujega jezika, npr. nemščine/angleščine, italijanščine, francoščine, španščine?

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
da	42	17,4%	74	14,1%
ne	199	82,6%	451	85,9%
skupaj	241	100,0%	525	100,0%

X^2 = 1,427; sig. = 0,232

Ali ti je všeč pouk angleščine/nemščine v 3. razredu?

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
da	229	95,8%	477	91,6%
ne	10	4,2%	44	8,4%

skupaj	239	100,0%	521	100,0%

X^2 = 4,507; sig. = 0,034

Kdaj ti je všeč pri pouku angleščine/nemščine:

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18		*X^2 test*	
	število	odstotek*	število	odstotek**	X^2	sig.
Kadar se pogovarjamo.	112	46,1%	297	55,9%	6,480	0,011
Kadar poslušamo.	111	45,7%	296	55,7%	6,773	0,009
Kadar pojemo.	123	50,6%	255	48,0%	0,449	0,503
Kadar se igramo.	206	84,8%	412	77,6%	5,347	0,021
Kadar plešemo.	91	37,4%	255	48,0%	7,541	0,006
Kadar delamo v skupini.	155	63,8%	378	71,2%	4,258	0,039
Nič mi všeč nič od naštetega.	5	2,1%	17	3,2%	0,790	0,374

*243=100,0%, **531=100,0%

Kako zahteven se ti zdi pouk angleščine/nemščine?

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
Pouk angleščine/nemščine je lahek.	72	29,9%	168	32,4%
Pouk angleščine/nemščine je včasih lahek, včasih težek.	163	67,6%	321	61,8%
Pouk angleščine/nemščine je težek.	6	2,5%	30	5,8%
skupaj	241	100,0%	519	100,0%

X^2 = 4,952; sig. = 0,084

Oceni, kako dober/dobra si pri angleščini/nemščini:

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
Zelo dober/dobra.	129	54,2%	260	50,1%
Srednje dober/dobra.	104	43,7%	240	46,2%
Ne preveč dober/dobra.	5	2,1%	19	3,7%
skupaj	238	100,0%	519	100,0%

X^2 = 2,020; sig. = 0,364

V šoli imaš pouk angleščine/nemščine 2 uri na teden. Če bi lahko sam/a izbiral/a, v šoli:

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
Sploh ne bi imel/a angleščine/nemščine.	5	2,1%	39	7,5%
Imel/a bi manj angleščine/nemščine.	16	6,6%	62	12,0%
Isto kot sedaj, ne manj in ne več.	148	60,9%	215	41,6%
Imel/a bi več angleščine/nemščine.	74	30,5%	201	38,9%
skupaj	243	100,0%	517	100,0%

X^2 = 29,464; sig. = 0,000

Kako dobro bi rad/a razumel/a in govoril/a angleško/nemško?

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
Le toliko, da ne bom imel/a težav v šoli ali doma.	29	12,2%	105	20,4%
Tako dobro, da bi brez težav razumel/a angleške/ nemške risanke, knjige, pesmi, filme in se brez težav pogovarjal/a v angleščini/nemščini.	201	84,5%	374	72,8%
Vseeno mi je.	8	3,4%	35	6,8%
skupaj	238	100,0%	514	100,0%

X^2 = 12,493; sig. = 0,002

Se s starši pogovarjaš o tem, kaj delate pri pouku angleščine/nemščine?

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
Da, pogosto ali vedno.	65	27,2%	166	31,9%
Da, včasih.	148	61,9%	286	54,9%
Ne.	26	10,9%	69	13,2%
skupaj	239	100,0%	521	100,0%

X^2 = 3,324; sig. = 0,190

Ali doma gledaš risanke, oddaje, filme na televiziji ali računalniku v angleškem/nemškem jeziku?

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
Da, pogosto ali vedno.	91	37,8%	204	39,2%
Da, včasih.	135	56,0%	260	49,9%
Ne.	15	6,2%	57	10,9%
skupaj	241	100,0%	521	100,0%

X^2 = 5,150; sig. = 0,076

6. C.3. ODGOVORI UČENCEV – PRIMERJAVA 2. IN 3. RAZREDA

Odgovori učencev iz šolskega leta 2017/18 (3. razred v šolah iz 3. kroga uvajanja) so v nadaljevanju primerjani z odgovori učencev v šolskem letu 2016/17 (2. razred v šolah iz 3. kroga uvajanja). V šolskem letu 2016/17 je na vprašalnik odgovorilo 612 učencev, ki so se v šolskem letu 2016/17 učili prvi tuji jezik v 2. razredu. Ali prihaja do statistično značilnih razlik glede na šolsko leto, je preverjeno s hi-kvadrat testom in t-testom za neodvisne vzorce.

Izbrani prvi tuji jezik.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
angleščina	538	87,9%	509	95,9%
nemščina	74	12,1%	22	4,1%
skupaj	612	100,0%	531	100,0%

Ali se v šoli rad/a učiš angleščino/nemščino?

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
da	433	71,8%	365	69,7%
srednje	133	22,1%	134	25,6%
ne	37	6,1%	25	4,8%
skupaj	603	100,0%	524	100,0%

X^2 = 2,596; sig. = 0,273

Koliko se strinjaš z naslednjimi trditvami?

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povprečje	n	povprečje	t	sig.
1. Vem, kaj pri angleščini učitelj pričakuje od mene.	596	3,58	527	3,58	0,093	0,926
2. Učiteljevo angleško razlago dobro razumem.	604	3,15	523	3,20	-0,983	0,326
3. Zanima me, kar pri angleščini pove učitelj.	602	3,65	527	3,55	2,144	0,032

4. Učitelj poskrbi, da pri angleščini počnemo zanimive stvari.	608	3,76	525	3,70	1,496	0,135
5. Učitelj angleščine ima vedno odgovore na moja vprašanja.	605	3,60	526	3,43	3,843	0,000
6. Učitelj dobro govori angleško.	603	3,89	529	3,89	0,077	0,939
7. Učitelj angleščine mi dovoli pokazati, kaj sem se naučil.	605	3,65	526	3,48	3,675	0,000
8. Učitelj za nas pripravi različne zanimive stvari, ki nam pomagajo pri učenju.	603	3,75	529	3,76	-0,237	0,813
9. Učitelj mi pove, kako naj popravim napake, ki jih naredim.	607	3,60	529	3,58	0,477	0,633
10. Učitelj me posluša, ko želim kaj povedati.	602	3,77	529	3,60	4,043	0,000

Ali ob pouku angleščine/nemščine v šoli obiskuješ tudi še tečaj angleščine/nemščine?

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
da	64	10,6%	54	10,3%
ne	538	89,4%	471	89,7%
skupaj	602	100,0%	525	100,0%

X^2 = 0,036; sig. = 0,850

Ali obiskuješ tečaj kakšnega drugega tujega jezika, npr. nemščine/angleščine, italijanščine, francoščine, španščine?

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
da	121	20,1%	74	14,1%
ne	480	79,9%	451	85,9%
skupaj	601	100,0%	525	100,0%

X^2 = 7,134; sig. = 0,008

Ali ti je všeč pouk angleščine/nemščine v 2./3. razredu?

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
da	543	90,8%	477	91,6%
ne	55	9,2%	44	8,4%
skupaj	598	100,0%	521	100,0%

X^2 = 0,195; sig. = 0,659

Kdaj ti je všeč pri pouku angleščine/nemščine:

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		*X^2 test*	
	število	odstotek*	število	odstotek**	X^2	sig.
Kadar se pogovarjamo.	370	60,5%	297	55,9%	2,396	0,122
Kadar poslušamo.	383	62,6%	296	55,7%	5,512	0,019
Kadar pojemo.	412	67,3%	255	48,0%	43,568	0,000
Kadar se igramo.	522	85,3%	412	77,6%	11,296	0,001
Kadar plešemo.	364	59,5%	255	48,0%	15,025	0,000
Kadar delamo v skupini.	435	71,1%	378	71,2%	0,002	0,968
Nič mi všeč nič od naštetega.	37	6,0%	17	3,2%	5,110	0,024

*612=100,0%, **531=100,0%

Kako ti je najbolj všeč, da učitelj pripravi uro angleščine/nemščine:

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		*X^2 test*	
	število	*odstotek**	*število*	*odstotek***	*X^2*	*sig.*
Ko nam učitelj razlaga in ga mi poslušamo.	371	60,6%	261	49,2%	15,127	0,000
Ko delamo v skupinah.	426	69,6%	384	72,3%	1,010	0,315
Ko delamo v dvojicah.	378	61,8%	314	59,1%	0,824	0,364
Ko dela vsak sam.	284	46,4%	161	30,3%	30,940	0,000

*612=100,0%, **531=100,0%

Kako zahteven se ti zdi pouk angleščine/nemščine?

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
Pouk angleščine/nemščine je lahek.	227	38,2%	168	32,4%
Pouk angleščine/nemščine je včasih lahek, včasih težek.	325	54,6%	321	61,8%
Pouk angleščine/nemščine je težek.	43	7,2%	30	5,8%
skupaj	595	100,0%	519	100,0%

X^2 = 5,995; sig. = 0,050

Oceni, kako dober/dobra si pri angleščini/nemščini:

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
Zelo dober/dobra.	278	46,3%	260	50,1%
Srednje dober/dobra.	287	47,8%	240	46,2%
Ne preveč dober/dobra.	36	6,0%	19	3,7%
skupaj	601	100,0%	519	100,0%

X^2 = 4,067; sig. = 0,131

V šoli imaš pouk angleščine/nemščine 2 uri na teden. Če bi lahko sam/a izbiral/a, v šoli:

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
Sploh ne bi imel/a angleščine/nemščine.	62	10,3%	39	7,5%
Imel/a bi manj angleščine/nemščine.	82	13,6%	62	12,0%
Isto kot sedaj, ne manj in ne več.	193	32,0%	215	41,6%
Imel/a bi več angleščine/nemščine.	266	44,1%	201	38,9%
skupaj	603	100,0%	517	100,0%

X^2 = 11,714; sig. = 0,008

Kako dobro bi rad/a razumel/a in govoril/a angleško/nemško?

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
Le toliko, da ne bom imel/a težav v šoli ali doma.	96	16,3%	105	20,4%
Tako dobro, da bi brez težav razumel/a angleške/ nemške risanke, knjige, pesmi, filme in se brez težav pogovarjal/a v angleščini/nemščini.	442	74,9%	374	72,8%
Vseeno mi je.	52	8,8%	35	6,8%
skupaj	590	100,0%	514	100,0%

X^2 = 4,179; sig. = 0,124

Se s starši pogovarjaš o tem, kaj delate pri pouku angleščine/nemščine?

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek

Da, pogosto ali vedno.	194	32,3%	166	31,9%
Da, včasih.	301	50,1%	286	54,9%
Ne.	106	17,6%	69	13,2%
skupaj	601	100,0%	521	100,0%

X^2 = 4,704; sig. = 0,095

Ali doma gledaš risanke, oddaje, filme na televiziji ali računalniku v angleškem/nemškem jeziku?

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
Da, pogosto ali vedno.	211	35,2%	204	39,2%
Da, včasih.	309	51,6%	260	49,9%
Ne.	79	13,2%	57	10,9%
skupaj	599	100,0%	521	100,0%

X^2 = 2,476; sig. = 0,290

Si že kdaj uporabil/a svoje znanje angleščine/nemščine izven pouka, tako da si tudi sam/a govoril/a ali pisal/a v angleščini/nemščini?

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
Ne.	338	56,0%	296	57,0%
Da.	266	44,0%	223	43,0%
skupaj	604	100,0%	519	100,0%

X^2 = 0,131; sig. = 0,718

5. D. OPAZOVANJE POUKA

7. D.1. OPAZOVANJE POUKA V ŠOLSKEM LETU 2017/18

V analizo je bilo vključenih 49 opazovalnih obrazcev, ki so jih na opazovanju v šolskem letu 2017/18 (od 4. aprila do 12. junija 2018) izpolnile svetovalke Zavoda RS za šolstvo, od tega 33 obrazcev svetovalke za tuji jezik in 16 svetovalke za razredni pouk. Opazovalni obrazci se nanašajo na 49 ur pouka tujega jezika v 3. razredu (za vsako opazovani uro je bil izpolnjen en obrazec). Pouk je bil opazovan na 49 osnovnih šolah (ena ura pouka na eni šoli). Ob prikazu frekvenc so bila na podatkih iz opazovanja izračunana tudi povprečja in t-testi za en vzorec, s katerimi je bila preverjena statistična značilnost razlike med povprečjem in srednjo vrednostjo na lestvici (vrednostjo 2).

Število prisotnih učencev

	število	*odstotek*
do 10 učencev	5	10,4
od 11 do 15 učencev	10	20,8
od 16 do 20 učencev	12	25,0
od 21 do 25 učencev	19	39,6
od 26 do 30 učencev	2	4,2
skupaj	48	100,0

Poučevani tuji jezik

	število	*odstotek*
angleščina	44	89,8
nemščina	5	10,2
skupaj	49	100,0

Blok ura

	število	*odstotek*
da	0	0,0
ne	49	100,0
skupaj	49	100,0

Ura začetka opazovane ure

čas začetka pouka	*število*	*odstotek*
od 7:00 do 7:55	1	2,0
od 8:00 do 8:55	20	40,8
od 9:00 do 9:55	8	16,3
od 10:00 do 10:55	11	22,4
od 11:00 do 11:55	6	12,2
od 12:00 do 12:55	3	6,1
skupaj	49	100,0

Cilji

	ne		delno		da		skupaj	
	število	odstotek	število	število	odstotek	odstotek	število	odstotek
Cilji pouka so bili v skladu z učnim načrtom.	1	2,0	11	22,4	37	75,5	49	100,0
Vsebine in cilji so bili primerni glede na kognitivni razvoj učencev.	2	4,1	14	28,6	33	67,3	49	100,0

	število odgovorov	povprečje	t-test (testna vrednost = 2)	
			t	sig.
Cilji pouka so bili v skladu z učnim načrtom.	49	2,73	10,484	0,000
Vsebine in cilji so bili primerni glede na kognitivni razvoj učencev.	49	2,63	7,822	0,000

Potek

	ne		delno		da		skupaj	
	število	odstotek	število	število	odstotek	odstotek	število	odstotek
je ustrezno motivirala učence.	0	0,0	12	24,5	37	75,5	49	100,0
je diferencirala pouk glede na učenčeve zmožnosti, sposobnosti, interese, predznanje.	26	53,1	15	30,6	8	16,3	49	100,0
bili večji del ure aktivni.	0	0,0	20	40,8	29	59,2	49	100,0
potekal v primernem učnem tempu (dovolj časa za razmišljanje, potrpežljivost pri počasnosti…).	0	0,0	19	38,8	30	61,2	49	100,0
med aktivnostmi so bili smiselno povezani.	0	0,0	18	36,7	31	63,3	49	100,0
Učna ura je bila koherentna (uvod, osrednji del, zaključek).	2	4,1	11	22,4	36	73,5	49	100,0

	število odgovorov	povprečje	t-test (testna vrednost = 2)	
			t	sig.
Učiteljica je ustrezno motivirala učence.	49	2,76	12,166	0,000
Učiteljica je diferencirala pouk glede na učenčeve zmožnosti, sposobnosti, interese, predznanje.	49	1,63	-3,404	0,001
Učenci so bili večji del ure aktivni.	49	2,59	8,343	0,000

Pouk je potekal v primernem učnem tempu (dovolj časa za razmišljanje, potrpežljivost pri počasnosti…).	49	2,61	8,706	0,000
Prehodi med aktivnostmi so bili smiselno povezani.	49	2,63	9,092	0,000
Učna ura je bila koherentna (uvod, osrednji del, zaključek).	49	2,69	8,865	0,000

Interakcija

	ne		delno		da		skupaj	
	število	odstotek	število	število	odstotek	odstotek	število	odstotek
je pri pouku govorila v tujem jeziku.	0	0,0	6	12,2	43	87,8	49	100,0
je po potrebi govorila v slovenskem jeziku, kadar je to bilo smiselno.	15	30,6	15	30,6	19	38,8	49	100,0
je strokovno korektno uporabljala tuji jezik v interakciji z učenci.	1	2,0	5	10,2	43	87,8	49	100,0
je spodbujala učence, da komunicirajo v tujem jeziku.	7	14,3	16	32,7	26	53,1	49	100,0
je zaznala učenčeve jezikovne napake.	5	10,2	18	36,7	26	53,1	49	100,0
se je ustrezno odzvala na učenčeve jezikovne napake.	7	14,3	12	24,5	30	61,2	49	100,0
o uporabljali tuji jezik v interakciji z učiteljico.	9	18,4	27	55,1	13	26,5	49	100,0
o spraševali učiteljico za dodatna pojasnila.	17	34,7	22	44,9	10	20,4	49	100,0
Učiteljica je dajala učencem kvalitetne individualne povratne informacije.	6	12,2	22	44,9	21	42,9	49	100,0

	število odgovorov	povprečje	t-test (testna vrednost = 2)	
			t	sig.
Učiteljica je pri pouku govorila v tujem jeziku.	49	2,88	18,547	0,000
Učiteljica je po potrebi govorila v slovenskem jeziku, kadar je to bilo smiselno.	49	2,08	0,682	0,498
Učiteljica je strokovno korektno uporabljala tuji jezik v interakciji z učenci.	49	2,86	14,697	0,000
Učiteljica je spodbujala učence, da komunicirajo v tujem jeziku.	49	2,39	3,714	0,001
Učiteljica je zaznala učenčeve jezikovne napake.	49	2,43	4,431	0,000
Učiteljica se je ustrezno odzvala na učenčeve jezikovne napake.	49	2,47	4,447	0,000
Učenci so uporabljali tuji jezik v interakciji z učiteljico.	49	2,08	0,850	0,399
Učenci so spraševali učiteljico za dodatna pojasnila.	49	1,86	-1,359	0,181
Učiteljica je dajala učencem kvalitetne individualne povratne informacije.	49	2,31	3,136	0,003

Medpredmetnost

	ne		delno		da		skupaj	
	število	odstotek	število	število	odstotek	odstotek	število	odstotek
Učiteljica se je pri vsebinah navezovala na vsebine iz drugih učnih načrtov 3. razreda.	20	40,8	20	40,8	9	18,4	49	100,0

	število odgovorov	povprečje	t-test (testna vrednost = 2)	
			t	sig.
Učiteljica se je pri vsebinah navezovala na vsebine iz drugih učnih načrtov 3. razreda.	49	1,78	-2,114	0,040

Didaktična gradiva in pripomočki

	ne		delno		da		skupaj	
	število	odstotek	število	število	odstotek	odstotek	število	odstotek
Učiteljica je uporabljala didaktične	10	20,4	9	18,4	30	61,2	49	100,0

pripomočke in gradiva kot so risanke, slikanice, prstne lutke, igračke...								
Učiteljica je uporabljala avtentične didaktične pripomočke in gradiva iz drugih predmetov v 3. razredu	31	63,3	12	24,5	6	12,2	49	100,0
Učiteljica je uporabljala delovne zvezke in učbenike za učenje tujih jezikov.	39	79,6	2	4,1	8	16,3	49	100,0

	število odgovorov	povprečje	t-test (testna vrednost = 2)	
			t	sig.
Učiteljica je uporabljala didaktične pripomočke in gradiva kot so risanke, slikanice, prstne lutke, igračke...	49	2,41	3,508	0,001
Učiteljica je uporabljala avtentične didaktične pripomočke in gradiva iz drugih predmetov v 3. razredu	49	1,49	-5,025	0,000
Učiteljica je uporabljala delovne zvezke in učbenike za učenje tujih jezikov.	49	1,37	-5,863	0,000

Organizacija prostora

	ne		delno		da		skupaj	
	število	odstotek	število	število	odstotek	odstotek	število	odstotek
Prostor je bil ustrezno organiziran glede na izvedene dejavnosti.	1	2,0	14	28,6	34	69,4	49	100,0

	število odgovorov	povprečje	t-test (testna vrednost = 2)	
			t	sig.
Prostor je bil ustrezno organiziran glede na izvedene dejavnosti.	49	2,67	9,138	0,000

Metode in oblike dela

	ne		delno		da		skupaj	
	število	odstotek	število	število	odstotek	odstotek	število	odstotek
Pouk je vseboval oblike dela/ samostojno, v paru, skupinsko.	4	8,3	11	22,9	33	68,8	48	100,0
Pouk je zajemal pristope, ki temeljijo zgolj na reprodukciji (ponavljanju besed in besednih zvez).	11	22,4	20	40,8	18	36,7	49	100,0
Pouk je vključeval didaktične igre.	10	20,4	12	24,5	27	55,1	49	100,0
Pouk je vseboval pristope za spodbujanje višjih ravni mišljenja.	15	30,6	22	44,9	12	24,5	49	100,0
Pouk je bil naravnan na celostno učenje jezika (osmišljenost, življenjskost, situacijska naravnanost).	9	18,4	22	44,9	18	36,7	49	100,0

	število odgovorov	povprečje	t-test (testna vrednost = 2)	
			t	sig.
Pouk je vseboval oblike dela/samostojno, v paru, skupinsko.	48	2,60	6,502	0,000
Pouk je zajemal pristope, ki temeljijo zgolj na reprodukciji (ponavljanju besed in besednih zvez).	49	2,14	1,309	0,197
Pouk je vključeval didaktične igre.	49	2,35	3,017	0,004
Pouk je vseboval pristope za spodbujanje višjih ravni mišljenja.	49	1,94	-0,573	0,569
Pouk je bil naravnan na celostno učenje jezika (osmišljenost, življenjskost, situacijska naravnanost).	49	2,18	1,769	0,083

Medkulturnost

	ne		delno		da		skupaj	
	število	odstotek	število	število	odstotek	odstotek	število	odstotek
Učiteljica je učence spodbujala k spoznavanju kulturne enakosti in različnosti med jeziki (učnim, tujim in maternimi jeziki).	32	71,1	10	22,2	3	6,7	45	100,0
Učenci so izvajali dejavnosti s poudarkom na razvijanju sodelovalnih veščin.	17	37,8	18	40,0	10	22,2	45	100,0
Učenci so dali iniciativo učencev na temo medkulturnosti.	38	84,4	4	8,9	3	6,7	45	100,0
Učiteljica je iniciativo učencev na temo medkulturnosti smiselno vključila v pouk.	37	82,2	5	11,1	3	6,7	45	100,0

	število odgovorov	povprečje	t-test (testna vrednost = 2)	
			t	sig.
Učiteljica je učence spodbujala k spoznavanju kulturne enakosti in različnosti med jeziki (učnim, tujim in maternimi jeziki).	45	1,36	-7,100	0,000
Učenci so izvajali dejavnosti s poudarkom na razvijanju sodelovalnih veščin.	45	1,84	-1,360	0,181
Učenci so dali iniciativo učencev na temo medkulturnosti.	45	1,22	-9,324	0,000
Učiteljica je iniciativo učencev na temo medkulturnosti smiselno vključila v pouk.	45	1,24	-8,887	0,000

Dejavnosti učencev

	ne		da		skupaj	
	število	odstotek	odstotek	odstotek	število	odstotek
Učenci so poslušali učiteljico, zvočni posnetek, glasbo oz. gledali filmček.	3	6,1	46	93,9	49	100,0
Učenci so izdelovali predmete iz različnih materialov.	48	98,0	1	2,0	49	100,0
Učenci so se igrali različne igre (namizne, gibalne idr.).	19	38,8	30	61,2	49	100,0
Učenci so pri izvajanju dejavnosti med seboj tekmovali.	36	73,5	13	26,5	49	100,0
Učenci so pri izvajanju dejavnosti uporabljali spoznavne postopke.	27	55,1	22	44,9	49	100,0
Učenci so peli in se gibalno telesno izražali.	12	24,5	37	75,5	49	100,0
Učenci so izvajali športno gibalne dejavnosti.	38	77,6	11	22,4	49	100,0
Učenci so risali in barvali.	31	63,3	18	36,7	49	100,0

8. D.2. OPAZOVANJE POUKA – PRIMERJAVA 2. IN 4. LETA UVAJANJA

Podatki zbrani z opazovanjem 49 ur pouka v šolskem letu 2017/18 (3. razred v šolah iz 3. kroga uvajanja), so v nadaljevanju primerjani s podatki, ki so bili z opazovanjem pouka zbrani v šolskem letu 2015/16 (3. razred v šolah iz 1. kroga uvajanja). V primerjavo je vključenih 122 obrazcev iz drugega opazovanja v šolskem letu 2015/16, zbranih z opazovanjem 61 ur. V šolskem letu 2015/16 je za razliko od šolskega leta 2017/18 vsaka ura pouka bila opazovana s strani svetovalk za tuji jezik in razredni pouk hkrati. Primerjava na šolsko leto 2015/16 (drugo opazovanje) je zato narejena tako glede na opažanja svetovalk za tuji jezik (TJ) kot glede na opažanja svetovalk za razredni pouk (RP). Prikazane so frekvence odgovorov in povprečja izračunana na osnovi tristopenjske lestvice z vrednostmi 1 - ne, 2 - delno in 3 - da. Statistična značilnost razlik med šolskima letoma je preverjena s t-testom za neodvisne vzorce in s hi-kvadrat testom.

Cilji

Cilji pouka so bili v skladu z učnim načrtom.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek

ne	1	1,7	1	1,6	1	2,0
delno	8	13,3	7	11,5	11	22,4
da	51	85,0	53	86,9	37	75,5
skupaj	60	100,0	61	100,0	49	100,0

Vsebine in cilji so bili primerni glede na kognitivni razvoj učencev.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	2	3,3	2	3,3	2	4,1
delno	17	27,9	17	28,3	14	28,6
da	42	68,9	41	68,3	33	67,3
skupaj	61	100,0	60	100,0	49	100,0

Cilji – Povprečja (z TJ v 2015/16)

	šol. leto 2015/16; TJ		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Cilji pouka so bili v skladu z učnim načrtom.	60	2,83	49	2,73	1,115	0,268
Vsebine in cilji so bili primerni glede na kognitivni razvoj učencev.	61	2,66	49	2,63	0,217	0,828

Cilji – Povprečja (z RP v 2015/16)

	šol. leto 2015/16; RP		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Cilji pouka so bili v skladu z učnim načrtom.	61	2,85	49	2,73	1,355	0,179
Vsebine in cilji so bili primerni glede na kognitivni razvoj učencev.	60	2,65	49	2,63	0,162	0,872

Potek

Učiteljica je ustrezno motivirala učence.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	2	3,3	0	0,0	0	0,0
delno	10	16,4	14	23,0	12	24,5
da	49	80,3	47	77,0	37	75,5
skupaj	61	100,0	61	100,0	49	100,0

Učiteljica je diferencirala pouk glede na učenčeve zmožnosti, sposobnosti, interese, predznanje.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	20	32,8	16	27,6	26	53,1
delno	32	52,5	31	53,4	15	30,6
da	9	14,8	11	19,0	8	16,3
skupaj	61	100,0	58	100,0	49	100,0

Učenci so bili večji del ure miselno aktivni.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	0	0,0	1	1,7	0	0,0
delno	17	27,9	19	31,7	20	40,8
da	44	72,1	40	66,7	29	59,2
skupaj	61	100,0	60	100,0	49	100,0

Pouk je potekal v primernem učnem tempu (dovolj časa za razmišljanje, potrpežljivost pri počasnosti…).

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	3	4,9	0	0,0	0	0,0
delno	11	18,0	16	26,7	19	38,8
da	47	77,0	44	73,3	30	61,2
skupaj	61	100,0	60	100,0	49	100,0

Prehodi med aktivnostmi so bili smiselno povezani.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	2	3,3	0	0,0	0	0,0
delno	13	21,3	13	21,7	18	36,7
da	46	75,4	47	78,3	31	63,3
skupaj	61	100,0	60	100,0	49	100,0

Učna ura je bila koherentna (uvod, osrednji del, zaključek).

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	2	3,3	0	0,0	2	4,1
delno	12	20,0	13	21,7	11	22,4
da	46	76,7	47	78,3	36	73,5
skupaj	60	100,0	60	100,0	49	100,0

Potek – Povprečja (z TJ v 2015/16)

	šol. leto 2015/16; TJ		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica je ustrezno motivirala učence.	61	2,77	49	2,76	0,171	0,865
Učiteljica je diferencirala pouk glede na učenčeve zmožnosti, sposobnosti, interese, predznanje.	61	1,82	49	1,63	1,374	0,172
Učenci so bili večji del ure aktivni.	61	2,72	49	2,59	1,414	0,160
Pouk je potekal v primernem učnem tempu (dovolj časa za razmišljanje, potrpežljivost pri počasnosti…).	61	2,72	49	2,61	1,081	0,282
Prehodi med aktivnostmi so bili smiselno povezani.	61	2,72	49	2,63	0,913	0,363
Učna ura je bila koherentna (uvod, osrednji del, zaključek).	60	2,73	49	2,69	0,386	0,700

Potek – Povprečja (z RP v 2015/16)

	šol. leto 2015/16; RP		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica je ustrezno motivirala učence.	61	2,77	49	2,76	0,187	0,852
Učiteljica je diferencirala pouk glede na učenčeve zmožnosti, sposobnosti, interese, predznanje.	58	1,91	49	1,63	2,004	0,048
Učenci so bili večji del ure aktivni.	60	2,65	49	2,59	0,596	0,552
Pouk je potekal v primernem učnem tempu (dovolj časa za razmišljanje, potrpežljivost pri počasnosti…).	60	2,73	49	2,61	1,332	0,186
Prehodi med aktivnostmi so bili smiselno povezani.	60	2,78	49	2,63	1,715	0,090
Učna ura je bila koherentna (uvod, osrednji del, zaključek).	60	2,78	49	2,69	0,943	0,348

Interakcija

Učiteljica je pri pouku govorila v tujem jeziku.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	0	0,0	0	0,0	0	0,0
delno	5	8,2	3	4,9	6	12,2
da	56	91,8	58	95,1	43	87,8
skupaj	61	100,0	61	100,0	49	100,0

Učiteljica je po potrebi govorila v slovenskem jeziku, kadar je to bilo smiselno.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	23	38,3	23	37,7	15	30,6
delno	15	25,0	9	14,8	15	30,6
da	22	36,7	29	47,5	19	38,8
skupaj	60	100,0	61	100,0	49	100,0

Učiteljica je strokovno korektno uporabljala tuji jezik v interakciji z učenci.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	3	4,9	1	1,6	1	2,0
delno	17	27,9	12	19,7	5	10,2
da	41	67,2	48	78,7	43	87,8
skupaj	61	100,0	61	100,0	49	100,0

Učiteljica je spodbujala učence, da komunicirajo v tujem jeziku.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	3	4,9	3	4,9	7	14,3
delno	16	26,2	10	16,4	16	32,7
da	42	68,9	48	78,7	26	53,1
skupaj	61	100,0	61	100,0	49	100,0

Učiteljica je zaznala učenčeve jezikovne napake.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	8	13,1	9	14,8	5	10,2
delno	19	31,1	15	24,6	18	36,7
da	34	55,7	37	60,7	26	53,1
skupaj	61	100,0	61	100,0	49	100,0

Učiteljica se je ustrezno odzvala na učenčeve jezikovne napake.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	7	11,5	7	11,5	7	14,3
delno	19	31,1	18	29,5	12	24,5
da	35	57,4	36	59,0	30	61,2
skupaj	61	100,0	61	100,0	49	100,0

Učenci so uporabljali tuji jezik v interakciji z učiteljico.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	11	18,0	3	4,9	9	18,4
delno	33	54,1	30	49,2	27	55,1
da	17	27,9	28	45,9	13	26,5
skupaj	61	100,0	61	100,0	49	100,0

Učenci so spraševali učiteljico za dodatna pojasnila.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	15	24,6	20	33,9	17	34,7
delno	36	59,0	26	44,1	22	44,9
da	10	16,4	13	22,0	10	20,4
skupaj	61	100,0	59	100,0	49	100,0

Učiteljica je dajala učencem kvalitetne individualne povratne informacije.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	5	8,2	5	8,5	6	12,2
delno	23	37,7	22	37,3	22	44,9
da	33	54,1	32	54,2	21	42,9
skupaj	61	100,0	59	100,0	49	100,0

Interakcija – Povprečja (z TJ v 2015/16)

	šol. leto 2015/16; TJ		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica je pri pouku govorila v tujem jeziku.	61	2,92	49	2,88	0,699	0,486
Učiteljica je po potrebi govorila v slovenskem jeziku, kadar je to bilo smiselno.	60	1,98	49	2,08	-0,595	0,553
Učiteljica je strokovno korektno uporabljala tuji jezik v interakciji z učenci.	61	2,62	49	2,86	-2,475	0,015
Učiteljica je spodbujala učence, da komunicirajo v tujem jeziku.	61	2,64	49	2,39	1,966	0,052
Učiteljica je zaznala učenčeve jezikovne napake.	61	2,43	49	2,43	-0,017	0,986
Učiteljica se je ustrezno odzvala na učenčeve jezikovne napake.	61	2,46	49	2,47	-0,076	0,940
Učenci so uporabljali tuji jezik v interakciji z učiteljico.	61	2,10	49	2,08	0,129	0,897
Učenci so spraševali učiteljico za dodatna pojasnila.	61	1,92	49	1,86	0,464	0,644
Učiteljica je dajala učencem kvalitetne individualne povratne informacije.	61	2,46	49	2,31	1,201	0,232

Interakcija – Povprečja (z RP v 2015/16)

	šol. leto 2015/16; RP		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica je pri pouku govorila v tujem jeziku.	61	2,95	49	2,88	1,334	0,186
Učiteljica je po potrebi govorila v slovenskem jeziku, kadar je to bilo smiselno.	61	2,10	49	2,08	0,099	0,921
Učiteljica je strokovno korektno uporabljala tuji jezik v interakciji z učenci.	61	2,77	49	2,86	-1,030	0,306
Učiteljica je spodbujala učence, da komunicirajo v tujem jeziku.	61	2,74	49	2,39	2,787	0,007
Učiteljica je zaznala učenčeve jezikovne napake.	61	2,46	49	2,43	0,222	0,825
Učiteljica se je ustrezno odzvala na učenčeve jezikovne napake.	61	2,48	49	2,47	0,044	0,965

Učenci so uporabljali tuji jezik v interakciji z učiteljico.	61	2,41	49	2,08	2,730	0,007
Učenci so spraševali učiteljico za dodatna pojasnila.	59	1,88	49	1,86	0,169	0,866
Učiteljica je dajala učencem kvalitetne individualne povratne informacije.	59	2,46	49	2,31	1,177	0,242

Medpredmetnost

Učiteljica se je pri vsebinah navezovala na vsebine iz drugih učnih načrtov 3. razreda.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	7	11,5	11	18,0	20	40,8
delno	22	36,1	10	16,4	20	40,8
da	32	52,5	40	65,6	9	18,4
skupaj	61	100,0	61	100,0	49	100,0

Medpredmetnost – Povprečja (z TJ v 2015/16)

	šol. leto 2015/16; TJ		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica se je pri vsebinah navezovala na vsebine iz drugih učnih načrtov 3. razreda.	61	2,41	49	1,78	4,622	0,000

Medpredmetnost – Povprečja (z RP v 2015/16)

	šol. leto 2015/16; RP		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica se je pri vsebinah navezovala na vsebine iz drugih učnih načrtov 3. razreda.	61	2,48	49	1,78	4,749	0,000

Didaktična gradiva in pripomočki

Učiteljica je uporabljala didaktične pripomočke in gradiva kot so risanke, slikanice, prstne lutke, igračke...

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	7	11,7	9	14,8	10	20,4
delno	6	10,0	10	16,4	9	18,4
da	47	78,3	42	68,9	30	61,2
skupaj	60	100,0	61	100,0	49	100,0

Učiteljica je uporabljala avtentične didaktične pripomočke in gradiva iz drugih predmetov v 3. razredu.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	37	60,7	25	41,0	31	63,3
delno	5	8,2	8	13,1	12	24,5
da	19	31,1	28	45,9	6	12,2
skupaj	61	100,0	61	100,0	49	100,0

Učiteljica je uporabljala delovne zvezke in učbenike za učenje tujih jezikov.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	57	93,4	53	89,8	39	79,6
delno	0	0,0	2	3,4	2	4,1
da	4	6,6	4	6,8	8	16,3
skupaj	61	100,0	59	100,0	49	100,0

Didaktična gradiva in pripomočki – Povprečja (z TJ v 2015/16)

	šol. leto 2015/16; TJ		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica je uporabljala didaktične pripomočke in gradiva kot so risanke, slikanice, prstne lutke, igračke...	60	2,67	49	2,41	1,773	0,079
Učiteljica je uporabljala avtentične didaktične pripomočke in gradiva iz drugih predmetov v 3. razredu	61	1,70	49	1,49	1,384	0,169
Učiteljica je uporabljala delovne zvezke in učbenike za učenje tujega jezika.	61	1,13	49	1,37	-1,883	0,063

Didaktična gradiva in pripomočki – Povprečja (z RP v 2015/16)

	šol. leto 2015/16; RP		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica je uporabljala didaktične pripomočke in gradiva kot so risanke, slikanice, prstne lutke, igračke...	61	2,54	49	2,41	0,893	0,374
Učiteljica je uporabljala avtentične didaktične pripomočke in gradiva iz drugih predmetov v 3. razredu	61	2,05	49	1,49	3,556	0,001
Učiteljica je uporabljala delovne zvezke in učbenike za učenje tujega jezika.	59	1,17	49	1,37	-1,545	0,126

Organizacija prostora

Prostor je bil ustrezno organiziran glede na izvedene dejavnosti.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	3	4,9	3	4,9	1	2,0
delno	5	8,2	8	13,1	14	28,6
da	53	86,9	50	82,0	34	69,4
skupaj	61	100,0	61	100,0	49	100,0

Organizacija prostora – Povprečja (z TJ v 2015/16)

	šol. leto 2015/16; TJ		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Prostor je bil ustrezno organiziran glede na izvedene dejavnosti.	61	2,82	49	2,67	1,497	0,137

Organizacija prostora – Povprečja (z RP v 2015/16)

	šol. leto 2015/16; RP		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Prostor je bil ustrezno organiziran glede na izvedene dejavnosti.	61	2,77	49	2,67	0,967	0,336

Metode in oblike dela

Pouk je vseboval oblike dela/samostojno, v paru, skupinsko.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	7	11,5	6	10,0	4	8,3
delno	10	16,4	5	8,3	11	22,9
da	44	72,1	49	81,7	33	68,8
skupaj	61	100,0	60	100,0	48	100,0

Pouk je zajemal pristope, ki temeljijo zgolj na reprodukciji (ponavljanju besed in besednih zvez).

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	31	50,8	19	31,1	11	22,4
delno	23	37,7	25	41,0	20	40,8
da	7	11,5	17	27,9	18	36,7
skupaj	61	100,0	61	100,0	49	100,0

Pouk je vključeval didaktične igre.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	14	23,0	13	21,7	10	20,4
delno	14	23,0	9	15,0	12	24,5
da	33	54,1	38	63,3	27	55,1
skupaj	61	100,0	60	100,0	49	100,0

Pouk je vseboval pristope za spodbujanje višjih ravni mišljenja.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	11	18,0	7	11,7	15	30,6
delno	19	31,1	27	45,0	22	44,9
da	31	50,8	26	43,3	12	24,5
skupaj	61	100,0	60	100,0	49	100,0

Pouk je bil naravnan na celostno učenje jezika (osmišljenost, življenjskost, situacijska naravnanost).

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	5	8,2	6	10,3	9	18,4

delno	20	32,8	18	31,0	22	44,9
da	36	59,0	34	58,6	18	36,7
skupaj	61	100,0	58	100,0	49	100,0

Metode in oblike dela – Povprečja (z TJ v 2015/16)

	šol. leto 2015/16; TJ		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Pouk je vseboval oblike dela/samostojno, v paru, skupinsko.	61	2,61	48	2,60	0,018	0,985
Pouk je zajemal pristope, ki temeljijo zgolj na reprodukciji (ponavljanju besed in besednih zvez).	61	1,61	49	2,14	-3,863	0,000
Pouk je vključeval didaktične igre.	61	2,31	49	2,35	-0,226	0,822
Pouk je vseboval pristope za spodbujanje višjih ravni mišljenja.	61	2,33	49	1,94	2,671	0,009
Pouk je bil naravnan na celostno učenje jezika (osmišljenost, življenjskost, situacijska naravnanost).	61	2,51	49	2,18	2,472	0,015

Metode in oblike dela – Povprečja (z RP v 2015/16)

	šol. leto 2015/16; RP		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Pouk je vseboval oblike dela/samostojno, v paru, skupinsko.	60	2,72	48	2,60	0,905	0,367
Pouk je zajemal pristope, ki temeljijo zgolj na reprodukciji (ponavljanju besed in besednih zvez).	61	1,97	49	2,14	-1,190	0,237
Pouk je vključeval didaktične igre.	60	2,42	49	2,35	0,442	0,659
Pouk je vseboval pristope za spodbujanje višjih ravni mišljenja.	60	2,32	49	1,94	2,768	0,007
Pouk je bil naravnan na celostno učenje jezika (osmišljenost, življenjskost, situacijska naravnanost).	58	2,48	49	2,18	2,194	0,030

Medkulturnost

Učiteljica je učence spodbujala k spoznavanju kulturne enakosti in različnosti med jeziki (učnim, tujim in maternimi jeziki).

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	18	62,1	31	62,0	32	71,1
delno	5	17,2	11	22,0	10	22,2
da	6	20,7	8	16,0	3	6,7
skupaj	29	100,0	50	100,0	45	100,0

Učenci so izvajali dejavnosti s poudarkom na razvijanju sodelovalnih veščin.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	2	6,7	11	22,0	17	37,8
delno	8	26,7	13	26,0	18	40,0
da	20	66,7	26	52,0	10	22,2
skupaj	30	100,0	50	100,0	45	100,0

Učenci so dali iniciativo učencev na temo medkulturnosti.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	26	89,7	42	84,0	38	84,4
delno	2	6,9	4	8,0	4	8,9
da	1	3,4	4	8,0	3	6,7
skupaj	29	100,0	50	100,0	45	100,0

Učiteljica je iniciativo učencev na temo medkulturnosti smiselno vključila v pouk.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	25	86,2	42	84,0	37	82,2
delno	2	6,9	4	8,0	5	11,1
da	2	6,9	4	8,0	3	6,7
skupaj	29	100,0	50	100,0	45	100,0

Medkulturnost – Povprečja (z TJ v 2015/16)

	šol. leto 2015/16; TJ		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica je učence spodbujala k spoznavanju kulturne enakosti in različnosti med jeziki (učnim, tujim in maternimi jeziki).	29	1,59	45	1,36	1,296	0,201
Učenci so izvajali dejavnosti s poudarkom na razvijanju sodelovalnih veščin.	30	2,60	45	1,84	4,496	0,000
Učenci so dali iniciativo učencev na temo medkulturnosti.	29	1,14	45	1,22	-0,685	0,496
Učiteljica je iniciativo učencev na temo medkulturnosti smiselno vključila v pouk.	29	1,21	45	1,24	-0,279	0,781

Medkulturnost – Povprečja (z RP v 2015/16)

	šol. leto 2015/16; RP		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica je učence spodbujala k spoznavanju kulturne enakosti in različnosti med jeziki (učnim, tujim in maternimi jeziki).	50	1,54	45	1,36	1,310	0,194
Učenci so izvajali dejavnosti s poudarkom na razvijanju sodelovalnih veščin.	50	2,30	45	1,84	2,797	0,006
Učenci so dali iniciativo učencev na temo medkulturnosti.	50	1,24	45	1,22	0,150	0,881
Učiteljica je iniciativo učencev na temo medkulturnosti smiselno vključila v pouk.	50	1,24	45	1,24	-0,037	0,970

Dejavnosti učencev.

Učenci so poslušali učiteljico, zvočni posnetek, glasbo oz. gledali filmček.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	10	16,4	5	8,8	3	6,1
da	51	83,6	52	91,2	46	93,9
skupaj	61	100,0	57	100,0	49	100,0

Med 2015/16(TJ) in 2017/18: X^2 = 2,751; sig. = 0,097
Med 2015/16(RP) in 2017/18: X^2=0,265; sig.=0,607; *nezanesljiva ocena (Fisherjev natančni 2-stranski test* = 0,722)

Učenci so izdelovali predmete iz različnih materialov.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	57	93,4	55	96,5	48	98,0
da	4	6,6	2	3,5	1	2,0
skupaj	61	100,0	57	100,0	49	100,0

Med 2015/16(TJ) in 2017/18: X^2= 1,278; sig.= 0,258; *nezanesljiva ocena (Fisherjev natančni 2-stranski test* = 0,379)
Med 2015/16(RP) in 2017/18: X^2=0,206; sig.=0,650; *nezanesljiva ocena (Fisherjev natančni 2-stranski test* = 1,000)

Učenci so se igrali različne igre (namizne, gibalne idr.).

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	26	42,6	26	46,4	19	38,8
da	35	57,4	30	53,6	30	61,2
skupaj	61	100,0	56	100,0	49	100,0

Med 2015/16(TJ) in 2017/18: X^2 = 0,166; sig. = 0,683
Med 2015/16(RP) in 2017/18: X^2 = 0,625; sig. = 0,429

Učenci so pri izvajanju dejavnosti med seboj tekmovali.

	šolsko leto 2015/16	šolsko leto 2017/18

	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	49	80,3	48	84,2	36	73,5
da	12	19,7	9	15,8	13	26,5
skupaj	61	100,0	57	100,0	49	100,0

Med 2015/16(TJ) in 2017/18: X^2 = 0,728; sig. = 0,394
Med 2015/16(RP) in 2017/18: X^2 = 1,848; sig. = 0,174

Učenci so pri izvajanju dejavnosti uporabljali spoznavne postopke.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	17	27,9	24	42,1	27	55,1
da	44	72,1	33	57,9	22	44,9
skupaj	61	100,0	57	100,0	49	100,0

Med 2015/16(TJ) in 2017/18: X^2 = 8,397; sig. = 0,004
Med 2015/16(RP) in 2017/18: X^2 = 1,783; sig. = 0,182

Učenci so peli in se gibalno telesno izražali.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	23	37,7	23	40,4	12	24,5
da	38	62,3	34	59,6	37	75,5
skupaj	61	100,0	57	100,0	49	100,0

Med 2015/16(TJ) in 2017/18: X^2 = 2,187; sig. = 0,139
Med 2015/16(RP) in 2017/18: X^2 = 2,997; sig. = 0,083

Učenci so izvajali športno gibalne dejavnosti.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	57	93,4	54	94,7	38	77,6
da	4	6,6	3	5,3	11	22,4
skupaj	61	100,0	57	100,0	49	100,0

Med 2015/16(TJ) in 2017/18: X^2 = 5,827; sig. = 0,016
Med 2015/16(RP) in 2017/18: X^2 = 6,789; sig. = 0,009

Učenci so risali in barvali.

	šolsko leto 2015/16				šolsko leto 2017/18	
	svetovalke za TJ		svetovalke za RP		svetovalke za TJ in RP	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
ne	48	78,7	43	76,8	31	63,3
da	13	21,3	13	23,2	18	36,7
skupaj	61	100,0	56	100,0	49	100,0

Med 2015/16(TJ) in 2017/18: X^2 = 3,194; sig. = 0,074
Med 2015/16(RP) in 2017/18: X^2 = 2,296; sig. = 0,130

9. D.3. OPAZOVANJE POUKA – ENOTNA PRIMERJAVA 2. IN 4. LETA UVAJANJA

Podatki zbrani z opazovanjem 49 ur pouka v šolskem letu 2017/18 (3. razred v šolah iz 3. kroga uvajanja), so v nadaljevanju ponovno

primerjani s podatki, ki so bili z opazovanjem pouka zbrani v šolskem letu 2015/16 (3. razred v šolah iz 1. kroga uvajanja). V primerjavo je vključenih 122 obrazcev iz drugega opazovanja v šolskem letu 2015/16, zbranih z opazovanjem 61 ur. Izvedena je zgolj ena primerjava med šolskima letoma, podatki zbrani z 49 obrazci v šolskem letu 2017/18 so primerjani s podatki zbranimi s 122 obrazci v šolskem letu 2015/16 skupaj. Enota analize je podana ocena pouka z opazovalnim obrazcem.

Prikazane so frekvence odgovorov in povprečja izračunana na osnovi tristopenjske lestvice z vrednostmi 1 - ne, 2 - delno in 3 - da. Statistična značilnost razlik med šolskima letoma je preverjena s t-testom za neodvisne vzorce in s hi-kvadrat testom.

Cilji

Cilji pouka so bili v skladu z učnim načrtom.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	2	1,7	1	2,0
delno	15	12,4	11	22,4
da	104	86,0	37	75,5
skupaj	121	100,0	49	100,0

Vsebine in cilji so bili primerni glede na kognitivni razvoj učencev.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	4	3,3	2	4,1
delno	34	28,1	14	28,6
da	83	68,6	33	67,3
skupaj	121	100,0	49	100,0

Cilji – Povprečja.

	šol. leto 2015/16		šol. leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Cilji pouka so bili v skladu z učnim načrtom.	121	2,84	49	2,73	1,365	0,176
Vsebine in cilji so bili primerni glede na kognitivni razvoj učencev.	121	2,65	49	2,63	0,217	0,828

Potek

Učiteljica je ustrezno motivirala učence.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	2	1,6	0	0,0
delno	24	19,7	12	24,5
da	96	78,7	37	75,5
skupaj	122	100,0	49	100,0

Učiteljica je diferencirala pouk glede na učenčeve zmožnosti, sposobnosti, interese, predznanje.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	36	30,3	26	53,1
delno	63	52,9	15	30,6
da	20	16,8	8	16,3
skupaj	119	100,0	49	100,0

Učenci so bili večji del ure miselno aktivni.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	1	0,8	0	0,0
delno	36	29,8	20	40,8
da	84	69,4	29	59,2
skupaj	121	100,0	49	100,0

Pouk je potekal v primernem učnem tempu (dovolj časa za razmišljanje, potrpežljivost pri počasnosti…).

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	3	2,5	0	0,0
delno	27	22,3	19	38,8
da	91	75,2	30	61,2
skupaj	121	100,0	49	100,0

Prehodi med aktivnostmi so bili smiselno povezani.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	2	1,7	0	0,0
delno	26	21,5	18	36,7
da	93	76,9	31	63,3
skupaj	121	100,0	49	100,0

Učna ura je bila koherentna (uvod, osrednji del, zaključek, smiselni prehodi med aktivnostmi).

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	2	1,7	2	4,1
delno	25	20,8	11	22,4
da	93	77,5	36	73,5
skupaj	120	100,0	49	100,0

Potek – Povprečja.

	šol. leto 2015/16		šol. leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica je ustrezno motivirala učence.	122	2,77	49	2,76	0,201	0,841
Učiteljica je diferencirala pouk glede na učenčeve zmožnosti, sposobnosti, interese, predznanje.	119	1,87	49	1,63	1,872	0,065
Učenci so bili večji del ure miselno aktivni.	121	2,69	49	2,59	1,140	0,256
Pouk je potekal v primernem učnem tempu (dovolj časa za razmišljanje, potrpežljivost pri počasnosti…).	121	2,73	49	2,61	1,365	0,174
Prehodi med aktivnostmi so bili smiselno povezani.	121	2,75	49	2,63	1,462	0,147
Učna ura je bila koherentna (uvod, osrednji del, zaključek, smiselni prehodi med aktivnostmi).	120	2,76	49	2,69	0,773	0,441

Interakcija

Učiteljica je pri pouku govorila v tujem jeziku.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	0	0,0	0	0,0
delno	8	6,6	6	12,2
da	114	93,4	43	87,8
skupaj	122	100,0	49	100,0

Učiteljica je po potrebi govorila v slovenskem jeziku, kadar je to bilo smiselno.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	46	38,0	15	30,6
delno	24	19,8	15	30,6
da	51	42,1	19	38,8
skupaj	121	100,0	49	100,0

Učiteljica je strokovno korektno uporabljala tuji jezik v interakciji z učenci.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	4	3,3	1	2,0
delno	29	23,8	5	10,2
da	89	73,0	43	87,8
skupaj	122	100,0	49	100,0

Učiteljica je spodbujala učence, da komunicirajo v tujem jeziku.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	6	4,9	7	14,3
delno	26	21,3	16	32,7
da	90	73,8	26	53,1
skupaj	122	100,0	49	100,0

Učiteljica je zaznala učenčeve jezikovne napake.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	17	13,9	5	10,2
delno	34	27,9	18	36,7
da	71	58,2	26	53,1
skupaj	122	100,0	49	100,0

Učiteljica se je ustrezno odzvala na učenčeve jezikovne napake.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	14	11,5	7	14,3
delno	37	30,3	12	24,5
da	71	58,2	30	61,2
skupaj	122	100,0	49	100,0

Učenci so uporabljali tuji jezik v interakciji z učiteljico.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	14	11,5	9	18,4
delno	63	51,6	27	55,1
da	45	36,9	13	26,5
skupaj	122	100,0	49	100,0

Učenci so spraševali učiteljico za dodatna pojasnila.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	35	29,2	17	34,7
delno	62	51,7	22	44,9
da	23	19,2	10	20,4
skupaj	120	100,0	49	100,0

Učiteljica je dajala učencem kvalitetne individualne povratne informacije.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	10	8,3	6	12,2
delno	45	37,5	22	44,9
da	65	54,2	21	42,9
skupaj	120	100,0	49	100,0

Interakcija – Povprečja.

	šol. leto 2015/16		šol. leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica je pri pouku govorila v tujem jeziku.	122	2,93	49	2,88	1,086	0,281
Učiteljica je po potrebi govorila v slovenskem jeziku, kadar je to bilo smiselno.	121	2,04	49	2,08	-0,270	0,787
Učiteljica je strokovno korektno uporabljala tuji jezik v interakciji z učenci.	122	2,70	49	2,86	-2,127	0,036
Učiteljica je spodbujala učence, da komunicirajo v tujem jeziku.	122	2,69	49	2,39	2,590	0,012
Učiteljica je zaznala učenčeve jezikovne napake.	122	2,44	49	2,43	0,116	0,907
Učiteljica se je ustrezno odzvala na učenčeve jezikovne napake.	122	2,47	49	2,47	-0,018	0,986
Učenci so uporabljali tuji jezik v interakciji z učiteljico.	122	2,25	49	2,08	1,554	0,122
Učenci so spraševali učiteljico za dodatna pojasnila.	120	1,90	49	1,86	0,359	0,720
Učiteljica je dajala učencem kvalitetne individualne povratne informacije.	120	2,46	49	2,31	1,365	0,174

Medpredmetnost

Učiteljica se je pri vsebinah navezovala na vsebine iz drugih učnih načrtov 2./3. razreda.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	18	14,8	20	40,8
delno	32	26,2	20	40,8
da	72	59,0	9	18,4
skupaj	122	100,0	49	100,0

Medpredmetnost – Povprečja.

	šol. leto 2015/16		šol. leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica se je pri vsebinah navezovala na vsebine iz drugih učnih načrtov 2./3 razreda.	122	2,44	49	1,78	5,328	0,000

Didaktična gradiva in pripomočki

Učiteljica je uporabljala didaktične pripomočke in gradiva kot so risanke, slikanice, prstne lutke, igračke...

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	16	13,2	10	20,4
delno	16	13,2	9	18,4
da	89	73,6	30	61,2
skupaj	121	100,0	49	100,0

Učiteljica je uporabljala avtentične didaktične pripomočke in gradiva iz drugih predmetov v 2./3. razredu.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	62	50,8	31	63,3
delno	13	10,7	12	24,5
da	47	38,5	6	12,2
skupaj	122	100,0	49	100,0

Učiteljica je uporabljala delovne zvezke in učbenike za učenje tujih jezikov.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	110	91,7	39	79,6
delno	2	1,7	2	4,1
da	8	6,7	8	16,3
skupaj	120	100,0	49	100,0

Didaktična gradiva in pripomočki – Povprečja.

	šol. leto 2015/16		šol. leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica je uporabljala didaktične pripomočke in gradiva kot so risanke, slikanice, prstne lutke, igračke...	121	2,60	49	2,41	1,465	0,147
Učiteljica je uporabljala avtentične didaktične pripomočke in gradiva iz drugih predmetov v 2./3. razredu.	122	1,88	49	1,49	2,922	0,004
Učiteljica je uporabljala delovne zvezke in učbenike za učenje tujega jezika.	120	1,15	49	1,37	-1,848	0,069

Organizacija prostora

Prostor je bil ustrezno organiziran glede na izvedene dejavnosti.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	6	4,9	1	2,0
delno	13	10,7	14	28,6
da	103	84,4	34	69,4
skupaj	122	100,0	49	100,0

Organizacija prostora – Povprečja.

	šol. leto 2015/16		šol. leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Prostor je bil ustrezno organiziran glede na izvedene dejavnosti.	122	2,80	49	2,67	1,399	0,164

Metode in oblike dela

Pouk je vseboval oblike dela/samostojno, v paru, skupinsko.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	13	10,7	4	8,3
delno	15	12,4	11	22,9
da	93	76,9	33	68,8
skupaj	121	100,0	48	100,0

Pouk je zajemal pristope, ki temeljijo zgolj na reprodukciji (ponavljanju besed in besednih zvez).

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	50	41,0	11	22,4
delno	48	39,3	20	40,8
da	24	19,7	18	36,7
skupaj	122	100,0	49	100,0

Pouk je vključeval didaktične igre.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	27	22,3	10	20,4
delno	23	19,0	12	24,5
da	71	58,7	27	55,1
skupaj	121	100,0	49	100,0

Pouk je vseboval pristope za spodbujanje višjih ravni mišljenja.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	18	14,9	15	30,6
delno	46	38,0	22	44,9
da	57	47,1	12	24,5
skupaj	121	100,0	49	100,0

Pouk je bil naravnan na celostno učenje jezika (osmišljenost, življenjskost, situacijska naravnanost).

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	11	9,2	9	18,4
delno	38	31,9	22	44,9
da	70	58,8	18	36,7
skupaj	119	100,0	49	100,0

Metode in oblike dela – Povprečja.

	šol. leto 2015/16		šol. leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Pouk je vseboval oblike dela/samostojno, v paru, skupinsko.	121	2,66	48	2,60	0,507	0,613
Pouk je zajemal pristope, ki temeljijo zgolj na reprodukciji (ponavljanju besed in besednih zvez).	122	1,79	49	2,14	-2,786	0,006
Pouk je vključeval didaktične igre.	121	2,36	49	2,35	0,120	0,904
Pouk je vseboval pristope za spodbujanje višjih ravni mišljenja.	121	2,32	49	1,94	3,108	0,002
Pouk je bil naravnan na celostno globalno učenje jezika (osmišljenost, življenjskost, situacijska naravnanost).	119	2,50	49	2,18	2,698	0,008

Medkulturnost

Učiteljica je učence spodbujala k spoznavanju kulturne enakosti in različnosti med jeziki (učnim, tujim in maternimi jeziki).

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	49	62,0	32	71,1
delno	16	20,3	10	22,2
da	14	17,7	3	6,7
skupaj	79	100,0	45	100,0

Učenci so izvajali dejavnosti s poudarkom na razvijanju sodelovalnih veščin.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	13	16,3	17	37,8
delno	21	26,3	18	40,0
da	46	57,5	10	22,2
skupaj	80	100,0	45	100,0

Učenci so dali iniciativo učencev na temo medkulturnosti.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	68	86,1	38	84,4
delno	6	7,6	4	8,9
da	5	6,3	3	6,7
skupaj	79	100,0	45	100,0

Učiteljica je iniciativo učencev na temo medkulturnosti smiselno vključevala v pouk.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	67	84,8	37	82,2
delno	6	7,6	5	11,1
da	6	7,6	3	6,7
skupaj	79	100,0	45	100,0

Medkulturnost – Povprečja.

	šol. leto 2015/16		šol. leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica je učence spodbujala k spoznavanju kulturne enakosti in različnosti med jeziki (učnim, tujim in maternimi jeziki).	79	1,56	45	1,36	1,595	0,114
Učenci so izvajali dejavnosti s poudarkom na razvijanju sodelovalnih veščin.	80	2,41	45	1,84	4,004	0,000
Učenci so dali iniciativo učencev na temo medkulturnosti.	79	1,20	45	1,22	-0,193	0,848
Učiteljica je iniciativo učencev na temo medkulturnosti smiselno vključevala v pouk.	79	1,23	45	1,24	-0,155	0,877

Dejavnosti učencev.

Učenci so poslušali učiteljico, zvočni posnetek, glasbo oz. gledali filmček.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	15	12,7	3	6,1
da	103	87,3	46	93,9
skupaj	118	100,0	49	100,0

X^2 = 1,563; sig. = 0,211

Učenci so izdelovali predmete iz različnih materialov.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	112	94,9	48	98,0
da	6	5,1	1	2,0
skupaj	118	100,0	49	100,0

X^2 = 0,799; sig. = 0,371; *nezanesljiva ocena (Fisherjev natančni 2-stranski test* = 0,675)

Učenci so se igrali različne igre (namizne, gibalne idr.).

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	52	44,4	19	38,8
da	65	55,6	30	61,2
skupaj	117	100,0	49	100,0

X^2 = 0,453; sig. = 0,501

Učenci so pri izvajanju dejavnosti med seboj tekmovali.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	97	82,2	36	73,5
da	21	17,8	13	26,5
skupaj	118	100,0	49	100,0

X^2 = 1,629; sig. = 0,202

Učenci so pri izvajanju dejavnosti uporabljali spoznavne postopke.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	41	34,7	27	55,1
da	77	65,3	22	44,9
skupaj	118	100,0	49	100,0

X^2 = 5,944; sig. = 0,015

Učenci so peli in se gibalno telesno izražali.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	46	39,0	12	24,5
da	72	61,0	37	75,5
skupaj	118	100,0	49	100,0

X^2 = 3,208; sig. = 0,073

Učenci so izvajali športno gibalne dejavnosti.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	111	94,1	38	77,6
da	7	5,9	11	22,4
skupaj	118	100,0	49	100,0

X^2 = 9,822; sig. = 0,002

Učenci so risali in barvali.

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	91	77,8	31	63,3
da	26	22,2	18	36,7
skupaj	117	100,0	49	100,0

X^2 = 3,734; sig. = 0,053

10. D.4. OPAZOVANJE POUKA – PRIMERJAVA 2. IN 3. RAZREDA

Podatki zbrani z opazovanjem 49 ur pouka v šolskem letu 2017/18 (3. razred v šolah iz 3. kroga uvajanja), so v nadaljevanju primerjani s podatki, ki so bili z opazovanjem pouka zbrani v šolskem letu 2016/17 (2. razred v šolah iz 3. kroga uvajanja). V primerjavo je vključenih 55 obrazcev iz opazovanja pouka v šolskem letu 2016/17. Prikazane so frekvence odgovorov in povprečja izračunana na osnovi tristopenjske lestvice z vrednostmi 1 - ne, 2 - delno in 3 - da. Statistična značilnost razlik med šolskima letoma je preverjena s t-testom za neodvisne vzorce in s hi-kvadrat testom.

Cilji

Cilji pouka so bili v skladu z učnim načrtom.

	2. razred (2016/17)	3. razred (2017/18)

	število	odstotek	število	odstotek
ne	0	0,0	1	2,0
delno	7	12,7	11	22,4
da	48	87,3	37	75,5
skupaj	55	100,0	49	100,0

Vsebine in cilji so bili primerni glede na kognitivni razvoj učencev.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	2	3,7	2	4,1
delno	19	35,2	14	28,6
da	33	61,1	33	67,3
skupaj	54	100,0	49	100,0

Cilji – Povprečja.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Cilji pouka so bili v skladu z učnim načrtom.	55	2,87	49	2,73	1,654	0,102
Vsebine in cilji so bili primerni glede na kognitivni razvoj učencev.	54	2,57	49	2,63	-0,523	0,602

Potek

Učiteljica je ustrezno motivirala učence.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	2	3,6	0	0,0
delno	9	16,4	12	24,5
da	44	80,0	37	75,5
skupaj	55	100,0	49	100,0

Učiteljica je diferencirala pouk glede na učenčeve zmožnosti, sposobnosti, interese, predznanje.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	33	61,1	26	53,1
delno	12	22,2	15	30,6
da	9	16,7	8	16,3
skupaj	54	100,0	49	100,0

Učenci so bili večji del ure miselno aktivni.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	2	3,6	0	0,0
delno	20	36,4	20	40,8
da	33	60,0	29	59,2
skupaj	55	100,0	49	100,0

Pouk je potekal v primernem učnem tempu (dovolj časa za razmišljanje, potrpežljivost pri počasnosti…).

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	2	3,6	0	0,0
delno	16	29,1	19	38,8
da	37	67,3	30	61,2
skupaj	55	100,0	49	100,0

Prehodi med aktivnostmi so bili smiselno povezani.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	3	5,5	0	0,0
delno	12	21,8	18	36,7
da	40	72,7	31	63,3
skupaj	55	100,0	49	100,0

Učna ura je bila koherentna (uvod, osrednji del, zaključek, smiselni prehodi med aktivnostmi).

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	2	3,6	2	4,1
delno	9	16,4	11	22,4
da	44	80,0	36	73,5
skupaj	55	100,0	49	100,0

Potek – Povprečja.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica je ustrezno motivirala učence.	55	2,76	49	2,76	0,092	0,927
Učiteljica je diferencirala pouk glede na učenčeve zmožnosti, sposobnosti, interese, predznanje.	54	1,56	49	1,63	-0,512	0,609
Učenci so bili večji del ure miselno aktivni.	55	2,56	49	2,59	-0,268	0,790
Pouk je potekal v primernem učnem tempu (dovolj časa za razmišljanje, potrpežljivost pri počasnosti…).	55	2,64	49	2,61	0,233	0,816
Prehodi med aktivnostmi so bili smiselno povezani.	55	2,67	49	2,63	0,379	0,705
Učna ura je bila koherentna (uvod, osrednji del, zaključek, smiselni prehodi med aktivnostmi).	55	2,76	49	2,69	0,674	0,502

Interakcija

Učiteljica je pri pouku govorila v tujem jeziku.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	1	1,8	0	0,0
delno	9	16,4	6	12,2
da	45	81,8	43	87,8
skupaj	55	100,0	49	100,0

Učiteljica je po potrebi govorila v slovenskem jeziku, kadar je to bilo smiselno.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	14	25,9	15	30,6
delno	15	27,8	15	30,6
da	25	46,3	19	38,8
skupaj	54	100,0	49	100,0

Učiteljica je strokovno korektno uporabljala tuji jezik v interakciji z učenci.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	2	3,7	1	2,0
delno	10	18,5	5	10,2
da	42	77,8	43	87,8

skupaj	54	100,0	49	100,0

Učiteljica je spodbujala učence, da komunicirajo v tujem jeziku.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	10	18,2	7	14,3
delno	18	32,7	16	32,7
da	27	49,1	26	53,1
skupaj	55	100,0	49	100,0

Učiteljica je zaznala učenčeve jezikovne napake.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	16	29,1	5	10,2
delno	9	16,4	18	36,7
da	30	54,5	26	53,1
skupaj	55	100,0	49	100,0

Učiteljica se je ustrezno odzvala na učenčeve jezikovne napake.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	17	30,9	7	14,3
delno	9	16,4	12	24,5
da	29	52,7	30	61,2
skupaj	55	100,0	49	100,0

Učenci so uporabljali tuji jezik v interakciji z učiteljico.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	16	29,1	9	18,4
delno	24	43,6	27	55,1
da	15	27,3	13	26,5
skupaj	55	100,0	49	100,0

Učenci so spraševali učiteljico za dodatna pojasnila.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	16	29,1	17	34,7
delno	24	43,6	22	44,9
da	15	27,3	10	20,4
skupaj	55	100,0	49	100,0

Učiteljica je dajala učencem kvalitetne individualne povratne informacije.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	24	43,6	6	12,2
delno	24	43,6	22	44,9
da	7	12,7	21	42,9
skupaj	55	100,0	49	100,0

Interakcija – Povprečja.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica je pri pouku govorila v tujem jeziku.	55	2,80	49	2,88	-1,012	0,314
Učiteljica je po potrebi govorila v slovenskem jeziku, kadar je to bilo smiselno.	54	2,20	49	2,08	0,741	0,460
Učiteljica je strokovno korektno uporabljala tuji jezik v interakciji z učenci.	54	2,74	49	2,86	-1,268	0,208
Učiteljica je spodbujala učence, da komunicirajo v tujem jeziku.	55	2,31	49	2,39	-0,534	0,595
Učiteljica je zaznala učenčeve jezikovne napake.	55	2,25	49	2,43	-1,132	0,260
Učiteljica se je ustrezno odzvala na učenčeve jezikovne napake.	55	2,22	49	2,47	-1,566	0,121
Učenci so uporabljali tuji jezik v interakciji z učiteljico.	55	1,98	49	2,08	-0,707	0,481
Učenci so spraševali učiteljico za dodatna pojasnila.	55	1,69	49	1,86	-1,188	0,238
Učiteljica je dajala učencem kvalitetne individualne povratne informacije.	55	2,07	49	2,31	-1,548	0,125

Medpredmetnost

Učiteljica se je pri vsebinah navezovala na vsebine iz drugih učnih načrtov 2./3. razreda.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	15	27,3	20	40,8
delno	16	29,1	20	40,8
da	24	43,6	9	18,4
skupaj	55	100,0	49	100,0

Medpredmetnost – Povprečja.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica se je pri vsebinah navezovala na vsebine iz drugih učnih načrtov 2./3 razreda.	55	2,16	49	1,78	2,493	0,014

Didaktična gradiva in pripomočki

Učiteljica je uporabljala didaktične pripomočke in gradiva kot so risanke, slikanice, prstne lutke, igračke...

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	8	14,5	10	20,4
delno	14	25,5	9	18,4
da	33	60,0	30	61,2
skupaj	55	100,0	49	100,0

Učiteljica je uporabljala avtentične didaktične pripomočke in gradiva iz drugih predmetov v 2./3. razredu.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	31	56,4	31	63,3
delno	11	20,0	12	24,5
da	13	23,6	6	12,2
skupaj	55	100,0	49	100,0

Učiteljica je uporabljala delovne zvezke in učbenike za učenje tujih jezikov.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	46	83,6	39	79,6
delno	2	3,6	2	4,1
da	7	12,7	8	16,3
skupaj	55	100,0	49	100,0

Didaktična gradiva in pripomočki – Povprečja.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica je uporabljala didaktične pripomočke in gradiva kot so risanke, slikanice, prstne lutke, igračke...	55	2,45	49	2,41	0,304	0,762
Učiteljica je uporabljala avtentične didaktične pripomočke in gradiva iz drugih predmetov v 2./3. razredu.	55	1,67	49	1,49	1,203	0,232
Učiteljica je uporabljala delovne zvezke in učbenike za učenje tujega jezika.	55	1,29	49	1,37	-0,541	0,590

Organizacija prostora

Prostor je bil ustrezno organiziran glede na izvedene dejavnosti.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	5	9,1	1	2,0
delno	15	27,3	14	28,6
da	35	63,6	34	69,4
skupaj	55	100,0	49	100,0

Organizacija prostora – Povprečja.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Prostor je bil ustrezno organiziran glede na izvedene dejavnosti.	55	2,55	49	2,67	-1,106	0,271

Metode in oblike dela

Pouk je vseboval oblike dela/samostojno, v paru, skupinsko.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	8	14,8	4	8,3
delno	19	35,2	11	22,9
da	27	50,0	33	68,8
skupaj	54	100,0	48	100,0

Pouk je zajemal pristope, ki temeljijo zgolj na reprodukciji (ponavljanju besed in besednih zvez).

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	13	23,6	11	22,4
delno	24	43,6	20	40,8
da	18	32,7	18	36,7
skupaj	55	100,0	49	100,0

Pouk je vključeval didaktične igre.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	12	21,8	10	20,4
delno	11	20,0	12	24,5
da	32	58,2	27	55,1
skupaj	55	100,0	49	100,0

Pouk je vseboval pristope za spodbujanje višjih ravni mišljenja.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	23	42,6	15	30,6
delno	17	31,5	22	44,9
da	14	25,9	12	24,5
skupaj	54	100,0	49	100,0

Pouk je bil naravnan na celostno učenje jezika (osmišljenost, življenjskost, situacijska naravnanost).

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	8	14,5	9	18,4
delno	21	38,2	22	44,9

da	26	47,3	18	36,7
skupaj	55	100,0	49	100,0

Metode in oblike dela – Povprečja.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Pouk je vseboval oblike dela/samostojno, v paru, skupinsko.	54	2,35	48	2,60	-1,840	0,069
Pouk je zajemal pristope, ki temeljijo zgolj na reprodukciji (ponavljanju besed in besednih zvez).	55	2,09	49	2,14	-0,349	0,728
Pouk je vključeval didaktične igre.	55	2,36	49	2,35	0,104	0,917
Pouk je vseboval pristope za spodbujanje višjih ravni mišljenja.	54	1,83	49	1,94	-0,680	0,498
Pouk je bil naravnan na celostno globalno učenje jezika (osmišljenost, življenjskost, situacijska naravnanost).	55	2,33	49	2,18	1,010	0,315

Medkulturnost

Učiteljica je učence spodbujala k spoznavanju kulturne enakosti in različnosti med jeziki (učnim, tujim in maternimi jeziki).

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	41	87,2	32	71,1
delno	5	10,6	10	22,2
da	1	2,1	3	6,7
skupaj	47	100,0	45	100,0

Učenci so izvajali dejavnosti s poudarkom na razvijanju sodelovalnih veščin.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	26	55,3	17	37,8
delno	11	23,4	18	40,0
da	10	21,3	10	22,2
skupaj	47	100,0	45	100,0

Učenci so dali iniciativo učencev na temo medkulturnosti.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	44	93,6	38	84,4
delno	2	4,3	4	8,9
da	1	2,1	3	6,7
skupaj	47	100,0	45	100,0

Učiteljica je iniciativo učencev na temo medkulturnosti smiselno vključevala v pouk.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	43	91,5	37	82,2
delno	2	4,3	5	11,1
da	2	4,3	3	6,7
skupaj	47	100,0	45	100,0

Medkulturnost – Povprečja.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.	t	sig.
Učiteljica je učence spodbujala k spoznavanju kulturne enakosti in različnosti med jeziki (učnim, tujim in maternimi jeziki).	47	1,15	45	1,36	-1,893	0,062
Učenci so izvajali dejavnosti s poudarkom na razvijanju sodelovalnih veščin.	47	1,66	45	1,84	-1,119	0,266
Učenci so dali iniciativo učencev na temo medkulturnosti.	47	1,09	45	1,22	-1,401	0,165
Učiteljica je iniciativo učencev na temo medkulturnosti smiselno vključevala v pouk.	47	1,13	45	1,24	-1,089	0,279

Dejavnosti učencev.

Učenci so poslušali učiteljico, zvočni posnetek, glasbo oz. gledali filmček.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	4	7,3	3	6,1
da	51	92,7	46	93,9
skupaj	55	100,0	49	100,0

X^2 = 0,055; sig. = 0,815; *nezanesljiva ocena (Fisherjev natančni 2-stranski test* = 1,000)

Učenci so izdelovali predmete iz različnih materialov.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	52	94,5	48	98,0
da	3	5,5	1	2,0
skupaj	55	100,0	49	100,0

X^2 = 0,817; sig. = 0,366; *nezanesljiva ocena (Fisherjev natančni 2-stranski test* = 0,620)

Učenci so se igrali različne igre (namizne, gibalne idr.).

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	24	43,6	19	38,8
da	31	56,4	30	61,2
skupaj	55	100,0	49	100,0

X^2 = 0,252; sig. = 0,615

Učenci so pri izvajanju dejavnosti med seboj tekmovali.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	42	76,4	36	73,5
da	13	23,6	13	26,5
skupaj	55	100,0	49	100,0

X^2 = 0,116; sig. = 0,734

Učenci so pri izvajanju dejavnosti uporabljali spoznavne postopke.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	30	54,5	27	55,1
da	25	45,5	22	44,9
skupaj	55	100,0	49	100,0

X^2 = 0,003; sig. = 0,955

Učenci so peli in se gibalno telesno izražali.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	8	14,5	12	24,5
da	47	85,5	37	75,5
skupaj	55	100,0	49	100,0

X^2 = 1,650; sig. = 0,199

Učenci so izvajali športno gibalne dejavnosti.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek

ne	40	72,7	38	77,6
da	15	27,3	11	22,4
skupaj	55	100,0	49	100,0

X^2 = 0,322; sig. = 0,571

Učenci so risali in barvali.

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	35	63,6	31	63,3
da	20	36,4	18	36,7
skupaj	55	100,0	49	100,0

X^2 = 0,002; sig. = 0,969

6. E. UČITELJI

11. E.1. ODGOVORI UČITELJEV V ŠOL. LETU 2017/18

Anketni vprašalnik je ob koncu šolskega leta 2017/18 izpolnilo 102 učiteljev (iz 81 osnovnih šol), ki so poučevali prvi tuji jezik v 3. razredu. Pri izbranih sklopih trditev, je s t-testom za en vzorec bila preverjena statistična značilnost razlike med povprečjem in srednjo vrednostjo na lestvici. V primerih lestvic s tremi stopnjami, so ob povprečjih prikazane tudi frekvence po posameznih kategorijah.

USPOSOBLJENOST ZA POUČEVANJE

Katero smer izobrazbe ter dopolnilna znanja imate?

	število	odstotek
razredni pouk (smer izobrazbe) + dodatno usposabljanje za tuji jezik	38	38,0
tuji jezik (smer izobrazbe) + dodatno usposabljanje za razredni pouk	25	25,0
razredni pouk (smer izobrazbe) + tuji jezik (smer izobrazbe)	6	6,0
drugo	31	31,0
skupaj	100	100,0

Pod drugo so vpisali:

vpis	število
dip. soc. del. + usposabljanje za zgodnje poučevanje tja	1
pedagoška akademija	1
predmetni pouk	2
prof. ang.	1
prof. ang. jezika	2
prof. nem. in ang.	4
prof. soc. in ang. s književnostjo	1
razredni pouk	1
tuji jezik	17
univ. dipl. anglistka, prevajalstvo	1

Ocenite vašo usposobljenost za naslednja vsebinska področja, ki se nanašajo na matriko učnega načrta za tuji jezik:

	nisem usposobljen/a		sem delno usposobljen/a		sem usposobljen/a		skupaj	
učenje jezika.	1	1,0	13	12,7	88	86,3	102	100,0
čenost na učenca.	0	0,0	13	12,7	89	87,3	102	100,0
ejavnosti.	1	1,0	19	18,6	82	80,4	102	100,0
a naravnanost, avtentičnost.	0	0,0	16	16,0	84	84,0	100	100,0
kopel.	1	1,0	20	19,6	81	79,4	102	100,0
a izvedba pouka.	1	1,0	10	9,8	91	89,2	102	100,0
e poslušanja, govorjenja, branja.	0	0,0	6	5,9	95	94,1	101	100,0
in medkulturno ozaveščanje.	1	1,0	24	23,8	76	75,2	101	100,0
in fonološko zavedanje.	2	2,0	32	31,4	68	66,7	102	100,0
metna povezanost.	0	0,0	22	21,6	80	78,4	102	100,0
ko delo in kognitivno osmišljene dejavnosti.	3	3,0	36	36,0	61	61,0	100	100,0
t model.	1	1,0	15	14,7	86	84,3	102	100,0
vnos.	1	1,0	15	14,7	86	84,3	102	100,0
diva in materiali za pouk (pisna, avtentična, IKT …).	1	1,0	15	14,7	86	84,3	102	100,0
nje napredka učenca (formativno spremljanje).	4	4,0	42	42,0	54	54,0	100	100,0
ocenjevanja znanja (načrtovanje, oblikovanje kriterijev, zapis opisne ocene).	1	1,0	31	30,4	70	68,6	102	100,0
nje s starši.	0	0,0	6	5,9	96	94,1	102	100,0

DIDAKTIČNA USTREZNOST

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 3. razredu uresničujete naslednje cilje predmeta:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	govorov		i odklon	tna vrednost = 2,5)	
					sig.
Vključevanje jezikovnih in nejezikovnih prvin (npr. govorica telesa, gestikulacija).	102	3,72	0,495	24,800	0,000
Izbor vsebin naravnan na razvojne značilnosti učencev.	102	3,66	0,536	21,808	0,000
Razvijanje predopismenjevalnih in predbralnih spretnosti/zmožnosti.	102	3,11	0,673	9,115	0,000
Pogosto izmenjavanje različnih krajših aktivnosti poveznih z izhodiščnimi cilji.	102	3,59	0,603	18,231	0,000
Spodbujanje k miselnim aktivnostim, ki temeljijo na pestri uporabi jezika (opisovanje, pojasnjevanje, branje, pripovedovanje...).	101	3,05	0,740	7,463	0,000
Uporaba konkretnih gradiv, vizualne podpore in spodbujanje k veččutnemu učenju.	102	3,56	0,555	19,256	0,000
Igralne dejavnosti, ki spodbujajo učence k lastnemu odločanju, izbiranju in sodelovanju z drugimi učenci.	102	3,25	0,681	11,046	0,000
Timsko načrtovanje pouka na ravni razreda.	100	2,62	0,908	1,322	0,189

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 3. razredu individualizirate in diferencirate glede na zmožnosti in druge posebnosti učencev:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	govorov		i odklon	tna vrednost = 2,5)	
					sig.
učne vsebine	102	2,43	0,790	-0,877	0,382
učne dejavnosti	101	2,74	0,627	3,888	0,000
učne materiale	102	2,69	0,771	2,442	0,016
rezultate učenja, učne izdelke, predstavitve…	100	2,83	0,779	4,235	0,000
učno okolje (npr. prostor izvajanja pouka)	102	2,13	0,817	-4,608	0,000
učne strategije	99	2,87	0,695	5,281	0,000
učni tempo	101	3,15	0,684	9,530	0,000
količino pomoči	102	3,29	0,669	11,992	0,000
preverjanje in ocenjevanje	101	3,06	0,835	6,737	0,000
učne oblike	100	2,81	0,706	4,389	0,000
domače naloge	100	2,48	0,893	-0,224	0,823

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 3. razredu preverjate in ocenjujte znanje učencev na naslednje načine:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	govorov		i odklon	tna vrednost = 2,5)	
					sig.
Spremljam napredek učencev.	102	3,49	0,625	15,993	0,000
Pri preverjanju upoštevam načela formativnega spremljanja.	101	2,84	0,845	4,061	0,000
Pri ocenjevanju poslušanja in slušnega razumevanja si pomagam z učenčevimi prikazi, izdelki…	102	3,09	0,834	7,126	0,000
Pri ocenjevanju govornega sporočanja in sporazumevanja si pomagam tako, da učenci opazujejo in poimenujejo kar vidijo ali zaznajo z drugimi čutili, komentirajo, napovedujejo, dopolnjujejo, igrajo igro vlog, uporabijo opise postopkov, itn.	102	3,44	0,683	13,912	0,000

Pri preverjanju in ocenjevanju znanja upoštevam posebne potrebe učenca.	101	3,65	0,591	19,630	0,000

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 3. razredu uporabljate IKT za naslednje namene:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	govorov		ni odklon	tna vrednost = 2,5)	
					sig.
v podporo razumevanju učnih vsebin	102	3,27	0,616	12,700	0,000
za ohranjanje motivacije za učenje	102	3,08	0,713	8,191	0,000
za izboljšanje učnih rezultatov	102	2,99	0,738	6,709	0,000

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 3. razredu izvajate medpredmetne povezave na navedenih ravneh:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	govorov		i odklon	tna vrednost = 2,5)	
					sig.
ravni vsebin	102	3,05	0,651	8,522	0,000
ravni procesnih ciljev (npr. iskanje virov kot spretnosti)	100	2,42	0,727	-1,100	0,274
konceptualni ravni (npr. poglabljanje razumevanja)	101	2,55	0,728	0,752	0,454

ORGANIZACIJSKI VIDIKI

Ali ste imeli organizacijske težave pri umestitvi tujega jezika v 3. razredu v urnik?

	število	odstotek
ne	87	90,6
da, manjše težave	9	9,4
da, večje težave	0	0,0
skupaj	96	100,0

Pojasnitev manjših težav:
- učim na treh šolah (1 vpis)

Kako ste umestili pouk tujega jezika v 3. razredu v urnik:

	število	odstotek*
strnjeno, dvakrat na teden	78	76,5
razpršeno, večkrat na teden	18	17,6
drugače	2	2,0

*102=100,0%

Pod drugače so vpisali:
- 2x na teden (2 vpisa).

Razlogi za določeno umestitev pouka tujega jezika v 3. razredu v urnik:

vpis	število
bolje je večkrat po malem	1
najbolj smiselno	1
nas je več učiteljev	1
odločitev vodstva	3
po dogovoru	1
po potrebi	4
poučujem tudi druge razrede	8
učim rp in učim še druge razrede	3
upoštevanje mnenja učiteljev	1
zaradi ostalih razredov, kjer poučujem	1

Kako ste zadovoljni z Vašim urnikom?

	število	odstotek
nimam pripomb	91	90,1
želim si sprememb	10	9,9
skupaj	101	100,0

Vpis učiteljev, ki si želijo sprememb:

vpis	število
bolj zgodaj ure angleščine	5

da bi pouk potekal brez kombinacije 2. triade	1
lažje bi bilo, če bi poučevala ang le v svojem razredu ali le ang v vse	1
manj lukenj med urami	1
petek 5. ura ni tako primerna	1

Kje praviloma izvajate pouk tujega jezika v 3. razredu:

vpis	število	odstotek*
V matični učilnici 3. razreda.	83	81,4
V posebni učilnici za tuji jezik.	16	15,7
Drugo.	8	7,8

*102=100,0%

Pod »drugo« so učitelji vpisali:

vpis	*število*
na prostem	1
razred z interaktivno tablo	1
učilnica za mat in geo	1
v dveh različnih učilnicah	2
v moji učilnici	2
zaradi prenove šole začasno v matični učilnici	1

URESNIČEVANJE CILJEV IN DOSEGANJE STANDARDOV

Kako pomembni so po vašem mnenju splošni cilji učnega načrta za tuji jezik v 3. razredu:

	nepomembni		srednje pomembni		zelo pomembni		skupaj	
Senzibilizacija za jezike.	1	1,0	5	5,0	95	94,1	101	100,0
Razvijanje učenčevih sprejemniških, tvorbnih in interaktivnih spretnosti/ zmožnosti.			14	14,0	86	86,0	100	100,0
Poudarjen razvoj motivacije za usvajanje tujih jezikov.			7	6,9	94	93,1	101	100,0
Oblikovanje posameznikove raznojezičnosti in (družbene večjezičnosti) dvig jezikovne zavesti v ožjem pomenu (npr. v družini, v razredu) ter v širšem pomenu (npr. dvojezično področje).	1	1,0	35	35,4	63	63,6	99	100,0

	govorov		ni odklon	stna vrednost = 2)	
					sig.
Senzibilizacija za jezike.	101	2,93	0,292	32,054	0,000
Razvijanje učenčevih sprejemniških, tvorbnih in interaktivnih spretnosti/ zmožnosti.	100	2,86	0,349	24,661	0,000
Poudarjen razvoj motivacije za usvajanje tujih jezikov.	101	2,93	0,255	36,645	0,000
Oblikovanje posameznikove raznojezičnosti in (družbene večjezičnosti) dvig jezikovne zavesti v ožjem pomenu (npr. v družini, v razredu) ter v širšem pomenu (npr. dvojezično področje).	99	2,63	0,507	12,295	0,000

V kolikšni meri so po Vašem mnenju v 3. razredu uresničljivi naslednji standardi znanja učnega načrta?

Poslušanje in slušno razumevanje:

e in slušno razumevanje	neuresničljivi		delno uresničljivi		uresničljivi		skupaj	

, da je besedilo v tujem jeziku (prepozna ciljni tuji jezik med drugimi jeziki)			2	2,0	100	98,0	102	100,0
ogosto rabljena in z gestami oz. mimiko podprta navodila za delo v razredu			2	2,0	100	98,0	102	100,0
vno temo slušnega besedila			22	21,6	80	78,4	102	100,0
zbrane podatke in nekatere podrobnosti (besed, besednih zvez, fraz) v govorjenih besedilih z znano tematiko na podlagi vidnih in drugih opor			14	13,9	87	86,1	101	100,0
nekatere okoliščine sporazumevanja in jasno izražena čustva govorcev			34	33,3	68	66,7	102	100,0

Poslušanje in slušno razumevanje	govorov	e	ni odklon	tna vrednost = 2)	
					sig.
, da je besedilo v tujem jeziku (prepozna ciljni tuji jezik med drugimi jeziki)	102	2,98	0,139	71,063	0,000
ogosto rabljena in z gestami oz. mimiko podprta navodila za delo v razredu	102	2,98	0,139	71,063	0,000
vno temo slušnega besedila	102	2,78	0,413	19,164	0,000
zbrane podatke in nekatere podrobnosti (besed, besednih zvez, fraz) v govorjenih besedilih z znano tematiko na podlagi vidnih in drugih opor	101	2,86	0,347	24,928	0,000
nekatere okoliščine sporazumevanja in jasno izražena čustva govorcev	102	2,67	0,474	14,213	0,000

Govorno sporočanje in sporazumevanje:

sporočanje in sporazumevanje	neuresničljivi		delno uresničljivi		uresničljivi		skupaj	
poimenuje konkretni svet okoli sebe (stvari, osebe, dejanja, lastnosti, živali, predmete, kraje itn.) v neposredni okolici/na slikah ipd.			4	4,0	97	96,0	101	100,0
se sporazumeva po vzorcih			9	8,9	92	91,1	101	100,0
poizveduje in odgovarja na preprosta vprašanja			19	18,8	82	81,2	101	100,0
pritrjuje, zanika, izraža počutje, zahvalo, voščila in dobre želje, vljudnostne fraze, navezuje stik, se opravičuje, se poslavlja, telefonira, uresničuje svoje interese (izraža potrebe in želje, prepovedi, prošnje, išče in ponuja pomoč itn.	1	1,0	24	23,8	76	75,2	101	100,0

Govorno sporočanje in sporazumevanje	govorov	e	ni odklon	tna vrednost = 2)	
					sig.
poimenuje konkretni svet okoli sebe (stvari, osebe, dejanja, lastnosti, živali, predmete, kraje itn.) v neposredni okolici/na slikah ipd.	101	2,96	0,196	49,244	0,000
se sporazumeva po vzorcih	101	2,91	0,286	31,972	0,000
poizveduje in odgovarja na preprosta vprašanja	101	2,81	0,393	20,774	0,000

pritrjuje, zanika, izraža počutje, zahvalo, voščila in dobre želje, vljudnostne fraze, navezuje stik, se opravičuje, se poslavlja, telefonira, uresničuje svoje interese (izraža potrebe in želje, prepovedi, prošnje, išče in ponuja pomoč itn.	101	2,74	0,462	16,167	0,000

Branje in bralno razumevanje:

bralno razumevanje	neuresničljivi		delno uresničljivi		uresničljivi		skupaj	
zapis osnovnega, pogosto rabljenega besedišča ter pomen besednih zvez v okviru znanih tem			11	10,9	90	89,1	101	100,0
posamezne preproste in znane besede, besedne zveze ob nebesedni podpori (npr. slikah, predmetih)			6	6,0	94	94,0	100	100,0
brati in razume posamezne znane povedi, ponazorjene z nebesedno podporo			27	27,0	73	73,0	100	100,0
ratka in ustrezno zahtevna besedila ob nebesedni podpori	2	2,0	44	44,0	54	54,0	100	100,0

Branje in bralno razumevanje	govorov	e	ni odklon	tna vrednost = 2)	
					sig.
zapis osnovnega, pogosto rabljenega besedišča ter pomen besednih zvez v okviru znanih tem	101	2,89	0,313	28,604	0,000
posamezne preproste in znane besede, besedne zveze ob nebesedni podpori (npr. slikah, predmetih)	100	2,94	0,239	39,383	0,000
rati in razume posamezne znane povedi, ponazorjene z nebesedno podporo	100	2,73	0,446	16,361	0,000
ratka in ustrezno zahtevna besedila ob nebesedni podpori	100	2,52	0,541	9,614	0,000

MOTIVACIJA IN UČNE TEŽAVE UČENCEV

Kako so po vašem mnenju učenci 3. razreda motivirani za učenje tujega jezika?

	število	odstotek
sploh niso motivirani	0	0,0
niso motivirani	0	0,0
niti - niti	5	5,0
so motivirani	51	50,5
zelo so motivirani	45	44,6
skupaj	101	100,0

Povprečje na 5-stopenjski lestvici (1 - sploh niso motivirani, ..., 5 - zelo so motivirani) je 4,40 (standardni odklon je 0,584) in je statistično značilno različno od testne vrednosti 3 (t=24,005, sig.=0,000).

Napišite s katerimi posebnimi potrebami učencev se soočate pri poučevanju tujega jezika v 3. razredu?

vpis	*število*
adhd, čustveno-vedenjske motnje, Aspergerjev sindrom	1
asperger, nižje učne sposobnosti, soc. In učna zanemarjenost	1
avtizem, disleksija, hiperaktivnost	1

avtizem, primanjkljaji na določenih področjih učenja	1
bralne in govorne motnje	1
bralno-zapisovalne težave	1
čustvene in vedenjske motnje	1
disleksija	6
disleksija in motnje pozornosti	1
disleksija, avtizem, motnja pozornosti, lenoba, nepripravljenost za delo, nepismenost v slovenščini	2
disleksija, manjša pozornost	1
disleksija, motnja pozornosti	2
disleksija, motnje koncentracije, težave pri branju in pisanju	2
disleksija, nižje uč. sposobnosti	1
disleksija, skoptični sindrom, avtistični spekter, bralno-zapisovalne težave	1
govorne in bralne motnje, motnje pozornosti	1
govorne napake, avtizem, primanjkljaj na določenih področjih	2
hiperaktivnost	1
je ni	1
jezikovne in govorne motnje, primanjkljaji na določenih področjih	1
ker je v 3. r. le ena učenka, pouk izvajam v komb. znotraj skupine in ga diferenciram zanjo	1
kratkoročni spomin	1
kratkoročni spomin in motnje koncentracije	1
kratkotrajna koncentracija, učne težave, nerazumevanje slovenščine	1
legastenija, disleksija, motnje pozornosti, primanj. na področjih, gibalno ovirani, govorna motnja	1
motnja koncentracije in pozornosti	8
motnja koncentracije in pozornosti, primanjkljaji na učnem področju	1
nemotiviranost	1
nižje inteligenčne sposobnosti, različno predznanje	1
nobene motivacije za učenje, doma ni podpore	1
odsotnost učenca zaradi bolezni	1
počasnejši tempo	1
pomnjenje	1
potreba po različnih učnih oblikah	1
primanjkljaji na določenih področjih učenja	3
primanjkljaji na določenih področjih učenja, govorne napake	5
primanjkljaji na določenih področjih učenja, hiperaktivnost	1
s polžjim vsadkom in hiperaktivnost	2
selektivni mutizem-2 učenca ne govorita, sporazumevamo se le pisno, motnje pozornosti	1
skotopični sindrom, disleksija	1
slaba komunikacija, počasnost pri delu	2
slaba koncentracija, različno predznanje, slabo branje, nezainteresiranost	1
slabo sliši, kratkotrajna pozornost	1
slabši sluh, govor, sposobnosti	1
slušne, učne in vedenjske težave	1
težave pri učenju, čustvene in vedenjske motnje	1
težave s koncentracijo in izgovorjavo	1
težave s koncentracijo, vedenjski izbruhi, zapisovalne motnje, težave pi branju v maternem jeziku	1
težave s pozornostjo, hiperaktivnost, učni primanjkljaji	1
težave z grafomotoriko, zbranostjo, počasnejše dojemanje snovi	2
učenci z lažjimi motnjami v duševnem razvoju	1
učenec porablja računalnik	1
učenec s polžjim vsadkom	1
učne težave	1
učne težave, težave s koncentracijo	2
vedenjske in čustvene težave	1
vse stopnje izguba sluha, adhd, jezikovne motnje	1

Katere prilagoditve izvajate pri tujem jeziku v 3. razredu za učence s posebnimi potrebami (vpišite do 3 najpogostejše prilagoditve) in kako pogosto jih izvajate (občasno/pogosto/vedno)?

vpis	*število*
aktivni premor med delom	1
aktivnosti za preusmeritev pozornosti	1
barva papirja	1
barva podlage	1

besede na modri podlagi	1
branje lažjih besedil	1
branje v skupinah	1
branje zapisov	1
daljše pisanje kon	1
dejavnost gibanja - ustrezni znak	1
delo v skupinah	1
dl v el. obliki	1
dodatna razlaga	24
dodatna vprašanja	3
drug način ocenjevanja	1
fm sistem	1
fotokopiram jim zapiske	2
gest, mimika, vizualna podpora	1
gibalna podpora	1
gibanje za sprostitev	1
hitro prehajanje med aktivnostmi	1
igra za uvodno motivacijo	1
igre	1
igre za utrjevanje, ponavljanje	1
individualna pomoč	8
iskanje in poudarjanje močnih področij	1
izbor manj zahtevnih nalog in vaj	1
krajša navodila	2
lažje jezikovne strukture	1
lažje naloge	2
lažje ocenjevanje	1
manj dn	2
manj zahtevna besedila	1
manj zahtevne naloge	1
manjši obseg snovi	1
menjanje dejavnosti, da učenec ne sedi	6
minuta za zdravje	1
mulidimenzionalno učenje	1
multisenzorni način podajanja snovi	3
naloge	1
napovedano ustno ocenjevanje	1
navodila z mimiko	1
ocenjevanje izven pouka	4
ocenjevanje izven razreda	1
ocenjevanje znanja	1
očesni stik	1
opozarjanje na uporabo očal	1
org. Prilagoditve	1
osebni pristop	1
pisanje na tablo-prepis pretežek-učenki dam list	1
počasnejša dikcija	1
podaljšan čas	7
podaljšan čas pisanja	3
podaljšan čas pisnih preizkusov	4
podpora in pomoč	1
podvprašanja	1
pomoč drugih sošolcev	2
pomoč pri izg.	1
pomoč pri razumevanju	1
pomoč pri zapisovanju	1
pomoč učenci	1
pomočnik učitelj	1
ponavljanje besed	1
ponazoritve	1
ponovitev navodil	1
povečane črke	2

povečane črke, prilagojen test	3
preverim razumevanje navodil	17
preverjanje med ocenjevanjem	1
preverjanje razumevanja navodil	2
pri ocenjevanju znanja	1
prilagoditev nalog	1
prilagoditev pisnega ocenjevanja	2
prilagoditev testov	1
prilagoditev težavnosti nalog	1
prilagoditev učnih vsebin	2
prilagoditev vsebine	1
prilagoditev zapisa	1
prilagoditveni tempo	1
prilagojena vsebina	1
prilagojene naloge	1
prilagojeno ocenjevanje	1
primerna pisava	1
raba pripomočkov	1
razdeljena naloga	2
razdeljena ura na manjše enote	1
različna zahtevnost nalog	1
raznoliko delo	1
razrez dl na več nalog	1
sedi spredaj	13
slikovna podpora	2
slikovne vsebini	2
slo prevod	1
spodbuda, usmerjanje pozornosti	1
table, modeli	1
tempo	2
učenje učnih strategij	1
učenje z did. pripomočki	1
učna pomoč spec. Ped.	1
učne dejavnosti	1
uporaba materiala	2
usmerjanje in vodenje	1
večdelno ocenjevanje	1
večja pisava	3
vizualna podpora	5
vizualna sporočila	1
zapis namesto govor	1
zapisi besedišča	1
zmanjšana količina besedišča	1

Kako pogosto jih izvajate:

vpis	*število*
enkrat na teden	1
občasno	38
pogosto	60
redko	1
vedno	105
vsako uro ang	1
zelo pogosto	2

Ali ste dovolj usposobljeni na področju poznavanja učnih težav in posebnih potreb učencev?

	število	odstotek
ne	53	54,1
da, za vse skupine učencev	33	33,7
da, za naslednje skupine učencev	12	12,2
skupaj	98	100,0

Vpis skupine:

vpis	*število*
avtizem	1
dislektiki, učenci s cerebralno paralizo	1
disleksija	1
disleksija, Asperger. sindrom	1
otroci s primanjkljaji na določenih področjih učenja	1
učenci z motnjo pozornosti	1
učne težave	5
učni primanjkljaji, vedenjske težave	1

Ali potrebujete pri delu z učenci z učnimi težavami in posebnimi potrebami pomoč drugih strokovnjakov?

	število	odstotek
ne	45	45,9
da, za naslednje skupine učencev	53	54,1
skupaj	98	100,0

Vpis skupine:

vpis	*število*
add, adhd, avtizem	1
adhd, disleksija	1
adhd, najtežja izguba sluha	1
aspergerjev sindrom	1
avtizem	2
avtizem, disleksija	1
avtizem, vedenjske motnje	1
avtizem, Williamov sindrom	1
disleksija, legastenija, vedenjske težave	1
disleksija, motnje pozornosti, vida in sluha, razvoja	1
disleksija, pomanjkanje koncentracije, vedenjske težave	1
dislektiki, motnje pozornosti	1
do zdaj še ni bilo takega primera	1
gluhi	1
na začetku leta	1
posvetovanje s svetovalno službo	3
primanjkljaj na določenih področjih učenja	1
s psihičnimi težavami	1
se posvetujem s svetovalno službo glede individualnega opažanja posameznih	1
selektivni mutizem	1
učenci s slušno govornimi težavami, disciplinsko težavni otroci	1
učenci z odločbo	1
učenci, obravnavani pri razredničarki	1
učne in vedenjske težave	3
vedenjske težave	1
vse	5
z vedenjskimi posebnostmi	1
za vse	7

TIMSKO NAČRTOVANJE, EVALVACIJA POUKA, UPORABA DIDAKTIČNIH MODELOV

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 3. razredu vključujete navedene elemente:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	govorov		i odklon	tna vrednost = 2,5)

					sig.
Medkulturno učenje in poučevanje.	100	2,57	0,700	1,000	0,320
Pristope za vključevanje otrok s posebnimi potrebami.	99	2,45	0,836	-0,541	0,590
Na učenca osredinjeno učenje in poučevanje.	101	3,17	0,708	9,485	0,000
Celostno učenje (hkratno vključevanje različnih učnih stilov in čutil).	101	3,46	0,656	14,635	0,000
Didaktične pristope, ki vključujejo poučevanje z vsebinami drugih predmetov.	101	3,09	0,665	8,905	0,000
Didaktične pristope, ki zagotavljajo kontinuiran razvoj sporazumevalnih zmožnosti.	100	3,25	0,626	11,988	0,000
Pripravljena učna gradiva (različne učbenike, delovne zvezke, didaktične liste …).	101	2,53	0,923	0,377	0,707
Lastna učna gradiva.	101	3,38	0,719	12,247	0,000
Spremljam in dokumentiram napredek učencev (formativno spremljanje).	101	2,68	0,905	2,035	0,045

MEDKULTURNA IN VEČJEZIKOVNA UZAVEŠČENOST

V katere dejavnosti ste bili v preteklih treh letih vključeni?

	število	odstotek*
nja z drugimi šolami iz tujine.	18	17,6
nja iz tujih jezikov.	53	52,0
interesnih dejavnosti na temo tujih jezikov.	47	46,1
evropskega dneva tujih jezikov.	34	33,3
ičnih projektov, v katerih so bili vključeni tuji jeziki.	28	27,5
nje mreženja učencev z učenci iz tujine.	14	13,7
	11	10,8

*102=100,0%
Pod »drugo« so učitelji vpisali:

vpis	število
dejavnost z EVS prostovoljko	1
epi reading	8
gostovanje prostovoljcev preko Erasmus+	1
izobraževanje v tujini	1

Ali veste, katere druge tuje jezike govorijo učenci v vaših razredih?

	število	odstotek
	92	90,2
	10	9,8
	102	100,0

Ali imate splošno znanje o družbeno-kulturnem ozadju vaših učencev in njihovih družin?

	število	odstotek
	73	73,0
	27	27,0
	100	100,0

Kako skrbite za ohranjanje svoje tujejezikovne kompetence:

	število	odstotek*
em se izobraževanj v Sloveniji.	98	96,1
em se izobraževanj v tujini.	15	14,7
em se on-line izobraževanj.	27	26,5
	14	13,7

*106=100,0%

Pod »drugo« so učitelji vpisali:

vpis	število
berem in komuniciram	4
berem, tv	1
branje	3
branje knjig	1
branje, komunikacija	1
branje, tv	1
konverzacija s tujci	3
potujem, berem, študiram	3
tv	1

Kako pogosto uporabljate pri komunikaciji v službenem in zasebnem času tuji jezik?

	število	odstotek
zelo pogosto	27	26,5
pogosto	33	32,4
občasno	35	34,3
redko	7	6,9
nikoli	0	0,0
	102	100,0

12. E.2. ODGOVORI UČITELJEV – PRIMERJAVA 2. IN 4. LETA UVAJANJA

Odgovori učiteljev iz šolskega leta 2017/18 (3. razred v šolah iz 3. kroga uvajanja) so v nadaljevanju primerjani z odgovori učiteljev v šolskem letu 2015/16 (3. razred v šolah iz 1. kroga uvajanja). V šolskem letu 2015/16 je na vprašalnik odgovorilo 42 učiteljev prvega tujega jezika v 3. razredu. Ali prihaja do statistično značilnih razlik glede na šolsko leto, je preverjeno z ustreznim t-testom in hi-kvadrat testom.

DIDAKTIČNA USTREZNOST

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 3. razredu uresničujete naslednje cilje predmeta:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
Vključevanje jezikovnih in nejezikovnih prvin (npr. govorica telesa, gestikulacija).	42	3,76	102	3,72	0,528	0,598
Izbor vsebin naravnan na razvojne značilnosti učencev.	42	3,62	102	3,66	-0,394	0,694
Razvijanje predopismenjevalnih in predbralnih spretnosti/zmožnosti.	41	3,07	102	3,11	-0,330	0,742
Pogosto izmenjavanje različnih krajših aktivnosti poveznih z izhodiščnimi cilji.	42	3,43	102	3,59	-1,483	0,140
Spodbujanje k miselnim aktivnostim, ki temeljijo na pestri uporabi jezika (opisovanje, pojasnjevanje, branje, pripovedovanje...).	42	3,12	101	3,05	0,519	0,605
Uporaba konkretnih gradiv, vizualne podpore in spodbujanje k veččutnemu učenju.	42	3,62	102	3,56	0,611	0,542
Igralne dejavnosti, ki spodbujajo učence k lastnemu odločanju, izbiranju in sodelovanju z drugimi učenci.	42	3,10	102	3,25	-1,160	0,248
Timsko načrtovanje pouka na ravni razreda.	42	3,00	100	2,62	2,358	0,020

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 3. razredu individualizirate in diferencirate glede na zmožnosti in druge posebnosti učencev:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
učne vsebine	42	2,55	102	2,43	0,765	0,445
učne dejavnosti	42	2,93	101	2,74	1,552	0,123
učne materiale	42	2,50	102	2,69	-1,287	0,200
rezultate učenja, učne izdelke, predstavitve…	42	2,69	100	2,83	-0,962	0,338
učno okolje (npr. prostor izvajanja pouka)	42	2,12	102	2,13	-0,054	0,957
učne strategije	42	2,98	99	2,87	0,810	0,420
učni tempo	42	3,10	101	3,15	-0,423	0,673
količino pomoči	42	3,36	102	3,29	0,525	0,600
preverjanje in ocenjevanje	42	3,17	101	3,06	0,703	0,483
učne oblike	42	2,88	100	2,81	0,539	0,591
domače naloge	42	2,38	100	2,48	-0,580	0,563

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 3. razredu preverjate in ocenjujte znanje učencev na naslednje načine:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
Spremljam napredek učencev.	41	3,27	102	3,49	-1,912	0,058
Pri preverjanju upoštevam načela formativnega spremljanja.	42	2,76	101	2,84	-0,528	0,598
Pri ocenjevanju poslušanja in slušnega razumevanja si pomagam z učenčevimi prikazi, izdelki…	42	2,95	102	3,09	-0,910	0,364
Pri ocenjevanju govornega sporočanja in sporazumevanja si pomagam tako, da učenci opazujejo in poimenujejo kar vidijo ali zaznajo z drugimi čutili, komentirajo, napovedujejo, dopolnjujejo, igrajo igro vlog, uporabijo opise postopkov, itn.	42	3,40	102	3,44	-0,293	0,770
Pri preverjanju in ocenjevanju znanja upoštevam posebne potrebe učenca.	42	3,62	101	3,65	-0,306	0,760

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 3. razredu uporabljate IKT za naslednje namene:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
v podporo razumevanju učnih vsebin	42	3,10	102	3,27	-1,457	0,147
za ohranjanje motivacije za učenje	42	2,76	102	3,08	-2,286	0,024
za izboljšanje učnih rezultatov	42	2,67	102	2,99	-2,012	0,048

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 3. razredu izvajate medpredmetne povezave na navedenih ravneh:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
ravni vsebin	42	3,40	102	3,05	3,180	0,002
ravni procesnih ciljev (npr. iskanje virov kot spretnosti)	42	2,64	100	2,42	1,714	0,089
konceptualni ravni (npr. poglabljanje razumevanja)	42	2,67	101	2,55	0,854	0,395

ORGANIZACIJSKI VIDIKI

Ali ste imeli organizacijske težave pri umestitvi tujega jezika v 3. razredu v urnik?

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	38	92,7	87	90,6
da, manjše težave	3	7,3	9	9,4
da, večje težave	0	0,0	0	0,0
skupaj	41	100,0	96	100,0

Kako ste zadovoljni z Vašim urnikom?

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
nimam pripomb	40	95,2	91	90,1
želim si sprememb	2	4,8	10	9,9
skupaj	42	100,0	101	100,0

URESNIČEVANJE CILJEV IN DOSEGANJE STANDARDOV

Kako pomembni so po vašem mnenju splošni cilji učnega načrta za tuji jezik v 3. razredu:

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
Senzibilizacija za jezike.	42	2,93	101	2,93	-0,041	0,967
Razvijanje učenčevih sprejemniških, tvorbnih in interaktivnih spretnosti/ zmožnosti.	42	2,98	100	2,86	2,752	0,007
Poudarjen razvoj motivacije za usvajanje tujih jezikov.	42	2,93	101	2,93	-0,045	0,964
Oblikovanje posameznikove raznojezičnosti in (družbene večjezičnosti) dvig jezikovne zavesti v ožjem pomenu (npr. v družini, v razredu) ter v širšem pomenu (npr. dvojezično področje).	42	2,64	99	2,63	0,180	0,857

V kolikšni meri so po Vašem mnenju v 3. razredu uresničljivi naslednji standardi znanja učnega načrta?

Poslušanje in slušno razumevanje	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
, da je besedilo v tujem jeziku (prepozna ciljni tuji jezik med drugimi jeziki)	42	2,98	102	2,98	-0,159	0,874
pogosto rabljena in z gestami oz. mimiko podprta navodila za delo v razredu	42	3,00	102	2,98	0,910	0,364
vno temo slušnega besedila	42	2,79	102	2,78	0,018	0,985

zbrane podatke in nekatere podrobnosti (besed, besednih zvez, fraz) v govorjenih besedilih z znano tematiko na podlagi vidnih in drugih opor	41	3,00	101	2,86	4,011	0,000
nekatere okoliščine sporazumevanja in jasno izražena čustva govorcev	41	2,90	102	2,67	3,554	0,001

Govorno sporočanje in sporazumevanje	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
poimenuje konkretni svet okoli sebe (stvari, osebe, dejanja, lastnosti, živali, predmete, kraje itn.) v neposredni okolici/na slikah ipd.	42	2,95	101	2,96	-0,216	0,829
se sporazumeva po vzorcih	42	2,98	101	2,91	1,759	0,081
poizveduje in odgovarja na preprosta vprašanja	42	2,79	101	2,81	-0,357	0,722
pritrjuje, zanika, izraža počutje, zahvalo, voščila in dobre želje, vljudnostne fraze, navezuje stik, se opravičuje, se poslavlja, telefonira, uresničuje svoje interese (izraža potrebe in želje, prepovedi, prošnje, išče in ponuja pomoč itn.)	42	2,88	101	2,74	2,025	0,045

Branje in bralno razumevanje	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
zapis osnovnega, pogosto rabljenega besedišča ter pomen besednih zvez v okviru znanih tem	42	2,98	101	2,89	2,170	0,032
osamezne preproste in znane besede, besedne zveze ob nebesedni podpori (npr. slikah, predmetih)	42	2,98	100	2,94	0,905	0,367
ati in razume posamezne znane povedi, ponazorjene z nebesedno podporo	42	2,76	100	2,73	0,393	0,695
ratka in ustrezno zahtevna besedila ob nebesedni podpori	42	2,69	100	2,52	1,890	0,062

MOTIVACIJA IN UČNE TEŽAVE UČENCEV

Kako so po vašem mnenju učenci 3. razreda motivirani za učenje tujega jezika?

Povprečje je izračunano na osnovi 5-stopenjske lestvice (1 - sploh niso motivirani, ..., 5 - zelo so motivirani).

razred	*št. odgovorov*	*povprečje*
šol. leto 2015/16	42	4,48
šol. leto 2017/18	101	4,40

t = 0,776; sig. = 0,439

TIMSKO NAČRTOVANJE, EVALVACIJA POUKA, UPORABA DIDAKTIČNIH MODELOV

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 3. razredu vključujete navedene elemente:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
Medkulturno učenje in poučevanje.	42	2,45	100	2,57	-1,124	0,263
Pristope za vključevanje otrok s posebnimi potrebami.	41	2,66	99	2,45	1,319	0,190
Na učenca osredinjeno učenje in poučevanje.	42	3,31	101	3,17	1,068	0,287
Celostno učenje (hkratno vključevanje različnih učnih stilov in čutil).	42	3,36	101	3,46	-0,803	0,423
Didaktične pristope, ki vključujejo poučevanje z vsebinami drugih predmetov.	42	3,45	101	3,09	3,069	0,003
Didaktične pristope, ki zagotavljajo kontinuiran razvoj sporazumevalnih zmožnosti.	42	3,26	100	3,25	0,098	0,922
Pripravljena učna gradiva (različne učbenike, delovne zvezke, didaktične liste …).	42	2,21	101	2,53	-1,922	0,057
Lastna učna gradiva.	42	3,38	101	3,38	0,037	0,971
Spremljam in dokumentiram napredek učencev (formativno spremljanje).	42	2,64	101	2,68	-0,251	0,802

MEDKULTURNA IN VEČJEZIKOVNA UZAVEŠČENOST

V katere dejavnosti ste bili v preteklih treh letih vključeni?

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18		hi-kvadrat test	
	število	odstotek*	število	odstotek**	X^2	sig.
nja z drugimi šolami iz tujine.	10	23,8	18	17,6	0,721	0,396
nja iz tujih jezikov.	15	35,7	53	52,0	3,151	0,076
interesnih dejavnosti na temo tujih jezikov.	5	11,9	47	46,1	15,059	0,000
evropskega dneva tujih jezikov.	16	38,1	34	33,3	0,298	0,585
učnih projektov, v katerih so bili vključeni tuji jeziki.	13	31,0	28	27,5	0,179	0,672
nje mreženja učencev z učenci iz tujine.	5	11,9	14	13,7	0,086	0,769

*42=100,0%, **102=100,0%

Ali veste, katere druge tuje jezike govorijo učenci v vaših razredih?

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
	42	100,0	92	90,2
	0	0,0	10	9,8
	42	100,0	102	100,0

Ali imate splošno znanje o družbeno-kulturnem ozadju vaših učencev in njihovih družin?

	šolsko leto 2015/16		šolsko leto 2017/18	
	število	odstotek	število	odstotek
	32	78,0	73	73,0
	9	22,0	27	27,0
	41	100,0	100	100,0

13. E.3. ODGOVORI UČITELJEV – PRIMERJAVA 2. IN 3. RAZREDA

Odgovori učiteljev iz šolskega leta 2017/18 (3. razred v šolah iz 3. kroga uvajanja) so v nadaljevanju primerjani z odgovori učiteljev v šolskem letu 2016/17 (2. razred v šolah iz 3. kroga uvajanja). V šolskem letu 2016/17 je na vprašalnik odgovorilo 106 učiteljev prvega tujega jezika v 2. razredu. Ali prihaja do statistično značilnih razlik glede na šolsko leto, je preverjeno z ustreznim t-testom in hi-kvadrat testom.

DIDAKTIČNA USTREZNOST

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 2./3. razredu uresničujete naslednje cilje predmeta:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
Vključevanje jezikovnih in nejezikovnih prvin (npr. govorica telesa, gestikulacija).	106	3,81	102	3,72	1,505	0,134
Izbor vsebin naravnan na razvojne značilnosti učencev.	106	3,58	102	3,66	-0,972	0,332
Razvijanje predopismenjevalnih in predbralnih spretnosti/zmožnosti.	106	2,72	102	3,11	-4,058	0,000
Pogosto izmenjavanje različnih krajših aktivnosti poveznih z izhodiščnimi cilji.	105	3,50	102	3,59	-1,035	0,302
Spodbujanje k miselnim aktivnostim, ki temeljijo na pestri uporabi jezika (opisovanje, pojasnjevanje, branje, pripovedovanje...).	106	2,88	101	3,05	-1,689	0,093
Uporaba konkretnih gradiv, vizualne podpore in spodbujanje k veččutnemu učenju.	106	3,75	102	3,56	2,634	0,009
Igralne dejavnosti, ki spodbujajo učence k lastnemu odločanju, izbiranju in sodelovanju z drugimi učenci.	106	3,32	102	3,25	0,768	0,443
Timsko načrtovanje pouka na ravni razreda.	105	2,68	100	2,62	0,458	0,647

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 2./3. razredu individualizirate in diferencirate glede na zmožnosti in druge posebnosti učencev:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
učne vsebine	105	2,37	102	2,43	-0,547	0,585

učne dejavnosti	105	2,65	101	2,74	-0,980	0,328
učne materiale	106	2,48	102	2,69	-1,888	0,060
rezultate učenja, učne izdelke, predstavitve…	105	2,63	100	2,83	-1,797	0,074
učno okolje (npr. prostor izvajanja pouka)	106	2,03	102	2,13	-0,803	0,423
učne strategije	105	2,84	99	2,87	-0,297	0,767
učni tempo	104	3,00	101	3,15	-1,524	0,129
količino pomoči	106	3,19	102	3,29	-1,117	0,265
preverjanje in ocenjevanje	106	2,87	101	3,06	-1,600	0,111
učne oblike	106	2,79	100	2,81	-0,172	0,863
domače naloge	105	2,04	100	2,48	-3,663	0,000

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 2./3. r. preverjate in ocenjujte znanje učencev na naslednje načine:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
Spremljam napredek učencev.	105	3,42	102	3,49	-0,804	0,422
Pri preverjanju upoštevam načela formativnega spremljanja.	103	2,70	101	2,84	-1,273	0,204
Pri ocenjevanju poslušanja in slušnega razumevanja si pomagam z učenčevimi prikazi, izdelki…	105	3,12	102	3,09	0,331	0,741
Pri ocenjevanju govornega sporočanja in sporazumevanja si pomagam tako, da učenci opazujejo in poimenujejo kar vidijo ali zaznajo z drugimi čutili, komentirajo, napovedujejo, dopolnjujejo, igrajo igro vlog, uporabijo opise postopkov, itn.	105	3,49	102	3,44	0,502	0,616
Pri preverjanju in ocenjevanju znanja upoštevam posebne potrebe učenca.	105	3,58	101	3,65	-0,829	0,408

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 2./3. razredu uporabljate IKT za naslednje namene:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
v podporo razumevanju učnih vsebin	106	3,18	102	3,27	-1,064	0,289
za ohranjanje motivacije za učenje	106	3,03	102	3,08	-0,498	0,619
za izboljšanje učnih rezultatov	106	2,86	102	2,99	-1,245	0,215

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 2./3. r. izvajate medpredmetne povezave na navedenih ravneh:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
ravni vsebin	106	3,19	102	3,05	1,550	0,123
ravni procesnih ciljev (npr. iskanje virov kot spretnosti)	105	2,40	100	2,42	-0,195	0,846
konceptualni ravni (npr. poglabljanje razumevanja)	106	2,51	101	2,55	-0,465	0,643

ORGANIZACIJSKI VIDIKI

Ali ste imeli organizacijske težave pri umestitvi tujega jezika v 2./3. razredu v urnik?

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
ne	85	83,3	87	90,6
da, manjše težave	15	14,7	9	9,4
da, večje težave	2	2,0	0	0,0
skupaj	102	100,0	96	100,0

Kako ste zadovoljni z Vašim urnikom?

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
nimam pripomb	86	82,7	91	90,1
želim si sprememb	18	17,3	10	9,9
skupaj	104	100,0	101	100,0

URESNIČEVANJE CILJEV IN DOSEGANJE STANDARDOV

Kako pomembni so po vašem mnenju splošni cilji učnega načrta za tuji jezik v 2./3. razredu:

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
Senzibilizacija za jezike.	106	2,95	101	2,93	0,626	0,532
Razvijanje učenčevih sprejemniških, tvorbnih in interaktivnih spretnosti/ zmožnosti.	105	2,78	100	2,86	-1,478	0,141
Poudarjen razvoj motivacije za usvajanje tujih jezikov.	105	2,89	101	2,93	-1,118	0,265
Oblikovanje posameznikove raznojezičnosti in (družbene večjezičnosti) dvig jezikovne zavesti v ožjem pomenu (npr. v družini, v razredu) ter v širšem pomenu (npr. dvojezično področje).	104	2,59	99	2,63	-0,554	0,580

V kolikšni meri so po Vašem mnenju v 2./3. razredu uresničljivi naslednji standardi znanja učnega načrta?

Poslušanje in slušno razumevanje	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
, da je besedilo v tujem jeziku (prepozna ciljni tuji jezik med drugimi jeziki)	106	2,93	102	2,98	-1,665	0,098
pogosto rabljena in z gestami oz. mimiko podprta navodila za delo v razredu	106	2,97	102	2,98	-0,407	0,684
vno temo slušnega besedila	105	2,64	102	2,78	-2,343	0,020
zbrane podatke in nekatere podrobnosti (besed, besednih zvez, fraz) v govorjenih besedilih z znano tematiko na podlagi vidnih in drugih opor	106	2,78	101	2,86	-1,478	0,141
nekatere okoliščine sporazumevanja in jasno izražena čustva govorcev	106	2,62	102	2,67	-0,661	0,510

Govorno sporočanje in sporazumevanje	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
poimenuje konkretni svet okoli sebe (stvari, osebe, dejanja, lastnosti, živali, predmete, kraje itn.) v neposredni okolici/na slikah ipd.	106	2,96	101	2,96	0,069	0,945

se sporazumeva po vzorcih	106	2,77	101	2,91	-2,757	0,006
poizveduje in odgovarja na preprosta vprašanja	105	2,70	101	2,81	-1,954	0,052
pritrjuje, zanika, izraža počutje, zahvalo, voščila in dobre želje, vljudnostne fraze, navezuje stik, se opravičuje, se poslavlja, telefonira, uresničuje svoje interese (izraža potrebe in želje, prepovedi, prošnje, išče in ponuja pomoč itn.)	106	2,68	101	2,74	-0,937	0,350

Branje in bralno razumevanje	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
zapis osnovnega, pogosto rabljenega besedišča ter pomen besednih zvez v okviru znanih tem	101	2,39	101	2,89	-7,503	0,000
osamezne preproste in znane besede, besedne zveze ob nebesedni podpori (npr. slikah, predmetih)	102	2,67	100	2,94	-4,721	0,000
ati in razume posamezne znane povedi, ponazorjene z nebesedno podporo	102	2,07	100	2,73	-8,425	0,000
ratka in ustrezno zahtevna besedila ob nebesedni podpori	100	2,19	100	2,52	-3,758	0,000

MOTIVACIJA IN UČNE TEŽAVE UČENCEV

Kako so po vašem mnenju učenci 2./3. razreda motivirani za učenje tujega jezika?

Povprečje je izračunano na osnovi 5-stopenjske lestvice (1 - sploh niso motivirani, ..., 5 - zelo so motivirani).

razred	*št. odgovorov*	*povprečje*
2. razred (2016/17)	105	4,31
3. razred (2017/18)	101	4,40

t = -0,996; sig. = 0,321

TIMSKO NAČRTOVANJE, EVALVACIJA POUKA, UPORABA DIDAKTIČNIH MODELOV

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 2./3. razredu vključujete navedene elemente:

Povprečja so izračunana na osnovi 4-stopenjske lestvice (1 - nikoli, 2 - občasno, 3 - pogosto, 4 - vedno).

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		t-test	
	n	povp.	n	povp.		sig.
Medkulturno učenje in poučevanje.	105	2,56	100	2,57	-0,088	0,930
Pristope za vključevanje otrok s posebnimi potrebami.	104	2,33	99	2,45	-1,099	0,273
Na učenca osredinjeno učenje in poučevanje.	102	3,12	101	3,17	-0,510	0,611
Celostno učenje (hkratno vključevanje različnih učnih stilov in čutil).	105	3,39	101	3,46	-0,761	0,447
Didaktične pristope, ki vključujejo poučevanje z vsebinami drugih predmetov.	105	3,03	101	3,09	-0,623	0,534
Didaktične pristope, ki zagotavljajo kontinuiran razvoj sporazumevalnih zmožnosti.	104	3,13	100	3,25	-1,511	0,132
Pripravljena učna gradiva (različne učbenike, delovne zvezke, didaktične liste …).	104	2,34	101	2,53	-1,539	0,125
Lastna učna gradiva.	104	3,38	101	3,38	0,086	0,931

Spremljam in dokumentiram napredek učencev (formativno spremljanje).	105	2,63	101	2,68	-0,487	0,627

MEDKULTURNA IN VEČJEZIKOVNA UZAVEŠČENOST

V katere dejavnosti ste bili v preteklih treh letih vključeni?

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)		hi-kvadrat test	
	število	odstotek*	število	odstotek**	X^2	sig.
nja z drugimi šolami iz tujine.	19	17,9	18	17,6	0,003	0,958
nja iz tujih jezikov.	47	44,3	53	52,0	1,209	0,271
interesnih dejavnosti na temo tujih jezikov.	56	52,8	47	46,1	0,948	0,330
evropskega dneva tujih jezikov.	24	22,6	34	33,3	2,955	0,086
učnih projektov, v katerih so bili vključeni tuji jeziki.	21	19,8	28	27,5	1,685	0,194
nje mreženja učencev z učenci iz tujine.	12	11,3	14	13,7	0,275	0,600

*106=100,0%, **102=100,0%

Ali veste, katere druge tuje jezike govorijo učenci v vaših razredih?

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
	100	95,2	92	90,2
	5	4,8	10	9,8
	105	100,0	102	100,0

Ali imate splošno znanje o družbeno-kulturnem ozadju vaših učencev in njihovih družin?

	2. razred (2016/17)		3. razred (2017/18)	
	število	odstotek	število	odstotek
	75	71,4	73	73,0
	30	28,6	27	27,0
	105	100,0	100	100,0

7. F. TESTIRANJE UČENCEV

Podatki s testiranja 532 učencev v šolskem letu 2017/18 so analizirani glede na izbrani prvi tuji jezik. Statistična značilnost razlik glede na tuji jezik je preverjena s t-testom za neodvisne vzorce (za skupni dosežek na testu). Test znanja je vseboval 31 nalog. Vsaka pravilno rešena naloga je bila ovrednotena z 1 točko in vsaka nepravilno rešena ali nerešena naloga z 0 točkami.

Skupni dosežki na testu v šolskem letu 2017/18 (3. razred 3. kroga šol) so bili primerjani s skupnimi dosežki na testu v šolskem letu 2015/16 (3. razred 1. kroga šol) in v šolskem letu 2016/17 (2. razred 3. kroga šol). Statistična značilnost razlik glede na šolsko leto je preverjena s t-testom za neodvisne vzorce. V šolskem letu 2015/16 je bilo testiranih 848 učencev 3. razreda in v šolskem letu 2016/17 620 učencev 2. razreda. Vse medletne primerjave so narejene za oba jezika skupaj in posebej za angleški ter nemški jezik. Zaradi različnega števila možnih točk po letih (29 točk v šolskem letu 2015/16, 12 točk v šolskem letu 2016/17 in 31 točk v šolskem letu 2017/18) je pri medletnih primerjavah medsebojno primerjano doseženo število točk izraženo v odstotkih.

14. F.1. ŠOLSKO LETO 2017/18

Sodelujoči učenci glede na tuji jezik

tuji jezik	število	odstotek
angleščina	510	95,9
nemščina	22	4,1
skupaj	532	100,0

Dosežki učencev po posameznih nalogah

Prikazano je število in odstotek učencev s pravilnimi odgovori.

naloga	angleščina*		nemščina**		skupaj***	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
naloga 1	433	84,9	10	45,5	443	83,3
naloga 2	81	15,9	6	27,3	87	16,4
naloga 3	378	74,1	15	68,2	393	73,9
naloga 4	66	12,9	5	22,7	71	13,3
naloga 5 (velika žoga)	400	78,4	13	59,1	413	77,6
naloga 5 (majhna žoga)	436	85,5	16	72,7	452	85,0
naloga 5 (punčka)	378	74,1	18	81,8	396	74,4
naloga 5 (dinozaver)	412	80,8	15	68,2	427	80,3
naloga 6	410	80,4	9	40,9	419	78,8
naloga 7	441	86,5	16	72,7	457	85,9
naloga 8	316	62,0	15	68,2	331	62,2
naloga 9	450	88,2	22	100,0	472	88,7
naloga 10	310	60,8	4	18,2	314	59,0
naloga 11	483	94,7	20	90,9	503	94,5
naloga 12 (primer 1)	479	93,9	18	81,8	497	93,4
naloga 12 (primer 2)	443	86,9	12	54,5	455	85,5
naloga 12 (primer 3)	460	90,2	12	54,5	472	88,7
naloga 12 (primer 4)	428	83,9	15	68,2	443	83,3
naloga 13 (slika 1 levo)	391	76,7	18	81,8	409	76,9
naloga 13 (slika 2 levo)	466	91,4	18	81,8	484	91,0
naloga 13 (slika 3 levo)	449	88,0	14	63,6	463	87,0
naloga 13 (slika 4 levo)	430	84,3	18	81,8	448	84,2
naloga 13 (slika 5 levo)	428	83,9	9	40,9	437	82,1
naloga 13 (slika 2 desno)	425	83,3	19	86,4	444	83,5
naloga 13 (slika 3 desno)	473	92,7	13	59,1	486	91,4
naloga 13 (slika 4 desno)	432	84,7	20	90,9	452	85,0
naloga 13 (slika 5 desno)	418	82,0	10	45,5	428	80,5
naloga 14 (konj)	302	59,2	9	40,9	311	58,5
naloga 14 (krava)	142	27,8	16	72,7	158	29,7
naloga 14 (raca)	125	24,5	1	4,5	126	23,7
naloga 15	74	14,5	7	31,8	81	15,2

*510=100,0%, **22=100,0%, ***532=100%

Skupni dosežek na testu

Prikazano je število in odstotek učencev, ki so dosegli določeno število točk.

število točk	angleščina		nemščina		skupaj	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
5 točk	1	0,2	0	0,0	1	,2
7 točk	2	0,4	0	0,0	2	,4
8 točk	2	0,4	0	0,0	2	,4
9 točk	1	0,2	1	4,5	2	,4
10 točk	7	1,4	0	0,0	7	1,3
11 točk	7	1,4	1	4,5	8	1,5
12 točk	7	1,4	1	4,5	8	1,5
13 točk	7	1,4	0	0,0	7	1,3
14 točk	8	1,6	1	4,5	9	1,7
15 točk	12	2,4	0	0,0	12	2,3
16 točk	15	2,9	2	9,1	17	3,2
17 točk	10	2,0	0	0,0	10	1,9
18 točk	21	4,1	3	13,6	24	4,5
19 točk	28	5,5	2	9,1	30	5,6
20 točk	27	5,3	2	9,1	29	5,5
21 točk	36	7,1	3	13,6	39	7,3
22 točk	29	5,7	2	9,1	31	5,8
23 točk	44	8,6	3	13,6	47	8,8
24 točk	49	9,6	0	0,0	49	9,2
25 točk	53	10,4	0	0,0	53	10,0
26 točk	53	10,4	0	0,0	53	10,0
27 točk	41	8,0	1	4,5	42	7,9
28 točk	18	3,5	0	0,0	18	3,4
29 točk	19	3,7	0	0,0	19	3,6
30 točk	9	1,8	0	0,0	9	1,7
31 točk	4	0,8	0	0,0	4	,8
skupaj	510	100,0	22	100,0	532	100,0

Prikazano je število in odstotek učencev, ki so dosegli določeno število točk – grupirani podatki.

število točk	angleščina		nemščina		skupaj	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
do 5 točk	1	0,2	0	0,0	1	0,2
6-10 točk	12	2,4	1	4,5	13	2,4
11-15 točk	41	8,0	3	13,6	44	8,3
16-20 točk	101	19,8	9	40,9	110	20,7
21-25 točk	211	41,4	8	36,4	219	41,2
26-30 točk	140	27,5	1	4,5	141	26,5
31 točk	4	0,8	0	0,0	4	0,8
skupaj	510	100,0	22	100,0	532	100,0

Povprečni dosežek na celotnem testu glede na tuji jezik

tuji jezik	število učencev	povprečno št. točk	standardni odklon
angleščina	510	22,27	4,871
nemščina	22	18,77	4,375
skupaj	532	22,13	4,897

t= 3,313, sig.= 0,001

Kako uspešno ti je šlo reševanje?

	angleščina		nemščina		skupaj	
	število	odstotek	število	odstotek	število	odstotek
uspešno	278	60,0	16	72,7	294	60,6
srednje	145	31,3	6	27,3	151	31,1
neuspešno	40	8,6	0	0,0	40	8,2
skupaj	463	100,0	22	100,0	485	100,0

15. F.2. MEDLETNE PRIMERJAVE

Primerjava med šolskima letoma 2015/16 (3. razred iz 1. kroga) in 2017/18 (3. razred iz 3. kroga)

tuji jezik	šolsko leto 2015/16 (3. razred)			šolsko leto 2017/18 (3. razred)			t-test	
	št. učencev	povprečno št. točk (v %)	st. odklon	št. učencev	povprečno št. točk (v %)	st. odklon	t	sig.
angleščina	779	68,72	18,410	510	71,85	15,712	-3,259	0,001
nemščina	27	69,60	18,298	22	60,56	14,111	1,902	0,063
skupaj	806	68,75	18,395	532	71,38	15,798	-2,788	0,005

Primerjava med šolskima letoma 2016/17 in 2017/18

tuji jezik	šolsko leto 2016/17 (2. razred)			šolsko leto 2017/18 (3. razred)			t-test	
	št. učencev	povprečno št. točk (v %)	st. odklon	št. učencev	povprečno št. točk (v %)	st. odklon	t	sig.
angleščina	546	65,20	16,269	510	71,85	15,712	-6,744	0,000
nemščina	74	53,38	14,722	22	60,56	14,111	-2,027	0,046
skupaj	620	63,79	16,532	532	71,38	15,798	-7,929	0,000

16. DODATEK

Primerjava med šolskima letoma 2014/15 in 2016/17 – v odstotkih

tuji jezik	šolsko leto 2014/15 (2. razred)			šolsko leto 2016/17 (2. razred)			t-test	
	št. učencev	povprečno št. točk (v %)	st. odklon	št. učencev	povprečno št. točk (v %)	st. odklon	t	sig.
angleščina	821	62,37	18,550	546	65,20	16,269	-2,975	0,003
nemščina	27	79,63	15,901	74	53,38	14,722	7,763	0,000
skupaj	848	62,92	18,710	620	63,79	16,532	-0,939	0,348

6.2 Inštrumentariji spremljave: Prvi tuji jezik v 2. in 3. razredu (3. razred, tretji krog šol)

6.2.1 *Pisni preizkus za preverjanje slušnega in bralnega razumevanja ter začetkov pisnega sporazumevanja v tujem jeziku – angleščina*

Osnovna šola:		
Razred:	**DEČEK**	**DEKLICA**

Zavod Republike Slovenije za šolstvo
Poljanska cesta 28
1000 Ljubljana
T 01 300 51 00
F 01 300 51 99
www.zrss.si

1. NALOGA

Ugotovi, katera fotografija prikazuje mojo družino. Obkroži pravilno sličico.

A	B	C

2. NALOGA

Zelo rad imam živali. Ugotovi, na kateri fotografiji sem z vsemi svojimi hišni ljubljenčki.

A	B	C

3. NALOGA

Na eni izmed spodnjih treh sličic lahko spoznaš, s čim se rad ukvarjam v svojem prostem času. Obkroži sličico, ki prikazuje moje hobije.

A	B	C

4. NALOGA

Imam svojo sobo. Dobro poslušaj in ugotovi, katera soba je moja.

A	B	C

5. NALOGA

Danes sem obiskal trgovino z igračami. Pozorno poslušaj, koliko stanejo igrače v tej trgovini, in sličice igrač poveži s pravimi cenami na desni strani.

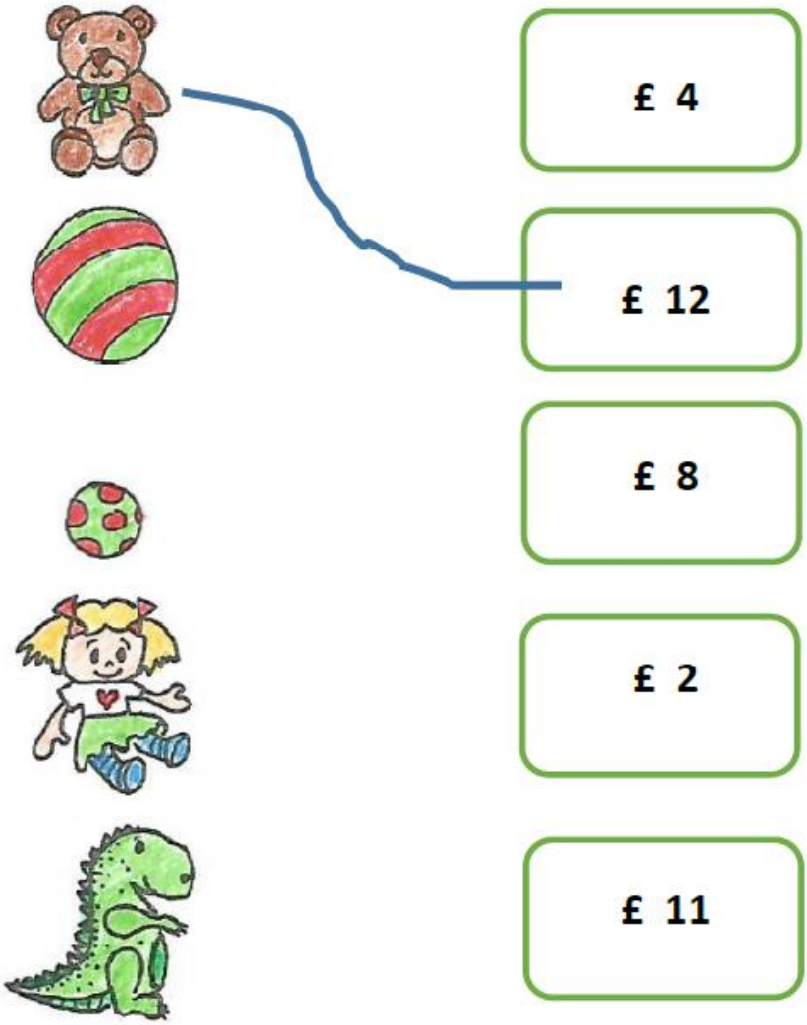

6. NALOGA

V tej trgovini sem kupil igračo. Te zanima, katero? Obkroži sličico moje nove igrače, ko boš slišal njen opis.

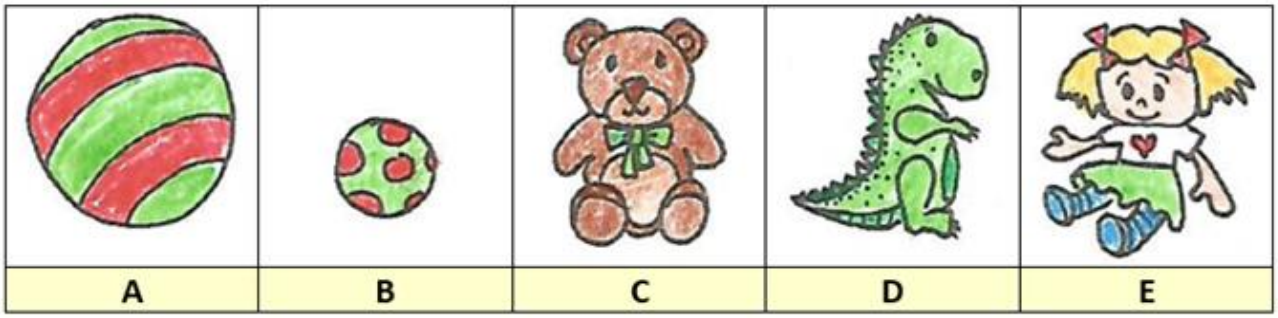

A	B	C	D	E

7. NALOGA

Ko je noč čarovnic – Halloween - se rad našemim in s prijatelji hodim od hiše do hiše. Pozorno poslušaj opis mojega zadnjega kostuma in obkroži pravilno fotografijo.

A	B	C

8. NALOGA

Zelo rad grem na izlet k teti in stricu, ki živita v Nemčiji. Poslušaj, katera prevozna sredstva uporabimo za to pot. Obkroži pravilno sličico.

A	B	C

9. NALOGA

Opisal bom svojega najboljšega prijatelja in sošolca Johna. Pozorno poslušaj in ugotovi, na kateri sličici je. Obkroži ga.

	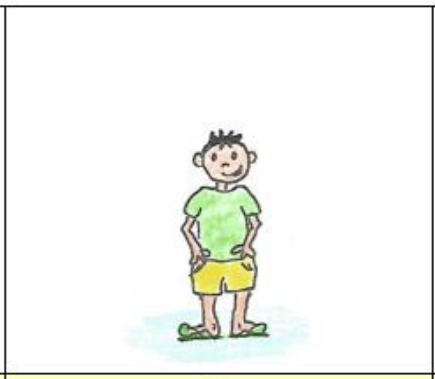	
A	**B**	**C**

10. NALOGA

Opisal bom svoj najljubši zajtrk, ti pa obkroži sličico, ki ga prikazuje.

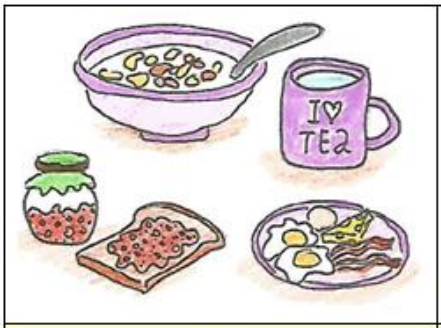		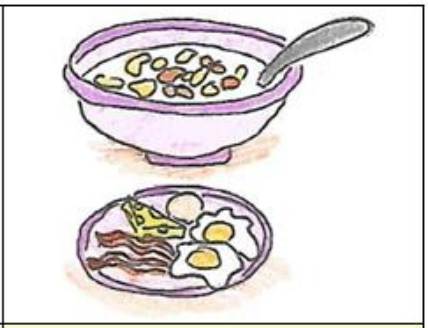
A	**B**	**C**

11. NALOGA

Narisal sem pošastkota Ferdinanda. Obkroži mojo risbico.

		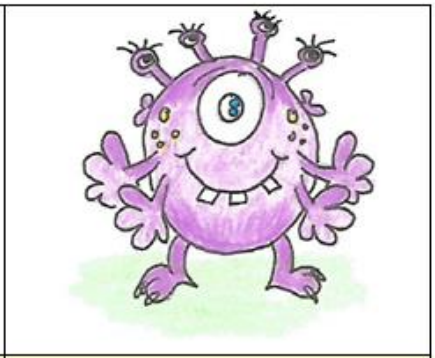
A	**B**	**C**

12. NALOGA

Rad iščem besede, ki se rimajo. Poslušaj besedo, ki se bo rimala z le eno izmed treh sličic. Obkroži črko pri pravi sličici. Najprej poslušaj primer.

S katero besedo se rima beseda ?

A	B	C

1. *PRIMER* *S katero besedo se rima beseda* *?*

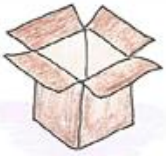		
A	B	C

2. *PRIMER* *S katero besedo se rima beseda* *?*

	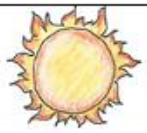	
A	B	C

3. *PRIMER* *S katero besedo se rima beseda* *?*

A	B	C

4. *PRIMER* *S katero besedo se rima beseda* *?*

A	B	C

13. NALOGA

Poveži kratke stavke s sličicami. Glej primer.

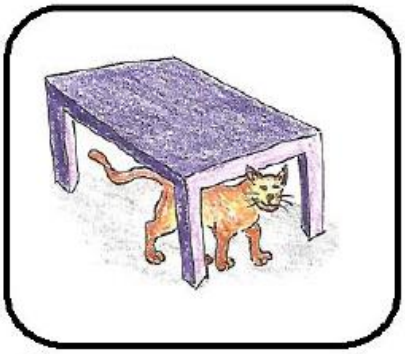

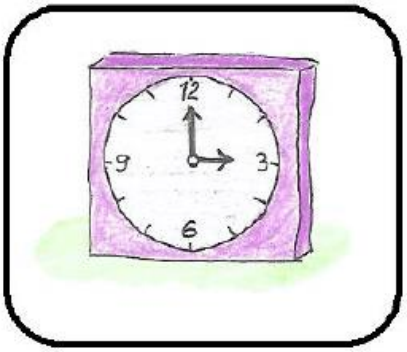

The cat is on the table.

The cat is sitting on the chair.

The cat is sleeping.

The cat is under the table.

The baby is happy.

It's winter.

The baby is very sad.

Children are riding the bike.

It's three o'clock.

Children like to dance.

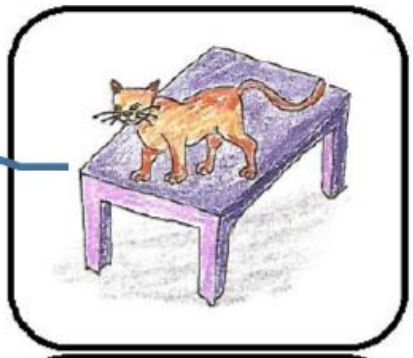

14. NALOGA

Pod sličice sem zapisal besede, vendar so se nekatere črke zbrisale. Pomagaj mi, prosim, še enkrat napisati cele besede. V vsako okence vpišeš le eno črko.

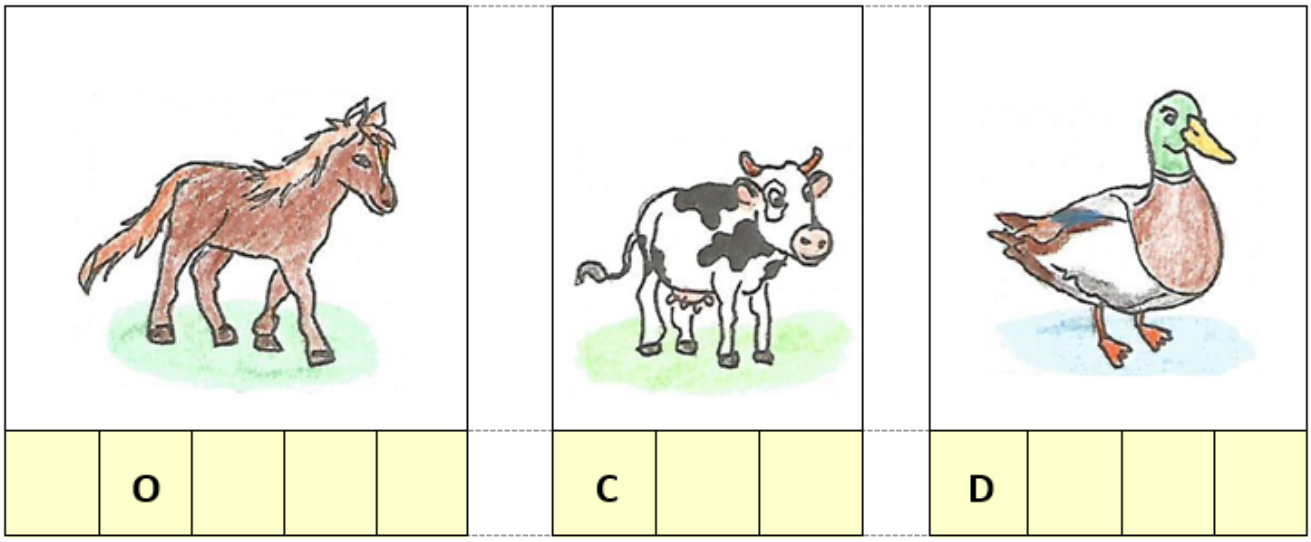

15. NALOGA

Za konec sem pripravil še skrivno geslo in črke skril v različne like. Zapiši črke v prave like in razkrij geslo.

Glej primer:

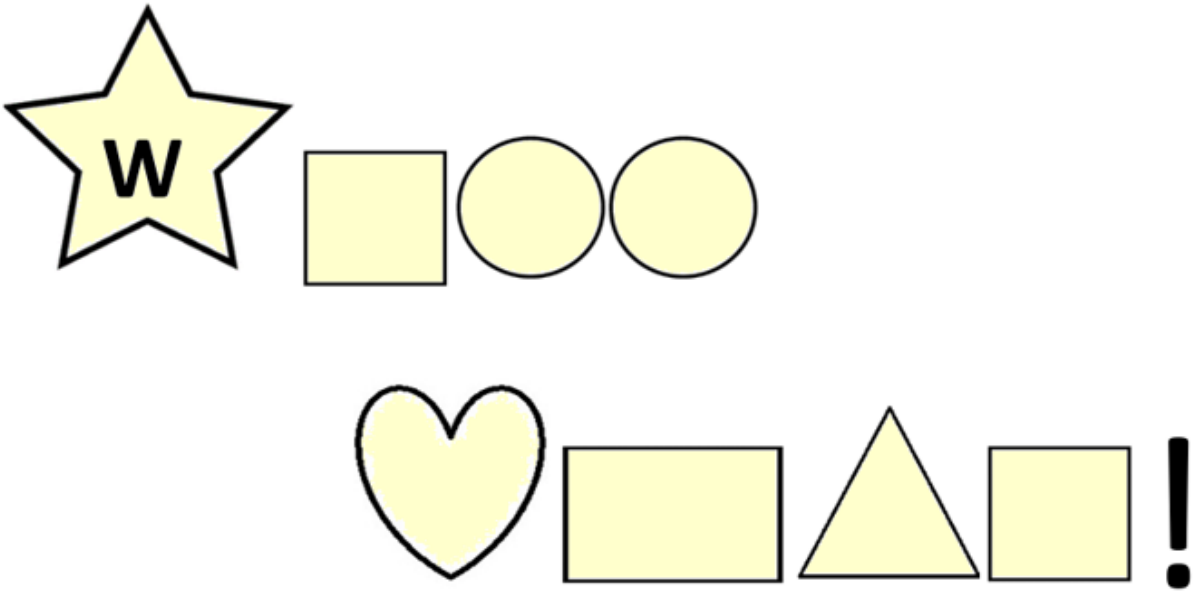

Kako uspešno ti je šlo reševanje?

6.2.2 *Pisni preizkus za preverjanje slušnega in bralnega razumevanja ter začetkov pisnega sporazumevanja v tujem jeziku – nemščina*

Osnovna šola:		
Razred:	**DEČEK**	**DEKLICA**

1. NALOGA

Ugotovi, katera fotografija prikazuje mojo družino. Obkroži pravilno sličico.

A	B	C

2. NALOGA

Zelo rada imam živali. Ugotovi, na kateri fotografiji sem z vsemi svojimi hišni ljubljenčki.

A	B	C

3. NALOGA

Na eni izmed spodnjih treh sličic lahko spoznaš, s čim se rada ukvarjam v svojem prostem času. Obkroži sličico, ki prikazuje moje hobije.

A	B	C

4. NALOGA

Imam svojo sobo. Dobro poslušaj in ugotovi, katera soba je moja.

A	B	C

5. NALOGA

Danes sem obiskal trgovino z igračami. Pozorno poslušaj, koliko stanejo igrače v tej trgovini, in sličice igrač poveži s pravimi cenami na desni strani.

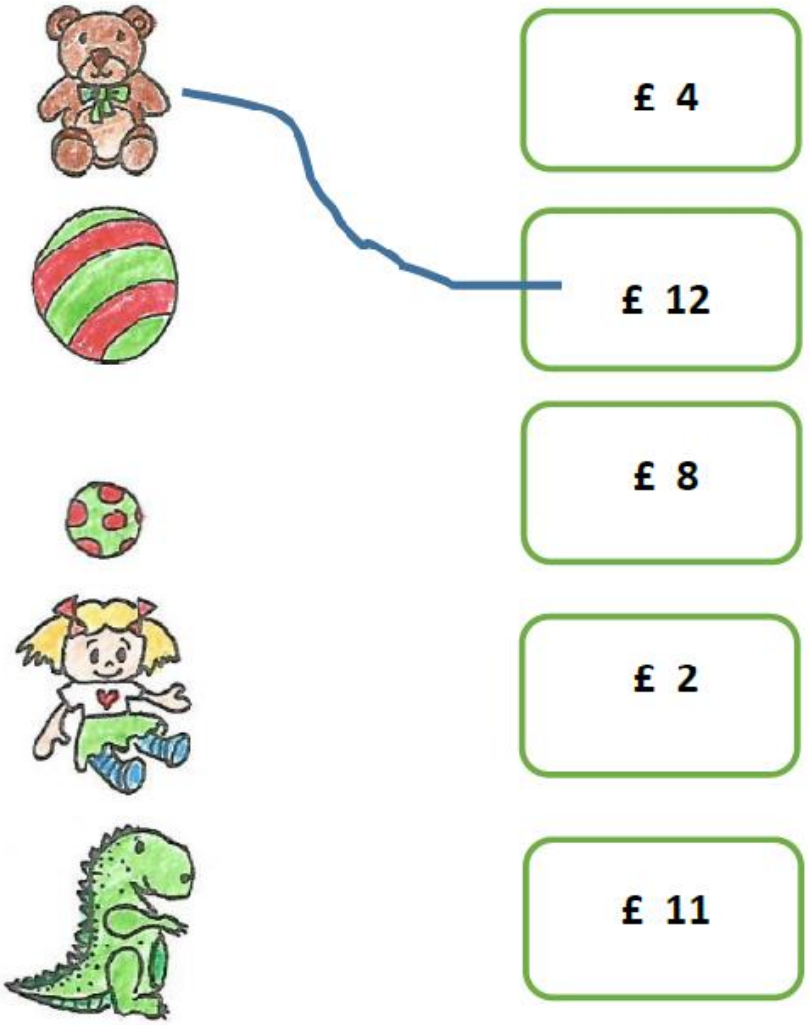

6. NALOGA

V tej trgovini sem kupil igračo. Te zanima, katero? Obkroži sličico moje nove igrače, ko boš slišal njen opis.

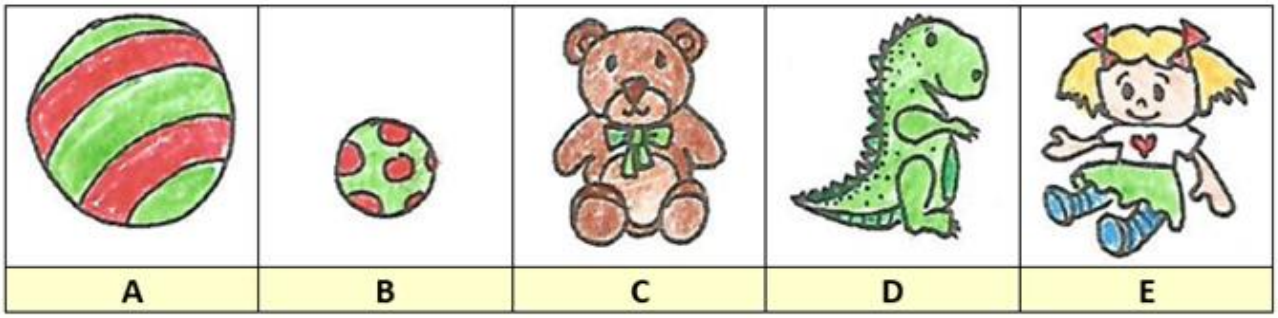

A	B	C	D	E

7. NALOGA

Ko je noč čarovnic – Halloween - se rad našemim in s prijatelji hodim od hiše do hiše. Pozorno poslušaj opis mojega zadnjega kostuma in obkroži pravilno fotografijo.

A	B	C

8. NALOGA

Zelo rad grem na izlet k teti in stricu, ki živita v Nemčiji. Poslušaj, katera prevozna sredstva uporabimo za to pot. Obkroži pravilno sličico.

A	B	C

9. NALOGA

Opisal bom svojega najboljšega prijatelja in sošolca Johna. Pozorno poslušaj in ugotovi, na kateri sličici je. Obkroži ga.

	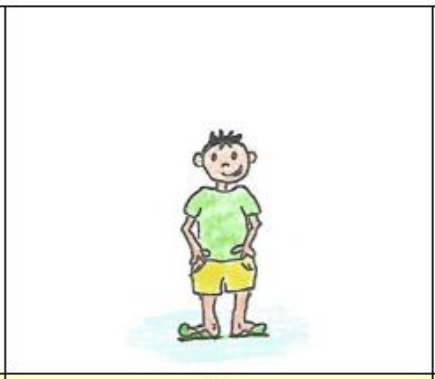	
A	**B**	**C**

10. NALOGA

Opisal bom svoj najljubši zajtrk, ti pa obkroži sličico, ki ga prikazuje.

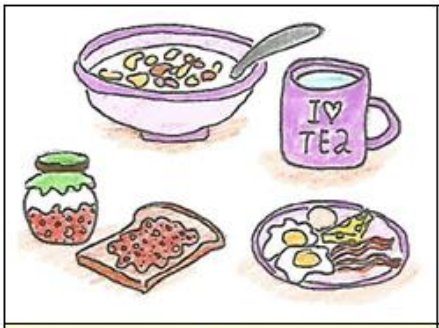		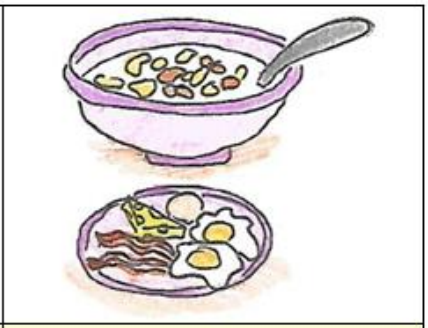
A	**B**	**C**

11. NALOGA

Narisal sem pošastkota Ferdinanda. Obkroži mojo risbico.

		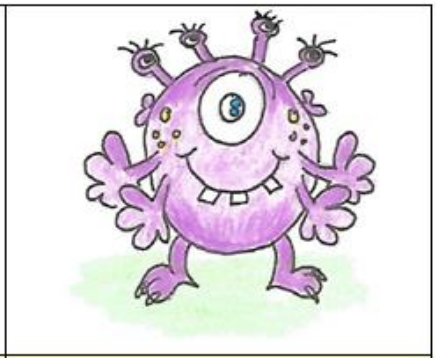
A	**B**	**C**

12. NALOGA

Rada iščem besede, ki se rimajo. Poslušaj besedo, ki se bo rimala z le eno izmed treh sličic. Obkroži črko pri pravi sličici. Najprej poslušaj primer.

S katero besedo se rima beseda ?

A	B	C

1. PRIMER S katero besedo se rima beseda ?

A	B	C

2. PRIMER S katero besedo se rima beseda ?

A	B	C

3. PRIMER S katero besedo se rima beseda ?

		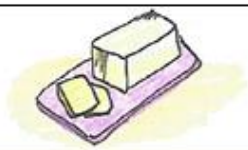
A	B	C

4. PRIMER S katero besedo se rima beseda ?

A	B	C

13. NALOGA

Poveži kratke stavke s sličicami. Glej primer.

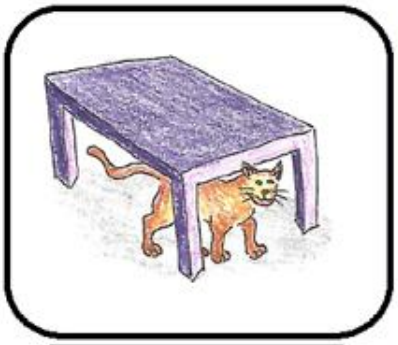

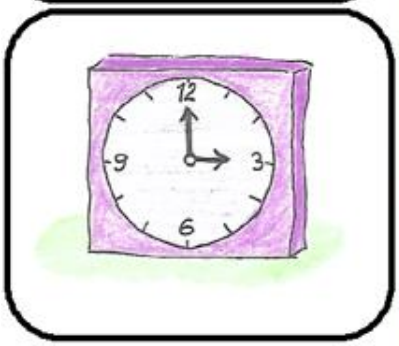

Die Katze ist auf dem Tisch.

Die Katze sitzt auf einem Stuhl.

Die Katze schläft.

Die Katze ist unter dem Tisch.

Das Baby ist glücklich.

Es ist Winter.

Das Baby ist sehr traurig.

Die Kinder fahren Rad.

Es ist drei Uhr.

Die Kinder tanzen gern.

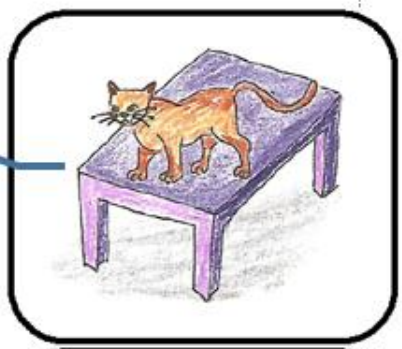

14. NALOGA

Pod sličice sem zapisala besede, vendar so se nekatere črke zbrisale. Pomagaj mi, prosim, še enkrat napisati cele besede. V vsako okence vpišeš le eno črko.

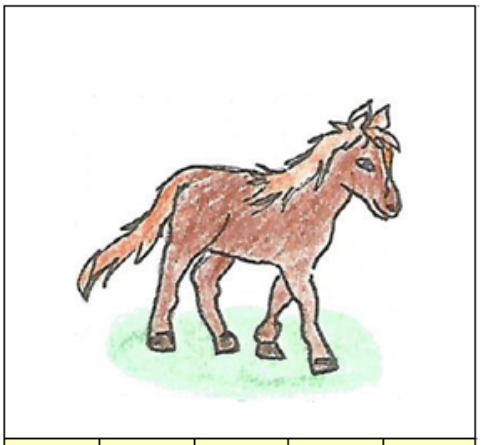

	F			

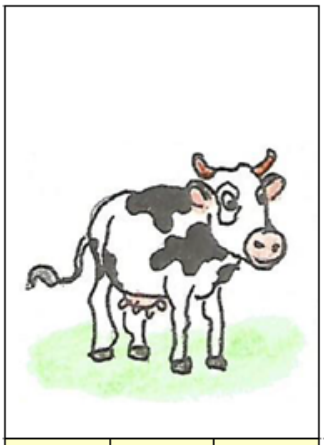

K		

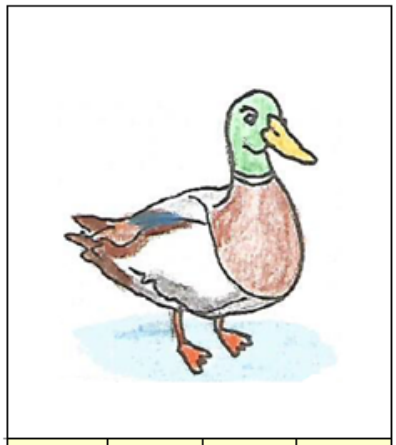

		T	

15. NALOGA

Za konec sem pripravila še skrivno geslo in črke skrila v različne like. Zapiši črke v prave like in razkrij geslo.

Glej primer:

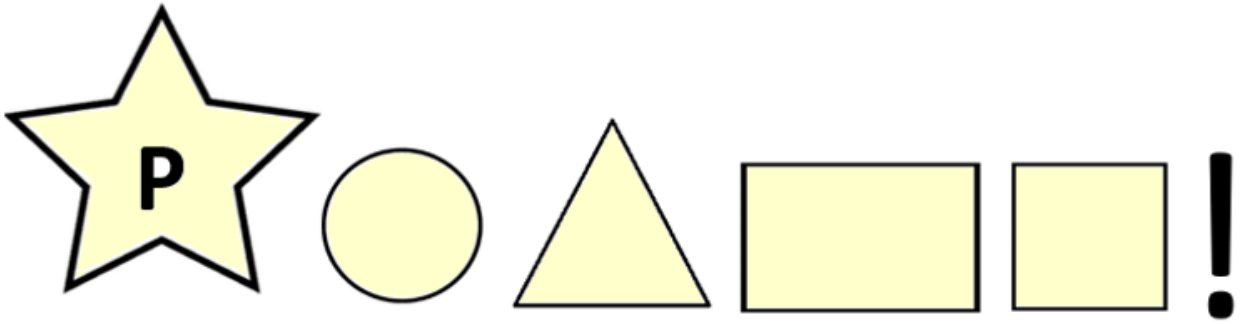

Kako uspešno ti je šlo reševanje?

6.2.3 Vprašalnik za ravnatelje

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Prvi tuji jezik v 3. razredu – Vprašalnik za ravnatelje – Šolsko leto 2017/18

Spoštovani ravnatelj, spoštovana ravnateljica.

Pred vami je kratek vprašalnik o uvajanju tujega jezika v 1. vzgojno-izobraževalno obdobje (1. VIO). Vprašanja se nanašajo predvsem na obliko in način izvedbe urnika, timsko načrtovanje in evalvacijo pouka. Prosimo za sodelovanje.

1. **Naziv osnovne šole:** _____ .

2. **Navedite, katere tuje jezike so se v tem šolskem letu učili učenci na vaši šoli (od 1. do 9. razreda) kot obvezni predmet, izbirni predmet, tečaj... :**
   _____
   _____

3. **Navedite število učiteljev na vaši šoli, ki so usposobljeni za poučevanje tujega jezika v 1. VIO:**
   a. Učitelji razrednega pouka z opravljenim doizobraževanjem: _____ .
   b. Učitelji predmetnega pouka z opravljenim doizobraževanjem: _____ .

4. **Navedite število učencev v 3. razredu z odločbo o usmeritvi ali izvirnim delovnim projektom pomoči:** _____ .

5. **Kako v primeru daljše odsotnosti učitelja, ki poučuje tuji jezik v 1. VIO, zagotavljate nadomeščanje oz. kako nameravate zagotoviti nadomeščanje, ko bo to potrebno? Na kratko pojasnite:**
   _____
   _____

6. **Ali ste imeli organizacijske težave pri uvedbi in izvajanju tujega jezika v 3. razredu?**
   a. Ne.
   b. Da, manjše težave.
   c. Da, večje težave (pojasnite): _____
   _____

7. **Tuji jezik je bil v šolskem letu 2017/18 v 3. razredu umeščen v urnik (lahko je več odgovorov):**
   a. Dvakrat tedensko po 45 minut.
   b. Enkrat tedensko 90 minut.
   c. Trikrat tedensko 30 minut.
   d. Drugo: _____.

   Pojasnite izbiro: _____
   _____

8. **Umeščenost ur tujega jezika v urniku (lahko je več odgovorov):**
   a. Vedno ista zaporedna ura; vedno prve ure pouka.
   b. Vedno ista zaporedna ura; vedno zadnje ure pouka.
   c. Menjaje; npr. enkrat na začetku, drugič ob koncu pouka.
   d. Pouk tujega jezika je organiziran fleksibilno ; v različnih tednih po različnem urniku.
   e. Drugače: _____ .

   Pojasnite izbiro: _____
   _____

9. Kakšna je vaša vloga pri delovanju ŠPT-ja za uvajanje tujega jezika (TJ) v 1. VIO?

a. Sem vodja ŠPT-ja in sodelujem v vseh fazah od načrtovanja do evalvacije.
b. Sem vodja ŠPT-ja, vendar strokovno delo prepuščam članom.
c. Sem član ŠPT-ja in se aktivno vključujem v vseh fazah vzgojno-izobraževalnega dela.
d. Sem član ŠPT-ja in se aktivno vključujem le v določenih fazah (npr. pri odločanju o organizaciji pouka TJ).
e. Nisem član ŠPT-ja; zadosten vpogled v delo ŠPT-ja dobim iz zapisnikov sestankov.

10. Ključna vsebinska področja dela ŠPT-ja v šolskem letu 2017/18 so bila (lahko je več odgovorov):

a. Načrtovanje dejavnosti pri pouku tujega jezika.
b. Načrtovanje in priprava na timsko poučevanje.
c. Načrtovanje uvajanja tujega jezika po vertikali.
d. Priprava učnih/didaktičnih gradiv.
e. Delo s starši.
f. Medpredmetno načrtovanje.
g. Informiranje sodelavcev.
h. Drugo: _____ .

11. V šolskem letu 2017/18 ste spremljali pouk tujega jezika v 3. razredu na naslednje načine (lahko je več odgovorov):

a. Individualna hospitacija.
b. Kolegialna hospitacija (s člani ŠPT-ja oz. z drugimi učitelji).
c. Kolegialna hospitacija ob spremljavi uvajanja tujega jezika v 3. razredu (s svetovalci ZRSŠ).
d. Spremljanje pedagoške dokumentacije.
e. Predstavitve učiteljev izvajalcev na pedagoških konferencah.
f. Drugo: _____ .
g. Pouka tujega jezika v 3. razredu še nisem spremljal/a.

12. Kdo je bil pobudnik za spremljanje pouka tujega jezika v 3. razredu? (lahko je več odgovorov)

a. Lastna pobuda.
b. Učitelj tujega jezika.
c. ZRSŠ.
d. Starši.
e. Operativni načrt.
f. Pouka tujega jezika v 3. razredu še nisem spremljal/a.

13. Navedite ključno ugotovitev in spoznanje ob spremljavi pouka na vaši šoli v šolskem letu 2017/18 *(če pouka tujega jezika v 3. razredu še niste spremljali, pustite prazno)*:

_____
_____

14. Kako nameravate spodbuditi povezavo med učitelji tujega jezika v 1. VIO in v 2. VIO?

_____
_____

15. Ali veste, katere druge tuje jezike govorijo učenci vaše šole, poleg jezikov, ki se učijo v šoli?

a. Ne.
b. Da, za nekatere.
c. Da, vsaj za večino.

16. Ali imate splošno znanje o družbeno-kulturnem ozadju vaših učencev in njihovih družin?

a. Ne.
b. Da, za nekatere.
c. Da, vsaj za večino.

Hvala za sodelovanje.

6.2.3 Vprašalnik za učitelje

Prvi tuji jezik v 3. razredu – Vprašalnik za učitelje – Šolsko leto 2017/18

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Spoštovani.
Pred vami je vprašalnik, ki vsebuje vprašanja, ki se navezujejo predvsem na samooceno vaše usposobljenosti za poučevanje tujih jezikov in vašega izvajanja pouka tujega jezika v 3. razredu (uresničljivost učnega načrta z vidika didaktične ustreznosti in doseganja standardov, organizacija in izvedba pouka TJ, motivacija učencev, idr.).
Vaši odgovori so za nadaljnje uvajanje tujega jezika zelo pomembni, zato vas prosimo, da nanje premišljeno odgovorite. Vprašalnik je anonimen.

1. PODATKI O ŠOLI

1.1. Naziv vaše šole: _____.

2. PODATKI O ŠOLI IN USPOSOBLJENOST ZA POUČEVANJE

2.1. Katero smer izobrazbe ter dopolnilna znanja imate?

a) Razredni pouk (smer izobrazbe) + dodatno usposabljanje za tuji jezik
b) Tuji jezik (smer izobrazbe) + dodatno usposabljanje za razredni pouk
c) Razredni pouk (smer izobrazbe) + tuji jezik (smer izobrazbe)
d) Drugo: _____ .

2.2. Ocenite vašo usposobljenost za naslednja vsebinska področja, ki se nanašajo na matriko učnega načrta za tuji jezik:

	Nisem usposobljen/a	Sem delno usposobljen/a	Sem usposobljen/a
Celostno učenje jezika.	1	2	3
Osredotočenost na učenca.	1	2	3
Igralne dejavnosti.	1	2	3
Situacijska naravnanost, avtentičnost.	1	2	3
Jezikovna kopel.	1	2	3
Didaktična izvedba pouka.	1	2	3
Razvijanje poslušanja, govorjenja, branja.	1	2	3
Jezikovno in medkulturno ozaveščanje.	1	2	3
Glasovno in fonološko zavedanje.	1	2	3
Medpredmetna povezanost.	1	2	3
Problemsko delo in kognitivno osmišljene dejavnosti.	1	2	3
Učitelj kot model.	1	2	3
Jezikovni vnos.	1	2	3
Učna gradiva in materiali za pouk (pisna, avtentična, IKT …).	1	2	3
Spremljanje napredka učenca (formativno spremljanje).	1	2	3
Proces ocenjevanja znanja (načrtovanje, oblikovanje kriterijev, zapis opisne ocene).	1	2	3
Sodelovanje s starši.	1	2	3

3. DIDAKTIČNA USTREZNOST

3.1. Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 2. razredu uresničujete naslednje cilje predmeta:

	Nikoli	Občasno	Pogosto	Vedno
Vključevanje jezikovnih in nejezikovnih prvin (npr. govorica telesa, gestikulacija).	1	2	3	4
Izbor vsebin naravnan na razvojne značilnosti učencev.	1	2	3	4
Razvijanje predopismenjevalnih in predbralnih spretnosti/zmožnosti.	1	2	3	4
Pogosto izmenjavanje različnih krajših aktivnosti poveznih z izhodiščnimi cilji.	1	2	3	4
Spodbujanje k miselnim aktivnostim, ki temeljijo na pestri uporabi jezika (opisovanje, pojasnjevanje, branje, pripovedovanje...).	1	2	3	4
Uporaba konkretnih gradiv, vizualne podpore in spodbujanje k veččutnemu učenju.	1	2	3	4
Igralne dejavnosti, ki spodbujajo učence k lastnemu odločanju, izbiranju in sodelovanju z drugimi učenci.	1	2	3	4

Timsko načrtovanje pouka na ravni razreda.	1	2	3	4

3.2. Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 3. razredu individualizirate in diferencirate glede na zmožnosti in druge posebnosti učencev:

	Nikoli	Občasno	Pogosto	Vedno
učne vsebine	1	2	3	4
učne dejavnosti	1	2	3	4
učne materiale	1	2	3	4
rezultate učenja, učne izdelke, predstavitve…	1	2	3	4
učno okolje (npr. prostor izvajanja pouka)	1	2	3	4
učne strategije	1	2	3	4
učni tempo	1	2	3	4
količino pomoči	1	2	3	4
preverjanje in ocenjevanje	1	2	3	4
učne oblike	1	2	3	4
domače naloge	1	2	3	4

3.3. Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 3. razredu preverjate in ocenjujte znanje učencev na naslednje načine:

	Nikoli	Občasno	Pogosto	Vedno
Spremljam napredek učencev.	1	2	3	4
Pri preverjanju upoštevam načela formativnega spremljanja.	1	2	3	4
Pri ocenjevanju poslušanja in slušnega razumevanja si pomagam z učenčevimi prikazi, izdelki…	1	2	3	4
Pri ocenjevanju govornega sporočanja in sporazumevanja si pomagam tako, da učenci opazujejo in poimenujejo kar vidijo ali zaznajo z drugimi čutili, komentirajo, napovedujejo, dopolnjujejo, igrajo igro vlog, uporabijo opise postopkov, itn.	1	2	3	4
Pri preverjanju in ocenjevanju znanja upoštevam posebne potrebe učenca.	1	2	3	4

3.4. Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 3. razredu uporabljate IKT za naslednje namene:

	Nikoli	Občasno	Pogosto	Vedno
v podporo razumevanju učnih vsebin	1	2	3	4
za ohranjanje motivacije za učenje	1	2	3	4
za izboljšanje učnih rezultatov	1	2	3	4

3.5. Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 3. razredu izvajate medpredmetne povezave na navedenih ravneh:

	Nikoli	Občasno	Pogosto	Vedno
ravni vsebin	1	2	3	4
ravni procesnih ciljev (npr. iskanje virov kot spretnosti)	1	2	3	4
konceptualni ravni (npr. poglabljanje razumevanja)	1	2	3	4

4. ORGANIZACIJSKI VIDIKI

4.1. Ali ste imeli organizacijske težave pri umestitvi tujega jezika v 3. razredu v urnik?

a) Ne.

b) Da, manjše težave.

c) Da, večje težave (pojasnite): _____

_____ .

4.2. Kako ste umestili pouk tujega jezika v 3. razredu v urnik? (možnih več odgovorov)

a) Strnjeno, dvakrat na teden.
b) Razpršeno, večkrat na teden.
c) Drugače: _____ .

Navedite razloge za tako umestitev: _____

_____

4.3. Kako ste zadovoljni z Vašim urnikom?

a) Nimam pripomb.
b) Želim si sprememb, in sicer: _____ .

4.4. Kje praviloma izvajate pouk tujega jezika v 3. razredu? (možnih več odgovorov)

a) V matični učilnici 3. razreda
b) V posebni učilnici za tuji jezik.
c) Drugo (dopišite): _____ .

5. URESNIČEVANJE CILJEV IN DOSEGANJE STANDARDOV

5.1. Kako pomembni so po vašem mnenju <u>splošni cilji</u> učnega načrta za tuji jezik v 3. razredu:

	Nepomembni	Srednje pomembni	Zelo pomembni	Ne vem
Senzibilizacija za jezike.	1	2	3	0
Razvijanje učenčevih sprejemniških, tvorbnih in interaktivnih spretnosti/ zmožnosti.	1	2	3	0
Poudarjen razvoj motivacije za usvajanje tujih jezikov.	1	2	3	0
Oblikovanje posameznikove raznojezičnosti in (družbene večjezičnosti) dvig jezikovne zavesti v ožjem pomenu (npr. v družini, v razredu) ter v širšem pomenu (npr. dvojezično področje).	1	2	3	0

5.2. V kolikšni meri so po Vašem mnenju v 3. razredu uresničljivi naslednji standardi znanja učnega načrta?

Poslušanje in slušno razumevanje	Neuresničljivi	Delno uresničljivi	Uresničljivi
prepozna, da je besedilo v tujem jeziku (prepozna ciljni tuji jezik med drugimi jeziki)	1	2	3
razume pogosto rabljena in z gestami oz. mimiko podprta navodila za delo v razredu	1	2	3
izlušči glavno temo slušnega besedila	1	2	3
razume izbrane podatke in nekatere podrobnosti (besed, besednih zvez, fraz) v govorjenih besedilih z znano tematiko na podlagi vidnih in drugih opor	1	2	3
prepozna nekatere okoliščine sporazumevanja in jasno izražena čustva govorcev	1	2	3

Govorno sporočanje in sporazumevanje	Neuresničljivi	Delno uresničljivi	Uresničljivi
poimenuje konkretni svet okoli sebe (stvari, osebe, dejanja, lastnosti, živali, predmete, kraje itn.) v neposredni okolici/na slikah ipd.	1	2	3
se sporazumeva po vzorcih	1	2	3
poizveduje in odgovarja na preprosta vprašanja	1	2	3
pritrjuje, zanika, izraža počutje, zahvalo, voščila in dobre želje, vljudnostne fraze, navezuje stik, se opravičuje, se poslavlja, telefonira, uresničuje svoje interese (izraža potrebe in želje, prepovedi, prošnje, išče in ponuja pomoč itn.	1	2	3

Branje in bralno razumevanje	Neuresničljivi	Delno uresničljivi	Uresničljivi

prepozna zapis osnovnega, pogosto rabljenega besedišča ter pomen besednih zvez v okviru znanih tem	1	2	3
razume posamezne preproste in znane besede, besedne zveze ob nebesedni podpori (npr. slikah, predmetih)	1	2	3
zna prebrati in razume posamezne znane povedi, ponazorjene z nebesedno podporo	1	2	3
razume kratka in ustrezno zahtevna besedila ob nebesedni podpori	1	2	3

6. MOTIVACIJA IN UČNE TEŽAVE UČENCEV

6.1. Kako so po vašem mnenju učenci 3. razreda motivirani za učenje tujega jezika?

a) Sploh niso motivirani.
b) Niso motivirani.
c) Niti nemotivirani, niti motivirani.
d) So motivirani.
e) Zelo so motivirani.

6.2. Napišite s katerimi posebnimi potrebami učencev se soočate pri poučevanju tujega jezika v 3. razredu?

_____

_____

6.3. Katere prilagoditve izvajate pri tujem jeziku v 3. razredu za učence s posebnimi potrebami (vpišite do 3 najpogostejše prilagoditve) in kako pogosto jih izvajate (občasno/pogosto/vedno)?

Prilagoditev:	Pogostost izvajanja:
-	-
-	-
-	-

6.4. Ali ste dovolj usposobljeni na področju poznavanja učnih težav in posebnih potreb učencev?

a) Ne.
b) Da, za vse skupine učencev.
c) Da, za naslednje skupine učencev (dopišite): _____.

6.5. Ali potrebujete pri delu z učenci z učnimi težavami in posebnimi potrebami pomoč drugih strokovnjakov?

a) Ne.
b) Da, za naslednje skupine učencev (dopišite): _____.

7.. TIMSKO NAČRTOVANJE, EVALVACIJA POUKA, UPORABA DIDAKTIČNIH MODELOV

Kako pogosto pri pouku tujega jezika v 3. razredu vključujete navedene elemente:

	Nikoli	Občasno	Pogosto	Vedno
Medkulturno učenje in poučevanje.	1	2	3	4
Pristope za vključevanje otrok s posebnimi potrebami.	1	2	3	4
Na učenca osredinjeno učenje in poučevanje.	1	2	3	4
Celostno učenje (hkratno vključevanje različnih učnih stilov in čutil).	1	2	3	4
Didaktične pristope, ki vključujejo poučevanje z vsebinami drugih predmetov.	1	2	3	4
Didaktične pristope, ki zagotavljajo kontinuiran razvoj sporazumevalnih zmožnosti.	1	2	3	4
Pripravljena učna gradiva (različne učbenike, delovne zvezke, didaktične liste …).	1	2	3	4
Lastna učna gradiva.	1	2	3	4
Spremljam in dokumentiram napredek učencev (formativno spremljanje).	1	2	3	4

8. MEDKULTURNA IN VEČJEZIKOVNA UZAVEŠČENOST

8.1. V katere dejavnosti ste bili v preteklem letu vključeni? (možnih več odgovorov)

a) Sodelovanja z drugimi šolami iz tujine.
b) Tekmovanja iz tujih jezikov.
c) Izvajanja interesnih dejavnosti na temo tujih jezikov.
d) Izvedbo evropskega dneva tujih jezikov.
e) Izvedbo učnih projektov, v katerih so bili vključeni tuji jeziki.
f) Spodbujanje mreženja učencev z učenci iz tujine.
g) Drugo (dopišite): _____ .

8.2. Ali veste, katere druge tuje jezike govorijo učenci v vaših razredih?

a) Da.
b) Ne.

8.3. Ali imate splošno znanje o družbeno-kulturnem ozadju vaših učencev in njihovih družin?

a) Da.
b) Ne.

8.4. Kako skrbite za ohranjanje svoje tujejezikovne kompetence? (možnih več odgovorov)

a) Udeležujem se izobraževanj v Sloveniji.
b) Udeležujem se izobraževanj v tujini.
c) Udeležujem se on-line izobraževanj.
d) Drugo: _____ .

8.5. Kako pogosto uporabljate pri komunikaciji v službenem in zasebnem času tuji jezik?

a) Zelo pogosto.
b) Pogosto.
c) Občasno.
d) Redko.
e) Nikoli.

Hvala za sodelovanje.

6.2.5 Vprašalnik za učence

Opomba: Priložena je angleška različica, nemška se razlikuje samo v zamenjavi navedbe »angleščina« /»nemščina«).

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

PRVI TUJI JEZIK V 3. RAZREDU (ANGLEŠČINA) – VPRAŠALNIK ZA UČENCE – Š.L. 2017/18

OSNOVNA ŠOLA: _____	
RAZRED: _____	*SPOL UČENCA:* MOŠKI ŽENSKI

1) **ALI SE V ŠOLI RAD/A UČIŠ ANGLEŠČINO?**

a) DA.

b) SREDNJE.

c) NE.

---

2) **KOLIKO SE STRINJAŠ Z NASLEDNJIMI TRDITVAMI? POBARVAJ OKENCE POD IZJAVO, S KATERO SE STRINJAŠ.**

	SE POPOLNOMA STRINJAM ✔✔	SE STRINJAM ✔	SE NE STRINJAM ✕	SE SPLOH NE STRINJAM ✕✕
1. VEM, KAJ PRI ANGLEŠČINI UČITELJ PRIČAKUJE OD MENE.				
2. UČITELJEVO ANGLEŠKO RAZLAGO DOBRO RAZUMEM.				
3. ZANIMA ME, KAR PRI ANGLEŠČINI POVE UČITELJ.				
4. UČITELJ POSKRBI, DA PRI ANGLEŠČINI POČNEMO ZANIMIVE STVARI.				
5. UČITELJ ANGLEŠČINE IMA VEDNO ODGOVORE NA MOJA VPRAŠANJA.				
6. UČITELJ DOBRO GOVORI ANGLEŠKO.				
7. UČITELJ ANGLEŠČINE MI DOVOLI POKAZATI, KAJ SEM SE NAUČIL.				
8. UČITELJ ZA NAS PRIPRAVI RAZLIČNE ZANIMIVE STVARI, KI NAM POMAGAJO PRI UČENJU.				
9. UČITELJ MI POVE, KAKO NAJ POPRAVIM NAPAKE, KI JIH NAREDIM.				
10. UČITELJ ME POSLUŠA, KO ŽELIM KAJ POVEDATI.				

3) ALI OB POUKU ANGLEŠČINE V ŠOLI OBISKUJEŠ TUDI ŠE TEČAJ ANGLEŠČINE?

a) DA.

b) NE.

4) ALI OBISKUJEŠ TEČAJ KAKŠNEGA DRUGEGA TUJEGA JEZIKA, NPR. NEMŠČINE, ITALIJANŠČINE, FRANCOŠČINE, ŠPANŠČINE?

a) DA.

b) NE.

***5)* ALI TI JE VŠEČ POUK ANGLEŠČINE V 3. RAZREDU?**

a) DA.

b) NE.

----

6) KDAJ TI JE VŠEČ PRI POUKU ANGLEŠČINE? LAHKO IZBEREŠ VEČ ODGOVOROV.

a) KADAR SE POGOVARJAMO.

b) KADAR POSLUŠAMO.

c) KADAR POJEMO.

d) KADAR SE IGRAMO.

e) KADAR PLEŠEMO.

f) KADAR DELAMO V SKUPINI.

g) NIČ OD NAŠTETEGA MI NI VŠEČ.

----

7) KAKO TI JE NAJBOLJ VŠEČ, DA UČITELJ PRIPRAVI URO ANGLEŠČINE? *LAHKO IZBEREŠ VEČ ODGOVOROV.*

a) KO NAM UČITELJ RAZLAGA IN GA MI POSLUŠAMO.

b) KO DELAMO V SKUPINAH.

c) KO DELAMO V DVOJICAH.

d) KO DELA VSAK SAM.

***8)* KAKO ZAHTEVEN SE TI ZDI POUK ANGLEŠČINE?**

a) POUK ANGLEŠČINE JE LAHEK.

b) POUK ANGLEŠČINE JE VČASIH LAHEK, VČASIH TEŽEK.

c) POUK ANGLEŠČINE JE TEŽEK.

---

9) **OCENI, KAKO DOBER/DOBRA SI PRI ANGLEŠČINI:**

a) ZELO DOBER/DOBRA.

b) SREDNJE DOBER/DOBRA.

c) NE PREVEČ DOBER/DOBRA.

---

10) V ŠOLI IMAŠ POUK ANGLEŠČINE 2 URI NA TEDEN.

ČE BI LAHKO SAM/A IZBIRAL/A, V ŠOLI:

a) SPLOH NE BI IMEL/A ANGLEŠČINE.

b) IMEL/A BI MANJ ANGLEŠČINE.

c) ISTO KOT SEDAJ, NE MANJ IN NE VEČ.

d) IMEL/A BI VEČ ANGLEŠČINE.

---

11) **KAKO DOBRO BI RAD/A RAZUMEL/A IN GOVORIL/A ANGLEŠKO?**

a) LE TOLIKO, DA NE BOM IMEL/A TEŽAV V ŠOLI ALI DOMA.

b) TAKO DOBRO, DA BI BREZ TEŽAV RAZUMEL/A ANGLEŠKE RISANKE, KNJIGE, PESMI, FILME IN SE BREZ TEŽAV POGOVARJAL/A V ANGLEŠČINI.

c) VSEENO MI JE.

---

12) SE S STARŠI POGOVARJAŠ O TEM, KAJ DELATE PRI POUKU ANGLEŠČINE?

a) DA, POGOSTO ALI VEDNO.

b) DA, VČASIH.

c) NE.

---

13) **ALI DOMA GLEDAŠ RISANKE, ODDAJE, FILME NA TELEVIZIJI ALI RAČUNALNIKU V ANGLEŠKEM JEZIKU?**

a) DA, POGOSTO ALI VEDNO.

b) DA, VČASIH.

c) NE.

---

14) **SI ŽE KDAJ UPORABIL/A SVOJE ZNANJE ANGLEŠČINE IZVEN POUKA, TAKO DA SI TUDI SAM/A GOVORIL/A ALI PISAL/A V ANGLEŠČINI?**

a) NE.

b) DA IN SICER *(OPIŠI KDAJ):*

_____

_____

15) V KATEREM JEZIKU SE POGOVARJAŠ DOMA S STARŠI?

a) V SLOVENŠČINI.

b) V SLOVENŠČINI IN ŠE V ENEM JEZIKU (JEZIKIH), KATEREM:

_____ .

c) V DRUGEM JEZIKU (JEZIKIH), KATEREM: _____ .

KAKO SE POČUTIŠ OB KONCU ANKETE?

HVALA ZA TVOJE ODGOVORE.

6.2.6 Opazovalni list za spremljavo pouka

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Opazovalni obrazec za opazovanje pouka prvega tujega jezika v 3. r. (2017/18)

Ime in priimek opazovalke: _____ RP / TJ (označiti)

Datum opazovanja: _____

Naziv šole: _____ Razred in oddelek: _____

Število prisotnih učencev : _____ Poučevani tuji jezik: a) angleščina b) nemščina

Termin opazovane ure: od _____ do _____ Blok ura: ne da

Cilji	ne	delno	da
Cilji pouka so bili v skladu z učnim načrtom.	1	2	3
Vsebine in cilji so bili primerni glede na kognitivni razvoj učencev.	1	2	3

Potek	ne	delno	da
Učiteljica je ustrezno motivirala učence.	1	2	3
Učiteljica je diferencirala pouk glede na učenčeve zmožnosti, sposobnosti, interese, predznanje.	1	2	3
Učenci so bili večji del ure aktivni.	1	2	3
Pouk je potekal v primernem učnem tempu (dovolj časa za razmišljanje, potrpežljivost pri počasnosti…).	1	2	3
Prehodi med aktivnostmi so bili smiselno povezani.	1	2	3
Učna ura je bila koherentna (uvod, osrednji del, zaključek).	1	2	3

Interakcija	ne	delno	da
Učiteljica je pri pouku govorila v tujem jeziku.	1	2	3
Učiteljica je po potrebi govorila v slovenskem jeziku, kadar je to bilo smiselno.	1	2	3
Učiteljica je strokovno korektno uporabljala tuji jezik v interakciji z učenci.	1	2	3
Učiteljica je spodbujala učence, da komunicirajo v tujem jeziku.	1	2	3
Učiteljica je zaznala učenčeve jezikovne napake.	1	2	3
Učiteljica se je ustrezno odzvala na učenčeve jezikovne napake.	1	2	3
Učenci so uporabljali tuji jezik v interakciji z učiteljico.	1	2	3
Učenci so spraševali učiteljico za dodatna pojasnila.	1	2	3
Učiteljica je dajala učencem kvalitetne individualne povratne informacije.	1	2	3

Medpredmetnost	ne	delno	da
Učiteljica se je pri vsebinah navezovala na vsebine iz drugih učnih načrtov 3. razreda.	1	2	3

Didaktična gradiva in pripomočki	ne	delno	da
Učiteljica je uporabljala didaktične pripomočke in gradiva kot so risanke, slikanice, prstne lutke, igračke...	1	2	3
Učiteljica je uporabljala avtentične didaktične pripomočke in gradiva iz drugih predmetov v 3. razredu	1	2	3
Učiteljica je uporabljala delovne zvezke in učbenike za učenje tujih jezikov	1		3

Organizacija prostora	ne	delno	da
Prostor je bil ustrezno organiziran glede na izvedene dejavnosti.	1	2	3

Metode in oblike dela	ne	delno	da
Pouk je vseboval oblike dela/samostojno, v paru, skupinsko.	1	2	3
Pouk je zajemal pristope, ki temeljijo zgolj na reprodukciji (ponavljanju besed in besednih zvez).	1	2	3
Pouk je vključeval didaktične igre.	1	2	3
Pouk je vseboval pristope za spodbujanje višjih ravni mišljenja.	1	2	3
Pouk je bil naravnan na celostno učenje jezika (osmišljenost, življenjskost, situacijska naravnanost).	1	2	3

Medkulturnost	ne	delno	da
Učiteljica je učence spodbujala k spoznavanju kulturne enakosti in različnosti med jeziki (učnim, tujim in maternimi jeziki).	1	2	3
Učenci so izvajali dejavnosti s poudarkom na razvijanju sodelovalnih veščin.	1	2	3
Učenci so dali iniciativo učencev na temo medkulturnosti.	1	2	3
Učiteljica je iniciativo učencev na temo medkulturnosti smiselno vključila v pouk.	1	2	3

Dejavnosti učencev	ne	da
Učenci so poslušali učiteljico, zvočni posnetek, glasbo oz. gledali filmček.	1	2
Učenci so izdelovali predmete iz različnih materialov.	1	2
Učenci so se igrali različne igre (namizne, gibalne idr.).	1	2
Učenci so pri izvajanju dejavnosti med seboj tekmovali.	1	2
Učenci so pri izvajanju dejavnosti uporabljali spoznavne postopke.	1	2
Učenci so peli in se gibalno telesno izražali.	1	2
Učenci so izvajali športno gibalne dejavnosti.	1	2
Učenci so risali in barvali.	1	2